

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

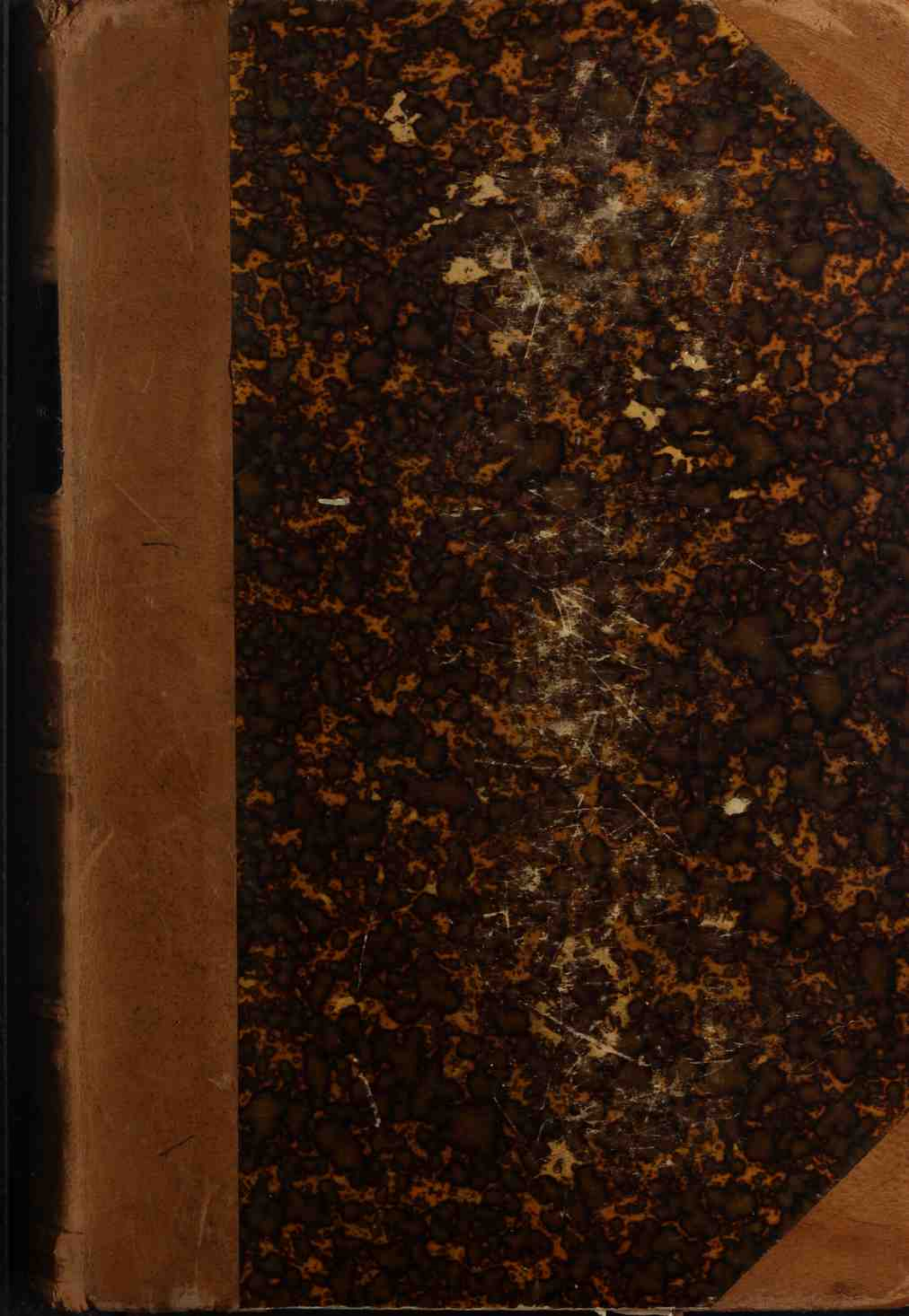
Forfatter(e) Author(s):	Jensen, Thit.; Thit Jensen.
Titel Title:	<u>Familjen Storm : Fortælling</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : Brødrene Salmonsens, 1904
Fysiske størrelse Physical extent:	328 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

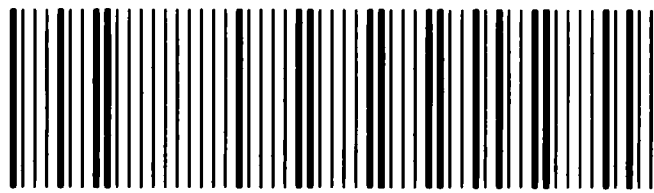
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57 - 175

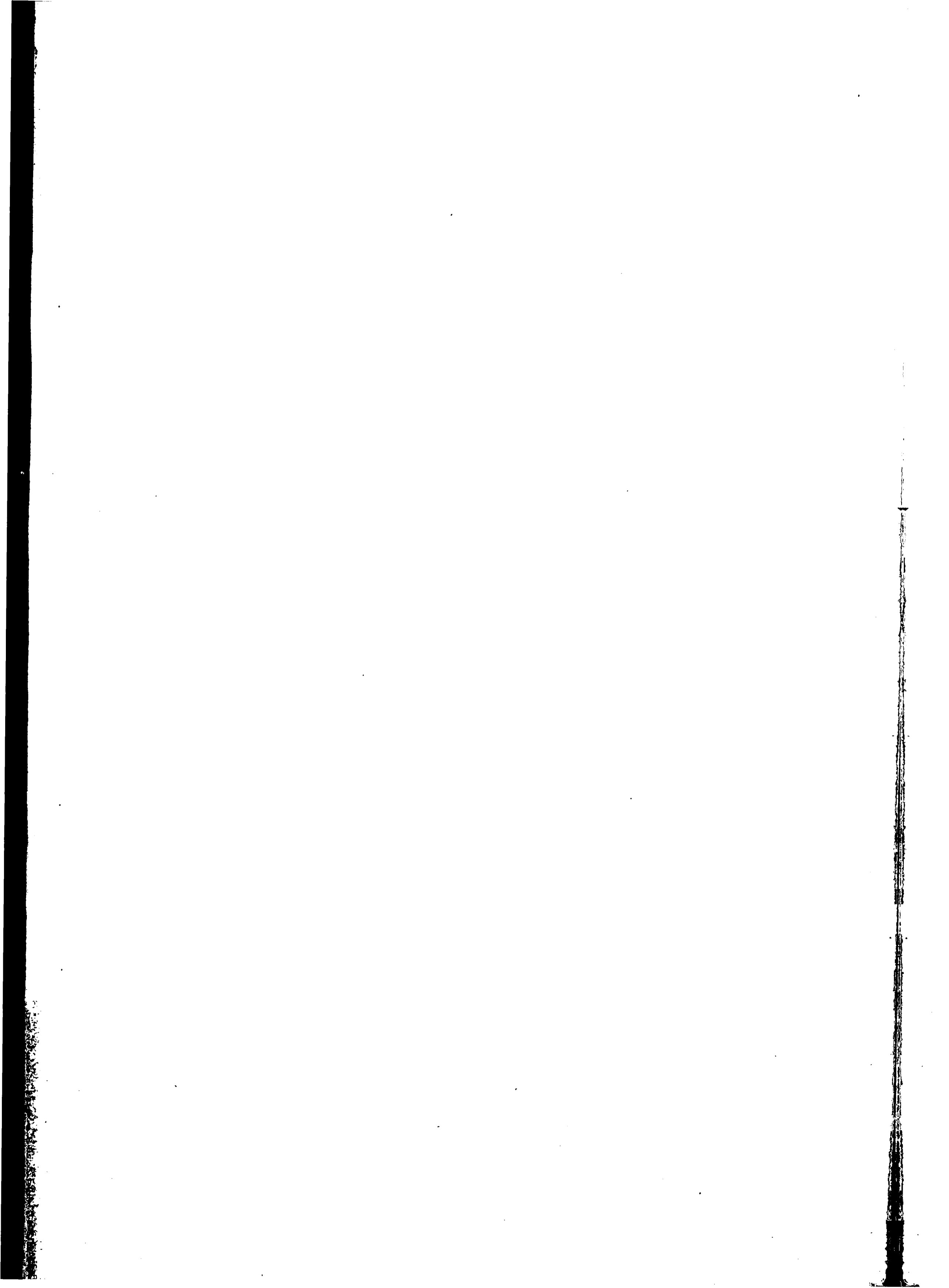
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021863298

THIT JENSEN

FAMILJEN
STORM

FORTÆLLING

1904. Nr. 2215.

BRØDRENE SALMONSENS FORLAG

BRØDRENE SALMONSENS FORLAG

BIRKEDOMMEREN

AF

KARIN MICHAËLIS

3 Kr. 50 Øre.

Det er som Kunst betragtet ikke meget langt fra at være et Mesterstykke. Ikke paa et eneste Sted, ikke i en Sætning eller blot i Valget af et Ord, der kunde mildne eller dække, viger hun bort fra denne fast udhamrede episke Form. Set fra denne rent litterære, rent æstetiske Side staar »Birkedommeren« meget højt og giver Forfatterinden Rang blandt vore bedste Forfattere.

Nationaltidende (F. B.)

Bogen virker mægtig og tar Læserens Interesse fangen fra først til sidst.

Norske Intelligenssedler.

»Birkedommeren« rager højt op over de Bøger, der skrives som nøjsomme Folks nøjsomme Husflid, Aar ud og Aar ind. Den rager op over dem alle ved sin Iver og ved sin Glød. Ved sin Sælsomhed og ved sin Vilje.

København (Herm. Bang)

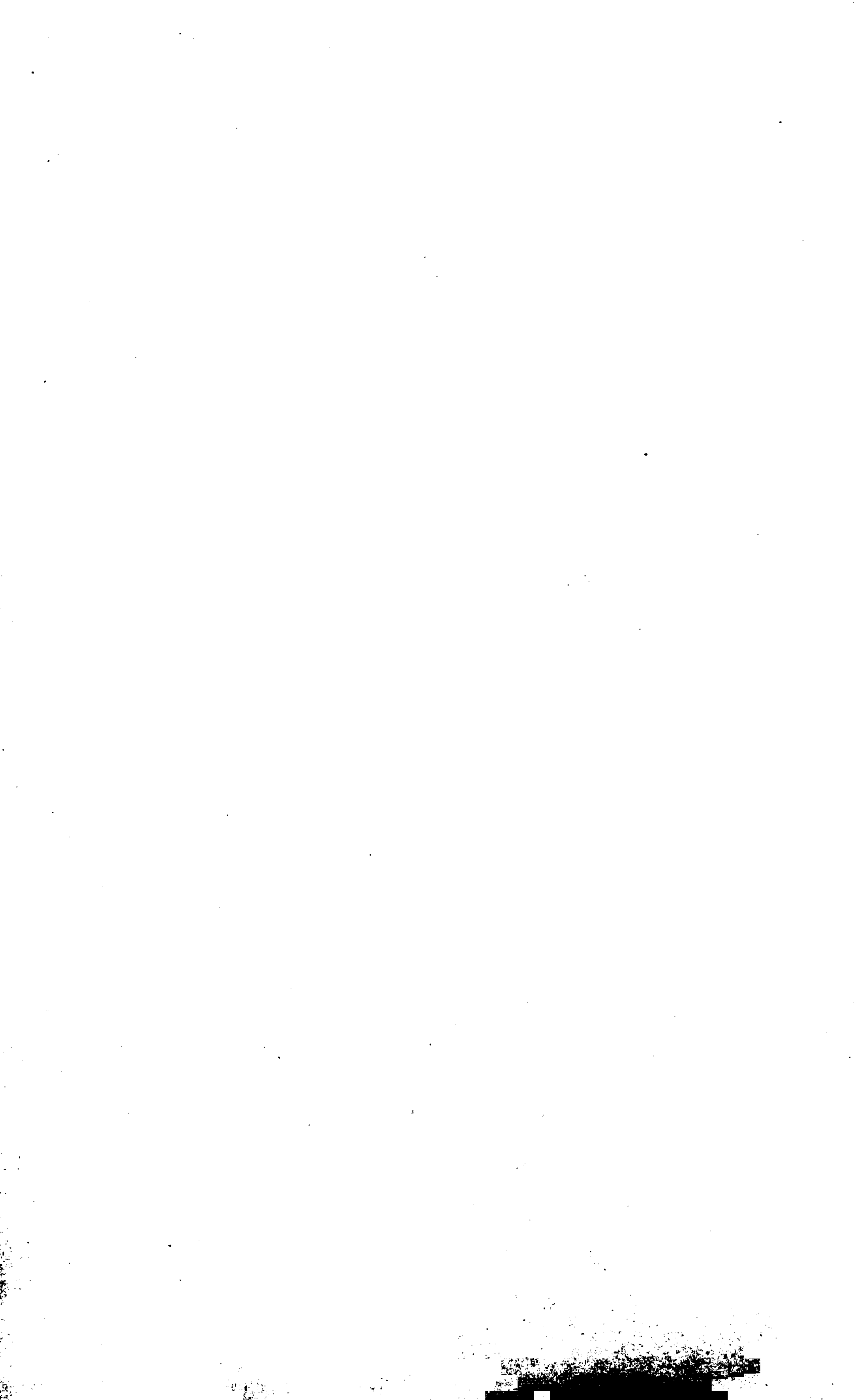
»Birkedommeren« er en overmaade evnerig Bog, der vil bevare sin Plads i vor moderne Litteratur.

Dagbladet (A. Gnutzmann)

Eksemplarer faas i alle Boglader.

FAMILJEN STORM

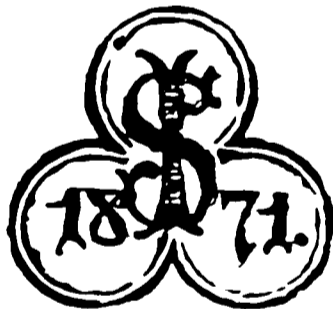

FAMILJEN STORM

FORTELLING

AF

THIT JENSEN

KØBENHAVN

FORLAGT AF BRØDRENE SALMONSEN (I. SALMØNSEN)

1904

J. COHENS BOGTRYKKERIER
(GEORG A. BACH).

INTRODUKTION.

Elleris Krat er to smaa — ganske smaa — Levninger fra en svunden Tids vidtstrakte Skove. De bestaar fortrinsvis af Hassel og Eg, forviltrede og ligesom skrutryggede af den evindelige Blæst, der er Vest-Jyllands Plage. I Læ af de forblæste Kroner flourer en Mangfoldighed af Skovplanter: Iris, Liljekonval, Bregner og mange andre. Fra Limfjordens Kyst strækker de to Krat sig et Stykke ind i Heden, og ingen kan erindre noget om, at de har været hverken større eller mindre. De er som to Oaser i den brune, trivielle Hede.

Ved Begyndelsen af det attende Aarhundrede blev *Jens Poulsen* Ejer af de to Krat med tilhørende faldefærdige Gaard, en Del udyrket Hedejord samt — hvad der var det vigtigste — Fiskeriet paa Fjorden og den kongelig autoriserede Færge-Forbindelse med Salling.

Jens Poulsen havde ægtet Enken i Gaarden. Hun fik at føle, at hun havde faaet Mand i sit

Hus. Hendes Børn fik deres Arvepart udbetalt og saas ikke siden i Hjemmet; Jens var ikke den der bød dem hjem. Han var en haard Hals, Jens, han dyrkede Hede op og han fiskede, han byggede Kostald og Lade og købte flere Kreaturer, som han slog løse i Krattene. Han holdt dobbelt Folkehold, for meget skulde der gøres og rapt skulde det gaa.

Det blev onde Dage for Enken. Efter ti Aars Ægteskab lagde hun sig udslidt til Ro.

Siden krigede Jens Poulsen og hans eneste Datter, Birgitte, om Magten. Hun „stindede“ sig tidligt imod hans mutte Bud, men hun røgtede Gaarden flinkt som han selv.

Da Birgitte tog sig Kæreste, stødte Fader og Datter igen sammen. — For Alvor.

Birgittes „Jo“ var stridsigt som Jens Poulsens „Nej“.

Jens sagde, han brød sig ikke om, at Karlen var rag-arm, ligesom han selv havde været, for gode Næver var Klumper af Guld. Nej, men han var kommen af skidt Folk, Taterslægt, og saadant noget hang ved, selv om han fra Spædbarn af var opfødt hos Skølemester Storm. — Desuden var han en doven Slog, der lavede Gildes-Vers, naar han skulde pløje, og Barsel-Rim, naar han skulde saa.

Og Jens Poulsens staa-blåa lyse Øjne flintrede

imod Birgitte og Birgittes ligesaa staaiblaa flintrede imod ham. Men det blev ikke anderledes.

Det er ikke let at sige, hvem der omsider vilde have baaret Sejren hjem, men Jens Poulsen forliste paa Fjorden, og saa ægtede Birgitte Jensdatter — atten Aar gammel — Degnens Plejesøn, Valdemar Storm.

Det var ikke bag Ploven, Birgitte havde forset sig paa Valdemar Storm. Det var naar han med fjerne drømmende Øjne saa ind i Krattets Skumring og fortalte Oltids-Sagn, mens hun malkede Køerne. Han var høj og smækker med sorte Øjne, sort krøllet Haar og smalt gulligt Ansigt. Han var ikke skabt til Arbejde — hverken som Gaardmand eller Fisker.

I Løbet af fem Aar fik de fire Børn. Saa sagde Birgitte stop; hun havde da næsten slæbt sig til Døde. Altid frugtsommelig, med de smaa Børn grædende efter sig, gik hun fra Malkning til Pløjning, fra Lo til Køkken. Støvet og forslidt bødede hun Fiskegarn, mens Manden og Folkene sov. — — —

Børnene voksede op. De og Faderen skulke i Fællesskab, naar Birgittes vagtsomme Øjne for en Stund tabte dem af Syne — indtil den faste klare Stemme kaldte:

„Jensine og Laust, Valdemar og Johannes!“

Sejsten Aar gammel døde Jensine. Hun

havde lignet Faderen, sky af Væsen, tynd og spinkel med fint blegrøde Øjelaag, tunge sorte Øjne og pragtfuldt natsort Haar. Hun gik ud en Vinteraften, og hun kom ikke tilbage.

De fandt hende oppe i Bakkerne. Ansigtet laa gemt ind under de stride Lyngtotter — ligesom lagt godt til Hvile mod en lille mosgroet Forhøjning.

Ingen undrede sig, ingen spurgte om hvorfor. Det var som om det skulde saadan være. Jensine fra Kratgaarden havde altid haft Ord for at være „saa møj en underlig jen“. — Noget egentlig Selvmord var det jo ikke, Jensine fik Lov at komme i indviet Jord paa Ellers Kirkegaard.

Kort efter hængte Valdemar Storm sig.

Ingen saa om Birgitte sørgede over sin Datter. Over Manden sørgede hun ikke, hans Bortgang var hende intet Savn.

Sønnen Valdemar var uskikket til Brug saavel i Gaarden som paa Vandet. Han drev drømmesyg om i Krattene, men han var flink til Bogen. Efter Sognepræstens Raad kom han til København for at studere til Præst.

Birgitte havde Raad til det. Hun og Laust drev Gaarden op, fredede Krattene og købte Jord indefter Landet, hvor de rige Mergelgrave gav godt til.

Men en Dag hændte det, at Mergelkasterne.

nægtede at gaa ned, de sagde at Graven var usikker. Laust skammede dem ud, og gik selv derned. Men just som han raabte op: „der er jo ingen Ting i Vejen!“ skred Graven sammen og kvalte ham.

Denne Gang saa man Birgitte sørge. Hun klagede vel ikke, men hun blev graahaaret og hendes Livlighed tog kendelig af. Laust var den eneste af hendes Børn, hun havde følt sig i Slægt med. Den svære, stadselige Søn, der var lige ved at ville kommandere sin Moder, var et tro Billede af Jens Poulsen. Og ved Sammenligning med sin Mand havde hun i Aarenes Løb faaet Sympati for sin afdøde Fader.

Saa var der den stille Johannes tilbage. Han havde tidligere bedt om Lov til at læse ligesom Broderen, men fordi han var svagelig, sagde Birgitte Nej.

Og Johannes havde intet stridsigt „Jo“ at sætte op mod sin Moders „Nej“.

Siden da Laust saa døde, bestemte hun, at Johannes skulde have Gaarden.

Birgitte omsatte Sorg i Arbejdsværldi. Hun lod Gaarden bygge op fra ny, lun og hvidkalket, helt herskabelig laa den i Læ bag Krattets Træer. Hun alene ledede Gaardens Drift, Johannes gik og nuslede med et og andet, læste meget og blev en dygtig Jæger.

Saa stillede Valdemar en skønne Dag i Hjemmet. Han var ilter og nervøs, han vilde ikke være Præst! — Nej. — Hverken for lidt eller meget. Han vilde være Landmand, bo i Kratgaarden og blive en stærk og en sandfærdig Mand, sund paa Legeme og Sjæl — — — og hans sorte Øjne fo'r viltet fra Sted til Sted i Stuen.

Birgitte nikkede. „Ja ja, som du vil, min Søn.“

Saa satte hun ham til at pløje og siden til at grave.

Valdemar gravede glubsk i fire Dage, saa maatte han holde Sengen. Det var som om Ildsluer slog ud gennem hans Rygrad.

„Du er vist ikke stærk nok til strengt Arbejde, min Dreng,“ sagde Birgitte polisk. Hendes staa-blå stærke Øjne var fulde af Humor.

„Tror du alligevel ikke, du egner dig bedst til at være Præst?“

„Nej.“ Valdemar fo'r op. „Jeg kaster ikke frivillig Skændsel over mit eget Navn.“

„Jasaa. Du fornemmer ingen Kald?“

Valdemar slog en sær brysk Latter op.

„Ikke meget nej. Ikke meget.“ — Men lidt efter spurgte han mildere: „Vilde du gerne set mig som Præst, Mor?“

„Naa—aa, Levebrødet kan jo være lige godt, naar ellers det passer for én. Læsningen er du

jo nu bedst „waadden“ til. — Men du kan jo blive lidt hjemme og tænke over det, og imens kan du pløje det lille Stykke Hede, der er brændt af bag det nedre Krat.“

Der er ikke noget saa slidsomt at pløje som afbrændt Hede første Gang. Da Valdemar var færdig, bestemte han sig til at blive Præst.

„Hvornaar kommer du igen?“ spurgte Birgitte, da han sagde Farvel.

„Naar jeg flytter ind som Præst i Ellersis By,“ svarede han kort og kneb Munden til.

Birgitte nikkede fornøjet. Der var alligevel noget ved denne Søn, der var i Slægt med hende. — — —

Aarene gik. Valdemar Storm blev Kandidat, fik en foreløbig Ansættelse som Kapellan og giftede sig.

I Ellersis Kratgaard gik Livet sin stille Gang — — —

— — — Indtil Stilheden en skønne Dag brødes af klare, utaalmodige Barnestemmer, der Dagen lang raabte „Bedste“!

Valdemar Storms Frue var død efter sit andet Barns Fødsel. Saa havde man i lang Tid intet hørt fra den unge Kapellan, og Johannes var saa rejst til København. Han kom tilbage med Broderens Børn, den fireaarige Vally — Valdemar

— og en lille sortøjet Krøltrold som Drengen kaldte „Søster Susse“.

Vally var en livlig lille Knægt. Alle Vegne var han paa Færde med at pille i Stykker, han forstyrrede hele Huset med sine indviklede og pladsfordrende Lege, eller han satte Onkel Storm i en Tilstand af undrende Ærbødighed over sine dybsindige Barnespørgsmaal.

Søster Susse — kristelig døbt Birgitte Jensine Storm — var kun et Aar, men brækkede uforfærdet løs paa alle de vanskelige Ord, Onkel Johannes foreslog hende at sige. Hun elskede fortrinsvis Vandspanden. Naar hun havde udgydt dens Indhold over Gulvet, vendte hun sig drivvaad til Loftstrappen. Hun saa sig trodsigt udfordrende om og besteg langsomt, men sikkert, først de smaa Labber paa Trin 1, saa et Knæ, saa en lille Fod. Derefter kom næste Knæ og Fod, og saa hvilede Susse og saa fortrøstningsfuldt opad, smilede henrykt og begyndte ivrigt igen — et Knæ op og en lille Pusselanke i Mente.

Naar nogen spurgte „Bedste“ om, hvor hendes Søn var, svarede hun kort, at han var paa Rejse. Hun var med Aarene bleven mildere i sit Væsen, de smaa Børn hang sig tillidsfulde opad hende, det faldt dem aldrig ind, at der fra „Bedstes“ Mund kunde udgaa onde Ord. De voksede op i Fred og gylden Frihed.

„Det var kun, naar Johannes for omhyggelig lukkede Døre læste Breve op fra Professoren paa den Nerveklinik, hvor Valdemar Storm var indlagt, at hendes Øjne blev fugtig-klare af Bekymring og tung Skuffelse.

I.

Fru Pastorinde Hansen sad i Kratgaardens Storstue — forpustet og ivrig, uden dog i sin Ivrighed at glemme Værdigheden. Hun var i den fine blaa Kjole, den med „Prinsesseform“ og smaa hvide Prikker.

Fruen svedte for aaben Trøje og talte om Vally.

Bedste gik fra og til med Opdækningen til Kaffeboardet. Hun smilte saa lunt, Bedste — som om det var noget saa pudsigt det, den svære Frue i Prinsesseform fortalte.

Men det var netop det, det ikke var.

Hvornaar fortalte Fru Hansen overhovedet noget om Vally, der var af det gode. Havde han ikke drillet Papegøjen til den fik Apopleksi og faldt ned af Pinden af Arrighed, saa havde han sagt et eller andet frygteligt uartigt til Læreren. Eller han havde sammen med Præstens egne Drenge gravet Kalkunen ned, saa den bare havde Hovedet over Jorden og hele Tiden pylrede

ynkeligt: „Pyjok, pjok — pjok,“ hvilket Vally paastod skulde betyde, at den kaldte paa Fru Hansen. Uh, hvor havde hun været gal den Dag.

I Dag var det nok Vallys Stil, det var galt med.

Netop derfor var det, at hun — Søster Susse — havde listet sig ind, da hun saa Pastorinden komme — for at vare Vally ad, hvis Bedste blev gal. Saa kunde han sejle en Tur ud paa Fjorden, mens Bedste skældte ham ud til hende, og saa var det gaaet over, til han kom igen. Saa-dan var det saa tit. — — — Ja, saa var der ogsaa den „Prinsesseform“, som Ellen var saa vigtig af, det var den allernyeste Slags Kjole, havde hun paastaaet, og derfor var det, at hun — Susse — var saa nysgerrig efter at se den.

Saa meget mærkelig var den da ikke. Og Fru Hansens tykke Mave saa meget større ud, end den plejede.

Skulde Valdemar være Præst — Pastorinden sagde det, som om det var noget, hun dybt beklagede. — Saa maatte han sandelig ganske anderledes i Ave. Vilde Madam Storm se hans Stil fra i Gaar? — Ja, den havde ved Gud smertet baade hende og hendes Mand og Lærerinden med. Pastor Hansen kunde ikke begribe, hvor han fik de Tanker fra.

Vallys Stil var et Brev til en Ven. Pastorinden læste det op:

Kære Ven!

I Søndags var jeg i Kirke, og det er nok bedst, du faar at vide, hvordan det gik til. Ser du, det var Konfirmation, og Bedste havde sagt, jeg *skulde* gaa, for de selv samme Løjer skal jeg være med til næste Gang. Det er kraftædeme den bedste Musik af Verden, naar Lærer Sørensen synger Salmer; han begynder hvert Vers med et Hyl, saadan: hyæææ — hyæææ og saa trækker han Hylet videre op og ned gennem alle Linjerne. Jeg satte mig til at sove, og saa drømte jeg, at der gik en af vore egne Grise op og ned ad Kirkegulvet og blev trukket i Halen af hver Konfirmand. Men da jeg vaagnede, saa jeg, at det var bare Sørensen som sang sidste Vers før Prædikenen.

Saa kom Pastor Hansen paa Prædikestolen, og han begyndte med at sige: „mange her i Verden mener, at enhver bliver salig ved *sin* Tro — og saa benede jeg af hurtigst mulig, for saa kunde min egen Tro jo være god nok, som den var.....

Hvad Præst mente saa Bedste, der vilde blive af ham?

Bedste satte Sukkerskaalen haardt paa Bordet. „Han skal saamæn aldrig begynde paa det.

Det var Johannes, der mente, han skulde være det samme som Faderen. Selv snakker han jo om at blive Doktor, saa det bliver nok Enden paa det.“

Susse gned sig kælent op ad Bedste. „Hvad skal jeg være, Bedste?“ spurgte hun undseligt.

„Du er jo en lille Pige, du skal giftes.“ Pastorinden smilte sødt og tog i Susses frie, sorte Krøller. „Dejligt Haar, Madam Storm — men at De ikke fletter det? Det tilsmudser jo hele hendes Kjoleryg.“

Susse listede ud og fo'r som en Vind over den brolagte Gaard. Hun fandt Vally i Tørvehuset og berettede hæsblæsende, hvad hun havde hørt. „Men jeg skal giftes,“ endte hun vigtig.

Vally stod med et blaseret Smil og hørte efter, mens han med et grønt Flaskeskaar skrabe en Hyldebøsse blank og glat. Men saa med et hivede han sig op i to Jernringe, der hang ned fra Bjelken, krampagtig knyttede hans Hænder sig om Ringene, Skjorteærmerne rystede og blafrede over de muskelspændte Arme. — Først da han var helt mørkerød i Ansigtet, slap han sit Tag. Saa strøg han pustende Skjorteærmet og knyttede Haanden: „Sikke Muskler,“ sagde han, „føl engang.“

Susse befølte forlegen hans Arm. Det var saa flovt saadan at tage paa bart Kød.

Vally saa med sine sorte Øjne straalende ud over den solbagte Gaardsplads. „Jeg fik alligevel min Vilje. — Saa skal jeg ikke længere læse med Pastor Lirum-Larum, saa skal jeg til København.“

— — —

Den Dag kom, da Vally skuide rejse. Ikke to Minutter efter at Vognen var kørt frem, sad Vally parat med Tømmerne i Haanden og skynede paa Onkel Johannes. Saa smældede han med Pisken, og Vognen rullede bort. — Vally vendte sig ikke en eneste Gang.

„Haard Hals,“ hviskede Bedste bifaldende, mens to store Taarer rullede ned ad hendes Kinder. Saa gik hun ret til sin Gerning.

Men lille Birgitte suste som en Hvirvelvind tvers gennem det filtrede Krat og naaede Kirkebakken, lige da Vognen drejede om Kirkedigets Hjørne. Vally saa hende ikke. Han holdt de unge Heste stramt an, og Birgitte blev ved at vifte med begge Arme, mens Taarerne vandede et Krampesmil, der var stivnet paa hendes Ansigt.

Birgitte sad paa Havebordet i den tidlige Morgen. Hun spiste Smørrebrød og rev hver Mundfuld af med et kort forbitret Rusk. Taarerne rullede ned ad hendes Kinder, mens hun mørkt grundende saa frem for sig.

Hvorfor sad hun nu her og græd? Ja, det vidste hun egentlig ikke, men det var det, at hun vilde ikke være voksen, og saa gik hun til Præsten. — Hvorfor gik hun altid og brølede, saa snart hun var ene, for det gjorde andre da vist ikke? — Og saa bad hun endda til Gud hver eneste Dag — mange Gange — og det hjalp slet ikke. Nej, hun maatte meget hellere dø ligesom Faster Jensine, Faderen og Bedstefaderen, der allesammen var døde af bare Tungsindighed. Det havde gamle Graves Graver fortalt hende, en Gang hun sad paa Faster Jensines Grav.

Lige over hendes Hoved straaledede Guldregn i pragtfuld, gylden Rigdom. Der steg en Fylde af Kvidder og Kuk fra Træernes Kroner, og helt nede fra Pastor Hansens Have begyndte en Gøg at svare igjen med nye Kuk-Kuk. Ude over Kærene hang Morgentaagen endnu, hist og her røg det fra et halvbrændt Tuebaal, og langt borte kunde hun høre Tørvegravernes Tilraab til Køerne, der løb løse i Engene.

Der sank en Guldregnblomst ned og lagde sig paa hendes Mad. Hun pustede den væk, Guldregnen var jo giftig.

Men med et stod hun oppe paa Bordet og flaaede de største, i Farven rigeste, Guldregn af Klaseribben, lagde dem tæt paa Brødet og huggede Tænderne i — et Øjeblik skinnede de sorte

Øjne vildt — saa kastede hun Maden og stormede gennem Krattet ud, hvor den høje Lyng stod. Der smed hun sig plat ned, krassede Kinden dybt ned i det stride, graa Mos og græd og græd.

— — —

I Kratgaardens Spisestue sad Bedste og Onkel Johannes og ventede paa Birgitte, der skulde komme fra Præsten. Middagsbordet stod dækket.

Bedste havde netop fortalt, at nu var det afgjort; efter Konfirmationen skulde Birgitte have to Familiers smaa Børn at læse med.

Onkel Johannes syntes det var Synd, hun var jo kun et Barn selv.

„Vist ikke,“ fejede Bedste af. „Hun er dygtig nok, siger Pastor Hansen; og hun maa hellere bestille noget end føjte i Krattene og faa Hovedet fuld af Tossier.“

Johannes slog Laagene ned for sine fromme, sky Øjne, saa dunhammerbløde og mørke.

I det samme kom Birgitte. Hun saa bleg ud med lyserøde lidt hævede Rande om Øjelaagene. „Brev fra Vally,“ sagde hun og gav Onkel Johannes det.

Vally var i desperat Humør. Han hadede, hadede, hadede København. Som sædvanlig svømmede han i Gift og Galde paa Rim:

Nu er det snart paa tredje Aar,
 jeg alene i Gaderne gaar,
 alene, alene, alene, alene!
 Nu syder Galden i hver en Vene!

Og de, som ej vilde være Venner,
 skal blive mine bitreste Fjender.
 Jeg ejer den slangegiftige Pil,
 der gnaver som en forrusten Fil.

Netop fordi de ikke vil se mig,
 hvisker jeg tænderskærende: vé dig!
 Vé dig, du, som ikke vil se mig,
 Tider skal komme, da jeg skal belé dig.

Bedste saa op. „Aaja, Jedder og Forgift gror da godt nok, bare Lærdommen vil gro lige saa godt.“ — Der strøg et lille knapt Smil over de faste Læber. — „Tag og skriv til ham Gitte, at naar han er bleven en storige Mand, og Verden ligger for hans Fødder, saa skal han give den et Spark lige i Mjelten*), saa kan den have det saa godt.“

Birgitte fik næsten Taarer i Øjnene paa Vallys Vegne. Bedste kunde ogsaa være saa grov. Hele Brevet var jo Poesi, et Virvar af hans Længsler efter Hjejlehyl i en natstille Hede, efter Bedstes linde Risengrød, efter Solnedgangsbrand over en blændende Fjord, efter Gitte, skønt hun kun var en Smule Tøs...

---

*) Milten.

Birgitte puttede Brevet ned paa sit Bryst og trak sig fornærmet ind paa sit Kammer.

— — —

Konfirmationssøndag kom Vally og hans Ven, Simon Brohusen. De var begge bleven Studenter om Somren.

Birgitte plagede Vally for at gaa med i Kirke, men han rystede i stum Haan paa Hovedet og gik med Simon ud i Huggehuset, hvor de havde travlt med noget, Birgitte ikke maatte se.

Saa kom hun og Bedste hjem til Middag. Vally snappede hendes Lommetørklæde og befølte det. „Stor Pige,“ nikkede han. „Har da heldigvis ikke tudet. Skal nok blive til noget.“ Birgitte blev ganske rørt — men alligevel lidt forarget. Hun havde jo lige lovet Vorherre, at hun skulde nok holde fast ved sin Barnetro hele sit Liv. Vally var bleven saa ugudelig i de tre Aar, han havde været i København, men han blev nok klogere.

Saa bar Vally sin Present frem: en kvarterlang, selvtømret Kiste. Mellem Laaget og Kisten kiggede et af Træ udskaaret Dødningehoved frem, men ovenpaa Laaget sad en Sommerfugl med udbredte Vinger, parat til Flugt.

„Døden og Opstandelsen“. Vally saa aandrig ud.

Simon hostede ironisk. Han var en tynd

grim Fyr, der saa ud som en Filosof paa henved de Treds, mager og mefistofelisk. I Reglen sad han i en Krog og søgte at trække sig ud af Menneskers Synskreds, under Tiden talte han lidt — dæmpet og altid om Schopenhauer.

Under hele Middagen drillede Birgitte ham paa alle optænkelige Maader. Pludselig forsvandt hun. Et Øjeblik efter kom hun tilbage med en Desserttallerken, hvorpaa der laa en Bunke nyfødte, lyserøde Museunger. Hun strøede lidt Sukker over dem og serverede Simon Brohusen den mærkelige Ret. „En saa besynderlig Herre maa sætte Pris paa besynderlige Lækkerier,“ smilte hun lysende af Ondskabsfuldhed.

Simon fik et søsygt Udseende. Hvorefter han kort og logisk beviste, at Birgitte kun var et Atom i Verdensaltet, og at hun som Kvinde savnede enhver Eksistens Berettigelse.

Vally havde travlt med at overbevise Onkel Johannes om sit utvivlsomme Kald som Læge. Han vilde blive en Læge over alle Læger.

„Jo, ser du, Onkel. Da jeg rejste herover, havde jeg Mavepine og derigjennem fik jeg Ideen til en epokegørende Forbedring paa Lægevidenskabens Omraade. Man amputerer alle daarlige Maver og indsætter i Stedet en som Mave virkende Mekanisme — kunstig Mave altsaa. Der vilde være store Fordele vunden for Menneske-

heden — ingen daarlige Maver — intet daarligt Humør — paradisk Tilstand paa Jorden.“

Onkel Johannes saa meget tvivlende ud. Det blinkede af skælmsk Skepticisme i hans blide, brune Øjne.

Vally slugte af Ivriighed et skollende hedt Uhyre af en Bolle, han skar Ansigt, gned sig paa Mellemgulvet og hoppede i Sofaen, men glemte alligevel ikke, hvad han vilde sige:

„For det første vilde man altsaa undgaa Mavepine, for var der noget i Vejen, saa kunde man bare lukke op og se efter. For det andet vilde det være propert. Det skulde jo naturligvis være saadan, at man kunde tage hele Mekanismen ud og vadske den ligesom forlorne Tænder.“

Simon mumlede noget om „Patent“.

Vally stangede med sin Gaffel en Kartoffel, der faldt fra Fadet og trillede hen ad Dugen.

„Ja, se nu ad, om det varer ret længe, inden den nye Opfindelse vinder Hævd, og jeg“ — han slog sig paa Kravebrystet og satte med paataget Vigtighed Næsen i Vejret — „jeg, Jens Valdemar Storm, er Manden som fostrede Ideen“.

Bedste smilte overbærende af Vallys Fantasier. Han havde faaet saadant noget egent over sig, Drengen — syntes hun — han var bleven mere mut til hver Dags Brug, end han var som lille. Det var ligesom han spekulerede over noget. Det

gav ham en vis Værdighed over sig — rigtignok brast Værdigheden jævnlige for balstyrige Kraft-Udbrud og Bukkespring, men netop det mindede saa meget om Jens Poulsen. Han kunde ogsaa den Gang midt i sin flittige, stumt bestemte Færd den finde paa at prøve Kræfter med Færgekarene.

Der var stor Stads i Krattgaarden. Det var Midsommer, Birgitte fyldte 18 Aar og blev forlovet. Der var dækket i Krattet. Vally sad saa tavs og saa ædende gal mellem Simon Brohusen og Julie Carlsen, en ung Pige, Datter af hans Værtsfolk, der var med ham hjemme i Ferien.

For Bordenden sad Birgitte ved Siden af sin Kæreste, den høje kønne Proprietær Peter Buus. Deres Kuverter var omvundne med Grønt. Gitte skævede ned til Trekløveret og følte sig ligesom lukket ude af en Stue, hun holdt af at komme i. Hvad i al Verden sad Vally og rugede saa mut over?

I det samme rejste han sig og slog paa sit Glas. Hans Tale var kort og uden de andre Taleres ceremonielle Hilsen til de Forlovede med Slutningseffekt af et Glas for de unge Hjerters Pagt. Han vilde kun i Overværelse af Selskabet minde om, at han var sin Søsters Beskytter nu og i Frem-

tiden, selv om en anden ukaldet havde taget sig den Ret — hvad han iøvrigt ikke tænkte blev af lang Varighed.

Saa satte han sig igjen. — Onkel Johannes venlige Stemme reddede Situationen, han klinkede med Birgitte og sagde smilende, at hun kunde sagtens, de var jo ligesom de var tossede til at beskytte hende.

Da man havde rejst sig fra Bordet strøg Vally forbi Birgitte og hvislede: „Saa skal du vel snart have Kapothat paa — Symbolet paa Madammen?“

Graaden sad Birgitte kvælende i Halsen, men Peter Buus fik hende under Armen, han vendte det hvide ud af Øjnene hen efter Vally til og kysede flinkt Taarerne af hendes Kinder.

Siden legede de Unge Kuk-Kuk i Krattet. Julie Carlsen fløj om som en Høne i Blæsevej; hun blev pludselig ked af Legen, da det opdagedes, at Vally var gaaet med Simon ud i Heden.

Den unge Ejvin Kaas derimod — Broder til Lægen i Ellersis — var Fyr og Flamme i Legen. Han havde et eget Greb paa hele Tiden at fange Birgitte, hans Øjne lagde ikke Spor af Skjul paa hans dybe, ærbødige Beundring.

„Hun er Fanneme fiks — Dukketøj — uha. Gud ved, hvad hun vil med ham,“ hviskede han senere til Simon Brohusen.

Simon trak paa Skulderen: „Parti!“ — Som et langt, graat, livløst Gespenst stod han i sin Krog, stum og ubevægelig.

Og da man sent om Aftenen drak Kaffe inde i Kratgaardens Stuer, luftede Ejvin igen sin private Beundring til Simon. Birgitte hang halvt over Gyngestolens Arm, forpjusket og blussende og spillende koket.

„Hendes Øjne ser ud som et Par smaa ildsprudende Kratere — og det er aldeles uberegneligt, hvor Ildstrømmen næste Øjeblik gnistrer henad og slaar fængende ned.“

Vally saa paa Birgitte og Peter Buus og derefter hen paa Simon. Saa knipsede han til sin Kaffekop, saa den væltede.

Peter Buus sagde sin Forlovede god Nat med mange synlige Kys —

„Det er s'gu kønt. — En anden en kommer bare til at føle sig saa fattig.“ Ejvin Kaas snurrede rundt og gik ud af Gaarden. Han daskede ned gennem Kratgangen og brækkede alle de Grene, der ragede for langt frem over Vejen.

De sidste Gæster forlod Kratgaarden, Kl. var henad 2.

Julie og Birgitte delte Værelse, men de var altfor vaagne til at kunne sige hinanden god Nat; de laa og gnaskede Chokolade og talte om Sanser.

„Kan du begribe, at en Kvinde kan falde?“ spurgte Milli med indigneret Tonefald.

Nej, det kunde Birgitte ikke faa i sit Hoved. Det kunde aldrig ske med hende. Aldrig. Og hvis det skete, vilde hun da dø, før hun vilde bære Skammen.

„Selvfølgelig.“ Julie hostede et Stykke Chocolate op, der var sunket ned i Halsen og sad fast som en Prop. „Nu alt det, der snakkes om Kvinders Sanser, jeg tror ikke paa det. — Jeg tror, de der siger det, er bare beskidte.“

„Ja, det kan du være vis paa“ — Birgittes Tanke fangedes i det samme af underlige Sitringer, der skælvede sig gennem hendes Skød.

„Jeg kunde aldrig blive sanselig, det er jeg vis paa.“ Det var Julie igen. Der var en tænk-som Dybsindighed i Tonen.

„Jeg heller ikke,“ mente Birgitte. „Jeg er vis paa, jeg er umaadelig kølig. Og ved du, hvad jeg tror, jeg tror ogsaa, det er det Mændene respekterer. Saadan en lidenskabelig Kvinde kommer de hurtig til at foragte.“

„Ja, hvis det er Mænd af Ære.“

Der var noget i Julies sidste Replik, der stødte Birgittes Øre. Den mindede om en Røverroman, „Hr. de la Guerch“, hun som Barn havde læst til der ikke var et glat Blad af Bogen mere.

Op paa Formiddagen begyndte Julie at komme

i Aktivitet. Først var hun nede at hjælpe Tækkemanden; ti Gange i Træk rev hun Naalen tilbage, naar Tækkemanden greb efter den, tilsidst brugte han et landligt Ukvemsord, der kunde faaet en Libertiner til at rødme. Julie prikkede videre i den gladeste Uvidenhed, til hun ikke gad længere. Saa løb hun over til Onkel Johannes og væltede alle hans fyldte Patroner, skrigende flygtede hun gennem Stuerne, mens Onkel laa paa Knæ og samlede Rævehagl op. Ude i Gaarden fandt hun Vally og Simon, og pludselig dængede hun dem over med Vand fra Brøndtruget, Vally sprang til og et Øjeblik stod de og øste med begge Hænder Vand over i Ansigtet paa hinanden. Vaad som en druknet Kattekillling kom Julie saa ind til Bedste i Spisekammeret, og da Bedste vendte sig om, huggede hun fire nysmurte Folkemellemmader og gemte dem i sin Hat. Krum af Latter fortalte hun ude i Gaarden til Vally, Simon og Birgitte, hvordan Bedste havde staaet og talt efter og talt efter og ikke kunnet begribe, at hun havde regnet saa mange Mellemmader forkert.

Alle fire gik saa ned i Krattet og fortærede Rovet og røg Cigaretter.

Birgitte plukkede en Blomst hist og en Blomst her, Skridt for Skridt fjernede hun sig og kom ud paa Heden. Hun lod sig glide ned og laa

stille med Hænderne foran Ansigtet, dybt skjult i Lyngen.

Hvor det hele var trælsomt og kom hende lidt ved. — Det kunde være morsomt nok at sidde paa Peter Buus Knæ og kysse ham og saadan noget, men hele Fornøjelsen var borte nu, fordi Vally ikke kunde lide ham. Bare hun aldrig havde gjort det. Vally havde været hendes Afgud, lige siden hun var ganske lille, og nu gad han knapt se hende. Simon lige saa lidt.

Birgitte løftede Hovedet og saa ud over Heden. Ganske svagt summede Vinden over Lyngen, der bølgede i store bløde Svajninger, som om Bevægelsen kom nedefra og tabte sig i lette, yndefulde Bøjninger i den blomstrende Krone. Der var en egen harmonisk Ynde over det store, rød-lilla Tæppes lydløse Vuggen; hist og her skreg en forsinket Gyvel med sin gule Farve.

Birgitte puttede igen Hovedet, og lidt efter opdagede hun, at hun græd stille og bittert.

Nu var hun jo dog forlovet. Og med Peter Buus, Egnens smukkeste og rigeste Proprietær, hvorfor var hun saa ikke glad? Hun kunde ikke selv forstaa det. Men det var som om det slet ikke kom hende ved det hele, som om det bare kom hende ved, at hun laa ene her og græd i Heds Stilhed.

Hun rejste sig og begyndte at gaa hjem. Naar

hun, nu kom tilbage, saa vilde de alle opløfte et Ramaskrig, fordi hun var rendt, hun hørte jo til dem, der er fordømt til at le andre glade, det havde hun allerede forstaaet.

Men pludselig vendte hun om. Og lidt efter gik hun over Kirkegaarden, der laa lige ud til Fjorden. - Ved Kirkemuren var Kratgaardens Gravsted, her laa de alle, Jens Poulsen og Enken, Valdemar Storm og atter Valdemar Storm, Jensine og Laust. Hun slog Armen om Jensines graa Trækors og saa ud over Fjorden. Nu kunde de kalde og nu kunde de halse sig hæse derhjemme, for nu vilde hun have Fred lidt.

Det skulde blive rart, naar de alle sammen rejste, og hun blev alene igen med sin Skole, sine Bøger og sine Tanker. Gudskelov, der var kun 8 Dage tilbage af Ferien. -

---

Inde i Kratgaardens Storstue flød det over Bord og Stole med noget rødt Dynetøj og en Masse Lærreder og Drejler til Haandklæder og Lagener. Bedste vadede veltilpas om imellem det, passede til og skar af og konfererede af og til med Peter Buus, der spillede Skak med Onkel Johannes.

Birgitte stod henne ved Vinduet, hun havde

lige faaet Brev fra Vally, og det var meget vigtigere end alle Haandklæderne tilsammen.

Kære Git!

Tak for Presenterne. — Til næste Jul faar du en Silkekjole, en Pels af Zobel og Maar, to smaa dejlig varme Støvler, forede med Skind samt en massiv glat mat Guldring af mig til Julegave. Til næste Jul er der nemlig to Torsdage i én Uge.

Det er en Skam, at jeg ikke er rig, for jeg har et umiskendeligt Talent til at give Gaver. Men de Dage skal i Sandhed komme, da jeg skal købe Grevskabet Maanenfeldt til dig til at holde dine Hunde paa. Og saa vil vi more os med at være smukke. Jeg vil have violfarvede Pludderbukser paa af mat Silkestof, (min Legemsbygning tillader mig desværre ikke at anlægge snævre Hoser med noget smukt Resultat), Støvler af brabantisk Læder og en Kofte af dybrød Fløjl med Pufærmer og guldindvirket Krave — en Baret af samme Stof ligger let som en Purpurbaad paa mine ringlende Ibenholtslokke. Klik-klik siger en smal Kaarde fra Damask, idet den slæber efter mig i et bredt Læderbælte besat med Guldsprinkelværk.

Men du og Julie (som naturligvis skal lege med) er meget fine og slanke (dette sidste lader vi som om for Julies Vedkommende). Du skal bære natsort Fløjl, krumme dine stolte Læber og dræbe

unge Mænd med Lynet fra dine afgrundsorte Øjne. Julie skal iklædes blankrød Silke (hun maa snøres bravt), Haaret sættes op i ligegyldig Toupé, og en Valmue skal fremhæve de brune Lokkers mørke Glans. Men for det meste bærer hun kun en Halløjhat med to vajende Struds-fjer, og med Falken paa den skønne Skulder følger hun mig paa fnysende Ganger i Fantasiens vildsomme Skove.

Ak ja, Poesiens Land ligger fjernt bag mange Tider, der er øde Heder at vandre over og Blodtaarer at græde, inden vi naar did — men nu leger vi, at vi er der — — —

Se i Aftes stod jeg paa Viadukten deroppe ved Jernbanebroen. Jeg lænede min Hage mod det rimhvide Rækværk og saa ud over Jernbaneterrænet, paa alle de røde og grønne Lys og Skinnevævet over den sorte Jord. Bagved det Mylder af sorte Huse og dunkle Tage og oplyste Vinduer, og bagved igen Vesterbros forkantede Kaserne, Dagmar-teatret, et langt Lysbælte fra Cirkus og endelig en graa sneskyet Himmel allerbagest.

Store hvide Skyer puffede op fra Lokomotiverne, der var et syndigt Spektakkel af Fløjten og Hysten og Vognrummel og Fodtrin mod de haarde Brosten.

Da sagde jeg til Byen: „København, du er en meget pæn By, jeg kan i visse Maader godt lide

dig, men du er ikke poetisk. Du er en Lømmel, som ikke har Tanke for noget højere. Du tænker paa at tjene, saa du kan æde dig mæt og gaa i Variété og sove. Du er en rigtig prosaisk Snob, som det keder mig at have med at gøre.“

Sporvognsklokkerne klingrede og Lokomotivet galede som en fornærmet Hane over denne Tiltale. Men saa tog Petri Kirketaarn til Orde. Det stod og gloede halsstarrigt paa mig med et stærblindt Vindue.

„Larve,“ sagde det til mig, „i Aaret 1695 stod der én ligesom du og sagde det samme. Poesiens Land har aldrig været uden i Daarers Hjerne som din. Adam troede, at Poesiens Land havde eksisteret før hans Fødsel. Gaa hjem og læg Dig.“

Derefter tog jeg til Orde og sagde: „du er et gammelt, hykkelsk Kirketaarn, som jeg ikke skænker nogen Tiltro. Du skulde hellere haste i Døden, at et skikkeligt Hus kunde opføres paa din Grund.“ — Da i det samme en Sky gik fra Maanen, saa jeg, at det gamle Taarn var ganske grønt af Galde.

Siden talte jeg med Skyerne og blev meget sentimental. Jeg vil derfor ikke referere vor Konversation, men vi blev da enige om, at Poesiens Land laa oppe mellem dem, og vi græd bitterlig. Under Hulken deklamerede jeg:

Hvorfor er det saa for stærke Mænd,
 at der er Lande, de længes imod,
 som de aldrig kan naa?
 Hvorfor græde de ensomme Sjæle Blod?
 Hvorfor stirrer sviende Øjne
 langt, langt ud i Synskredsens Taager?
 Hvorfor gaa de Tanker i Rad
 over vide Have som vildsomme Maager?

Skyerne svarede og drev tungsindigt over
 Himlen:

Fordi de skal dø.
 De vandre i Blinde alt paa en Ø.

Da stillede jeg mig tragisk an og sagde:

Sig mig, du gode Sky,
 er Landet her at finde?
 Eller lover du for denne Ø
 en anden og ny?

Men Skyerne tav og drev bort langsomt og
 støt.

Du kan selv spørge Skyerne ad en Dag, der
 er jo nok af dem i Ellersis — ja dette skal aldeles
 ikke være nogen Allusion til Bedstes Pande. Naar
 du sidder derinde i „Helligdommen“, som du jo
 kalder dit Lønkammer, og lader de flittige Fingre
 trække Silken paa Baldyrerammen, saa se ud ad
 Vinduet paa Skyerne, der staa tankefulde over
 Heden eller sejle ud over Fjorden. Tænk paa
 Daarerne som spørge uden at faa Svar, og som
 spørge igen. — Eller vær hellere flittig og lad

Skyerne drive. Den sidste Sentens indeholder en Brander, som du maa goutere efter Fortjeneste.

Skal melde fra Simon, at der snart kommer en ny Bog til dig, den dybsindigste han kunde støve op i hele København. Beklager iøvrigt at du kun er et Pigebarn.

Ellers være du tusindfold hilset fra din Broder og Ven Vally.

Birgitte foldede Brevet sammen og gemte det. Som altid protesterede Vally mod hendes Forlovelse ved at lade som om den ikke eksisterede. —

„Hvor mange Par Folkelagener tror du egentlig, du skal bruge?“ spurgte Bedste hen mod Birgitte.

Birgitte saa skyldbetyngt op, fordi hun ikke havde Ide skabt om, hvormange Folkelagener der gaar paa 700 Tønder Land.

„Jeg ved det skam ikke, Bedste.“

Saa vendte Bedste sig til Peter Buus og snart var de to dybt inde i Lagener og Køkkensager og Syltekrukker.

Birgitte stjal sig lempelig ud af Stuen og ind i sin Helligdom. Hun stillede sig op og saa prøvende paa sin lille Bogreol. Ellen Key? — Nej. Høffdings Psykologi? — Ja, den vilde hun læse. Hun satte sig til Rette og begyndte, men holdt snart op og saa grundende og misfornøjet frem

for sig. Det var jo slet ikke det hun vilde — nej det var ikke saadan.

Kunde hun bare forklare, hvad det var, hun lige siden sin Barndom havde hungret efter. Hun havde somme Tider fundet det stykkevis i Blade og Tidsskrifter, som Simon sendte hende, men det battede ikke, hun maatte have meget mere. Det skulde være noget om Mennesker som *tænkte* — om andre Mennesker — og om deres *Tro*. — — En Tid troede hun, det hed Psykologi, saa havde Simon sendt hende Høffdings, Onkel havde skaffet hende Sibberns, men saa var det slet ikke det.

Hun rejste sig og halede et langt Kludetæppe frem fra sin Seng og lagde det henad Gulvet. Saa kunde det ikke høres, at hun gik frem og tilbage. Bedste var saa nærig med Tid, saa snart hun hørte Gitte gaa lidt frem og tilbage, saa skulde hun nok faa hende sat til et eller andet. Og i lang Tid havde Gitte øvet sig i at læse om Natten — et Kvarter mere hver Nat — men saa havde Bedste opdaget det og truet med at tage Lampen fra hende. Nu havde hun funden paa at købe Petroleum selv og stoppe Nøglehullet til, saa kunde Bedste ikke mere kontrollere hende.

Hvis hun skrev til en stor Mand som nu Georg Brandes og bad ham forklare hende, hvad hun skulde læse, mon han saa vilde svare hende? Nej,

det vilde han nok ikke, han vilde tro, det var Skaber og Vigtighed.

Birgitte stod stille og stirrede — hvor morsomt det var saa billedligt at forestille sig sin Hjernes Arbejdsrum, at Tankerne blev som levende, virkende Skikkelser, der tumlede travle om mellem hinanden. Og over dem alle stod Selvet som stille, sikker Arbejdsherre. Nu og da gled en Del af Arbejderne ind i Taagen, der til alle Sider begrænsede det oplyste Værksted; hun saa dem blive borte derinde i Forglemmelsen, indtil Selvet hentede tilbage dem, den havde Brug for i sit Arbejde. — — —

Om Aftenen kom Ejvin Kaas. Han og Birgitte spillede firhændigt, mens Buus inde i den anden Stue drak Toddy med Onkel Johannes.

Hver Gang Birgittes Fingre kom Ejvins for nær, spillede han forkert.

„Hvordan har Deres lille elskede Bror det?“ spurgte han i en af Pavserne.

„Tak, han har det rigtig godt.“ — Birgitte dæmpede Stemmen. — „Jeg er blot saa ked af, at han ikke kan lide Buus.“

Ejvin saa i stum Tilbedelse paa hende. Saa hviskede han pludselig dristig: „Jamen det er jo heller ikke til at forstaa, at saadan en lille sjelden og begavet Pige som De, vil gifte Dem med ham. — Om Forladelse.“ Han dukkede sig hurtigt

og kyssede Birgittes kraftigbyggede Haand, der laa paa Tangenterne. „Men jeg synes, det er saa Synd.“

Da Buus var kørt, gik Bedste sin Runde gennem Gaarden. Hun lyttede ind mod Gittes Kammer, men alt var saa stille, og der kom intet Lyskær fra Nøglehullet. Var Barnet endda vel gift! Baade Johannes og Fruerne nede i Elleris By slog mere eller mindre ondskabsfuldt paa, at hun var ikke som en forlovet Pige burde være; hun var forkælet og tankeløs og gjorde Hovedet tosset paa alle de Mænd, hun kom i Nærheden af. Men skidt med det, de kunde jo blive fra hende. Værre var det, at hun somme Tider drev en halv Søndag om i Krattet eller gik timevis frem og tilbage paa sit Kammer. Barnet havde da ikke noget at sørge over. — Give hende noget at bestille og saa faa hende gift, det var det eneste, der var at gøre.

Men hun var saadan en god Pige, aldrig saa nogen hende tvær eller uvillig; det var sandelig ikke for ens egen Skyld, at Barnet sendtes af Gaarde saa tidlig.

— — —

Ejvin Kaas gik nede i den lille Eng, der stødte op til det nedre Krat. Han var saa himlende henrykt. Sikken Sommer det var, sikket Lys, sikken

Luft! Denne lille Hedeoase var som et Paradis, struttende af Frodighed, fyldt med kvidrende Fugle og med Blomster, der vældede ovenud af det tætte Græs.

Og saa var der det, som nu var en Kendsgerning. Der havde i lang Tid gaaet skumle Røgter om Proprietær Buuses Mejerske, den kønne „bottede“ Jomfru Krag. Folk havde moret sig over, at hun blev mere og mere „bottet“, ganske mistænkelig „bottet“. Røgteren paa Gaarden var i den Anledning bleven lyrisk og havde gaaet og sunget: „Sove i hinandens Arme, saa er man saa dejlig varme.“

Buus havde hele Tiden paastaet, det var Løgn, men nu var Kendsgerningen der: Jomfru Krags Udviklingsperiode var afsluttet med Tvilinger!

Og nu fejlede det aldrig, at lille „Sortegitte“ fik strøget sin brede Guldring af og saa. — Guds Død, nej det var ikke til at holde ud at tænke paa! — Ejvin sparkede hvileløs om i Græsset.

Saa brasede det i Grenene, Birgitte kom ud fra Krattet og rystede sit forpjuskede Tøj. Hun smilte. Det kunde ses, hun havde grædt! Ejvin saa lynsnart ned paa hendes Finger. Ingen Ring. *Sateme!* Han havde nær givet et Spjæt.

Saa fulgte de et Stykke Engens blomsterrige Grøftekant i tvungen højtidelig Samtale om filo-

sofiske Emner, indtil de kom til at se hinanden i Øjnene. Saa kunde Ejvin ikke styre sig længere, han straaledede som en Solgud og knyttede Hænderne i meningsløs Kraftudfoldelse.

Det bævede om Birgittes Mund. „Jeg holdt alligevel saa meget af ham,“ hviskede hun.

Ejvin snøftede vantro.

„Bedste siger, det er Skam for mig, en Plet som jeg aldrig kan faa af mit Navn.“ — Hun bed i Underlæben. — „Og saa siger hun, det er min Skyld, jeg har ikke været noget for ham.“

„Jamen du gode Gud, Bedste vilde da vel ikke, *De* skulde have haft Tvillingerne?“

Birgitte lo op mod de dunfine Sommerskyer. „Nej, det tror jeg dog ikke. Skønt — Gud ved.

Nu rejser jeg jo til København i Ferien — over til Carlsens. Saa dør det vel hen imens.“

De skiltes ved Vejen ned til Elleris. Birgitte sprang over Kirkediget og stod lidt efter ved det graa Trækors. Hun satte sig ned midt i Efeuen, foldede Hænderne og stirrede ud over Vandet. Aa, hvor hun var umaadelig ulykkelig. Som hun *havde elsket Peter*, vilde hun sikkert aldrig mere komme til at elske nogen, og hun vilde hævne sig paa alle de Mænd, hun kom i Nærheden af.

Og hun vilde ikke tro en Døjt paa Gud mere.

II.

Birgitte havde været over en Maaned i København som Gæst hos Julie Carlsen. Hun var ved at hælde Draaber op til Vally, der havde Tandpine. Han rullede rundt i Sofaen saa betændende arrig, og tilsidst græd han. Birgitte blev utaalmodig og gik sin Vej. Julie kunde vist bedre passe ham, hun gav ham Ret i alt muligt og iriterede ham ikke med selvstændige Meninger om nogen Verdens Ting.

Om Aftenen var de sammen med flere andre bedt ud til Simon Brohusen.

Julie lavede naturligvis straks Halløj. Simon selv sad tavs og smilte overlegent. Nu og da slog han ind med en kort, kras realistisk Bemærkning, som Birgitte redelig modgik.

Der skulde naturligvis holdes Taler. Vally begyndte.

Jeg tror paa Valdemar Storm, den almægtige, fremtidige Værkers Skaber.

Jeg tror paa den Helligaand, Valdemar Storms Sjæl, den sejrrige.“

Vally fo'r videre i samme Aand. Alt det bestaaende var rivende galt. Alt Folket var trælbundet af Slaverne og lod sig handle med som

Maskiner i Stedet for at omstyrte Lovene, hver gøre sig det mest mulige underdanigt og leve vildt og frit. Og man skulde *ingen* bryde sig om, *ingen* — Vally betonedede stærkt *ingen* — saa først blev man et fritstaaende stort Jeg. Det var der kun én, der havde været: Nietzsche, Egoismens Apostel, Overherreklassens geniale Profet. — Og om alt det, vilde han skrive en Bog, som Verden ikke havde set Mage til.

Birgitte sad og fik Taarer i Øjnene. Nu sad maaske Bedste hjemme, alene i Natten, og strikkede varme Sokker til Vally. — Og hun selv, som altid havde holdt saa meget af ham!

„Jamen Vally, naar nu alt bliver saa fint, hvem skal saa tage sig af Børnene?“ spurgte hun skarpt.

„Det kommer ikke Sagens Moralprincip ved,“ fejede Vally hende overlegent af.

„Der skal bygges offentlige Anstalter til Afkommet.“ Det var Simon, der med dyb Stemme og faa Ord gav sin Mening til Kende.

Der var gaaet ondt i Birgitte. Hun overlagde et Øjeblik, men Lysten kriblede i hende. Saa sprang hun op:

„Der var et Overmenneske, som hed Valdemar Storm,“ begyndte hun. „Mager og interessant sad han paa sit Kvistkammer og under ham laa Byen i sin flade Normalitet. Og Vognene rullede,

og Ungerne jublede og slet ingen foldede Hænderne i den lykkelige Forstaaelse: os er et Overmenneske født.

Overmennesket sad i *det* Værelse, blandt *de* Bøger og røg af *den* Pibe, som en anden altsammen havde betalt. „Slave“, tænkte han, „det er *du* født til.“ — Og Overmennesket tænkte videre, og i hans Hjerne tændtes mangt et Blus, der skulde straale for Efterverdenen og først forstaaes af Efterkommere ind i en fjern Fremtid. Disse Blus skrev Overmennesket ned i sin Lommebog, for at Efterverdenen kunde glædes ved Haandskriften af en af de Begavelser, der kun fødes hvert andet eller tredje Aarhundrede.

Overmennesket gemte sin værdifulde Lommebog og belavede sig paa at stige ned til Slavernes lave Atmosfære. Paa Trapperne mødte han en nydelig ung Pige, der nikkede til ham. Overmennesket fnøs. Denne Repræsentant for den fornuftløse Race havde naturligvis staaet paa Lur nedenfor Trapperne for at friste ham. — Og selv om han værdigede hende et Tilbud om at *befrugte hende*, vilde hun finde paa Udflugter, ja maaske anstille sig fornærmet! Hun var Datter af den tykke Grosserer paa første Sal. — I Parenthes bemærket er en tyk Grosserer for et tyndt Overmenneske det samme som en rød Port for en spansk Tyr. — Denne mæskede Slave havde haft

den Frækhed at bede Overmennesket betragte hans Hus som sit Hjem. Overmennesket havde faaet Afløb for sin Krænkelse gennem en Bladartikkel, der blev afslaaet paa Grund af dens ubeherskede Udtryk. Og dette var det eneste, Overmennesket hidtil havde fortjent til sine daglige Fornødenheder.

Skummel som en italiensk Røver betraadte Overmennesket Gaden. Fornærmet beskuede han Pøbelsværmen, som hastede til og fra deres Arbejde. „Slaver“, tænkte han, „om I kendte mig, saa vilde I gaa over paa det andet Fortov og staa stille og bøje jer til Jorden. Og naar jeg var borte, vilde I slaas om Lov til at kysse Brostenene, og I vilde ikke lade Sten paa Sten tilbage, men gemme dem i guldbeslagne Skrin.

Overmennesket opdagede, at han var sulten. Han gik op til sin Værtinde, der serverede ham Mad, mens hun græd over sin Mand, der bedrog hende.

„Det er hans Ret,“ sagde Overmennesket og gouterede sin Bøf og sin Sjæls Overlegenhed.

„Ja, vent til en Dag, én De holder af, bedrager Dem, saa lærer De maaske ogsaa at græde.“

Overmennesket tændte sig en Cigar, skænkede sig en Cognak og svulmede op ligesom Frøen der vilde være Okse.

„*Det* findes ikke paa Jorden, der kan faa mig til at græde.“

Birgitte trak Vejret dybt. Hendes tindrende Øjne søgte Simon — saa gik hun videre:

„Overmennesket sad i dybe Tanker og prik-kede med sin Lommekniv i sin hule Tand. Det gav et Ryk. — Igen et. — En sær sur Fornem-melse. — Overmennesket løftede sit Hoved og lyttede indefter. Hans Tanker forvildedes og blev til den sælsomste Labyrinth, men han passede at have en rød Traad i hver og efter en Tids For-løb trak han i Traadene og kom tilbage til sit Udgangspunkt: Tandens. Saa tog han sin Lom-mebog og nedskrev alle Bitankers Bitanker til Opbyggelse for Efterverdenen.

Han følte, han var et Geni og gik i Seng.

Det gav et Ryk i Tandens. — Igen et. — Over-mennesket forbandede sine Forfædre, der havde ladet ham arve hule Tænder: De smaa Stik blev til en kronisk Snurren, Overmennesket smed sin Dyne og væltede sig. Smerten sang og fløjtede i Melodier fra hver en Tand, og der flød hede Kil-der i hans Mund, Overmennesket løb Travløb, saa Skjortens Flige dansede om hans overmenneske-lige Ben, Tænderne voksede og blev svulmende store —

Og saa skete det uhørte: Overmennesket græd!“

Endnu før Birgitte var færdig, fortrød hun det

saarende, der hist og her var trængt igennem, men Julie lagde for med sin Barnelatter, der var saa uimodstaaelig, fordi den var saa ren og glad, saa skyggefri. Glassene slog imod hinanden paa Overmenneskets Velgaaende, kun Simon sad med et ubestemmeligt Sarkasmesmil og pillede ved sin Pibe. —

Birgitte var ved at pakke sin Kuffert, hun skulde med Damperen Kl. 6. Gudskelov. Dette her morede hende aldeles ikke, selv om det saa saadan ud. Hun følte saa altfor godt, hvor helt hun stod udenfor det hele — Livet i sig selv herovre i Larmen og Jaget. Og det skønt hun var akkurat ligesaa rivende slagfærdig, ligesaa frivol og overstadig som de andre. Og „gjorde Lykke“. — Hun bed ned i Læberne — Lykke! Hvad Forstand havde alle disse Frivoløser paa Lykke. Lykken var alene paa Ellers Kirkegaard. Ingen andre Steder i Verden.

Og saa var den kommen over hende her, den bitre Sorg. Den var kommen fra Vally. Fordi Vally med mange bestemte Kast med Hovedet havde slynget dette lille onde Ord ud:

„Man skal ingen holde af. Ingen.“

Det var stygt af Vally. Haardt. For selv om han ikke mente det, saa lød det grimt. Og det

saarede. Og han kunde sige det saa længe, til han mente det.

Derfor gik hun med Taarer i Øjnene, saa snart hun var et Øjeblik alene, og ingen kunde se det. Vally selv, hendes Barndoms Afgud, begyndte at synde. Vally som altid havde været — og endnu var — den, hendes bedste og inderligste Følelser hang ved; selv mens hun var forlovet, havde det været saadan. Vally var Vally — den der ikke var Mage til i Verden.

Hvor hun huskede, da han som Dreng nær var druknet i Fjorden. Hun havde siddet hjemme og spillet Skak med Onkel Johannes. Men hver Nat i lang Tid havde hun i Drømme set sig selv brase sig frem gennem Isen for at komme til Vally. Enten maatte hun hjælpe ham eller ogsaa maatte hun drukne med ham.

Og havde hun saasandt været til Stede, mens det stod paa, saa havde hun gjort det. —

Det ringede hvert femte Minut. Det var Julies Venner og Veninder, der skulde med paa den interessante Tur til Damperen.

Vally og Simon Brohusen kom sidst.

Lidt efter gik de. Simon og Birgitte et Stykke bagefter den egentlige Flok, hvor Julli var det glansfulde Midtpunkt.

„Jeg vilde ønske, det var mig, som skulde paa Landet nu.“

Birgitte saa forbavset op i Simons ubevægelige Ansigt. Det var første Gang hun havde hørt den tavse Kvindeforagter udtale et Ønske i nogen Verdens Retning. — Men hun var vred paa Simon, fordi han naturligvis, til det yderste brodersindet, delte Vallys Principper.

„Jeg er heller ikke ked af det,“ svarede hun mut.

„Frøken, jeg har et Forslag at gøre Dem.“

„Saa—aa.“ Birgitte saa forbavset op.

„De ved, Frøken, at jeg ikke er urimelig. Aldrig har jeg plaget Dem synderlig for Fotografier eller for at spille for mig“ — Simon smilte ironisk. — „Jeg er derfor forvissat om, at De ikke vil misforstaa min Anmodning, der kunde synes at bunde i den laveste Egoisme.

De skal skrive til mig en Gang om Ugen.

Jo, for ser De, De trænger til én at tale med. Naar man gaar alene med sine Tanker, fanger man let en Masse Griller. De har sandt nok Vally. Men jeg tror ikke, en Broder er den mest heldige at skrive til. Han har været sammen med Dem fra De var Barn og set — eller rettere — ikke set Deres Udvikling. Naar man altid har et eller andet for Øje ender det med, at man ikke længere ser det smukke og ejendommelige derved. Jeg tror ikke, det staar ganske klart for Vally, hvor prægtig hans Søster er.“

Birgitte spejdede ind i hans Ansigt. Det maatte jo være Satire; Simons sædvanlige hudflettende Satire. Men han saa uhyre alvorlig ud.

„Og saa har Frøken Carlsen røbet Dem,“ blev Simon ved. „De ved, Fruentimmer — Hemmeligheder — Avner for Vind. De vil ogsaa skrive. Har allerede begyndt paa et Skuespil“. — Der fløj et hastigt Smil over Simons Mund, men han var straks igen alvorlig.

„Skriv til mig om det. Eller bedre endnu, send mig det. Hvorfor ikke lade mig hjælpe Dem, man skal tage den Nytte af sine Medmennesker, man kan faa.

Naa, gaar De ind paa mit Forslag? Vil De skrive til mig?“

„Ja—a“ — Birgitte trak paa det. — „Men De gør vel bare Nar.“

„Af Dem!“ Simon saa frem for sig. Det lyste i Øjnene.

Damperen gled ud, Birgitte viftede, alle paa Skibet viftede — længere og længere gled de hvide, viftende Tørklæder bort; den blaa Luft og det blaa Vand sugede sig sammen om Skibets sorte Skrog, til det blev en lille Plet ude i Horisonten.

Saa vendte Julie sig.

„Ja, saa kan vi ligesaa godt gaa hjem,“ sagde hun travrigt og gik foran med Veninderne. Lidt

efter vendte hun sig om og saa paa Vally og Simon, der kom bagefter i dybsindig Samtale. Hun lo himmelhøjt.

„Hvi simulerer du Latter, trods det at Sorgen graver Furer i dit blege, fortrukne Aasyn, og dit Smil er blegt?“

Vallys Spøg lød lidt tvungen, som naar man leger med et Barn, man ikke nænner at støde fra sig.

„Jeg ler af jer.“ — Julie lo igen højt. — „Aa, I skulde se paa hinandens Ansigter, I ser *saa* mavepinte ud begge to.“

Saa gik de igen. Hvert Øjeblik vendte Julie sit nydelige, leende Ansigt om mod dem, og Vally smilte forbindtlig tilbage. Simons Ansigt fortrak sig. Og Trækningen kunde ligesaa godt være et Smil som nogetsomhelst andet.

Paa en Gang standsede Julie. „Vi gaar paa Langelinie,“ foreslog hun.

Vally og Simon havde ikke Tid. Paa ingen mulig Sag og Maade — Vally lavede brøsig Ansigt og skumle Øjne — Forelæsninger, Arbejde, Pligt... Julli dansede som en Solstraale af Henrykkelse.

Saa gik de Tur ad Langelinie.

Der var Breve til Kratgaarden. Baade fra Vally — til Onkel Johannes — og fra Simon Brohusen til Birgitte.

Birgitte gav sig mod Sædvane ikke Tid til at høre, hvad Vally havde at berette; hun flyttede febrilsk et Par Stole fra Væggen til Bordet og tilbage igen — og listede saa ind i Helligdommen. Hun satte sig til Rette i Sofahjørnet og brød Simons Brev.

København.

Kære Frøken!

Himlens Engle skulle falde ned og tilbede Dem, thi De er den ypperste blandt Kvinder.

De er den ypperste, fordi De nærmer Dem mere end nogen anden til Mændene. De er ikke en Kvinde, De er et Fænomen — en Kvinde med Logik.

De er saa skarpsindig, at De har set, hvor ondt jeg mange Gange har haft ved at lade være at beundre Dem. Og De er tillige saa logisk, at De har kunnet se, hvor urimelig det vilde være, om jeg gjorde det.

Og saa har De holdt Deres Løfte!

Som sagt, De er et Fænomen, et monstrøst Fænomen.

Deres Overflade er aldeles indtagende, og De forstaar at omgive Dem med et næsten ukvindeligt Vid. Mangfoldige Gange har jeg været i

Vilderede, om hvorvidt De var en Sommerfugl eller en maskeret Intelligens. Den sidste Anskuelse gør sig mere og mere gældende.

Jeg har nu læst Deres ufuldendte Manuskript. Paa én Maade skriver De elendigt — quindeligt (med q). Jeg tror, at De, medens De skrev, har holdt den venstre Haand graciøst ud i Luften saaledes at Spidserne af Tommel- og Pegefinger let har berørt hinanden. Og det er gaaet ud over Deres Stil. Sløser De med Stil nu, lærer De det aldrig — og en smuk Tanke i en grim Form er kunstnerisk set værdiløs.

Men paa en anden Maade — den vigtigste — var det godt. Endog forbavsende godt. De har nemlig Ideer, nydelige Ideer, og De kan lave briljante Replikker. Jeg vil absolut raade Dem til at blive ved det dramatiske, det er Deres specielle Felt. Vel mødt, Kollega.

Summa Summarum: De har Tanker, men Form har De ikke.

Jeg kunde naturligvis ikke undlade at meddele Vally et og andet — for at give ham det rette Syn paa hans Søster, i hvem han vist kun ser et Atom, der elsker ham. Til hans Retfærdiggørelse være det sagt, at han flytter fra Sted til Sted med en hullet Uldvante, som De nok i Deres pure Vaar skal have begaaet, ham til Julepresent. — Vi talte om Livet ligervis som Mænd, der forstaa

sig derpaa, om Dem og Deres Fremtid. Begge Dele ligger os stærkt paa Hjerte. De vil altsaa skabe Dem en Virksomhed, (Skribent), erhverve Dem økonomisk Uafhængighed og uddanne Deres Aand til ikke at være Refleks af en andens. Saaledes ræsonnerer vist de fleste unge Piger, og al ligevel ender de med at blive deres Mands Kone. Desværre. Det er jo netop disse tre Ting, der skal stille Fremtidens Kvinder over Nutidens. — Men jeg tror, *De* kan føre det igennem. De *vil* noget, og De *tør* noget, og De er fri for en hel Del af Kvindernes daarlige Egenskaber.

De klager over, at De „skriver og skriver“, men det vil ikke se ud, som det skal, og saa brænder De det. Jamen De skal aldeles ikke „skrive og skrive“, De skal *tænke*. Tror De, De kan sætte Dem til at tænke ligesaa hurtigt, som De kan skrive, tænke noget som er værdigt til at opbevares i Aarhundreder. Nej, gaa en hel Dag og tænk noget saa fast og fint, at det kan staa paa to Linier. Saa har De gjort et Arbejde, som *maaske* er Kunst.

Ikke sandt, jeg har Lov at advare Dem mod de Fejl, som synes at være alle skrivende Damer medfødte?

De skal sende mig *alt*, hvad De skriver. Naar De saadan brænder det ins geheime, uden at lade nogen kritisere det, kommer De aldrig videre.

Selv om min Kritik bliver haard, skal De ikke lade Dem forskrække, De ved jo, at den man — Sludder — tugter man.

Gitte — sorte Djævel — Ellepige fra de aartusendgamle Limfjordskrat, jeg har faaet en glimrende Idee. Vi gaar i Kompagni??? Gør De Skruer, putter jeg Dem i Lommen.

Jeg skriver for Tiden paa et større Stykke, men Kvindefiguren vil ikke makke ret. Den skal De lave. Jeg sender det sporenstregs over til Dem; det gør ikke noget, om der i Figuren indsniger sig noget af *Dem* selv, jeg tror, der er noget i Forvejen.

Jeg er aldeles bedaaret af min Idee. Tænk for en Opmuntring det vil være for os begge. Mest mig. Og man trænger til Opmuntring, naar man ligger febevridende i Mørket og kun føler sig som en elendig, levende Disharmoni i Verdensaltets store rugende Tomhed. Men det er noget, De ikke kan forstaa nu, vent blot til Livsglæden ogsaa er falden af Dem, og De staar og fryser som en nøgen, plukket Fugl.

Skal vi saa sige, Kompagniskabet er sluttet? Vel. Det er det. Saadan en lille Kvinde i Lommeformat kan man vel nok regere. Vi skal faa bestilt en utrolig Masse, og De skal slet ikke mærke det ringeste til, hvor forelsket jeg er.

Og imens kan De jo indgive mig den Sjæl, jeg ikke har, men som De partout vil, jeg skal have.

De maa ikke gaa og oparbejde Personlighed i Dem. De har saamæn mere end nok. Jeg kan mærke, at De har forslugt Dem paa Ellen Key, paa „Kvindesag“ i det hele taget. — — — For et Par Nætter siden drømte jeg, at der løb noget i Smag med en Myre hen over min Næse. Jeg greb efter det og saa, at det var en lille Dame med Penneskraft bag Øret og tjæresorte, tankebegærlige Øjne. Hun havde frygtelig travlt. „Slip mig, De væmmelige Mandfolk, jeg skal ud at se mig om og vinde Berømmelse.“ — Mørke. — 2den Akt. Jeg stod paa en Kirkegaard sammen med alle andre Mennesker i hele Verden og saa paa en Grav.

„Hvem er det, som ligger der og raadner?“ spurgte jeg.

„En Kvinde, som hele sit Liv gjorde Propaganda for Ligbrændingen,“ svaredes der mig.

„Kendte I hende?“ — Nej, der var ingen som havde kendt hende personlig, men alle kendte de hendes Navn.

Navnet har jeg glemt.

Lille Ven, ræk hellere mig Haanden til et godt Kammeratskab og lad mig hjælpe til at redde Dem saa helskindet ud af Livets Spidsrod som muligt. — — —

De maa ikke spørge, om jeg „sværmer“ for Göthe, Det er det samme, som om De vilde spørge Deres Præst, om han sværmer for Vorherre. Göthe er Menneskehedens hellige Aand (som Newton er Skaberen, Byron Guds Søn — og De den hellige Jomfru).

Sorte Væsen med Slangelokkerne, nu gaar De pæne smaa Piger og de gamle, bange Mennesker fra Kirke, nu vil jeg ogsaa holde op med min Gudsdyrkelse. Jeg har brugt Deres Billede som Alter, Deres Brev som Evangelium, og min Prædikens Tekst har været: „uden at I blive barnagtige, komme I ikke ind i den syvende Himmel.“

Jeg tror, der er Stof i Dem til et taaleligt Samfundsmedlem.

Deres ærbødige

Simon Brohusen.

Jeg gaar og krør mig; Deres Eftermæle her lyder paa, at De ligner en fortryllende lille Skuespillerinde. Og koket. Aa, saa koket.

Og jeg har vel ogsaa nok lidt Part i Dem.

Birgitte rejste sig og stod lidt stirrende frem — saa strakte hun begge Arme ud og knugede Hænderne sammen. Der gik saadan et underligt jagende Jubelbrus igennem hende. Tænk om *han* — Simon Brohusen — virkelig var forelsket i hende! Han! I hende!

Blodet brændte hende i Kinderne. — Ja selv-

følgelig vilde hun skrive en Mængde samfundshjælpende Bøger og saa — hun lukkede et Nu Øjnene og saa det mørke, lukkede Ansigt, for sig, hørte den dybe satiriske Stemme og en sær kriblende Uro drev hende i Stormmarsch frem og tilbage over Kludetæppet.

Saa kom Bedste ind. Og Bedste saa uhyre bekymret ud — til en Konference paa mindst en Times Tid.

Det var Brevet fra Vally. Bedste havde altid ondt ved at fordøje Brevene fra Vally, men dette her det var — Hvad syntes Birgitte?

Birgitte læste Brevet højt, hist og her lo hun. Vally følte sig som et af de absoluteste Fornuftvæsener, og han vilde skrive en hel Serie Bøger, der skulde overbevise Mængden om, at der kun var én Gud, Nietzsche og hans Profet, Vally Storm, der nok en Dag overstraaled selv Mesteren. — Han rakkede ned paa Mennesker, han kendte, og endnu mere paa dem, han ikke kendte. Hele Brevet var løssluppen, spruttende Overlegenhed, originalt i Indfald og Vendinger.

Bedste saa mistrøstig frem for sig. „Jeg var dog saa vis paa *ham*,“ halvhviskede hun. Saa spurgte hun forsigtigt Birgitte. „Tror du, Læsningen kan have gjort ham Fortræd i Hovedet?“

„Men nejda, Bedste! Det er akkurat, som naar han herhjemme gaar i Skjorteærmer og

sparker ud med Arme og Ben, præsenterer Muskler og løfter Stole og bander alenlange Eder. Der er det bare legemlig, her i Brevet aandelig Overmaal af Kraft. — Nej du skal saamæn ikke være bange.“

Saa gik Bedste. Hun var trøstet og opgav den Moralprædiken, hun havde tiltænkt Vally.

Birgitte nikkede hen mod hans Billede. Der sparede hun ham for den Omgang, hendes kære lille Bror. Det Sludder i København vilde hun ikke tænke paa mere.

Men nu vilde hun arbejde. Hun havde en dejlig lang Artikkel af Huxley. — Nej, for Resten, hun vilde begynde paa den Bog, hun fik Ideen til i København.

En halv Time efter smed hun fortvivlet sin Pen. Foran hende laa en Del Blade fulde af overstregede Begyndelser. Hun holdt Fingrene mod Tindingen, det var som saa hun det myldre derinde — et uoverskueligt Kaos, hjælpeløst, fordi hun ikke magtede at ordne det. — —

Igen fo'r hun lydløst frem og tilbage over sit Kludetæppe. Hvad nyttede det hele, hvad nyttede det hele! Hvad borgede for, at hun ejede det Talent, hendes Energi skulde befrugte. Hvis nu hele hendes Kæmpen og Villen strandede paa dette ene: Mangel paa medfødt Begavelse? Hvad nyttede det saa, at hun ødelagde sin Nattesøvn,

trak sig tilbage fra jævnaldrende og karrigt benyttede hvert ledigt Minut til Gavn for sit Fremtidsmaal! — Og selv om hun endelig naaede sit Maal: at spille en Rolle i Samfundets Udvikling, hvad hjalp det saa, hvis hun aldrig kunde ryste Tungheden af sit Sind! — — —

Saa lænede hun sig op mod Væggen og tvang sig i Ro, tvang sig til ligesom at dykke dybere og dybere i det vrimlende Kaos, følte som saa tit før Forstaaelsen ligge dybt derinde, hun evnede blot ikke at tvinge den frem. Jo mere hun greb efter den, des mere veg den. Det var som laa der en Hinde for, hvorigennem hun lige skimtede den myldrende urolige Vrimmel af Tanker, saa et hæsblæsende Arbejde foregaa derinde, som hun ikke kunde hjælpe paa, fordi hun ikke kunde naa det.

Aa, hvor var det en Pine ikke at *kunne*, føle at selve hendes fanatiske Villen slog fejl, at jo mere febrilsk hun kastede sig over sit Arbejde, des magtesløsere stod hun overfor det.

Det hele saa saa bundhaabløst ud. Hun kunde ikke bestille noget i det Humør, saa maatte hun hellere gaa ud — op paa Kirkegaarden. Til Stemmen — som ikke var nogen Stemme. — —

Bedste stod i Fadeburet og skummede Morgenmælken, da Birgitte kom og gik forbi Vin-

duet. Hun gik med dukket Hoved, over Holdning og Gang laa noget dvælende grundende.

Bedste rystede paa Hovedet og blev ved at se efter hende, til hun blev borte i Krattet. — Hvad var der at gøre? — Ingenting vel. Hvor mange tusende Gange havde hun ikke forsøgt at dæmme op for Pigebarnets Hang til at fløjte i Krattene eller sidde og kukkelure paa Kirkegaarden; ingenting hjalp det. Det var hende vist ligesaa nødvendigt som hendes daglige Kost.

Hvis hun tænkte, det kunde hjælpe noget, saa vilde hun fortælle baade hende og Vally om Faderen. Det kunde dog være, de tog sig i Agt, naar de vidste, at deres Fader havde været over et Aar paa en Nerve-Anstalt, inden han døde — det vil sige, inden han saa sit Mon til at narre Sygeplejersken og drikke noget, som gjorde Ende paa hans Liv.

Men saa kunde det ligesaa nemt falde de to sære, bette Skabilkner ind at give sig til at drive Afguderi med Faderens Minde, ligesom med Jensines. — Egentlig var det da mest Birgitte nu, Vally snakkede altid om Jens Poulsen, som en Mand, der var noget ved fremfor alle andre. — —

Bedste fyldte Katteskaalene med sød Mælk og satte dem i Bryggersgangen.

Mis — Mis — Mis,“ kaldte hun.

Birgitte drev gennem Krattene, hvor August-Stormen brusende slog Træernes Kroner sammen over hendes Hoved og videre op over Kirkebakken; den vaade, kolde Blæst ude fra Fjorden gjorde hende klam i Ansigtet. Hun satte sig paa Jensines Grav og foldede Hænderne over Knæet.

Hvor her var godt. Trods Stormen.

Vældige Bølger rullede dundrende ind over Bredden og sprøjtede store, hvide Skumboller højt op over Kirkegaardsmuren. Det saa ud som Flokke af hvide Lam, der sprang over Gærdet.

Der kom saadan en Ro over hende her. Ligesom om hun havde saa god Tid til at tænke, tænke stille og solidt. Og saa blev der her svaret paa hendes Spørgsmaal, det gjorde ogsaa noget. Hun saa altid Fremtiden saa frejdig i Møde, naar hun gik herfra, vis paa at hun skulde nok faa alle Ting klarede tilsidst.

Bedste, eller nogensomhelst andre, skulde bare ane, at hun her i al Fredelighed sad og snakkede — uden Lyde — og fik Svar — ogsaa uden Lyde naturligvis — fra nogen hun ikke kunde se og ikke kendte. De vilde sige, hun var gal.

Men naar hun nu ikke kunde, hvad hun vilde, ikke forstod, hvad hun læste, saa var det hun kom til at føle sig som en forfærdelig Idiot. Og saa maatte hun herop.

Der var jo en Klasse af Mennesker, hvis For-

dringer til dem selv ikke stod i Forhold til deres egen Ydeevne og som derfor aldrig kom til at balancere.

Hvis hun nu hørte til dem?

Altsaa af Ærgerrighed stillede Fordringer til sin Begavelse, som denne ikke kunde indfri.

Hvad saa?

Vilde saa Enden blive, at hun sprængte sig selv? — Fordi hun *vilde*. Og ikke *kunde*. —

Blodet begyndte at sprætte i hende igen, hun flaaede i Efeuen. — Naar hun ikke evnede at forstaa, hvad Vally og Simon forstod, saa var der ikke noget ved at leve.

„Du kommer ingen Vegne uden *Ro*.“ — Ordene lød intetsteds fra, de *kom* ind i hendes Bevidsthed. — „Forstaalesen kommer nok — men jævnt — følgende dine Evners Udvikling.“

Hm, hm. Birgitte nikkede tænksomt. Ja, saa var det vel bedst, hun gik hjem og læste den Artikkel af Huxley da.

Nede i Kratgangen mødte hun Ejvin Kaas; han vendte om og fulgte med hende. Han talte febrilsk. Ordene kom flot henkastede, men Stemmen rystede.

„Jeg synes Kærlighed er som Musik — den kan være som et stort, brusende mangestemt Orkester og som den skæreste, mest nænsomme Violintone. Og jeg synes, naar et Menneske har

faaet Øjet op for, at det elsker, saa har det Menneske set et Under — hver eneste Tanke er forandret, Sindet har faaet en anden Farve.“

Ejvin trak Vejret hurtigt, Birgitte kunde høre hans Uro. Saa sagde han stille:

„De ved jo godt, Birgitte, — at jeg elsker Dem. Jeg er vel ikke,“ — han smilte undskyldende, et bange, sygt Smil — „det man kalder et godt Parti. Men det bryder De Dem vist heller ikke om.“

De gik i Tavshed op gennem Gangen. Birgitte vidste ikke, hvad hun skulde svare. Endelig sagde hun — langsomt:

„Jeg vil ikke forlove mig endnu — kan De ikke forstaa det, Ejvin?“ — Birgitte fik en flygtig Samvittigheds-Fornemmelse; hun havde aldrig talt til Ejvin om Simon Brohusen.

„Jeg vil saa nødig nøjes med det Svar.“ — Ejvin slog med sin Stok ind i Brombærrisene. — „Jeg vil jo vente, Birgitte, ligesaa længe, De vil. For jeg kan aldrig lade være at elske Dem.“ — Hans Stemme blev helt lav og utydelig. — „Aa, De er jo den sælsomste, lille Pige. — — Sig en lille Smule opmuntrende, saa skal jeg ikke plage Dem mere. Der er jo ikke nogen anden, er der vel?“

„Nej,“ sagde Birgitte, og straks efter gav hun

sig til at tale om en Bog, hun lige havde læst, én af Ellen Key om Socialisme.

Ejvin smilte bedrøvet: „De taler om Artikler hist og her fra, om Bøger af den og den. Hvad Glæde har De af alt det, Birgitte?“

„Glæde! Men det er jo det eneste, der er værdt at leve for! — Nu er jeg hjemme, Farvel, Kaas.“

Kaas blev staaende og saa efter det lille, sorte Fnug, som Stormen pustede ned gennem Gaarden. Saa vendte han sig med et dæmpet, misfornøjet Knæk og drev tilbage til Krattet.

Efteraaret var kommet. Den barske Vesten vind slog Ruskregnbryger mod Kratgaardens hvidkalkede Mure.

„Pokker til Blæst!“ Birgitte hviskede Ordene ud i Stormen; en farende Hvirvelvind snurrede sig om hende og spillede Halløj med alle hendes Skørter, netop som hun rev Kratgaardens Dør op og rød og forpustet blæstes ind i Gangen. Hun kom nede fra Ellersis By med en Bogpakke fra Vally, og hun var svært beklemmt. Som Vally og Julies Fortrolige vidste hun, hvad der nu forestod.

Bedste laa i Sengen. Hun havde haft Underlivsbetændelse og skulde være forsigtig.

Onkel Johannes læste Vallys Brev først. Han fik noget travlt over sig, og netop da Bedste satte sig til Rette med Brevet for at studere det grundigt, rakte han op efter sin Bøsse og gik.

Birgitte repeterede Hovedtrækkene i Vallys Brev: Hermed min første Bog — forladt Læsningen — forlovet mig med Julie Carlsen. — Hun samlede alt sit Mod, det var jo Vally det gjaldt.

Bedste saa op — rød i Hovedet — forfjamsket. „Hvad i Jesu Navn vil han med hende! — Som han er oplært! Med den Forstand han har og det han kan drive det til, hvis han gider, og saa hende, der er kommen af det bare Skidt. — Ikke engang Husvæsen dur hun til. — En Dag render han fra hende, og saa har hun maaske en Unge!“

„Det tror jeg ikke, Bedste“ — Birgitte svarede med diplomatisk Forsigtighed. — „Jeg tror, de holder meget af hinanden og Julie er jo baade livlig og rar og køn...“

„Og saa render han fra sine Studeringer for det jammerlige Skriveris Skyld, det han aldrig kan komme i nogen fast Stilling ved, saa een kan gaa og aldrig vide, om han ligger i en eller anden Landevejsgrøft og vrider sig af Sult...“

„Jamen, Herre Gud, Bedste, naar han nu er mest lykkelig ved at sulte som Skribent...“

„Jeg er lige glad, hvad han er lykkelig ved, for det er noget Sludder. Vi har hjulpet ham

frem i alle de Aar, for at han skulde blive en hæderlig, retskaffen Mand! — Lykkelig!“ — Bedste frempustede en haanlig Næselyd, saa saa hun harmfuldt op. — „De skal nok komme til at blive her fra Kratgaarden. Og du kan bare prøve paa at skrive til dem eller komme sammen med dem...“

Birgitte løftede langsomt Hovedet og saa paa Bedste. Blik slog stumt gnistrende i Blik — saa slog Bedste sit til Siden, og lidt efter sagde hun mildere:

„Hvorfor er du saa dum altid at tage Stødet af for ham, den Kryster han er. Du skal ikke tro, han nogen Tid gør det for dig.

Det Skrammel der, hvad skal vi med det?“ — Bedste knaldede til Vallys Bog, saa den rutschede ned ad Sengen. Saa vendte hun sig om imod Væggen og laa længe og hvidskede til sig selv.

Birgitte smaanikkede med bestemt lukket Mund — bette Bedste skulde nok komme til at give sig.

Der kom en høj og nydelig ung Pige ind med Mad til Bedste. I Anledning af Bedstes Sygdom havde Kratgaarden faaet Husjomfru, den fordrukne Forpagter Skovs Datter Agathe, en sund, rødmeende frisk Pige med Haar som fint Guld-purr og rundt, barneglad Ansigt.

Birgitte nikkede til hende, smilte, skævede

forklarende til Bedste, saa gik hun — ind i sin Helligdom, hvor alle hendes Papirer laa fremme paa Bordet.

— — —

Dagene vare gaaede saa jævnt i Kratgaarden, hist og her med smaa Sammenstød mellem Birgitte og Bedste, der nu var lidt oppe. Birgitte havde ikke kunnet faa Bedstes Sind stemt mildere imod de to Syndere, og værre var det bleven, da Bedste havde læst Vallys Bog. Den var raa og umoralsk, og det nyttede ikke, at Birgitte forklarede, at Vally vilde paatale det smudsige netop for at faa det frem i Dagens Lys, saa det kunde blive bedret. Bedste blev ved sit: Vally var fordærvet og Fordærvelsen var Julies Skyld.

Birgitte gik frem og tilbage over Kludetæppet og spekulerede paa, hvad der var at gøre. Foreløbig ved kun ihærdig at puffe til, hver Gang Længslen efter Vally kom op i Bedste.

Hun havde lovet at træffe Ejvin nede i Krattet i Dag. Uh, hun vilde saa nødig til det. For i Grunden kunde hun saa inderlig godt lide ham, men gifte sig med ham, det vilde hun ikke.

Han var umaadelig rar — men hun kunde ikke komme bort fra, at han var ikke intelligent. — Ikke som Simon Brohusen da.

Simons kolde Pessimisme, den skarpsynede Kulde, hvormed han blottede Livets og Samfun-

dets Saar, den ligesom voldtog hende. I hvert Fald, der var noget ved Simon, som tog hende fangen, og dette noget var ikke ved Ejvin. — — —

Ejvin Kaas stod i Udkanten af det øvre Krat og ventede paa Birgitte. Hvor mange Gange havde han ikke staaet her og altid — undertiden til langt ud paa Natten — havde han set Lys i Birgittes Værelse. Gennem det tynde Gardin saa han hendes lille Skikkelse gaa hvileløs frem og tilbage eller sidde bøjet over Bordet.

Og hvor mange Domme faldt der saa ikke over det lille Pigebarn, som ingen egentlig kendte. Fjantet og forkælet og ingen Ting til — fordi hun havde saa sjældne Øjne og saa let ved at le. Og maaske ogsaa fordi den gamle bidske Kone nede i Gaarden fejede saa slagfærdigt af, naar nogen tog hendes Kælebarns Navn forfængeligt. —

Lyset slukkedes i Birgittes Værelse. — Lidt efter gik hun og Ejvin ned gennem Kratgangen. Det var begyndt at ruskregne, fint men stærkt gennemblødende.

Saa standsede Ejvin.

Han støttede sit Knæ mod den vaade, engbløde Jord, lagde sin Arm om hende og tog hendes Haand. Han kyssede og knugede den ind mod sin Mund, og hans Blik var et eneste bange

Spørgsmaal. Saa bedende ydmygt, saa hjælpe-
løst søgte det hendes.

„Lille Birgitte, jeg tror kun paa Dem, stoler
kun paa Dem — haaber paa Dem, ved ikke mine
levende Raad, hvad jeg skal faa ud af Livet uden
Dem!“

„De glemmer mig nok igen, Ejvin, naar De
nu rejser. Der er saa mange smukke Piger...“

Ejvin saa op — forbavset — bebrejdende. Saa
lagde han Hænderne foran Ansigtet, lænede Ho-
vedet mod hende og græd. Og stødvise, ligesom
pinte frem, kom Ordene:

„Hvor det vil vare længe inden jeg bliver
glad igen.

Hvor kan De nænne det, Birgitte! Hvor
kan De!

Jeg som elsker Dem saa inderligt, saa lidet
forlangende som ingen anden.“ — Ejvin hulkede
bittert.

Birgitte trak Vejret dybt og bed sig i Læberne
— inde mellem Træerne lød Ruskregnens Fal-
den, diskret summende i Mørket. — Hvad skulde
hun gøre. Nægte for sig selv, at hun havde ko-
ketteret med Ejvin kunde hun ikke, og hans bitre
Græden kunde hun ikke holde ud.

„Ejvin — — — De maa ikke.“ — Hun lagde
let sin Arm om hans Hals. — „Jeg kan jo ikke
se ind i Fremtiden — maaske...“

Ejvin tog hende i Armene — voldsomt — næsten brutalt: „Jamen kære lille Pige, vil du da?“

„Nej, nej. — Det vil sige, det ved jeg ikke. Jeg kan ikke love noget nu, jeg *kan* ikke, Ejvin.“

„Jamen tror De selv en lille Smule paa, at det kommer?“

Birgitte saa et Nu en Mængde Tanker for og imod sin Løgn, men der var ingen Tid til at veje. „Ja,“ sagde hun blot.

Ejvin kyssede hendes Hænder, kyssede dem igen og igen: „Kære lille Birgitte, De er alligevel saa god, saa god.“

Saa skiltes de. Birgitte gik hjemad med en ubehagelig Følelse af at være vaad og klam og saa inderlig skyldbevidst. —

Bedste var ved at binde om sine Syltetøjskrukker. Birgitte laa i Sofaen og Bedste forede hende med Syltetøj og snakkede om, at det kunde være helt rart at se Vally hjemme nu i Julen. Birgitte blinkede samstemmende, kvaltes i Syltetøj og tiggede „mer!“

Saa lagde hun med en lille, forkælet Gebærde sit sortkrøllede Hoved paa Sofapuden, plirede i skælmsk Dybsindighed til Bedste: „*jeg* synes, Livet bør leves, Bedste. Hvad synes du?“

Bedste smilte. Hendes Blik ned til Birgitte var fuldt af Kærlighed.

Lidt efter kom sammen med Agathe en tilsneet, snakkende, fed Kone, Agathes Moder, som Birgitte ikke elskede. Hun rejste sig og forsvandt skyndsomst ind i „Helligdommen“.

Hun gik frem og tilbage og lo, slog de udspilede Fingre mod hinanden og koketterede med sig selv i Spejlet. Hvor hun var bleven nydelig i den sidste Tid! — Hvad da ogsaa alle Mennesker fortalte hende. Men der laa bestemt ogsaa noget godt og ventede paa hende, det kunde hun saa tydelig føle. Aa, sikken Fryd det var at være glad! Saadan virkelig glad. Det havde hun aldrig før været. — Hvoraf det nu kunde komme, men glad det var hun? — Hun lo underfundigt ind til sit Spejlbillede.

Det var vistnok, fordi hun havde faaet ligesom lidt Orden i sin Hjernes Sammensurium. — Og det var igen fordi hun daglig, saasnart hendes Elever var gaaede, fløj til Kirkegaarden og sad der i Timer. Der var det som om Uklarheden, Forvirringen blev ordnet gennem fremmed Indgriben. Hun sad der i Ro og ligesom talte med et andet Menneske, og hvor hun gik og stod nu, følte hun nogen være sig nær, men hun var ikke bange for det. Tværtimod, det var saa betryggende.

Hun gik omkring i Stuen og smilte meningsløst, legede lidt med et og andet og gav sig saa til at læse Simons Breve. De havde i længere Tid diskuteret Selvopholdelsesdrift, ud fra hvilken Simon forklarede hele Tilværelsen. Hun havde søgt at modbevise. For Eksempel, naar nu et Individ gerne vilde dø, men lod være for en eller flere andres Skyld, som vilde komme til at lide derunder. Hvad var saa det? — Forædlet Selvopholdelsesdrift, havde Simon svaret. — Men naar Driften var forædlet til sin diametrale Mod-sætning Selvopofrelse, var denne saa ikke bleven et selvstændigt Livsprincip?

Ligesaaдан udviklede Simon med sprænglærd Sagkundskab, at ingen Kraft gaar til Spilde, den fortsættes blot i andre Former. Men Sjæl! Ikke Spor af Sjæl.

Men nu alt det, hun følte dybt derinde, det Kaos af uudgrundede Muligheder, der maatte kunne gøre Tjeneste, den Vrimmel af Kræfter, som et enkelt Liv umulig kunde forbruge, hvad skulde der blive af alt det? — Det kunde bestemt ikke dø.

Men selv om hun og Simon var uenig i alle Verdens Ting, saa turde hun ikke længere benægte Kendsgerningen, hun var, var, var forelsket i Simon. Meget! — Frygtelig meget! —

Det kom over hende, naar hun vilde arbejde,

det kom over hende, naar hun vilde sove. Det kom over hende altid. Hun havde med resigneret Interesse og indvendig Himmelfryd fulgt de fremadskridende Symptomer paa sin Hjertesygdom, der Gudskelov tegnede til at blive uhelbredelig.

— — —

Birgitte sad op i Sengen og læste i et Brev. Kl. var 3 om Natten.

Simon. Simon. Simon!

Alt i hendes Hoved stod stille, alt syntes at have kastet sig over dette ene Navn.

Her i Brevet stod det — det ufattelige — fra Simon selv, at han selvfølgelig elskede hende, som alle andre, der kendte hende, elskede hende. Men hvorfor kunde de ikke følges i deres Arbejde, han skulde aldrig glemme at respektere hendes Individualitet. Og aldrig skulde hun faa Grund til at angre, at hun bandt sig til ham...

Aa, da hun havde faaet det i Eftermiddags, det var som kunde hun slet ikke tænke af Fryd, som forstummede hele hendes Væsen i sin grænseløse Lykkefølelse. Hun havde elsket ham saa længe, men han stod jo saa højt over hende — og saa havde han elsket hende lige siden fra første Gang, han var Gæst i Kratgaarden!

Ingen skulde faa noget at vide, hun vilde kar-

rigt eje Lykken alene — alene med ham. Hun elskede ham mere end alle i Verden tilsammen.

For hver 5 Minutter hun havde sovet, havde hun været vaagen for at hviske: „Simon, kære, kære!“ — Hun kunde da ikke være saa ødsel at sove en hel Nat fra Lykken.

Hvor det var godt, hun havde set saa megen erotisk Glimmer, saa forstod hun nu at skatte det rene Guld. Og Guldet var Simon uden Plet og Lyde, Simon, der tog alle hendes Tanker, ikke stod som en Hindring paa hendes Fremtidsvej, men som en Hjælp, der gerne gav, Simon, som hun vilde følge til Verdens Ende og længere endnu, Simon, som var i alle Ting og alle Steder. —

Birgitte stirrede ud i Stuens Mørke. — Vild og gal var hun. Naar hendes Kærlighed havde vokset sig fast, vilde hans død, han vilde opdage, at hun ikke var saa begavet, som han og alle andre troede, og saa vilde han gaa fra hende.

Hun sprang op og tændte Lys. Sitrende af Kulde skrev hun til Simon — om sin Kærlighed og sin Angst. Saa puttede hun sig igen dybt i de varme Dyner og laa og smilte og hviskede Simons Navn frem i alle Tonarter.

— — —

Der var gaaet to Dage. Birgitte stod ved Vinduet og spejdede gennem den faldende Sne efter

Postbudet. Ude i Gaarden var Karlen ved at spænde for, Onkel Johannes og Agathe skulde en Kanetur til hendes Hjem. — Birgitte kom uvilkaarligt til at smile; det hændte ikke saa sjældent, at Onkel Johannes kørte med Agathe; og nede i Byen skumlede de over Agathe, som var Ungdommen, og Johannes Storm, der var Galskaben.

Postbudet havde Brev til Birgitte Storm.

Hun rev det op og fløj det igennem, mens Hjertet sad hende oppe i Halsen. Det var Simons Svar paa det Brev, hun havde skrevet om Natten, en eneste lang Jubeltak til hans lille Hustru, der var det eneste Jordkloden burde eksistere for. Vilde blot alle de straalende Fjer falde af hende, saa kom han hende kun nærmere. Og han skulde altid være god. Kunde han glemme sin Kærlighed, maatte hans Navn blive berømt som selve Herostrats.

Hans Hustru! Hans Hustru! To Ord sang inde i hendes Hjerte, to Ord rummede alle Klo- ders samlede Salighed.

Dybt inde, trængt langt tilbage, laa to andre Ord og rugede: Varer ikke. —

Bedste kom ind og spurgte, om Birgitte ikke havde set hendes Strikketøj. Birgitte saa op i Bedstes Ansigt — længe — uforstaaende — tilsidst forlegen og forvildet.

„Strikketøj? — Det — Nej — Hvadfornoget?“

— Saa løb hun ind i Skolestuen, hvor Eleverne støjede.

Bedste tog sindigt Strikketøjet op fra Stolen, hvor Birgitte havde siddet. Hun smilte saa lunt. Gittes lille Ansigt havde de sidste Dage set ud som bare Morgensol. I Gaar havde hun puttet alt Stivetøjet ned i Vandspanden, og for lidt siden havde hun med den alvorligste Mine af Verden staaet og kommen nøjagtig syv Skefulde Kaffe-bønner — en efter en — ned i Suppegryden i Stedet for i Kaffe-posen, der stod lige ved Siden af Gryden.

Der var ikke megen Vissing ved hende i disse her Dage, og hvad der var i Vejen, var da heller ikke svært at forstaa. Men hun skulde ellers ikke have sine Fingre med i Spillet denne Gang, Pigebarnet skulde faa Lov at raade sig selv.

Naturligvis vilde Gitte gerne have ham her over til Julen. — Men saa skulde Vally jo med — og *hende*, Julie, vel ogsaa. — — For Gittes Skyld kom hun vel til at bøje af da. — — —

Inde i Stolen sad Birgitte og hørte lille Aage i Danmarkshistorie. Hvem var saa Dyveke? Og Aage svarede uden Betænkning: „Det var Kristian den andens Frille.“ — Birgitte nikkede højtideligt, saa paa ham med store, lysende Øjne og fattede ikke et Muk af hele Forklaringen.

— — —

Natten før Juleaften var kommen. Birgitte gik frem og tilbage — rastløs — med smertelig opspilede Øjne. Hvor hun længtes! Hun længtes efter at kysse ham, og hun var bange for at kysse ham. Det blev ved at staa for hende, at hun med hans første Kys viede sig selv til usigelig Sorg, og igen syntes hun at se dybt derinde, hvordan hans Kærlighed vilde svinde hen og dø og hendes være som et hjælpeløst Barn i en øde Snemark, viet til den koldeste, langsomme Død.

Hendes Hals snøredes sammen, og Taarerne kom op i de hede, overanstrængte Øjne.

Det var naturligvis bare hende selv, der var overspændt. I Morgen kom han, og saa vilde hun gaa i Kirke i hans Arme.

Men det var som om noget, hun ingen Adresse kunde give, var imod Simon, imod hendes Kærlighed, for uvilkaarlig gik hun paa Akkord med dette noget, ligesom gav Afkald paa sit eget Fremtidsmaal, blot hun maatte beholde ham.

Det var dette noget, der blev ved, ubarmhjer-
tig blev ved at hviske: det varer ikke.

De havde allerede været Uvenner — blot for nogle Dage siden. Simon holdt paa, at de skulde giftes straks — uden alt uvedkommende socialt Vrøvl. Og hun havde svaret, at de var fattige, de havde ikke Raad til at bo sammen, og naar de

først var gift — helt — vilde hun ikke bo i Kratgaarden og han i København.

Og desuden — hvis de nu giftede sig og fik Børn, saa vilde han blive overlæstet med Pligt-Arbejde, og hans digteriske Muligheder vilde blive kvalt.

Simon havde takket hende for hendes skimlede Fornuft, en af dem maatte bøje sig, og *han* vilde ikke. — Han, den hellige Logiks Beundrer, der for ikke en Maaned siden svor ved alle Kærlighedens Altertavler ikke at angribe hendes Personlighed!

Lignede det nu noget, at de to, som hævede hinandens Intelligens til Skyerne og søgte hinandens Niveau oppe i det stjernrige Univers, gik hen og snublede over en Bagatel som Vielse?

Birgitte listede sin Dagbog frem og gav sig til at skrive. Hendes Haand gled halvt kærtegnende over Papiret. „Du er kommen i Skyggen, min lille Ven,“ hviskede hun undskyldende. — „Men der kommer vel den Tid, hvor du kommer til Ære igen.“

Hun lænede sig tilbage og saa træt ud over Bordet. Mest Lyst havde hun til at lægge sig plat ned paa Gulvet, lukke Øjnene og lade Livet rinde ud — stille og modstandsløst. — — —

— — —

Der var gaaet flere af Juledagene. Birgitte

var listet ind i Helligdommen for at skrive Pligtbrev til Ejvin.

At det kunde være saa dejligt at være til!

Nu havde hun kysset ham. Mange, mange, mange Gange. Og om det kostede hende Livet, vilde hun ikke lade være at kysse ham; saa vilde hun kysse, til hun døde.

Og bette Bedste havde givet sig. Hun havde nok været noget reserveret den første Dag, da Vally og Julie kom sammen med Simon. Men hvem kunde staa for Julie? Hun fyldte hele Gaarden med Latter og uartige Anekdoter, den sødeste, dejligste, dumme, lille Bolle, som Vally var lige ved at foræde sig i. Naar han og Birgitte var alene sammen, hævdede han paa det inderligste, at Julli var den eneste Kvinde i Verden, der var virkelig Kvinde, impulsiv i sin vidunderlig ublufærdige Natur, ganske blottet for Tidernes opelskede Snærperi.

Birgitte spidsede Mund og trommede eftertænksomt paa Læberne.

Mon?

Naa, dem dierum. — De havde jo Lov at leve, som deres moꝛalske Opfattelse dikterede dem. Nu skulde Vally en Tur til Paris og Julie skulde i al Hemmelighed med, Birgitte havde lovet at spille fin Komædie for at Bedste og Onkel ikke skulde faa Færten deraf — gennem Breve og sligt. Bir-

gitte havde ikke syntes om det først, men Julli havde set uskyldig krænket ud og sagt, at for den Rene er al Ting rent; og det ligefrem laa tykt uden paa hende, hvor milehøjt hun følte sig over sine urene Medmennesker. — Et lille Bælam var hun, som Vally trak gennem en Skorsten, og naar hun var kommen ned igen saa sort som Kul-tjære, saa vilde hun gladelig selv bande paa, at hun var snehvid endnu.

Morsomt var det forleden Dag, da Birgitte havde fortalt hende om sin Forlovelse. Julli havde umaadelig vigtig holdt et filosofisk Foredrag om Baand, som ikke maatte knyttes haardere, end at man til enhver Tid kunde løse dem, for saa løste man dem aldrig. Og saa citerede hun Rudyard Kipling, som hun aldrig havde læst et Hak af: „Ene de bundne er fri og ene de fri er bundne.“ — Ord til andet kendte Birgitte Vallys Principper.

Vally selv gik og smækkede sig med „min Forlægger“!

For Resten var hun saa stolt, saa stolt af Vally. Han var kommen til at se endnu mere intelligent ud...

„Her sidder hun og kukkelurer!“

Julli smuttede ind, Simon og Vally i Hælene paa hende og straks efter Agathe med en Flaske

under Forklædet og Glas gemt paa de sælsomste Steder.

Og lidt efter laa Julli paa Chaiselongen, Vally sad og legede med hendes udslaaede Haar, Gitte sad paa Simons Knæ, Agathe holdt Portvinsglasene fulde og bød Cigaretter til. Vittigheder og Grin flød ind i hinanden. Julli sagde, hun havde undfanget en Idé, men den var ikke født endnu, Agathe tilbød sin Tjeneste som Jordemor, og Vally forhørte skinsygt, om han var Fader til den. Men Julli bøjede sig frem og hviskede en gyselig Uartighed i Øret paa Birgitte, der kvaltes i Grin. Simon gjorde sin Husbonderet gældende og fordrede Delagtighed, men Git kyssede hans Mund og holdt Hænderne for hans Øjne. Saa blev Julli enig med sig selv om at fortælle Vally sin uartige Idé og han bed hende i Øret, kaldte hende en „bette Gris“ og overkysede hele hendes Ansigt.

Agathe saa med talende Blikke fra Par til Par.

Saa lød Bedstes Trin ude i Bryggersgangen. Julli fo'r op og snurrede Haaret sammen i en gyselig Tut i Nakken, Glassene kom ned under Sengetæppet, og da Bedste kom ind, sad Julli stiv i Chaiselongen, Vally lænede sig nonchalant tilbage, Birgitte rettede ved sine Blomster, mens Simon gjorde Forsøg paa at brække hendes Pen-

neskaft. Agathe holdt krampagtig Flasken fast mellem sin Ryg og Væggen. Alle Øjne rettedes mod Bedste i skyldbetyngtet: „Her er skam ingen Ting i Vejen.“

Bedstes Gribbeblik oversaa i en Omgang Stuen, saa pirrede hun en passant til Agathe, Flasken trillede henad Gulvet, Julli rullede rundt i Sofaen, krampagtig fortrukken af Latter, og Simons Lorgnetter faldt af hans filosofiske Næse.

„I er Gudskelov lige store Høns allesammen,“ smaalo Bedste og gik igen. —

Lidt efter gik Agathe for at dække Bordet og alle fire gik en Tur ud over den tilsneede Hede. Julie løftede op og vadede gennem den dybeste Sne, hun kunde finde, hun havde smukke Ben og nye slanke Støvler.

Vally og Simon gik som to Alvorsmænd og snakkede om Birgittes Fremtid. Hun skulde jo naturligvis være Skribent, saa hendes rige Evner kunde udfolde sig.

Hun skulde skrive om Kvindens *Sjæl*.

Hver Gang Simon sagde det, saa han uhyre hemmelighedsfuld ud, og Vally saa diabolisk paa hende, som pønsede han paa at rive hendes Sjæl ud og selv skrive om den.

Kvindens Sjæl var hendes Sanseliv. — Replikkerne faldt mellem Vally og Simon med en Dybsindighed, som havde de to lige nylig gjort

den epokegørende Opdagelse af Kvindens Sjæl. — Det Felt var der til Dato ingen, der havde uddybet, for Kvinderne var snærpede og fejge. Men nu skulde Gitte frem paa Arenaen — komme, kæmpe og sejre. —

Birgitte gik med bøjet Hoved ved Siden af Simon. Hun var ikke rigtig enig med sine to Guder, for se en Kvindes Sjæleliv vidste hun saa umaadelig god Besked med — næsten bedre end baade Simon og Vally, syntes hun. — Det var et Kaos, vanskelig at ordne, et Mylder af Tanker, Følelser og forskelligartede Impulser; men hendes Sanseliv havde til Dato ikke spillet nogen fremragende Rolle blandt dem — jo som Barnlige i Overgangsaarene huskede hun, at der var gaaet uvilkaarlige Sitringer igennem hende bare ved at tænke paa uartige Ting, men det havde ærgret hende saa meget, at hun vænnede sig af med at tænke uartigt og saa var det faldet bort af sig selv. — Men hun skulde ellers nok hytte sig for at sige noget, hun hørte i Aanden Vallys og Simons satiriske Latter over hendes gammeldags Begreber om Sjæl.

— — —

En af Juledagene kom Fru Skov, Agathes Moder, i Besøg. Hun sad fed og vennesæl snakende i Sofaen og vilde gerne se de Unge ovre

hos sig — ja Bedste da med, hvis der var Raad for at faa hende lokket ud.

Gitte stod og tog Kager frem af den høje Daase bag Buffeten. Bedste bøjede sig ned over hende og spektaklede med Bliklaagene. — „Brohusen havde jo Hovedpine, sagde han i Morges — hvis han hellere vil blive hjemme, saa er det vel bedst, du ogsaa bliver hjemme — noen skal jo være ved Huset. Og saa tager jeg med.“ — — Bedste snakkede imens ogsaa med Fru Skov, men Birgitte blev som rindende Blod — helt ned paa Halsen, saa langt Huden var blottet over den firskaarne Kjole.

Saa løb hun travlt omkring og fandt alle de Kapper og Pelse, Gaarden ejede, pakkede selv Bedste ind i et Utal af Sjaler og Muffediser og paastod med forceret Latter, at nu lignede Bedste en Mammut-Unge — men hendes tindrende Øjne veg til Side, hver Gang Bedste saa paa hende. Da Slæden endelig gled ud af Gaarden, og Bjældernes fine Sølvklang tabte sig ude over den snefyldte Hedevej, løb hun lidt genert, men forventningsfuld lykkelig foran Simon ind i Helligdommen.

En Tid sad de sammen paa Chaiselongen, saa i hinandens Øjne og lo. Saa knugede Simon hende med et fastere til sig: „Naar skal jeg da

have min Hustru helt, Git, du ved jo dog, jeg længes, længes — du *maa* tage mod Fornuft.“

Birgitte lo endnu — sorgløs barnligt — hun slog Armene om hans Hals: „For min Skyld hellere i Dag end i Morgen,“ spøjte hun i halv Forstaaelse af hans Spørgsmaal.

Der gik et hastigt Ryk gennem Simon, han bøjede hendes Hoved tilbage og saa hende i Øjnene. I hans Blik flakkede det forvirret, Blodet skød saa stærkt op i hans Ansigt, at det pressede klare Vandperler frem paa hans Pande.

Han rejste sig og holdt hende oppe i Armene.

„Vi er jo alene, Git!“

Birgitte smøg under hans Arme. Hun trak Vejret kort — befippet: „Jeg vilde saa gerne, Simon, men — det *er* ikke rigtigt. Jeg ved ikke, hvorfor jeg synes det, men det *er* ikke rigtigt. —

Simon gled tilbage paa Chaiselongen.

„Er du vred? — Nej vel?“ Hun slog Armene om hans Hals og mærkede Blodet i Aaren bag hans Øre slaa hastige haarde duk-duk — duk-duk. Saa gemte hun et Øjeblik forskræmt Hovedet ind til hans Hals, kyssede hans Kind og Mund, trykkede sig indsmigrende og forvirret tæt til ham, følte sig brødefuld og vidste ikke hvorfor, vilde, vilde, vilde ikke og vidste heller ikke hvorfor. Simon skød hende lempeligt fra sig, rejste sig og gik langsomt — saa underlig besværligt — over

Gulvet hen til Blomsterbordet. Han stod en Tid og pillede Blade af Birgittes Yndlings-Efeu, saa trak han Vejret dybt og kom tilbage. Han lagde sig paa Knæ foran Chaiselongen og tog med begge Arme om hendes Liv.

„Lille Git, jeg var egoistisk, tilgiv mig. Jeg glemte, at vi er to selvstændige Viljer, hvor den ene ingen Ret har til at bøje den anden ind i sit Spor. Tilgiv, at jeg var saa fordringsfuld. Jeg længtes efter at faa et Barn med dig, fordi jeg ikke tror, man kan være sikker paa en Kvinde, før man har gjort hende til Moder. Men jeg glemte, at jeg ingen Ret har til at bryde din Udvikling ved at gøre dig til mine Børns Barnepige i smaa Kaar, før du selv er vokset til. Saa gik maaske baade din Begavelse og din Energi — den jeg tror er større end de fleste Mænds — til Grunde i Dagliglivets Tærskværk.

Men naar du en Dag selv vil, Git, saa sig det. Lov det.“ — Birgitte nikkede.

„Naar du selv synes, nu er det paa Tide, du faar et Barn, og nu vil du kende Livet fuldt ud, saa sig mig det uden falsk Blufærdighed. Jeg fordrer ikke.

Har jeg saa ikke fortjent et Kys, min lille Elskede, nu har jeg vel givet din Personlighed det friest mulige Raaderum, aldeles overladt dig Retten til at skalte og valte med dig selv, og det

skønt jeg elsker dig og desaarsag burde være Egoist og Tyran.

Træng dig saa frem med alle dine gode og stærke Egenskaber som Mennesket, Birgitte Jensine Storm, der staar ene og fri. Men glem aldrig, at Kvinden i dig hører mig til.

Og at jeg venter paa Kvinden.“

Simon lagde Ansigtet tæt ind til hendes blottede Hals: „Naar vi engang bliver reglementeret gift og faar borgerlig avtoriseret Ægteseng, saa vil jeg sove saadan.“

Der blev saa stille i Stuen. Og der kom ikke en Lyd fra Gaardens øvrige Stuer, det var som om alt hvilede, mens Julli var borte.

Birgitte strøg let henover Simons tætte stride Haar og trykkede sin Mund ned i det. Med Haanden paa hans Kind tvang hun lempelig hans Hoved tættere til sig; usigelig ømt og stille kysede hun hans lukkede Øjne.

Saa sad hun længe og saa paa ham, saa lykkelig, saa lykkelig. Tænk naar nu en Gang ind i Fremtiden der var en ganske lille Simon, hans og hendes Dreng! — Nej, saa megen Lykke kunde det ikke gaa an at tænke sig, det var saa formastelig højt at stile, at det maatte briste forinden.

Og dog — hvorfor ikke. Var ikke deres Kærlighed større end de fleste andre Menneskers.

Ganske stille bøjede hun Hovedet og kysede

hans Mund, saa nænsomt, saa ømt og forsigtigt. Han smilte, stadig med lukkede Øjne.

„Grimme Tøs,“ hviskede han.

Du gode Gud, hvor det var Lykke blot at være til — fordi han var til. — — —

Noget senere var Simon i Lag med at gennemse og kritisere Birgittes Arbejder.

„Du er dygtig i Replikker,“ nikkede han, og Birgitte syntes, hun videdes ud i Brystet. „Men som alle litterære Begyndere vil du gabe fra Jord til Himmel, behandle Emner, som „Universets Moral“. Begynd med jeres Pattegrise ude i Nøsset, skriv saadan, at Læseren ser de elleve smaa gryntende, fjantede Grisunger borende i det varme Hø og kaadt kastende et Par Høstraa op i Luften med den lyserøde, fint rynkede Tryne.“

„Tror du, det morer nogen at læse om Grise?“

„Du skal ikke bryde dig om, hvad der morer, du skal skildre det, du formaar, saadan at det vækker Interesse.“

„Jamen det interesserer slet ikke mig at skrive om Grise.“

Efter nogen Kamp og Parlamenteren tiltvang Simon sig Ret til at læse i Gittes Dagbog. Det manglede blot, hun havde Hemmeligheder for ham.

Og mens Simon bladede i hendes Sjæl, stod hun og fik en Følelse af at have udleveret sig. I

Bogen stod jo hele hendes hemmelige Udvikling, hendes mysteriøse Venskabsforhold til Kirkegaarden, hendes inderste Tanker, som ikke noget Menneske før havde faaet Lov at blande sig i.

Hendes Hjerte bankede febrilsk. — Der sad han med hendes opslaaede Sjæl; var det ikke at give mere end sin legemlige Uskyld?

Men det var jo hendes Gud, der tog hendes Sjæl i Eje.

Simon trak hende ned paa sit Knæ. Han saa skarpt paa hende.

„Dette her med Stemmer og Tusmørke og Gravsted huer mig ikke. — Jeg kan godt forstaa, dit Tankeliv har taget den Retning — saa ensom, som du trisser om — men det er ikke af det gode, min lille Ven.“

Birgitte rystede paa Hovedet: „Hvorfor i Grunden ikke det? Naar det nu er et Faktum, at jeg pludselig dér kommer til Forstaaelse af noget, jeg ikke før har kunnet klare og gennem Forstaaelsen faar fornyet Arbejdslyst og Evne. For det er virkelig Tilfældet, at jeg somme Tider spørger om noget, og der svares, og saa kan Svaret være noget, som jeg aldrig et Øjeblik har tænkt paa før.“

„Jamen du skal gaa til mig naturligtvis. Jeg er ganske vist kun et almindeligt Mandfolk og

tilmed forelsket, men vi skal nok klare Begreberne alligevel.

Selvfølgelig sværger jeg dine lumske Kirkegaardsvener Død og Udslettelse. Jeg skal hvæsse min satirisk beandede Pen og skrive en Pamflet, som skal gaa tvers igennem dem som en lysende Syl.

For du maa ikke have andre Fortrolige end mig, du eneste saliggørende af alle Profetens smaa Hurier“. — Simon tog om hendes Hoved med begge Hænder, løftede det op og kyssede hendes Mund. — „Selv om det kun er et Fantom, under jeg det end ikke Skyggesiden af din Sjæl, den vil jeg have — altsammen. Du er Lykken, og Lykken er min.

Men hvad skal jeg derimod sige til al din enfoldige, dejlige, stærblinde Snak om mig her i din Dagbog. Jeg gruer for, hvad du vil skrive om mig, naar du en Gang opdager din store Fejltagelse?“

Birgitte trykkede sit blussende varme Ansigt tæt ind mod hans Hals. „At jeg elsker dig meget mere endnu,“ hviskede hun.

— — —

En af Dagene efter Jul stod Birgitte og Bedste og saa efter Vognen, der kørte bort med Kratgaardens Julegæster. Gitte vendte Hovedet til Siden, for at Bedste ikke skulde se, hun græd.

Saa gik hun ind og passerede langsomt alle Stuerne. Her i Sofakrogen havde Simon siddet om Aftenerne og her i Gangen mellem Spisestue og Storstue plejede de at mødes om Morgen, naar Simon kom ned til The, for at give hinanden Dagens første Kys — en Morgen var Bedste nær kommen over dem. — — — Gitte tørrede de blanke Taarer bort fra Øjenvipperne og skyndte sig ind i Helligdommen; nu havde hun ferieret længe nok, nu skulde der arbejdes.

Hun tog sine Blade og Papirer frem og læste henover et Blad hist og et Blad her, vidste ikke, naar hun lagde Bladet bort, hvad der havde staaet. Det var saa langt borte altsammen, baade Tankerne der laa skrevne paa Bladene og de Tanker, der skulde genoptage det skrevne. Der vilde gaa mange Dage, før hendes Hjerne-Værksted var i Orden igen.

Hvis hun gik op paa Kirkegaarden — en Time blot — saa vilde det være ordnet, være hende nær igen lige til at tage fat paa, naar hun kom hjem igen.

Men hun *vilde* ikke.

Selve den uvilkaarlige indre Dragen, der hele Tiden førte hendes Tanke derop, den skulde hun Dag for Dag kue til den døde. Ellers var hun ikke det Vilje-Menneske, hun gik og sejede sig med at være.

Hun strakte sig og hvævede Brystet — „aa — aa,“ pustede hun langeligt ud, „hvor jeg længes — allerede!“

III.

Birgitte havde været ude i Krattet at samle Vintergække. Der var i Aar saadanne Masser, at Jordbunden paa store Strækninger var helt hvid, som om der igen var falden Sne.

Der holdt en forspændt Vogn i Kratgaarden — en rødmalet. Birgitte kendte den kun altfor godt. Agathes Forældre var altsaa igen paa Besøg. Mon hun ikke kunde liste om ad Bryggersdøren og være saa stille paa Helligdommen, at ingen anede, hun var kommen hjem? Var noget Menneske hende imod, saa var det Fru Skov, der altid talte saa fedt og langsommeligt overbærende i kristelig Stil, mens hun flaaede hele Egnens gode Navn og Rygte.

Selvfølgelig havde hun straks sluttet sig til den nye indre missionske Retning, anført af den unge Pastor Jacobsen, og hun havde da ogsaa forsøgt at indføre „Tonen“ i Kratgaarden, men Bedste havde vinket af — grundigt. Om andre havde Tid og Raad til at rende til Møder hver Dag, saa havde Bedste det ikke.

Birgitte maatte dukke sig og kravle henad Stenbroen for ikke at opdages inde fra Stuen, men da hun kom ind under Spisestue-Vinduerne, opfangede hun Bedstes skarpe skændende Stemme. Bedste maatte være meget opbragt.

Birgitte bestemte sig om og gik ind i Spisestuen. Der var Orkan i Luften derinde, alle Tegn tydede paa Ufred.

Onkel Johannes stod højrød i Hovedet ved Siden af Agathe, hvis Haand han holdt i sin.

Fru Skov sad bøjet forover, hun saa lidende gudhengiven ud. Bedste flaaede og splintrede en „Løgstørs Avis“, der laa paa Bordet, hendes lyse, hvasse Øjne tog Maal af Johannes og Agathe. — Naar Bedste saadan var vred og gnistrede med Øjnene, kom Birgitte altid til at tænke paa blankpudsede Staalplader, der vendtes hurtigt i flunkende Sollys.

Bedste drejede sit Ansigt om til Birgitte. „Har du hørt, at din Onkel vil gifte sig med Agathe?“

Birgitte skelede hen til de to Syndere. Tonen, Bedste talte i, var ikke netop nogen Gratulation.

Fru Skov smilte — en Vrængning af det uappetitlige fromt formede Underansigt. „Det er ikke saadan at være forelsket, vel Frøken Storm? Saa løber Varmen let af med Forstanden. — Naar Agathe saa endda ikke havde været her i Krat-

gaarden, men Folk snakker jo saa meget om det nymodens Frispil, de Unge har her paa Gaarden.“

„Johannes er ikke ung,“ faldt Bedste skarpt ind. „Han er 48 Aar. Han har ladet mig om Slidet med Gaarden, mens han gik paa Jagt og graved' i Bøger efter Forstand. Og saa har han ikke nu saa stor Forstand, at den kan sige ham, at det er Ellersis Kratgaard og ikke ham, Pigen er forgabet i.

Og hvad saa med Børnene, Johannes, dem du paatog dig Faderpligter overfor?“

Johannes Storm kviede sig synligt under Bedstes Sideblik, der hvert andet Øjeblik faldt over ham som blanke Hug. Birgitte følte Snerten til ham slynge sig svidende om sit eget Hjerte. At Bedste kunde nænne det — saadan at slaa ham lige i Ansigtet med hans Alder! — — Bare fordi han havde gjort noget saa menneskeligt som at forelske sig. Mon Bedste helt havde glemt, da hun var forelsket i Skolemesterens fattige Plejesøn, der hverken duede til at pløje eller fiske, men bare skrev Vers til Bryllupper og Barselgilder og Begravelser? — —

Fru Skov begyndte et Foredrag om, at Kratgaarden jo altid vilde vedblive at være Børnene et elsket Hjem. Agathe elskede jo Birgitte næsten mere end sine egne Søstre — og Ordet elske gled hver Gang fedt op af hendes tykke Hals.

Lidt efter sneg Birgitte sig ud i Køkkenet for at lave Kaffe. Hun saa fra Vinduet Onkel Johannes og den lille Forpagter Skov — endnu ædru — gaa bort over Heden. De skulde ned og bestille Lysning hos Pastor Jacobsen. Stakkels Onkel, uha, det havde været en haard Tur for ham, han havde staaet og ikke vidst, hvor han turde vende sig hen med sine bløde, forskræmte Øjne. Det havde i Evighed heller aldrig gaaet, hvis han ikke havde haft sin tilkommende Svigermama i Ryggen. Hende gjorde det ikke noget, alle Bedstes onde Ord gled af mod hendes hellige Gaaseskrud. Der vilde komme til at staa en lang og bitter Kamp mellem hende og Bedste om Magten i Gaarden. — Agathe selv var skikkelig nok. — Fru Skovs lumske Gummielastikum-Væsen og Bedstes haarde Energi vilde holde hinanden Stangen i Udholdenhed. —

Postbudet kom fra Bryggersdøren, netop som Bedste kom med Kopper fra Spisestuen. Birgitte snappede et Brev fra Vally, men Bedste havde set det. „Lad os høre, hvad han skriver fra det fremmede Land,“ forlangte hun kende­lig oplivet. Birgitte rev tjenstivrig Konvolutten op, snurrede lynsnart om og pustede vildt paa Fløden, der ikke engang havde tænkt paa at koge over. Hendes febrilske Fingre rev en privat Billet ud af Brevet og krammede den ind under sin

Forklædesmække — saa rakte hun nonchalent Brevet over Skulderen til Bedste: „Du kan læse det først, mens jeg passer paa Fløden.“

Det kunde ikke godt truffet uheldigere, end om Bedste netop i Dag kom under Vejr med, at Julie boede sammen med Vally i Paris. Inde i Bunden af hendes Kommode, under Skuffen laa et Oplag Breve skrevne af Julie, og daterede København, hver indeholdende lange Udgydelser om hendes Længsel efter den kære Vally, der maaske nu blev sprængt i Luften af de tossede Parisere. — Og hver Uge overrakte Birgitte Bedste et af de Breve, og der var ingen der hidtil havde haft den fjerneste Mistanke.

Da Bedste gik ind igen, fløj Birgitte Julles sammenkrammede Billet igennem. Paris var en dejlig By, hun morede sig, aa hvor hun morede sig, hun havde været inde i en Butik og de havde revet ned alt, hvad der var i Hylderne, før de forstod, hun vilde have Hægter.

Birgitte læste det igennem i smaa Bid, eftersom Bedste gik ud og ind. Af og til lo hun sagte. Det var ikke til at staa for, Miss Jullis barnlige Forsøg paa at indprente hende, at de virkelig rejste pr. Cølibat.

Agathe kom ud til hende. Hun saa forgrædt ud og famlede tankeløst med Vandkedlens Hank. Birgitte listede sig til at trøste hende, hver Gang

Bedste gik ind. Omsider fik hun hende til at le ude i Bryggerset af Bedstes vorherrelige Dommegangsansigt.

Da Skovs hen paa Eftermiddagen var kørt, kom Bedste ind til Birgitte i Helligdommen. Der var en dyb og bitter Harmen oppe i hende. — Nu skulde man altsaa have det Pigebarn i Gaarden altid — hun som ikke det mindste hørte Familien til! — Aa, Bedste skulde bare anet, hvad de to havde gaaet saa stille med — men hun var klog nok, Pigebarnet — eller vel oplært af Moderen. — — —

Da Bedste var gaaet — ud til sit Arbejde, altid hendes usvigelige Trøst — tog Birgitte et Manuskript frem. Det var et Arbejde af Simons. Hun skulde uddybe Kvinderollerne. Hun bøjede sig over det og læste — om igen og om igen — kunde ikke faa Karakterernes Grundrids til at staa klare, kunde ingen Ting. Hendes Hjerne var svimmel og taaget — som om hun havde røget for meget Tobak. Men hun havde ikke røget i Maaneder.

Hun maatte vente. Vente til Taagen var borte. For hun *vilde* ikke gaa til Kirkegaarden.

Hun rejste sig og gik til Vinduet. Der kom en uvilkaarlig Længsel i Blikket. Over Krattenes Topgrene ragede Kirkespiret op. — — — Nej, hun vilde ikke.

Hun satte sig i sin Stol foran Blomsterbordet og læste i Høffdings Psykologi — hvor hun gik eller sad eller stod var det hende, som om rolige kloge Øjne saa paa hende, med Antydning til Smil, taalmodig ventende, sikre paa at hun kom.

— — —

Vogn efter Vogn kørte frem foran Kirkegaardens Hovedlaage.

Da Kirken var fuld til sidste Plads, kom Agathe med det lange Brudeslør slæbende efter sig. Hun saa godt ud i den sorte Brudekjole, hun var varm og rød af Sindsbevægelse, de lyse Naturkrøller faldt ned over Panden, der var glat og hvid som et Rosenblad.

Johannes Storm var genert. Han blev ledet faderligt af Ellersis unge Læge Kaas.

Brudeparret stillede sig op, og den unge Præst begyndte Brudetalen. Han var middelhøj og pjusket rødhaaret, sund at se til, for Resten ikke ulig en af de forpjuskede, altid halsende Husmandskøtere. Han løftede sin Haand og holdt den svævende en Stund — — — saa faldt den med Vægt ned i det lasede røde Plys, der polstrede Alterrækværkets Kant — en Sky af Støv drev op og hvirvlede skinnende i Solfaldet fra Vinduet.

„Vi prædike Kristus. Guds Ords Indhold er Kristus.

Den menneskelige Visdom forandres i Aarenes

Løb, thi alt, hvad der frembringes af Mennesker, er forkrænkeligt.

Men om Gud og hans Rige derom ved Mennesker absolut *intet*.

Guds Hensigt er, at Mennesker skulle tro og blive salige. Djævlens Hensigt er at tage Ordet bort fra deres Hjerter, at de *ikke* skulle tro og blive salige.

Vejen til Salighed er alene Troen paa Kristus.

Kan man da virkelig ikke blive salig uden ved Troen paa ham?

Nej

Der kommer ingen til Faderen uden ved mig.

Dette maa hævdes, huskes, troes, gentages for at kunne staa fast ligeoverfor de vantro Præsters Prædikener, der i vore Dage med menneskelig Visdoms besnærende Ord taler om Guds Barmhertighed, som nok vil gøre Syndere salige uden Kristus.

Og det er dette, jeg vil indprente jer, I unge Mennesker, som i vore Dage beder om Herrens Velsignelse over jeres Hjerters Pagt. Og det er min Formaning, at I vil føre denne Tro som en Forvisning ind i jert fremtidige Hjem, hvor Kristus ikke hidtil har formaaet at trænge ind..."

Bedste sad stille og stram i sin Stol. Hun løftede svagt de graagule, rynkede Øjenlaag og saa paa Præsten — ligesom tog Maal fra hans rød-

pjussede Haar til Sømmen af den lange Tøse-
kjole.

Saa sad hun lige stille og stram igen.

Lidt efter viede da Præsten Agathe og Johan-
nes. — „Du skal være din Mand lydige og under-
danige, thi saasom Kristus er Menighedens Ho-
ved, saa er og Manden Kvindens Hoved...”

Paa Hjemkørselen forargede Birgitte sine
Vognfæller ved at aflægge mange Løfter af for-
skellig Længde og Bredde paa, at hun aldrig, al-
drig, aldrig skulde fornede sig selv ved en Kirke-
vielse.

— — —

I de første Dage efter Brylluppet rykkede Gra-
tulanter ind over Kratgaarden. Fru Skov var der
fra Morgen til Aften og under Tiden Natten med.
Bedste lod som ingen Ting var sket, hun gav
sine Ordre, som hun havde givet dem i Gaarden
de sidste tredsindstyve Aar. Hendes Udtalelser
var maaske lidt sikrere — som om hun i Tide til-
bageslog ethvert Angreb.

Birgitte gik lumsk og morede sig. Fru Skov,
„Snøftesidse“, som Julli havde døbt hende, havde
svær Lyst til at pille lidt ved Gaardens Tøjler,
men Bedste var ikke saadan at nappes med. „Bær
mig til Kirkegaarden først,“ syntes hendes luk-
kede, smallæbede Mund at sige.

Birgitte havde givet sine Elever lidt tidligere

fri og klædte sig om. Selvfølgelig var der Fremmede inde. Den unge nyvakte Fru Doktorinde Kaas, den ogsaa hellige Fru Proprietær Klock — de hellige syntes i det hele taget at have gjort Dagen i Dag til deres.

Da Birgitte kom ind, var Pastor Jacobsen lige kommen. Der var ikke saa faa samlede omkring Bordet. Bedste stod op og skænkede Chocolate. Pastor Jacobsen vendte sig til hende, hans rød-pjussede Haar var kønt, lige der hvor han sad i Lysstrømmen fra Vinduet, det saa ud som nypudset Kobber. Han talte om Troens Naadegave og Bedstes fremrykkede Alder.

Bedste saa stram ud, mens hun passede Chocolate-Skænkningen og satte Kopperne rundt. I en Pavse slog hun de lyse, haarde Øjne vidt op og saa paa ham.

„Hvor gammel er *De*?“ Saa kneb hun igen Munden til og satte Kanden paa sin Desserttallerken.

„28 Aar.“ — Det kom spagere.

„No. — — — Ja, I Præster kan sagtens snakke om at *tro*, for det er nu jer Haandtering, det er det I faar Føde og Klæder for, men vi andre, vi faar aller en Kjan' for det.“

Pastor Jacobsen var bleven forsigtigere i sit Tonefald, hans Stemme var ligesom prøvende — undskyldende, da han igen talte til Bedste.

Synes Bedste da, at man skal betales, for den Lykke at være Guds Barn? — Men Bedste tror maaske hverken der er Gud eller Djævel til?“

Saa smilte Bedste pludselig, et af hendes sjældne knappe Smil; hendes skarpe Øjne var fulde af stikkende Skalkagtighed.

„Jo saamæn er der vel det. Det sagde Pastoren jo forgangen i sin Brud'præken. Der sidder en for oven og en for neden og snyder hinanden det bedst' de har lært. Den klogest' faar de flest' Sjæle, det er rele nok. Og det skuld' jo efter Pastorens Mening være Dævlen.“

Hun vendte det stikkende Skalkeblik til Johannes.

„Saamæn kommer Johannes nok i Himlen, for han er é't soe begav'ed.“

Johannes gusnede sammen som i Kuldegys. Et pigeagtigt tugtigt Fald med Øjelaagene skjulte hans skræmte Raadyr-Øjne.

Pippet var ikke taget af den unge Præst endnu, han vovede sig frem paany.

„Jamen Bedste, De har dog selv haft en Søn der var Præst.“

Bedstes Ansigt stivnede. „Han var ogsaa deretter,“ svarede hun hvast, tog Kanden og gik ud i Køkkenet efter mere Chocolate.

Saa vendte Pastoren sig til Birgitte. „De deler vel ikke Deres Bedstemoders Anskuelse, Frø-

ken Storm? Jeg har hørt fra gamle Pastor Hansen, min Forgænger her, at De var et ualmindelig fromt Barn, da De gik til Forberedelse. Forhaabentlig har *De* bevaret Deres rene Barnetro?“

Birgitte sænkede Hovedet, uvilkaarlig blinkede hendes sorte Øjne koketterende op til den unge Præst. „Næ—æ,“ sagde hun, „det har jeg ikke. Der er saa mange af de hellige — Helvedestroens Tilhængere — her paa Egnen, der er bleven skøre — der er vist fire paa Sygehuset nu. — Og det vilde jeg saamæn ogsaa blive, hvis jeg troede paa, at Milliarder af Sjæle led frygteligt nu og skulde blive ved at lide i Evighed, og jeg slet ikke kunde hjælpe dem det mindste.

Og saa er der én Ting til. Jeg vil gerne lære og bestandig lære, dø og lære mere endnu. For det man kan faa lært i de 70—80 Skoleaar, man højtregnet har her paa Jorden, det er jo snart overset. — Men ens Baby-Tro siger, at man skal blot *tro*. Derpaa i Himlen. Salig. Færdig. Der er slet ingen Brug for Udvikling.

Og det kan jeg ikke være med til.“ — — —

Da Selskabet brød op, holdt Pastor Jacobsen længe Johannes Storms Haand i sin og saa ham indtrængende ind i Ansigtet. „Saa kommer De i Morgen Aften til Mødet, Storm — med Deres Hustru og Svigermoder — jeg venter Dem sikkert...“

Agathe gled op paa Siden af sin Mand; hun puttede sin Haand i hans, og Storm lovede at komme.

Ude i Bryggersgangen strøg Bedste forbi Birgitte. Hendes Ansigt skinnede af spotsk Fryd.

„Han har godt af det.“

Birgitte drev lidt om i Stuerne og ordnede efter Gæsterne, men saa syntes hun, der var Kvindemennesker nok i Huset til det; hun gik ind til sig selv og trak sit Kludetæppe frem. Saa gik hun op og ned — hvileløst — stirrende. — Hver Gang hun kom ud for det skraat hængte Spejl, saa hun sit eget forgrublede Ansigt med de mørke, mistrøstige Øjne.

Hendes Humør var siden Julen bleven det sorteste sort. — Og det var fordi hun ikke kunde arbejde, ikke tænke, ikke forme nogetsomhelst.

Hun syntes, hun kunde se, hvordan Taagen tættedes og bredte sig i hendes Hjerne, og hun var magtesløs overfor den, som var den en stigende Flod. Den havde inddraget mere end det halve af hendes vaagne Bevidsthed, hun maatte slide hver Tanke frem, og alt hvad hun skrev saa anstrengt ud. Hun kunde ikke magte sin Afguds Emner, kunde ikke følge hans Tanker, og det var det som var saa fortvivlet.

. For det betød — før eller senere — Skilsmisse

fra ham. Og den Tanke — aa — aah nej, den var ikke til at holde ud! Skulle til at arbejde sig ud af sin Helgendyrkelse igen, det holdt hendes tunge Sind ikke til.

Og dobbelt ondt gjorde hans Breve. — — Hans allerdejlige lille Hustru maatte bære over med hans urimelig store Kærlighed. Hver Morgen forrettede han sin Andagt foran Billedet af det lille sortkrøllede Kraftcentre, som stod paa hans Bord, og hver Aften gik han til Skrifte foran samme lille himmelske Væsen...

Og saadan var alle hans Breve. Han hævede hende over Mængden som den elskeligste lille Mærkelighed med saa rige Evner, som hun saa blev givet. —

Birgitte strakte pludselig begge sine knyttede Hænder ud. Det var som skreg det inde i hendes Bryst af Angst, hun kunde jo ikke beholde ham! Umulig! Hans Kærlighed var bygget paa hendes Evner, og hendes Evner gik Dag for Dag til Grunde.

Og hun kunde ikke, kunde ikke — den Tanke var ikke til at maale — leve sit Liv uden ham!

Hun satte sig og begyndte at skrive — kun et Øjeblik. Saa lagde hun Penneskiftet, støttede Albuerne mod Bordet og græd stille med Hænderne foran Ansigtet.

Saa lød Bedstes kaldende Stemme ude fra

Bryggersgangen, hun stak Hovedet ind. „Aa Birgitte, er du ked af at rende ned til Ellers med en Pakke til Vally — ellers gaar Posten, før Mette bliver færdig.“

Birgitte fik Pakken og kom af Sted.

Da hun gik tilbage skød hun Genvej over Kirkegaarden. Hvor det var længe siden, hun havde været her! Nede ved Muren stod Familjegravstedets prunkløse Kors. — Nej, hun vilde ikke!

Men i det samme vendte hendes Fødder sig den Vej og saa stod hun ved Trækorsene. Naturen havde sejret over Optugtelsen, hun fik en Fornemmelse af Skam, som var hun taget med Vold.

Kirkegaardens dybe Stilhed sneg sig ind i hendes Sind. Hvor her var Fred. Hvor her var Fred.

Og inde i hendes Bevidsthed dukkede Stemmen op, svarende paa hendes ordløse Klage.

„Du har jo din frie Vilje. Har Du Udbytte af at komme, saa kommer du, har du det ikke, lader du det være.“

Men det er selve din egen Trang til Klarhed, der drager dig. At kue denne din Trang er at kue en Del af din Natur — og det slipper ingen ustraffet fra.“

Birgitte drog Vejret tungt og nikkede. Og det blev ved.

„Du skal arbejde og stræbe fremad. Du skal

være flittig og energisk. Du skal bane dig en selvstændig Vej med et Arbejde, der kan fylde dit Liv, din Kærlighed kommer først i anden Række. Det er kun en kort Tid at Kærlighed vil udfylde dit Liv, saa maa du have noget, der kan tage Pladsen.

Du har plantet et Frugttræ og en Blomst. Træet er Arbejdet, det der opholder dit Liv. Du skal kæmpe for at rydde til Side, hvad der hindrer dets Vækst. Blomsten er din Kærlighed, ogsaa den behøver vel Pleje, men det er ikke nødvendigt at minde dig derom, det husker du nok af dig selv.

Men forsøm ikke Træet for den. Blomsten vil visne trods din omhyggelige Pleje og trods din Sorg, men saa vil dit Træ vokse og gøre dig glad ved Tilværelsen.“

Birgitte løftede Hovedet og saa igen Livet om sig. Det sved lidt i Øjnene, som havde hun stirret stift.

Hun var saa rolig nu — saa træet og tilfreds.

— — —

Det var et Par Dage efter. Bedste stod i Spisestuen og vandt Garn, hun hvislede brudte Sætninger frem mellem Tænderne, harmfulde Udbrud mod Johannes, det dumme Fæ — Det var den kommende Hellighed, Bedste, som hvislende til sig selv, bekæmpede.

Birgitte sad i Sideværelset og kunde ikke undgaa at høre de hvislende Sætninger. Dreven af halv ufrivillig Diskretion rejste hun sig og gik ind i Helligdommen. Herre Gud, det var da værst for Onkel selv, om han blev trukket ind i noget, han ingen Glæde havde af. Hvor han havde set ynkelig fortabt ud i Morges, da Bedste ved Tebordet havde spurgt med sit spotske Smil, om han saa var vakt? Og et Øjeblik efter fik han lige i Ansigtet det ubarmhjertige: „du ligner en sloten Hund.“

Birgitte satte sig mageligt til Rette i sin Chaiselong og listede Simons Billede frem fra sit Bryst. Der laa det om Dagen nærmest hendes Hjerte og om Nætterne paa hendes Hovedpude lige under hendes Kind. Det havde faaet grimme graa Fedt-plamaser, men at se paa det var alligevel at se saa tydelig hendes Hjertes Afgud, ham, hun elskede, saa hendes Tanker slet ikke kunde bunde i hendes Kærlighed.

Men hun havde svigtet sit Løfte til ham. Hun havde været paa Kirkegaarden. Hvordan var det i Grunden ogsaa gaaet til, hun vilde jo ikke.

Og pludselig rejste hun sig. En Tanke var slaaet ned i hende og fik hendes Blod til at jage. Hun saa stift ud.

Stod der en fremmed ukendt Magt over hende og betvang hendes Vilje — førte hende efter For-

godtbefindende. — Var hun inde paa et Skraa-plan, der maatte ende med Fordærv?

En panisk Rædsel fik hende til at fare frem og tilbage. — Hun maatte nu til at se klart, feje Skæret af interessant Mystik til Side og tænke nøgternt over den Magt, der truede med at sætte sig til Højbords i hendes Bevidsthed. — — — Eller var det Slægtens tunge Sind, der kulminerede i hende og slog ud i aabenlys Vanvid?

Ved den levende Gud, før dø.

Angsten jog hende det brændende Blod i Kinderne. Hun stod stille. Hvor var hun bange — forfærdelig bange! Saa bange, at hun rystede! — Og se, hun havde knyttet Hænderne krampagtig. Hun kunde skrike i pinefuld Skræk, skrike i vilden Sky: „jeg er vanvittig, jeg er jo vanvittig!“ — Hver Nerve dirrede i hele hendes Krop, hendes Hjerte slog vildt, hun pustede og Blikket fløj angstfuldt — spejdende efter Fare — rundt i Stuen. Saa greb hun med begge Hænder op i Haaret, krammede til saa Haarene sprang fra Hovedbunden — ikke skrike, ikke skrike, ikke skrike, nej, nej!

Hun holdt de knyttede Hænder for Munden. Rolig, rolig. — Rolig. Saadan maatte hun ikke være. Hun maatte, hun skulde beherske sig — kue sig — *ville* kue sig. Hun maatte ikke saa

helt tabe Besindelsen, det førte hurtig og sikkert i Daarekisten. Fra Simon.

Om fem Minutter kunde hun være paa Kirkegaarden. *Der var* Ro og Fred for hendes hidseede Sind. —

Nej, nej, nej, nej, nej!

Skrive til Simon vilde hun. — Flaa sit eget Sind vilde hun — sin Angst for at miste ham, sin Angst for den fremmede Magt, der var lumsk og uhjælpelig førte hende mod et Maal: Selvmord for at undgaa Sindssyge!

Simon maatte vide det! Simon maatte hjælpe!

Hendes Pen fløj over Papiret, Linje efter Linje kørte frem, skæve og utydelige. Saa var hun færdig og læste det igennem, det klang som et eneste samlet Nødskrig. I Konvolut med det, inden hun betænkte sig og saa af Sted ned til El-leris Brevsamlingssted.

— — —

Bedste kom ind i Skolestuen midt i Timen. To Breve til Birgitte — fra Brohusen. Bedste smilte.

Birgitte saa uvilkaarlig forbavset ud. Ikke fordi der var to Breve, men hendes forskræmte Brev var afsendt i Forgaars; kunde han saa hurtigt svare?

Det *var* Svar paa hendes Brev. Begge to. Det første var langt, docerende fornuftigt. Der var

ikke noget at være saa bange for, det var Hedens dystre Stemning og hendes Ensomhed som Barn, hun skyldte sit mørke, stærk paavirkelige Sind, aldeles ikke Slægtsarv. — Se, Vally fejlede jo slet ikke noget. — Hun skulde pænt blive hjemme hos Bedste og ikke omgive sig med mystiske Indflydelser. Hendes Tanker og Planer var jo rigtige nok, hun skulde blot ikke tridse paa Kirkegaarden med dem.

Det andet var kortere — jaget ned i en Fart, som et pludseligt Udslag af blot hans Følelse.

„Lille Gudinde,“ — skrev han — „helt sinds-
svag har jeg været af Glæde, det sidste Brev var
det dejligste, jeg har faaet nogensinde fra dig.
For det viste i hver Linie, at du endelig er i Be-
siddelse af den universelle Logik i Følge hvilken vi
to *maa* stole paa og have fuld Fortrolighed til hin-
anden. Min egen elskede, nu endelig ved jeg da,
at du ikke tænker paa at skilles fra mig.

Lille sorte Kraftcentre, hvor kan du tro, at jeg
nogensinde skulde blive ked af dig? Min Kær-
lighedstrang er umættelig. Hele Din Sjæl, alle
dine Tanker, al din Længsel vil jeg bemægtige
mig. Intet faar du Lov at beholde for dig selv.
For jeg er din Herre og du min Herskerinde, den
blideste, yndigste, gavmildeste Herskerinde no-
gen kan ønske sig. Om jeg ikke var bange for

at kvæle dig, du lille bitte fuldkomne Kvinde, hvor skulde jeg knuge dig i mine Arme.

Men nu skal det ogsaa være forbi med al Mistillid. Nu skal vi for Alvor til at arbejde sammen. Du lille, løbske Elskede har tænkt meget og godt, har lagt et alvorligere Arbejde i din Udvikling end de fleste; som en lille flittig, sort Myre har du faret om i dit snævre Virkefelt derovre bag Krattene og en Dag skal du høste den gyldneste Løn.

Du aner ikke selv, hvor sjelden en Kvinde du er. Jeg føler mig undertiden saa underlig andægtig ved Tanken om, at du er *min*.—Lille sjælfulde Væsen med den store Vilje og Evne.

Ved Du, hvad der næsten glæder mig allermost? Det er, at du uvilkaarlig kommer i mine Tanker, naar jeg arbejder — næsten mere end naar intet optager mig. For hver Linje jeg skriver, er der noget, jeg vil tale med dig om. Er det ikke et godt Tegn. Hvilket Liv der venter os, lille Hustru!

Og det er snart Sommer, Gudskelov. Jeg gaar rundt som en syg Høne af Længsel.

Din

Simm.“

Birgitte smilte glad — saa kær han var, hendes høje Gud.

Simon. Al Tilværelsens samlede Lysfylde laa i det ene Navn!

Men selvfølgelig var hun forlængst i Ro nu. I Aftes havde hun siddet længe oppe paa Kirkegaarden og i al Fred og Skikkelighed kommen under Vejr med, at det jo ikke var selve Handlingen, der fødte det sygelige, det var *Modstanden*. Enten det nu var Naturdrift eller mystiske Indflydelser, der drog hende; i hvert Fald saa længe hun ganske ligefrem havde fulgt den uudforskede Dragen, kendte hun ikke til Uro over noget. Først da hendes Vilje gennem Simon havde sat sig op derimod, var to Magter stødt sammen og Resultatet blev Mangel paa Ligevægt.

Hun havde sin frie Vilje. Vel, saa gik hun herefter i Følge sin egen Fornufts Beslutning. Bedre at være i Ligevægt under mystisk Indflydelse end i Splittelse uden den. Og faktisk hjalp det paa hendes Hjernes Arbejdsevne.

Men for at undgaa alle de Svingninger vilde hun ikke mere lade Simon vide noget om den Side af hendes Udvikling.

„Farvel, Frøken.“ Lille Aage, den kloge Unge, saa straalende forstaaelsesfuld ud, han rakte Haanden frem mod sin kære Frøken, og Birgitte fulgte smilende sine smaa Elever ud.

„De skuld' gaa med, Frøken — hjem til Mor og faa Kaffe.“ Aage koketterede op til hende,

Helga hang med begge de smaa Hænder knyttede om hendes Liv.

Birgitte saa ud. Foraaret straaede i den sene Eftermiddagsbelysning. Det kvidrede og pipede travlt ovre i Krattene. Hun rystede paa Hovedet.

„Har ikke Tid, du Lavs, men kan du hilse hjemme.“

Saa gik hun tilbage til Skolestuen. Hun smilte. Det var som om det lebendige Foraar derude ogsaa var rykket ind i hendes Hjerne. Det myldrede og vældede ovenover hinanden og Jøsses hvor hun var oplagt til at arbejde! — — —

Det var langt ud paa Natten, da Birgitte gik i Seng. Tilfreds med sig selv og Verden.

Længe laa hun og smilte fordægtigt ud i den kølige foraarslyse Nat. Vendte sig og ligesom lyttede.

Nu havde hun opdaget sin Sjæl. — Den havde foldet sig ud i hans Kærligheds Solbad. Nu var hun nemlig umaadelig ukysk og sanselig, for hun havde ikke det mindste, ikke det bitte mindste imod at han var her — i hendes Helligdom — under hendes lyseblaa Sengehimmel. Hun vilde lægge Armene om hans Hals og kysse hans Pandeknuder, som han var saa sejt af, saa han kunde glemme alt for det ene, at han var hos hende.

Der var ingen Tvivl om, at hendes Sjæl nu var paa det vildeste Begærs Kogepunkt, og hun maatte kunne skrive noget, der vilde omstyrte hele Verdens Moral-Begreb. Men for at kunne det, maatte hun passe nøje paa at følge og analysere hver sagte Skælven, der sitrede sig igennem hende — for Beskrivelsens Skyld.

Hvor det var brilliant, at hendes Sjæl netop nu foldede sig ud, saa hun kunde komme til at skrive om den.

I det øvre Krat var et lille Stykke fed Eng, blød og sumpig. Tværs igennem den skar sig en mudret Grøft med en Rigdom af vilde Blomster. Der var kridthvide Snerrer og Rølliker, gule Skjalder og smaa graciøse Potentilla og helt nede fra Bunden store, frodige blaa Forglemmigejer. Op over dem alle ragede de gulhvide Ængspirea, der duftede krydret, bedøvende som af bitre Mandler.

Birgitte sad bøjet paa Grøftekanten og saa straalende ind mellem Træerne, hvor vævre lyse Solspjæt sprang hist og her som Lygtemænd. Hun var saa elle-ellevild. Paa Torsdag kom *han*, og hele Universet og alle Trækors i Verdens Riger

og Lande vejede ikke en Døjt mod den Kendsgerning.

Mandagen vilde gaa med stille Tænken.

Tirsdagen med meningsløse Sejersmil.

Onsdagen vilde hun jage hidsigt omkring i Krattets Gange og kaste langelige Blik udover Hedens sandede Vej.

— — —

Birgitte løb rundt i Krattets Gange — sanseløs — forvildet — borte fra Vej og Sti. Hendes Øjne var hede, stirrende ind mellem Træerne.

Hun forstod ikke, kunde ikke gøre sig fortrolig med den nye Situation. Simon var her og Simon brød sig ikke om hende. Det var saa soleklart og saa ufatteligt! I Himlens Navn hvorfor?

Om Torsdagen var Vognen rullet ind i Gaarden med Vally, vigtig, brun og berejst, Miss Julli straalende moderne i splinternyt Sommerskrud og Simon, høj og slank og tavs og som altid sarkastisk.

Og nu gik han der som en Fremmed og talte med Vally om deres litterære Planer. Vallys nye Bog var færdig og den var „pinnede“ god, sagde Vally selv. Simons første satiriske Lystspil var antaget og derom talte de to Venner i Timer. Han gjorde intet Forsøg paa at trænge ind i hendes Fortrolighed mere, gik bare og saa

stille ironisk ud. Aa, hun kunde skrige, skrige, hendes Tanke kunde ikke maale hendes Fortvivlelse.

Hun vilde gøre det forbi mellem dem — faa Ende derpaa i en Fart. Denne langsomme Døen af Kulde var ikke til at holde ud. — — — Men det var saa ufatteligt, saa rent ubegribeligt, at hendes Lykke skulde være slut, og han — *han* — skulde være Fremmed for hende! Hvordan vilde det gaa hende efter dette? Hvordan, hvordan, hvordan!

Hun saa sig forundret om. Hun var paa Kirkegaarden, hun havde ikke sanset, at hun var slaaet ind paa den Vej.

Og nu kunde det for hende være sygeligt eller ikke sygeligt, hun maatte søge Hjælp her, for den var ingen andre Steder at finde, og hun kunde ikke holde det ud. Hele hendes Indre var en flammende Klage, et fortvivlet Raab om Hjælp.

Hun satte sig og bøjede sig dybt forover med Hænderne foran Ansigtet.

Det var som om store bløde Bølger kom og vuggede hendes Sind i Ro.

„Rolig. Rolig.

Du skal huske, at netop i de store Sorger ligger Kimene til den rigeste Udvikling.

Store Sorger mod svage Viljer giver Ruin. Store Sorger mod stærke Viljer giver Karakter.

Modgang er Livets Eksamen, Generalprøve paa hvad der duer“ — — — videre, videre, saa roligt, saa sagtelig dulmende lød det for hendes indre Øre, og i hendes Sind, hvor det før larmede som af opskræmte Raager, blev der stille, saa sælsomt stille — som havde en stor, fast Haand samlet alle de skrigende Fugle og trykket dem til Jorden.

Hun strakte sig ned i Fordybningen mellem de to lave Gravhøje. Dejligt at hvile — her hvor Stilheden og Ensomheden føltes som en finere Lykke.

Hvor hun godt kunde sætte sig ind i, hvordan Faster Jensine den Gang havde lagt sig til Hvile og var bleven ved at hvile, til Døden kom. Hvis det var Vinter nu og Sneen faldt — jævnt og blødt — saa vilde hun ogsaa stille lade sig dække til af den faldende Sne og føle Døden som en Lykke, der sagtelig sneg sig over hende. —

Vally og Simon spillede paa Julies Opfordring trevent Krocket. De snakkede og glemte hver Gang, naar deres Tur var. Julli trillede med Fodspidsen sin Kugle i Stilling, saasnart de vendte Ryggen til og skændte over deres Tværhed, naar de vendte sig om.

Birgitte kom ud fra Kratgangen og gik ned mod Gaarden. Julli kaldte og beklagede sig.

„Jeg har ikke Tid, jeg skal ind at hjælpe Bedste.“ Birgitte drejede Hovedet til Siden.

Simon saa et Øjeblik efter hende, saa lagde han sin Kølle og gik bagefter.

„Hvad er der i Vejen, Git, du har jo grædt?“ spurgte han, netop som de gik ind ad Forstuedøren.

Birgitte bed ned i Læberne. Da de var kommen ind i Stuen, bøjede hun Hovedet ind til hans Skulder og hulkede.

Simon lagde sin Kind til hendes og tog hende tæt til sig. „Hvad er det saa, Git? — Sig det.“

„Jeg synes slet ikke, du bryder dig det mindste om mig mere.“

Simon strøg hende over Haaret og kyssede hendes Pande. „Ikke andet! Dit lille Tossehoved, kan du ikke forstaa, at vore Hvedebrødsdage er forbi, nu skal vi til at tyre Rugbrød. — Lille Ting. — Har hun været paa Kirkegaarden?“

Git nikkede. Taarerne drypped fra Vipperne.

„Kunde tænke det. — Du maa se at vænne dig af med at rende paa Kirkegaarden med dine Sorger; til det Brug har Gud beskikket dig en Husbond. Disse her Hørehallucinationer er kedelige, fordi du bilder dig en Bunke Vaas ind; det er jo simpelthen *dig selv*, du staar og snakker med, kan du ikke forstaa det? — Lille Fæ.“ — Han tog om hendes Hoved og kyssede hendes

Mund. — „Bedst var det at faa dig ud i Verden, bort fra denne al Fornuft snigmyrdende Kirkegaard. Hvorfor vil du ikke være hos Julie Carlsen i København?“

„Fordi jeg ikke kan tænke i hendes Nærværelse. Det *er* sandt. Der er ligesom en Atmosfære af evig Uro og Forstyrrelse om hende, der kan ikke kædes to fornuftige Tanker sammen, hvor hun er. Man kan altid le sammen med Julli, men man kan ikke *tænke* sammen med hende.“

„Hm, hm.“ — Simon saa spekulativ ud. — „Hun maa lade dig have Ro somme Tider. Jeg skal snakke med Vally om det. Nu er det *din* Lykke, de skal tænke paa, du har længe nok været Skytspatron for deres.“

Birgitte gemte kælent sit Hoved ind under hans Frakke og hviskede: „Jeg har gaaet og tænkt saa meget grimt om dig. — Ogsaa det at du ikke brød dig om mig mere, fordi jeg ikke vilde — vil — give helt ud.“

Simon tog i begge hendes Øren, tvang hendes Hoved tilbage og saa hende fast i Øjnene. Han smilte.

Det kunde jeg jo sagtens faa, hvis jeg vilde. Men det vil jeg ikke. Jeg vil have, du skal komme af dig selv. — Ikke som Frøken Storm, der vil have sig en Ægtemand i Samfundet, men

som Eva selv, der vier sig til Kvinde ved sin Kærlighed, fordi hun ikke kan andet. — Saa vil jeg have dig.“

Birgitte saa op — usikkert — ængstelig spørgende.

„Jamen — hvis det nu aldrig kommer?“

Simon smilte gaadefuldt. „Det kommer, Git.“

Gitte listede Armene op om hans Hals. „Jeg holder saa meget af dig.“ Saa pressede hun igen Ansigtet ind mod hans Bryst og nød stille hans Kys paa hendes Haar og Tinding.

„Jeg læste i Aftes din lille Novelle om den døde Dreng,“ sagde Simon. „Du bliver ved med at forsluge dig paa for høj Poesi. Ulykken er at du paa Bunden af dit Sind endnu er religiøs; kan du ikke faa det paa den ene Maade, saa skal du have det paa den anden. Hvorfor skal Menneskene med Djævlens Vold og Magt have en udødelig Sjæl? Hvad er da alle de Sjæles Maal? — Hvorfor skal Livet over Hovedet have en Mening?“

Dybt inde følte Birgitte et Væld af Tanker til Forsvar for sin uomstødelige Overbevisning om Sjælens fortsatte Udvikling og Livets Meningsfuldhed, men det laa saa uklart og saa fjernt, hun evnede ikke at ordne det i Ord og Sætning.

ger. Hun følte selv, at hendes Forsvar var famlende og barnligt.

„Vaas,“ sagde Simon. „Hvis der var en udødelig Sjæl og alt dertil hørende Maskineri, saa var det et altfor indviklet Studium til at du turde tillade dig at behandle det i en Skitse. Lad du Udødeligheden passe sig selv og kast din Pen over praktiske Ting.

Da Gud skabte sit Kunstværk: Sortegitte — Sludder “ — Simon klapsede hende let paa Kinden — „jeg mener naturligvis Adam, dannede han det af Ler og blæste Liv ind med sin Aande. Kunstneren gør ligesaadan. Han tager et simpelt Stof — for Eksempel en Graasten — og giver det et svagt Overtræk af Poesi. Naar Poesien tages koncentreret, dur den ikke, den er som visse Farvestoffer, der kun kommer til deres Ret, naar de er anvendt til at farve Menneskers Klæder med.

Og husk“ — Simon plantede sin Pegefinger paa hendes Næse — „Dilettanten gør lidt ud af meget, men Kunstneren meget ud af lidt. Det er Forskellen...“

Døren fløj op og drev Væggen en Skalle, saa Kalken dryssede ned paa Gulvet. Julli kom som en Stormvind, fejede tre Bøger ned fra Bordet og pustede:

„Du ligner et Pindsvin, Gitte — pust, pust —

og Simon — pust, pust — en nykløet Spædekalv. Og Pastoren — pust, pust — er i Farvandet med Fru Kaas i den ene Haand og Snøftesidse i den anden, og de kommer som de tre Engle til Abraham i Mamas Lund ved Hebron, og hvis I vil undgaa Sammenstød med Engeléeerne, saa maa I springe ud af Vinneverret.“

Birgitte saa paa Simons Skæg, og Simon paa Gittes Frisure, og en to tre sprang han ud gennem det lave, aabenstaaende Vindue. Gitte fulgte ham og Julli bagefter. Men hun var nær bleven siddende fast dels paa Grund af sit Korpus, dels fordi hun var saa generet af Latter, men lige som Pastor Jacobsen ude i Gangen sagde: „God Dag og Guds Fred i Jesu Navn,“ svuppede hun ud ligesom et smuttet Æg.

— — —

Kratgaardens Gæster skulde rejse næste Morgen tidlig. De Unge gik uden for Gaarden og tog det sidste Parti Krocket.

Det var saa stille, saa stille.

Det vidunderlige Solnedgangsskær laa rødtligt straalende over Kratgaardens Straatag, de forkrøblede Træers Topgrene ragede ud i Luf-ten som gyldne Stave, og Fjorden glittede i Bølgeslaget.

Birgitte drog Vejret lempeligt. Hvoraf kom det, at denne gyldne stillestaaende Solnedgangs-

luft altid indvirkede saa besynderligt paa hende — baade sjæleligt og legemligt. Legemligt havde hun en svimlende Følelse af at blive betydelig lettere, sjæleligt var det som drog en Hinde til Side og lod hende følge sine Tankers Arbejden klarere.

Og aldrig var hendes Sind saa fyldt med Trang til at være god som i Aftenens solmættede, mystisk klare Æventyrluft.

Langt nede i Ellers By støjede Børnene; gennem Stilheden kendte hun hver af sine smaa Elevers Stemmer. Nede i Gaarden raslede Pigen med Mælkespandene, Hjorddrengen kom trækkende med fjorten Køer, bundne sammen i to Hold; over den sandede Vej, han gik ad, laa et Skær som af Rødkridtstøv. Hære af Myg hang stille i Luften.

Og midt i Solnedgangens varme gyldne Skær stod den Mand, hun mere end elskede, ham hendes Sjæl evig var bunden til. Den stærke Glans markerede hans Træk og spejlede sig i hans tindrende Øjne.

Hele Sceneriet og de Følelser, der i Øjeblikket beherskede hende, brændte sig ind i hendes Bevidsthed, eftersom Minutterne gik — som et Billede præges uudslettelig paa en fotografisk Plade. Det vilde forblive derinde i hendes Sjæl som et Maleri, kun kunde gaa hen og se paa; hun

havde gjort noget til sin Ejendom, gjort en psykisk Erobring, hun aldrig kunde miste. — Og saa længe hun levede, vilde hun elske denne ene Mand, og hendes Tanker vilde søge tilbage til ham her i hendes Hjems Nærhed, i Aftenens Fred, i det sælsomme sjælfulte Solnedgangsskær.

Mon ikke det var en saadan i Sjælen indbrændt Stemning, der kunde faa en Aand til at vende tilbage til Skuepladsen for Stemningens første Opstaaen? — Naar hun engang var borte, hvor mange Gange vilde hendes Aand ikke søge tilbage til alle disse Steder, der stod hendes Sjæleliv saa nær. — Og vel kendte hun ingen at stile sin Tak til, men alligevel — ud i den gyldne, højtidelige Luft vilde hun hviske sin Tak for sin fredelige Barndom, for al den Lykke, der var i hendes Sind.

Man sad ved Middagsbordet i Kratgaarden. Fru Skov var der. Naturligvis.

Onkel Johannes var kommen for sent til Middag, han havde været inde hos Vandmøllegaardens gamle Forpagter, der laa syg af Influenza og vist ikke gjorde det længe.

Agathe vendte sig til sin Moder. „Ved du hvad, Moder, I skulde sige jeres Forpagtning op

og se at faa Vandmøllegaarden. Det var da noget nærmere herved.“ Hun lirede Ordene frem — gesvindt — som en vel lært Lektie.

Fru Skov smilte overbærende. „Men kære, hvor kan det falde dig ind. Sæt den ikke bliver ledig før til Foraaret, og vi slipper den Forpagtning, vi har til første November, hvad saa?“

„Saa kan I da være her saa længe,“ kørte Agathe videre, febrilsk som gik hun blindt løs paa noget, som skulde gøres. „Naar vi har Raad til Maaneder igennem at holde Hus for helt fremmede, saa kan vi da nok huse jer en kort Tid. Ikke, Johannes?“

Johannes Storm saa urolig fra Agathe til Bedste og fra Bedste til Fru Skov. Han rødmede. —

Men saa faldt Fru Skov ind med sin elskelige Frækhed.

„Ja Tak skal I have, det er jo et pænt Tilbud. Endelig kan det jo ikke rage saa vidt, vi kan jo betale for det.“

Bedste saa spydsk til hende. „Skal det være med de Penge, I skylder til Gud og Hvermand? Til Købmanden for Stads og til Kromanden for Brændevin.“

Der var ingen som svarede, men der var alligevel ingen som var i Tvivl om, at Sagen var afgjort. Fru Skov havde faaet sin Krig frem.

Birgitte fulgte med Bedste ind i hendes Stue.

Bedste stillede sig straks op og saa ud gennem Vinduet, de lyse Øjne stod ganske stive.

Birgitte ventede lidt i Tavshed. Saa saa hun fast paa Bedste. „Den Indkvartering tror jeg ikke, jeg kan begaa mig med, Bedste. — — Syntes du alligevel ikke hellere, jeg maa tage over til Julie. Jeg skal jo da ogsaa have lært og set mere af Verden end Elleris.“

Bedste saa stift ud. „Jo—o. Det kan godt være. — En bliver jo godt nok no' ene her. — Men naar jeg dør, har du jo ingen Hjem her alligevel.“

„Behøver jeg at spørge Onkel ad?“

Bedste lo skarpt. „Fru Skov, mener du. Nej, jeg tror ikke, det behøves endnu. Rejs du i Guds Navn.“

— — —

Birgitte kom gaaende hjem over Heden. Hun havde været nede at sige Farvel i Elleris, hun skulde rejse næste Morgen. Husets nye Venner deriblandt den unge Fru Kaas havde ønsket, at Herrens Velsignelse maatte være og forblive over hende. Gaardkone Ane Mette, en af de gamle hævdvundne Venner, havde lovet at sende en hel Kasse Vafler til Jul.

Det var sent at gaa alene over Heden, der var en egen Uro over hende her i Ensomheden under de tindrende Stjerner. Stilheden var saa fuld

af spæde Lyde, som en Mygs fine sølvagtige Syngen, som sagte Hvæsen, som Fløjtetoner, fine fjerne Melodier, eller som mange brusende Klokker.

Hvor mange Gange havde hun ikke faret og fjantet her, plukket Sortebær og drillet Væderen. Hvornaar vilde hun — og han — komme her igen?

Aldrig.

Snak. Den Dag skulde komme, da hun altid var hos ham, hver Dag kunde spekulere over, hvormed hun nu skulde glæde ham, tale med ham om alt, hvad der laa hende paa Sinde, lære af ham og være for ham alt, hvad hun kunde.

Birgitte lukkede Øjnene og løftede Hovedet; ganske stille stod hun og lod den puslende, hviskende Aftenvind lege hen over sit Ansigt. For sit indre Blik saa hun ham, hendes Gud, hendes Glæde; blot han maatte naa alt det, han higede efter, saa gjorde det ikke noget, om hendes Planer strandede. Kunde hun bare hjælpe ham!

Hendes Kærlighed kunde ikke siges i Ord, ikke fattes i Tanker engang; den var saa mægtig og altomfattende, at hvad hun end foretog sig, hvert ligegyldigt Ord, hun udtalte, fik forøget Fylde, fik ligesom Afglans af hendes dybe Følelse. Hendes Kærlighed var altfor rig til blot

at kendes i hendes Tanker om ham, den kendtes i alt lige til den mindste af hendes Handlinger.

En stor Skuffelse var det hende, at Simon var rejst til England og først kom hjem til Jul. Hvorlænge var der til Jul? — lad se — knap to Maaneder . — — — To Maaneder kunde alligevel være saa lange.

De var gaaet i Seng i Kratgaarden, da hun kom hjem. Hun gik ind til Bedste for at sige god Nat og fik et Brev fra Vally; det var kommet, mens hun var borte. Hun holdt det tæt hen til Bedstes lille, beskedne Natlampe og læste:

Velkommen Søsterlil, ud i den frie, dristige Verden, der er som en prustende Stridshingst. Først tumler den nok lidt om med dig, men du bette miskroskopiske Myre, der efter Simms vise-lige Udsagn har Vilje for ti, lærer nok at tumle den tilsidst.

Vi har aftalt, at naar Simm kommer tilbage, vil vi danne en Koloni og systematisk gøre alt det, som ikke er passende. Du og Julie skal gaa i Reformdragter, som jeg og Simm leverer Tegningerne til. Vi skal nok besejre Krapylet. Fanden lyne mig. Selv om ingen af os nogensinde faar Storkors af Dannebrog paa Maven. Hæ!

Hvorpaa vi griner af det hele.

Siden hen vil vi tage en Tur som vandrende Bursche — du og Julli i Drengetøj naturligvis. Himmel, hvor det vil klæde jer. Vi vandrer hele Jorden rundt, giver Forestillinger og holder Sjov, sulter og fester og lever hver evigè Dag.

Og alt imens drukner forhaabentlig Danmark i dets egen Galde.

Kan hilse fra Simm, havde Brev fra ham i Dag — svælger i engelsk Beaf, skriver han. —

Julli glæder sig til du kommer.

Din hengivne Broder og Ven

Vally.

Birgitte rystede paa Hovedet. Vally skred saa langt ud, hun kunde vist ikke blive ved at følge ham. Den moderne Retning vilde mere og mere skubbe hans Grundvæsen til Side, tilbage vilde ikke blive Mennesket, men Forfatteren Valdemar Storm, ikke det han naturlig og sundt var fra Fødslen af, men en lavet, *villet* Personlighed.

Det vilde gaa ligesom en Gang, hun var kommen bag paa ham og havde set ham staa og grimacere frygteligt foran Spejlet, og da hun overstadig leende spurgte, hvad han tog sig for, svarede han i dyb Alvor: „Jeg laver Forfatter-Ansigt.“ Og lidt efter vendte han sig om med skrækkindgydende aandfuld Ansigt og spurgte: „Er det ikke knusende godt saadan?“

Simon havde altsaa Tid til at skrive til Vally — og til hende havde han ikke skrevet i fjorten Dage. Fy.

— — —

Onkel Storm vilde selv køre med Birgitte, og Bedste vilde for denne ene Gangs Skyld med til Stationen. — I Døren til Helligdommen vendte Birgitte sig om og saa sig langeligt tilbage. I Morgen vilde to uvorne Dreng, Agathes Brødre, rumstere her, larme og slaas og flaa den fredelige Luft med deres forvovne Drengehyl. — Det var som om bedrøvede Øjne inde fra Stuen blev ved at se efter hende — — — saa sprang hun i Vognen og Onkel kørte til.

Saa sælsomt havde Vognen aldrig raslet ud gennem Gaardsledet, og Træerne i Krattet havde aldrig set ud som i Dag. Hun havde troet, at det kun var, naar man kom hjem, at man saa med nye Øjne, men alt dette kendte var nyt og sært og iøjnefaldende. Paa Elleris Gade var hele Ynglen samlet med splintrende rene Lommetørklæder. De svang og smældede med dem som Vimpler, da Vognen kørte forbi. Birgitte rejste sig og blev staaende, til hvert Glimt af de hvide Tørklæder var forsvunden.

Bedstes Øjne var saa milde og saa slørede, og hun holdt længe Gittes Haand fast til Farvel. Birgittes Øjne var helt fulde af Taarer, hun nik-

kede blot til Bedste, blev ved at nikke, mens hun smilte og bed krampagtig i de skælvende Læber. Skønt hun og Bedste næsten altid tænkte samtidig paa det samme — saa vidste hun godt, hvor Bedste nu vilde komme til at føle sig ene, helt ene, og ugleset i sit eget Hjem.

Birgitte blev staaende i Kupevinduet og viftede. Ved Siden af hende sad en lille ung Bondepige — 15—16 Aar vel — og græd med Fotografiet af en Soldat trykket ind mod Brystet. Lille Ting.

Stationen flød ud, Røgen drev for. Toget fo'r frem med nervøs Hast. Dukke-duk — dukke-duk — dukke-duk blev det ved at slaa forude. Der kom fire løse Heste henad en Mark — langsomt som fornuftige Arbejdsdyr. Men da de gik frem over en Pløjmark, blev en tilbage — var den syg? Eller gad den ikke gaa længere? Hvor den stred sig frem for at vinde med, gik et Par Skridt stærkere til og sank i Knæene, kravlede fremad og mistede pludselig al Stivelse i Benene, den sank ned i den bløde Plovjord. — — Igen kæmpede den sig op — saa sank den i Bagkroppen, alle Benene tog til at slingre som under en fuld Mand. Bardus, der laa den sprællende paa den sorte Jord. Røgen drev for, dukke-duk, dukke-duk huggede Toget videre. —

Hun havde igen gjort en psykisk Erobring, et

Billede der ikke kunde slettes ud: en lille Pige der græd, et Dyr der sank sammen i mudret Jord paa en gråatung Efteraarsdag, sine egne graadsviende Øjne.

 IV.

Det ringede med det lille korte Pegefingertryk paa Knappen, hvormed Postbudet plejede at anmelde Brev. Birgitte fløj ud. Brev fra Simon. Vilde det ske i Dag, dette noget, hun ventede paa, der jo da maatte komme, noget hvorved Forholdet mellem dem kunde blive det gamle igen.

Hun læste Brevet staaende ude i Entreen. Saa foldede hun det sammen og saa op, usikkert, dumt. — En Del intetsigende Sætninger og saa det, at han ikke kom hjem til Jul. Ikke kom. Ingen Kommentarer føjet til den Kendsgerning. Bare det simple, at han ikke kom. — Som om det slet ikke faldt ham ind, at hendes Hjerte vilde bløde hele Julen over den nøgne Kendsgerning.

Brevet her var som alle hans Breve, det forarsagede hende Tomhed, Bitterhed, en Art kold-sindig spotsk Forbavselse — og en indefra stigende Fornemmelse, som hun ikke rigtig vidste

hvad var, ikke turde analysere engang. Det var som Dødsangst.

Hvorfor græd hun egentlig ikke? Hun tænkte bare nu som efter hvert af hans Breve, at det vilde give et slemt Stød, naar hun skulde rive ham ud.

Og saa gaa herovre og forbløde. Ikke kunne komme hjem og hente Lægedom paa Kirkegaarden eller ude i den ensomme Hede. Der laa noget inde i hende, der kaldte, der bad og bønfuldt om at komme hjem; hun syntes, hun inde i sig selv saa et Par sorgsyge Øjne, der stirrede i Længsel.

Men det var ikke Simons Skyld alene.

Det var fordi hendes Tanker døde. Langsomt, men sikkert. Dag for Dag.

Graa Mure og atter graa Mure, Mennesker og atter Mennesker, og aldrig Fred. Herre Jesus, hvor hun hadede alle de Mennesker, hun hver Dag smilede til i Julies Parfumeforretning. Hun, som var vant til timelang Ensomhed, hun havde ikke været ene i ti Minutter i de to Maaneder, hun havde været her i København. For det forstod Julie slet ikke. Og det kunde der intet siges til, Julie var opfødt med Larm og Sorgløshed. Men at Vally ikke forstod det, var mere sært -- for Resten saa Vally sjelden andre Ulemper end dem, der generede ham selv. — Men han havde det godt, han gik og kom som det passede ham, han hungrede ikke efter Ensomhed...

„Gitte, Hjælp!“ vrælede Julli.

Inde i Stuen løb hun og Vally og sprællede som to Guldfisk, de fangede hinanden og kysse- des. Birgitte følte et Stik i Hjertet og gik ind i Sideværelset. Men et Øjeblik efter kom Julli forpustet og med to Portvinsglas svingende fulde.

„Du behøver saamæn ikke at være saa takt- fuld. Kom bare ind. Skaal. Vi er alligevel de eneste Piger i Verden, der er noget ved. Hvad skriver Simon?“

„Skal hilse,“ sagde Birgitte lakonisk, tømte sit Glas og gav sig til at lege med.

Saa spiste de til Middag. Vally sad for Bord- enden og vippede med sin Gaffel. Han saa lum- skelig opfordrende fra den ene til den anden og talte om Kvindens „Sjæl“; dette store uopdyr- kede Felt, som *alle* Kvinder var for fejge til at turde tale om... Men han saa altfor aabenlys li- stig ud, Birgitte spilede alle ti Fingre ud til lang Næse og lo: „Nej, du kan tro nej, Per, den er op- daget. Vi skal ikke fortælle dig „Stof“.

Vally lo halv flov, halv overlegen.

Senere kom han og Julli paa Kant. Julli vilde, at de skulde ud at spadsere, Søndagen var jo hendes og Birgittes eneste Fridag; men Vally vilde ikke spadsere.

Han lænede sig tilbage og spillede storsnudet.

„Kvinderne *har* over Hovedet ingen Sjæl. De

duer kun til Børneavl, og det er endda ikke dem allesammen.“ — Han dampede demonstrativt op i Portieren, der dannede Hjørne over den skraatstillede Sofa. Julie arrangerede altid med Smag.

Men at han turde! For unægtelig var Vally en fremragende Tøffelmajor med momentane balstyrige Anfald — et af dem han altsaa trak op til nu.

Han og Julie blev ved at sidde og tirre hinanden op til hvidglødende Raseri. Julie blev til sidst stram og hvidlæbet, Vallys muntre Stemme formelig vred sig af indre Galde. Saa gjorde de for syvende eller ottende Gang deres Forlovelse forbi, Vally gik martialske ud i Entréen, tog Tøj paa uden Jullis Hjælp og knaldede Gadedøren i efter sig.

„Bare han ikke faar Højhedsvanvid.“ — Julli sagde det bekymret. — „Jamen synes du ikke ogsaa, han bliver rent utaalelig stor i sin egen Indbildning?“

„Jo—o.“ Birgitte skulde nok hytte sig for at udtale noget i Retning om, at i det Punkt gav Julie ikke Vally noget efter. Julie var det rareste Menneske at være hos, naar hun bare altid fik Ret og ingen var saa formastelig at pille ved hendes Overbevisning om, at hun var Jordens mest begavsede Kvinde.

Vally kom snart tilbage. Han tog et Bind af

Schopenhauer med ind i Stuen og læste højt for Birgitte. Det var Kulminationspunktet. Netop fordi Julli ikke kunde Tysk, var der ikke noget, som gjorde hende saa himmelgal.

I en Pause listede Birgitte ud og kom lidt efter tilbage med tre Kopper ekstra Overraskelseskaffe og tre smaa Dukkeglas med Cognak. Det kom svært belejligt, Vally og Miss Julli drak paa gode Venner igen, og Vally indvilligede nu i at gaa med ud.

Men nu vilde Birgitte ikke. Hun skulde skrive til Simon.

Julli var umaadelig krænket. Lignede det nu noget, den eneste Dag, de kunde gaa alle tre! Simon kunde vel vente. Hun var vel ikke saa dum at forvænne ham; gjorde han sig ud til Bens, saa skulde hun bare ikke gi' sig.

Saa gik de da alle tre Tur. Julli havde ganske glemt alt det Vrøvl, hun havde haft med dem begge, hun havde Birgitte under Armen og de sammenhviskede smaa uartige Historier, som Vally ikke maatte høre. —

Om Aftenen skrev Birgitte til Simon. Hun sad længe og saa paa det hvide Papir. Hvad skulde hun skrive? Den senere Tids traditionelle Kedsommeligheder, det der havde faaet hende til at føle sig saa „forlovet“ med Simon — eller — skulde hun lægge ham hele sin Sjæls skjælvende

Angst og Sorg blot, saadan som hun en Gang før havde gjort? Aa nej, der var vist ikke længere Bund til at tage derimod. — — — Og hvad var saa i Grunden Kærlighed? Suggestion og Auto-suggestion. Og naar den første hørte op, maatte vel den anden snart gaa samme Vej. Paa Grundlag af denne nye Filosofi vilde hun skrive sit Brev. — — —

„Er du ikke snart færdig, Git? Vi skulde jo spille Whist,“ kaldte Julie i Døren.

„Jo, nu kommer jeg.“ Birgitte rejste sig og læste flygtigt sit Brev igennem. Hun kunde græde over det meningsløse i at skrive saadan til den Mand, der betød mere for hende end Liv og Fremtid og alle Ting. — — —

Birgitte delte Soveværelse med Julie. Hun havde derfor maattet lade være at lægge Simons Billede paa sin Hovedpude. Men i Aften, mens Miss Julli var inde at sige god Nat til Vally, der havde lejet et af Værelserne i Jullis Lejlighed, listede hun det frem igen, laa og saa paa det, til alle Ting flød ud i Taarer. Saa sprang hun op og smed Billedet i Kakkellovnen. Det skulde have Ende med det Afgudereri, som hun fik saa usigelig lidt for — Flammerne aad sig langsomt gennem det vaade Pap — det sved inde i Brystet, det gjorde saa ondt!

Nu var det Jul om faa Dage, og hun skulde

ikke se Kirkegaarden og ikke den hvide Sne over
Elleris Hede og ikke Simon. Ikke Simon.

Saa klemte hun sit vaade, forgrædte Ansigt
dybt ned i Hovedpuden.

„...Sagen er kun den, at du slet ingen Ting er
for mig — det har forøvrigt aldrig nogen været.
Vor Forlovelse er jo en ren Parodi, mislykket fra
Begyndelsen af. Vi har vekslet en hel Del mere
eller mindre varmtføjte Fraser, nu formaar in-
gen af os at give dem Troværdighedens Farve,
lad os saa hellere holde op.

Hvorfor gifter du dig ikke? Du kan faa Snese
af Mænd, der er bedre end jeg, og du husker mig
kun, fordi du endnu ikke har taget en anden.
Vil du ikke gifte dig for at faa en Mand, saa gør
det for at faa et Barn...”

Birgitte kunde det nu udenad, Simons Svar
paa hendes bange Bøn om at være noget mere for
ham. Hendes Gud havde vendt hende Ryggen.

Lykken hun er en underlig Trolde,
Leger med Folk saa mangefold.

Med stive, sanseløse Øjne piskede hun frem
og tilbage i den tidlige Morgen, uden at høre,

uden at se, plaprede bare det gamle Mundheld frem, som om det kunde hjælpe, med Hænderne i Ro, med Ansigtet i Ro, ude af Stand til at tænke. Hendes Indre var som lammet, kun langt derinde hvirvlede noget — forvildet — opskræmt — noget der skreg i hjælpeløs Angst, i ufattelig bundløs Pine.

Det var ude paa den lille Sti, der løber helt nede ved Kastelsgraven, hun gik til Vandet og fra Vandet; Herre i Himlen, hvad havde hun gjort?

Det var ikke Fjordens Bølger, som skvulpede dernede, de smaa tamme veltilfredse kluk-kluk. Aa, det vilde være meget bedre at dø i Fjorden, slukke sit vilde Sindsoprør i de mægtige Bølger, der slog Skumboller helt ind over Kratgaardens Tag. — Men alligevel, bare et Spring her, saa vilde al Ting være godt — godt!

Gang efter Gang saa hun sig selv springe, mens hun sanseløs gik frem og tilbage, stadig i forstenet Ro; det vilde Kaos fik intet Afløb, der var kun et fysisk Pres paa hendes Nakke, en Umaadelighed af indestængt Fortvivlelse.

Frem og tilbage.— Frem og tilbage.

Fra Vandet til Bænken, fra Bænken til Vandet.

Saa smed hun sig paa Knæ foran Bænken og græd, hulkede og bed halvt i Krampe ned i det

møre Træ, bed Splinter af Bænken, bed saa hendes Tænder sang op i hendes Hjerne, virrede med Hovedet og bed og græd.

Foran hende laa kun Valget mellem at dø eller blive saa ond, saa ond. — —

Saa stod hun igen foran Vandet. Kluk-kluk — Fred — Ro — kom. — Ja, det skulde være, hun var træt nu, hendes Hoved var saa tungt. — — Glemme? — Aa, der vilde gaa saa lang Tid. Den, der stiger over Skyerne, har saa langt at falde, inden den naar Jorden igen.

Men Bedste! — Bedste, som var saa ene! — Aa, Bedste vilde blive graa i sit Ansigt af Sorg. — — — Men Bedste var saa gammel, hun maatte jo snart til at dø, og saa var der ikke en Sjæl i Verden, der led Uret, fordi hun sprang i Kastelsgraven her. Hun kunde ikke holde det ud!

Der dukkede en yngre Dame frem om Stiens Krumning; med et skarpt Sideblik gik hun forbi, og Birgitte lyttede, til Fodtrinene tabte sig ad Østerbro til.

Hun skyndte sig mod Vandet — saa lød Trinene igen; den frueagtige, yngre Dame kom tilbage, gik nogle Skridt — tøvende — hen mod Birgitte, der som hypnotiseret saa ud over Vandet. Idet Damen kom forbi Bænken, stoppede hun op, Birgitte skelede til hende og saa hende staa og se halv sørgmodigt, halv satirisk ned paa

dens Kant, der var vaad og forbiidt. Saa satte hun sig.

Birgitte vilde gerne sige noget, og hun følte saa tydeligt, at Damen derhenne ogsaa gerne vilde sige noget. Og mens de begge i Tavshed overholdt Konveniensen, al Velopdragenheds Regler og Baand, repeterede Birgitte Teorien om personlig Atmosfære, den Teori, der gik ud paa, at hvert Individ var omgivet af sin egen Atmosfære, foraarsaget ved Udstraaling af de sjælelige Følelser og Evner og rækkende ud over de legemlige Grænses. Hun var atter og atter kommen tilbage til Studiet af den psykiske Atmosfære, fordi hun selv var i saa høj Grad modtagelig for sympatetiske og antipatiske Udstraalinger.

Men — ligemeget hvordan det gik til — fra den Kvinde, som sad der bag hende, strømmede Sympati og Medfølelse over i hendes Sind, trøstede, dulmede hendes vilde Sorg. Hun havde ikke sagt et Ord, Damen derhenne, saa kun op en Gang imellem, men rørte sig ellers ikke.

Birgitte skulde gaa nu. Hun skelede til Damen og gik med en let Hovedbøjning forbi. Damen hilste igen. Birgitte syntes at føle hendes Blik blive ved at følge med, lige til hun gik op ad Trinene til Langelinie. Saa var den Fremmedes Indflydelse forbi, hele Sorgen flød igen ind over

hendes Sind, hver eneste Tanke formede sig til Klage; Livet laa der foran hende som en tung, pinefuld Byrde. „Aa, Simon, hvad har jeg da gjort,“ blev det ved at hviske derinde!

Hun vilde befitte sig paa at blive saa ond, saa ond. For der var ingen Mening i, at hendes Kærlighed skulde dø, naar alt andet, som var kraftigt og stærkt, efter Naturloven skulde leve og trives.

Hvorfor kom hun pludselig til at tænke paa Ejvin Kaas? — Aa Gud, nu først forstod hun til det dybeste hans Sorg og hans Gru for en Fremtid uden hende, forstod hvad han mente, da han skrev, at en knugende Angst pressede ind i hans Bryst ved Tanken om: :Du skal leve i Dag og i Morgen, i Aar og om ti Aar, bestandig uden at hun vil bryde sig om dig, bestandig uden at se eller høre hende og bestandig pint af Længsel efter hende, den Eneste.

Var det den simple Gengældelse, der traf hende nu?

Nu skulde hun leve i ti Aar, tyve maaske, mange Aar uden at se Simon — i hvert Fald saa kun som en Fremmed og det var værre endnu. Før Døden hjalp til, vilde hun aldrig kunne være rolig overfor ham.

Fraser! — Hendes Hjertes ærligste Udbrud. Hvor kunde han nænne at skrive saadan —

saa raffineret ondt: hvorfor gifter du dig ikke?
— — Som om man kunde glemme ligesaa hurtigt,
som man tog en anden Hat paa.

Hun bed i Læberne, hendes Ansigt vred sig i
Pine.

Simon, min Gud, hvorfor har du forladt mig!

— — —

Over Købmagergade gik Julie, Birgitte og
Vally hjem efter Lukketid. Julli og Birgitte gik
sammen, de knækkede nu og da forover i Latter-
anfald. Vally gik lidt for sig selv — mut — med
Næsen ret frem og sammenkneben Mund.

„Vally har et Anfald,“ knistrede Julli. „Nu
skal vi drille ham.“

Og hun og Birgitte drillede ham trofast hele
Vejen hjem. De snakkede det værste Pjat, de
kunde finde paa, og Vally kneb Læberne fastere
og fastere sammen.

Da de var kommen hjem, kommanderede Julli
ham til at fyre i Kakkelovnen, mens hun og Gitte
dækkede Bord. „Han skal bare ikke forvæn-
nes,“ hviskede hun triumferende til Birgitte,
mens hun skadefro holdt Øje med Vally, der fire
Gange tappert fik det til at gaa ud i Kakkelovnen.
Med sammenbidte Tænder sad han paa Knæ
foran Kulkassen og snittede Brænde med sin
Lommekniv, saa Splinterne sprang omkring ham

Endelig stjal Birgitte sig til at hjælpe ham og de kom til Bords.

Vally huggede en Hvede tværs igennem og hvislede til sig selv:

„Man nivelleres i Omgang med Kvindfolk.“

Birgitte gav ham i sit stille Sind Ret. Nivel-leres, det var netop Ordet. Da hun var ude i Køkkenet efter The, kom Julli ud til hende.

„Hvad betyder nivelleres?“ spurgte hun.

„Aa, noget i Retning af at komme i Plan med. Vally mente, at han blev trukket ned af os — gik tilbage i Udvikling altsaa.“

„Saa—aa. Naa!“ Julli fnøs og kilede af ind i Stuen, og Birgitte hørte hende, netop som hun selv kom ind med Theen, gøre Forlovelsen forbi — det var vist ellefte Gang — og invitere Vally ud paa en længere Rejse for at oprette den lidte Skade. Med en krampagtig Trækning, der skulde betyde et Smil, riposterede Vally, at han ikke vilde „synke“ Niveauet dybere end han allerede havde gjort, og dermed gik han ind i sit Værelse og begyndte at pakke sin Kuffert. Kendelig saaret, men med værdig Venlighed tilbød Julli ham lidt Smaahjælp hist og her. Vally var allerede begyndt at ryste i de Unævnelige, men han vilde ikke være bekendt at give sig og krammede højbenet ud med edderbitre Udfald mod Kvindekønnet i Almindelighed. — Tilbage

beholdt han jo saa den Bagdør aaben, at Julli, som saa mange Gange før sagt, ikke var nogen almindelig Kvinde.

Næste Morgen fulgte Julie og Birgitte ham til Stationen; han havde i lang Tid ligget for Rejse til Stockholm for et af Bladene.

Op paa Formiddagen gav Julie Portvin. Det manglede blot, man skulde sørge over et Mandfolk. — Skaal!

Julli valsede rundt i Butiken.

„Nu er vi begge to frie Kvinder i et frit Land med en fri Vilje. Nu vil vi more os.“

Og Julli stillede sig op, saa hun kunde se ud gennem Vinduesopstillingens Tremmer. Der stod hun Resten af Dagen og koketterede med den smukke blonde Manufakturkommis Karl Andersen, der længe havde gaaet og laant hende sine kønneste Øjne.

— — —

Alene!

Birgitte stod ene i Stuen og hørte Entredøren slaa i efter Julie og Karl Andersen, der skulde sammen i Teatret.

Alene!

Hun vendte og drejede Hovedet og saa sig om — aandede næppe — det var som om hendes Sjæl begyndte at drikke af Stilheden i den lukkede Stue. — — —

Hvad nu? — Skrive? — Hvad kunde det nytte. De fleste af hendes Tanker, det bedste af hendes Jeg var ikke endnu løsrevet fra Ellers Kirkegaard, hendes Aands egentlige Værdi saa med bedrøvede, kaldende Øjne paa hende langt derhjemme fra. — Og de Tanker, der var hos hende, jog som forvildede, herreløse Dyr, hun vilde ikke kunne forme noget, der kunde gavne en Menne-skesjæl en Tøddel.

Hvad skulde dette ende med?

Simon.

Nej, det Navn *skulde* dødes ud af hendes Bevidsthed.

Hvad vilde det ende med? Hvad vilde det ende med? Hendes dobbelte Væsen blev skarpere i Linjerne Dag for Dag, paa den ene Side det stadig voksende Tungsind med hadske, fjendtlige og onde Tanker og paa den anden Side et sprællende opfindsomt Humør, sorgløs, latterparat Frivolitet. Hun og Julli fandt paa al Verdens Kunster, de indrykkede Ægteskabstilbud og spillede Halløj med Billet-Indsenderne.

Hvor hun kunde forbande sin Evne til at le naturligt, enten hun var oplagt eller ej, forbande sin i Kratgaarden omhyggelig opelskede Hensynsfuldhed, for hvis Skyld hun nu aspirerede til at blive Idiot. — —

Hun tog sin Dagbog frem og skrev, følgende sin Tankegang:

„Det nytter ikke, jeg i mit stille Sind raser imod Julie, for Fejlen ligger ikke hos hende — i hvert Fald kun ubevidst. Hun mener ikke det mindste Tyranni med sit Venskab, hun mangler bare Forstaaelse — en Fejl, som hun selvfølgelig er afskaaret fra at rette. Julie er saa overmaade rar, men hun kan ikke være ene i fem Minutter, ikke i ét Minut. Det er ikke en overfyldt Hjernes Kaos hun gruer for at komme i Lag med, det er Tomheden, selve den stumme, skræmmende Hulhed, hun gaar af Vejen for. Og derfor fordrer hun mig om sig som sin Skygge i Kraft af vort Venskab, hun bliver gnaven, naar jeg vil læse, faar Anfald af Livslede, naar hun ser mig med et Penneskraft, og min stakkels Dagbog her anser hun for en personlig Fornærmelse, et Forræderi mod vort Venskab.

Jeg forsøgte en Aften at oversætte noget af Schopenhauer. Da gik hun og fremstødte bitre, menneskefjendske Bemærkninger om hvor ene hun var — og forladt — og Venskab var der ikke noget der hed. — — — Ja, hvad andet er der saa at gjøre end at sprælle og le igen, Julie er jo uimodstaaelig indtagende, naar man blot systematisk er af samme Mening som hun.

Men underneden al Latteren og Fjanteriet ligger den fortærende Irritation og gnaver under i Stilhed og udvikler sig til et bittert, dødeligt Had,

som jeg i mine bedre Øjeblikke fortæller mig selv, er ganske ufortjent af Julie.

Hvor kan det nu være, at Mænd kan gaa sammen Dag ud og Dag ind og udvikle deres Karakter-Ejendommeligheder Side om Side, fortælle deres Tanker eller holde dem hos sig selv, eftersom de er oplagt til, uden gensidig Fortrydelse. Men det kan Kvinder ikke. Kvinder vil ikke, eller kan ikke respektere hinanden som selvstændige Individier med hver sit Tankesæt; Forskel i Meninger og Opfattelser betragtes i Reglen som personlige Fornærmelser. — — — Det maa vel ligge i, at Kvindemassen ikke — Aarhundreder igennem — har haft nogen særegen Individualitet, og derfor ikke rigtig kan faa Øjnene op for dennes store Betydning. Individualitet er den menneskelige Aand i Frihed.

Hvoraf det kommer, ved jeg ikke, men jeg følger med Bestemthed i Aften, at jeg en Dag vil naa det, jeg higer efter. Jeg følte det ligesaadan forleden Aften, jeg var i Theatret og saa „Kong Midas“ af Gunnar Heiberg. Jeg følte, at ogsaa jeg vil komme til at beherske et Publikum, tvinge dem til at følge mine Tankers Handlinger, til at le og græde. Jeg skal skrive et Skuespil, der skal faa Folk til at tænke over Livet, fordi der drypper Blod fra det, som der drypper Blod fra Livet — Blod, der er presset ud, Draabe efter Draabe.

Det skal nok komme. Jeg vil det.“

Birgitte lod sig glide ned paa Gulvet og strakte sig ud, laa længe rolig og lyttede til Stilheden. — Naar hun lukkede Øjnene var det næsten som hjemme paa Kirkegaarden; Ensomheden var Lægedom, hver Nerve, der var stramspændt i Irritation, slappedes, og der kom Ro over hende, legemligt og sjæleligt Velvære.

Aa, hvis hun aldrig skulde løfte sine Lemmer mere! — Hun laa saa fuldstændig, saa dybt nede i Hvile. — Hun aandede dybt ud.

Tænk om Livet nu stille sivede ud — ganske stille og ganske dejligt.

Gud give, det gjorde.

Julie var i den syvende Himmel. Hun var den Aften i Theatret bleven forlovet med Karl og havde siden daglig underholdt Birgitte med hvor dejligt det var at elske — saadan dybt. Det skulde foreløbig være hemmeligt, for Karls Moder var et ældgammeldags fint „Dingenotværk“, som var tarvelig nok til ikke at synes om Karls Udvalgte.

Julli var ligeglad. Hun var saa lykkelig, at

hun kom i Tanker om Birgittes Skrivenykker, og saa havde hun og Birgitte aftalt, at Gitte skulde have Formiddagen til egen Raadighed mod at afstaa sin halve Gage.

Gitte havde været næsten virkelig glad i et Par Dage, og nu var den Glæde ogsaa forbi.

Her sad hun nu ved sit Skrivebord, og Julie havde i overstrømmende Venskabs-Iver stillet sit Toiletbord op lige ved Siden af det. Til Butikken havde hun engageret en ung Pige for Formiddagen.

Birgitte skrev paa sit Drama, hendes Hjertes Helligdom, det hun havde arbejdet paa i flere Aar, Propaganda for Afskaffelsen af det 19de Aarhundredes største Latterlighed, „statsautoriseret Religion“. Hun lod en af sine Personer, en frafalden Teolog — Fanatiker — sige:

Det kunde lade sig gøre for fire Hundrede Aar siden, at en Konge indførte en Religion, og ved Magtbud tvang et Folk til at tro det, der støttede *hans* Politik. Men det 19de Aarhundredes Stat bør ikke tillade sig at diktere og privilegere en vis Religion i et Samfund, hvor hvert Individ er et selvstændigt Hele af Tanker med sin *egen* Følelse som højeste Diktator.“

Julie redte sit lange Haar og begyndte paa sin

Kæphest: Venskab ... „det gælder bare mellem Venner, at man siger hinanden Sandheden — ligeud — og straks.“

„Ja—a — ja,“ sagde Birgitte, den kunde hun udenad fra Vally. Hun dukkede sig over Papiret og lod sin Fanatiker gaa videre:

„Og det skal være mit Kald, mit Livs Stræben til jeg dør, at rive de flest mulige fra Ortodoksien, den autoriserede aandelige Dovenskabs Verden over i Selvtænknings rige Liv...“

„Tror du ikke ogsaa“ — Julie rensede Kammen for Haar og besaa sig med Nakkespejlet — „at brede, imiterede Valenciennes-Blonder vil tage sig bedre ud paa Lagner end engelsk Broderi?“

„Jo—o.“ Birgitte skar Tænder. Men det var hende aldeles umuligt at bede Julli tie stille.

„Det synes Karl ogsaa. — Karl har for Resten Forstand paa mange Ting, som Mænd ikke plejer at have. — — — Tænk, nu er der kun en halv Time, til du skal i Forretningen, saa vil jeg da vente, at vi kan følges ad.“

Birgitte lagde sin Pen. Det rasede inde i hende af tindrende Desperation, skrive i den Stemning var simpelthen umuligt. Skulde hun sige til Julie, at det gik ikke saaledes? — Saa blev Julli ly-

nende gal; og vrede Mennesker var hende en Gru; mere end det, det var hende uudholdeligt.

Der var ingen, ingen Ting at stille op.

„Du Julli, jeg tror hellere, jeg vil opgive det. — Lade det være det gamle igen.“

„Det vidste jeg godt,“ lo Julie, „naar du skulde ofre noget for det, gjaldt din Skriven til Vandsbek. — Men det gør jo ikke noget, saa fester vi lidt, mens vi har Jomfruen.“

Birgitte rødmede. Julie udtalte sig mindre taktfuldt, men velsignet umiddelbart. —

Ti Minutter efter stillede Julli med to smaa Ekstrakaffer og hele sit Solskinsansigt straalende af Godsindethed.

Men hele Dagen blev hun ved at drille Birgitte med dette, at „ofre“ noget for sin „Livs-Interesse“ vilde hun ikke alligevel. Og da de om Aftenen gik Tur med Karl Andersen, fortalte hun triumferende Historien paany.

Birgitte gik lidt for sig selv. Det stred længe i hende, før hun fik sig til at sige:

„Det var ikke for at faa min fulde Gage tilbage, Julie, men kan du ikke forstaa, at naar du bliver hjemme hele Formiddagen, saa bliver det ikke til stort med min Skriven.“

Julie strammede sig rank, hendes indignerede Blik maalte Birgitte.

„Nej, ved du nu hvad, Gitte, vises ud af min

egen Lejlighed for dine Skrivenykkers Skyld, det vil jeg dog ikke. Du *kan* ogsaa forlange for meget.“

Birgitte tav. Saamænd, der var Logik i det. Sagen kunde ogsaa ses fra den Side. —

Julli vendte Birgitte Ryggen og talte ikke mere med hende. Ikke engang da de kom hjem, havde hun glemt det. De klædte sig af i Tavshed og gik i Seng. Gudbevares hvor Julie maatte have følt sit Venskab misbrugt, saa lang Tid ad Gangen havde hun endnu ikke holdt sig fornærmet.

— — —

Det var Julies Fødselsdag. Og det var Søndag. Karl og hans Ven, Petersen, skulde hente Julie og Birgitte til en Tur, siden skulde de paa Koncert.

Julie og Birgitte var ekstra fine Venner, de sprællede begge to halvt paaklædte om i Stuerne, indtil det ringede — Postbudets knappe Tryk. Birgitte løb ud — i Entrespejlet saa hun i Forbigaaende sig selv, et gammelt Ansigt med trætte Træk — saa ind til Julli igen, leende over hele Hovedet og ned ad Ryggen med.

„Brev fra Vally og“ — det var som om hendes Stemme knækkede over, da hun saa det — „fra Simon.“ —

Julie havde læst Brevet fra Simon og gik om

med en betænksom Mine, som tynget af dybe Betroelser.

Birgittes Hjerte bankede, men spørge vilde hun ikke.

Omsider mente Julie, at hun ikke kunde forsvare overfor sit Venskab at tie helt, og saa fortalte hun det mildeste af Simons Brev. Han mente, det vilde være gaaet bedre, om han havde taget Birgitte *en delicatesse* i Stedet for at tage hende for et alvorligt stræbende Individ.

En delicatesse!

Og det kunde *han* skrive, han, som havde ydmyget hende, traadt hende ned af den simple Grund, at hun elskede ham for alvorligt.

En delicatesse!

Hvorfor var han gaaet fra hende, og hvorfor skrev netop han det? Han, for hvem hun havde lukket sin Sjæl op paa vid Gab, han der maatte forstaa hende bedre end alle andre?

Der kom en dyb, usigelig dyb Sorgfølelse snigende ind over hendes Sind. — Maria den Blodige skulde en Gang have sagt, at hvis de skar hendes Hjerte op efter hendes Død, saa vilde de finde Ordet Calais indgraveret deri. Ogsaa i hendes Hjerte vilde de staa uudslettelige, de smaa nagende Ord:

En delicatesse!

Hun listede ind i Sovekamret. Med Albuerne

mod Kommoden og Hovedet støttet i Hænderne stod hun og saa ind i Toillettespejlet. Hendes Ansigt var saa hvidt, saa hvidt, saa kridhvidt. Til hende — til Julli — sendte han Brev, hun selv var ude af Sagaen.

Du gode Gud, hvor Menneskene kunde være haarde.

Hvor hendes Ansigt saa underligt ud derinde i Spejlet — det var som om det slet ikke var hendes, det saa saa dødt ud.

Hun frøs, frøs saa knugende sammen. Græde? Hun rystede paa Hovedet. — Nej, det var over den Tid. — —

Lidt op paa Dagen kom Karl og hans Ven, Petersen. Birgitte tog sig spillevende af Hr. Petersen. — Om han havde hørt Historien om Jullis Katte? — Ikke det! — Jamen, saa skulde han sandelig høre den. — Ingen Indvendinger, Julli. — Jo, se Julli forkælede jo Karl over ethvert Begreb — „jo du gør, Julli, hold nu din lille Bøtte i“ — og da Karl var saa forfærdelig forelsket i Katte, havde hun købt to smaa Killinger, der var *saa* søde og *saa* billige. Og saa havde hun købt to Kasser med Sand til de smaa, kære Missers Aftrædelsesværelse; men Misserne foretrak Jullis Sko, og de var saa vaade, at hun maatte bruge et Ris Papir til at klippe Saaler af. Og alle Kroge blev saa malproppe, og Julli maatte købe for to

Kroner Lugtesalt for over Hovedet at kunne være i sin egen Lejlighed. Og saa blev hun forkølet og fik Snue af de vaade Sko og købte et Par nye, samt en Flaske Cognak til store Toddyer. Saa løb de søde, smaa, billige Misser deres Vej og Aftrædelsesværelserne stod ganske urørte; men nu vilde Julli alligevel ikke have Katte mere, for de var noen rigtig smaa Svin.

Petersen lo og snusede, men kunde skam ikke mærke noget. —

Julli nøs. „Birgitte overdriver — itsch, itsch — altid saa skrækkeligt — itsch, itsch“ — og et vældigt „aiiitsch“ til Slut.

Saa lo de naturligvis allesammen, og Petersen beklagede, at Frøken Carlsen ikke havde forvundet de vaade Sko endnu.

Birgitte lagde Hovedet paa Skæv — koket — hun saa drilsk til Julli, smilende i paataget Angst for Følgerne.

„Nej, det er slet ikke deraf. Det var i Aftes, jeg hentede Fløde uden Overtøj paa, det blev Julli saa rasende forkølet af. Hun faar det saa nemt, skal jeg sige Dem.“

Julie fløj i Hovedet paa Birgitte og mulede hende, hvorover hun naturligvis hylede erbarmeligt.

Siden gik de Tur ad Langelinie — ud at se paa Mennesker.

Birgitte saa sig om — til højre — til venstre — Mennesker, Træer og Veje. Aandsforladt. Stemningsforladt. Eller var det hende selv, der allerede havde mistet Evnen til at modtage Indtryk og nyde de tusind Smaating, der er Tilværelsens Krydderi? Alle de Ideer og Temaer, hun for saa lang Tid siden havde interesseret sig for, de veg for hende, blev ved at vige indefter, til de tilsidst var borte. En Gang imellem kunde hun endnu komme i Tanker om et og andet, som hun mindedes, at hun tidligere havde lagt et Tankearbejde paa at klargøre og uddybe, men det var saa fjernt og uklart altsammen.

Var der paa Jorden noget saa tungt som at føle sine Tanker visne og dø, ligesom Børn, der sygnede hen af Mangel paa Pleje? Det sørgeligste menneskelige Drama det var ubestrideligt at følge sin egen Aands Forfald. —

Om Aftenen var alle fire til Aftenunderholdning i Koncertpalæet. Der var ingen, som nød synderligt af Musikken, man nød den unge Violin-Virtuos, der hele Tiden udviste en genial Færdighed i at spytte sit lange Haar ud. Et flot Kast forover med Hovedet, saa hang den skønne, sorte Manke som et Negligé-Gardin ned foran hans blege Musiker-Ansigt, og de sorte Øjne funkledede med Vilddyrs-Temperament gennem Gardinets Folder. Hver Gang Tjavserne krøb ind i hans

Mund, krøb hans røde Tunge ud og vippede Tjavserne koket til Siden. —

Da Birgitte gik ned ad den brede Trappe, kom hun til at gaa ved Siden af en Dame, der forekom hende bekendt. Hun var ikke ganske ung, Damen, men iøjnefaldende smukt skabt. Nakken særlig var uforlignelig. Hun havde ikke Haaret byltet ud til tre Gange Hovedets naturlige Størrelse, som de fleste andre, det var redt skarpt fra Tindingerne og lod den brede, fint furede Pande fri. Næsen var saa bleg og saa i Spidsen saa følsom, sitrende bevægelig ud som et Føls bløde Mule. Birgitte anstillede en irriteret Jagt inde i sin Erindring, gennemgik hele sin Fortid, men kunde ikke komme paa, hvad Tidspunkt det Menneske var traadt i Forbindelse med hendes Bevidsthed.

Indtil det pludselig lunslog hende: Kastelsvolden!

Ja, netop. Det var Damen med det venligt granskende Blik og det halvt sørgmodige, halvt sarkastiske Smil, der ude paa Kastelsstien den Morgen havde trøstet hende uden et udtalt Ord. Men her saa hun ikke saadan ud. Blikket var ikke det samme, Smilet heller ikke. Blikket var saa ligegyldig koldt, næsten sløvt — ligesom indre ruineret — og der var et grimt, stridsig, spydsk Træk ved Underlæben. Hun saa saa paa-

faldende ensom ud i det Selskab, hun var i. Birgittes Øjne blev ved at følge hende, ogsaa da hun gik henad Gaden.

Hvor mange — Ensomme som hun selv — gik der egentlig ikke om i haabløs Kamp for at faa deres sjælelige Krav, etiske og religiøse, til at stemme med Tidens materielle Tone. Hver Dag høre, at der var ingen Sjæl og ingen Moral, og Religion kun var for de svage i Aanden, naar samme Sjæl daglig gav sin Eksistens til Kende, og hvert Menneskes moralske Overbevisning laa paa Bunden af dets Sind, og det Menneske ikke var født, der kunde frigøre sig for en eller anden religiøs Forestilling. — For Religion var ikke Buddhisme og ikke Kristendom og ikke alle disse Afskygninger, Religion var hvert Menneskes Trang til at gøre det Gode, hvert Menneskes Længsel mod at lære, forstaa, bringe Harmoni mellem sit indre Liv og Livet, som omgav det Harmoni mellem Individet og Universet. — Og Universet var uendeligt i sin Udvikling og det var Menneskesjælen med og saa var der Mening i...

„Værsgod.“ Petersen holdt galant Døren aaben ind til en straalende oplyst Restaurant. — Der lød enkelte Musiktoner under mange Stemmer derindefra.

Den almindelige Stemning var for Øl. De havde jo spist lige før de gik paa Koncerten. —

Saa sad de og snakkede med Københavnerne om morsomme Arrogance om Bøger og Stykker, som de bevislig ikke havde Gran af Forstand paa, næppe havde læst. Julie lod underforstaa, at en nylig udkommen anonym Bog, der havde vakt stor Opsigt, muligvis nok var af hende. Og Hr. Petersen talte om et Stykke, han havde set paa det kgl. Teater i Aftes. Men der var ved Gud ikke noget ved det, for alle Akterne foregik i én Stue! Ikke en Sang! Og saa Dragterne! — Hr. Petersen snusede foragteligt — ikke Spor af flotte eller pragtfulde; og Hovedpersonen, en ung Dame, der ikke engang var køn, havde den samme Kjole paa under hele Spillet. — Skrækkelig kedeligt!

Birgitte sad og lyttede sig syg. Hver Gang en Støvle gled paa det med Glasfliser belagte Gulv og Sandet skrasede under Saalen, skar det i hver eneste Nerve, og hun fik Munden fuld af Vand. Hun kunde græde af Forbitrelse, hun følte sit Indre presset af den samme desperate Irritation som forleden Dag. Her sad fire Mennesker med nogenlunde brugbare Hjerner Time efter Time over en Øl — og saa atter en Øl, saa ligegyldige Mennesker komme og gaa, hørte den summende Larm af de mange Stemmer, hvorigennem der nu og da kunde fanges en forstaaelig Strejfsætning.

At Mennesker kunde holde det ud! At de kunde!

For det var da umuligt at alle disse oprømte Ansigter dækkede over en ligesaa stor indre Elenighed som hos hende selv. Men mange var der sikkert. De gik bare hinanden forbi i Stedet for at tage hinanden i Hænderne.

Selv sad hun jo soleglad og koketterede med Hr. Petersen og laante Øjne til alle de Herrer, der passerede forbi.

En Pjalt var hun. I det ydre en veldresseret Refleks af Miss Julli, i det Indre et Kaos af syge Længsler, vilde Fremtidsmaal og haabløs jammerlig Klagen.

Og hun vilde tænke paa at bringe sine Medmennesker for en Tøddel Gavn! Hun! Hun, som ikke engang kunde skaffe Ligevægt i sit eget Sind, Fred mellem sit indre og ydre Væsen. — Dø burde hun, slaas ned — smides til Side som værdiløst Skrammel!

„Hvad skal vi nu have?“ spurgte Petersen.

„Mere Øl.“

Julie og Birgitte tog hinanden under Armen og undskyldte sig. De snoede sig bort mellem Bordene. Herrerne løftede Hovederne og drejede mekanisk Ansigterne den Vej, de gik.

„Satans livlige Pigebørn.“ — Petersen blev ved at se efter dem. — „Det mærkes saa godt som ikke,, at den lille, sorte Storm er fra Landet. Sjøv Pige for Resten.“

V.

Kratgaardens flunkende nye Fjedervogn kørte frem gennem den sandede Hedevej. Onkel Johannes var selv Kusk, de velnærede Skimler sprang og stejlede, den ene mere spjat end den anden.

Birgitte sad foran hos Onkel. Bagved sad Julie og Agathe og talte i et Væk om Sommerfaçonner. Onkel talte næsten ikke. Birgitte skelede somme Tider op til ham, han sad dybt inde i sine egne Tanker med Øjne, der var tunge og brune og melankolske som et Genskin af Heden, han saa ud over. —

Ned gennem Elleris By kørte de, forbi Kirkegaardsdiget og op langs det nedre Krat — lige foran laa den hvide Gaard halvt skjult i det øvre Krat og der bag ved, længst ude, den solbelyste blaa Fjord.

Birgitte krøb sammen i Pine. Fra Vandet, fra Træerne, fra Gaarden, fra hver af Hedens Høje skreg et eneste Minde imod hende: Simon! Derhenne paa Diget havde hun staaet og hilst sidste Gang, Simon kom til Kratgaarden. — Og nu kørte de forbi Pladsen, hvor de altid spillede Krocket.

Den Gang! Den Gang!

Saa kørte Vognen ind i Gaarden, hvor Bedste

stod og ventede. Birgitte sprang ned, og Bedste tog hende i Haanden. — Gittes Blik veg til Side, flakkede Gaarden rundt og kom tilbage til Bedste.

Bedste rystede paa Hovedet og saa paa hende — længe.

Og hendes Blik sluttede sig sammen om Birgittes hele Person i Kærlighed, i usigelig Mildhed og bekymret Omsorg.

— — —

Der var gaaet over en Uge. Birgitte var ikke „hjemme“ noget Steds i Kratgaarden, det var hende, som havde fremmede Tanker givet alle Stuerne en ny, for hende fremmed Stemning. I Dag var hun søgt ud i Krattet. Heller ikke her var nogen Hvile, men her var hun da i det mindste alene med sine nagende Minder. Hun bøjede af fra den brede Kratgang lige ind i Vildnisset, fulgte et Stykke en smal Rende, der lignede en Sti, og kom ind paa en lille bitte aaben Plads, ikke stort større end at to netop kunde sidde paa den skraa Banke: Simons og hendes Eldorado.

Hun satte sig ned, lukkede Øjnene og drømte Tiden et Aar tilbage. Da var han her. Da var Livet værd at leve.

Der var en underlig Uro over hende. Hun maatte gaa igen, gaa og gaa til alle de kendte Steder. Kun ikke paa Kirkegaarden.

Der var noget, hun havde Respekt for. Hun vilde ikke være sig selv bekendt, sløvet og for-dummet og ordinær, som hun var bleven.

Der var Forskel paa Mennesker.

For nogle Dage siden havde Karl skriftlig hævet sin Forlovelse med Julie. „Det gamle Dinkenotværk“ havde benyttet sig af Jullis Fraværelse til at begribeliggøre Karl, at han var altfor ung til at forlove sig. — Julli havde været aldeles utrøstelig en hel Dag.

Men i Gaar havde hun haft saa travlt med at prøve, hvilken af hendes Kjoler, der klædte hende bedst. Vally skulde jo komme i Dag. Og i Nat havde hun taget det hellige Løfte af Birgitte, at hun ikke med en Stavelse maatte omtale Karl. Det lille Mellemspil gled smertefrit ud af Julies Saga.

Birgitte drev ned igennem Krattet og ud paa Heden. Dernede ved Vejen gik Miss Julli i lyseblaa Sommerkjole med brandgule Baand og Fandens Mælkebøtter i Bæltet — saa vovelig en Smag som kun en Skønhed som Julie kunde praktisere med Held. Langt ude kom Skimlerne.

Sidste Aar havde Simon været med. — Om de ogsaa nu kom begge to i Dag! Aa Gud, om Simon kom! — — Han var jo forlængst kommen til København igen.

Vognen kom nærmere og nærmere — lang-

somt asende gennem de dybe Hjulspor med det fine, løse Sand.

Foran sad Vally og Onkel Johannes.

Ikke flere. Selvfølgelig.

Julie raabte noget og løb Vognen i Møde, viftende med sit Lommetørklæde.

Birgitte løftede teatralsk sine Hænder mod Himlen.

„Jeg forbander dig, Gud, du er ond!“ Saa løb hun over Lyngen og ned til Vandet, blev ved at løbe langs Stranden, til hun kom ind under Bakkerne, dér smed hun sig ned i Tangen og borede Huller i det fine, hvide Strandsand med sine Hæle. — Pludselig foldede hun Hænderne ud mod Vandet og raabte højt: „Er der da ingen, der kan hjælpe! Giv mig *ham*, min stadige Længsel, mit hidsige Sinds hele Begær.“

Men ligesom flov over sig selv, rejste hun sig i det samme og begyndte at gaa hjem.

— — —

Onkel Johannes bad Bordbøn. Alle Kratgaardens Medlemmer sad ved Middagsbordet — Skov naturligvis halvfuld og begge Drengene i Klammeri. Bedste foldede ikke Hænderne, det gjorde hun principmæssig aldrig. Hun laante de to Dreng et ondt Sideblik og hvislede ind midt i Bønnen: „det Rak.“ — Over Hovedet var Bedste i Krigshumør, hvad hun havde været lige siden

Birgitte kom hjem; hun vendte sig ildesindet til Agathe, da Storm havde sluttet Bønnen.

„Svært saa du er majet ud,“ sagde hun knapt og saa med uskjult Ringeagt op og ned ad hende.

Agathe smilte forlegen. Hun var lige saa køn og frisk som den Dag, hun kom til Gaarden.

„Vi skal jo til Møde, Bedste, Johannes og Moder og jeg — i Outrop.“

„No—o. — Saa skal Pastoren vel køre med jer? Ja, saa kan jeg forstaa, du er saa opstadset.“

Julli lo op. „Næ—æ! Flirter Agathe! Og oven i Købet med Gudsmanden! Du er da gruelig jaloux, Onkel, er du ikke?“

Agathe var saa rød som Pæonen, der stod i Vandglasset henne i den blaamalede Vindueskarm. Hendes Øjne saa saa opløste ud: „At du kan sige saadan noget, Julie, jeg er da gift.“

„Ude paa Landet gaar det Gudskelov ikke saadan til med gifte Folk — og ugifte med da — som i Byerne. Der er jo saa meget Skidt, at der er snart ingen, der ved, hvad som er rent.“ Det var Svigermor Skov, der sindig stoppede en lille Gaffel-Ladning af Bedstes fine Hindbærsyltetøj ind i sin gudfrygtige Mund.

„Aa, Landet har vist ikk' noget at lade Byerne høre i det Kapitel.“ — Bedste skubbede Underlæben frem og saa haanlig ud. — — —

Straks over Middag kørte de. Vally, Birgitte

og Julie blev enige om at sove til Middag nede i den lille Stump Eng inde i det nedre Krat.

Bedste stod midt i Gaarden med en Stribbe Mælk til det syge Føl; hun blev ved at staa og se efter dem — der gik de to, saa fornøjede, saa glad ved dem selv, som om de al nys var bleven forlovede — og foran gik hun, Gitte, saa sammensunken, saa fortabt i hele sin Færden. Herre Gud, hvor var hun da forandret. Her gik hun omkring og saa ud i Øjnene, som om hun aldrig kunde blive glad nogen Dag mere. Nok lo hun til Loftet, men en var da ikke bleven saa gammel for ingen Ting, en kunde nok se, hvordan det stod til i Pigen. Det var en Ynk saadan som Sorgen havde tæret alt det pæne af hende. Øjnene var falden halvt ind i Hovedet, saa hule og saa syge, saa blegrøde i Randene, ligesom altid hos Jensine. Og dybe Grøfter gik der fra Ører til Mundvige, og Kinderne var saa gustne og gennemsigtige.

Havde en tænkt sig det, da skulde han ellers nok kommen til at blive af Gaarden.

Stod Pigen mon det igennem? — Bedste drog Pusten tungt. — Saa holdt hun til meget. Men det gjorde hun vel ikke, én skulde vel tage den Sorg med at se hende blive puttet ned før én selv. — Det var nok ikke for ingen Ting, at hun næsten fra hun var spæd havde haft sit Tilhold paa

Kirkegaarden. — — Stivsindet var hun alligevel, saadan som én havde snakket med hende om at blive hjemme, men det vilde hun ikke paa nogen Sag.

Med sin allerbedste Vilje kunde én jo ikke hjælpe hende til at glemme ham. — — — — —

Vally og Julie var kommen ind under Træernes kølige Skygge. „Hvordan tog Gitte egentlig det med Simm?“ spurgte han.“ — Forude gik Birgitte, hun saa saa lille og ensom ud i den sorte Kjole midt i Kratgangens Lysning.

Jeg tror ikke, hun har glemt ham endnu — helt.“

„Bette Fæ. Hun maa snakkes til Fornuft.“ Vally skridtede fast over Græsset, Nakken var kastet tilbage, der var et meget knapt Smil om den meget selvbevidste Mund. „Det er nok bedst, jeg kommer til det.“ —

Birgitte havde plukket en Haandfuld Engspirea og smidt sig paa Grøftekanten. Julie og Vally lagde sig i Høstakken tæt ved, og saa laa de en Tid og smaasnakkede om Engspireaen, der dufte saa stærkt og visner saa hurtigt.

„Jeg talte for Resten med Simm lige før jeg rejste herover.“ — Lynsnart følte Birgitte Misundelse, fordi Vally havde set ham.

„Vi talte om dig, Gitte.“ — Det var, som om noget klemte sammen om hendes Hjerte.

„Det var nok forøvrigt da din egen Skyld, at det gik forbi mellem jer, du gik jo og spillede en tarvelig Komædie for Simm, agerede forskellige Personer og naragtige Stemninger, Lyrik og Pjatteri mellem hinanden. — Jeg læste det selv i Simons nye Stykke, det han indleverede for en Tid siden. Der har han *behandlet* det.“

Birgitte saa et Øjeblik skarpt paa ham — ligesom samlende sig — saa rejste hun Overkroppen mekanisk.

„Kan du ikke skaffe mig det Stykke? — Laan det. Det vil uden Tvivl gavne mig at læse det. — Jeg husker, at Simon sagde, han vilde skrive noget, som skulde kurere mig.“

„Du kan jo se det, naar det bliver spillet. Forøvrigt kan jeg s'gu ikke forstaa, du vil gaa og sørge over det ene Mandfolk, lade dig knække af et eneste Kærlighedsforhold.“ — Vally knipsede sin Shagpipe over i den anden Mundvig. — „Du skulde ta' dig noen Kærester i Stedet for at gaa og gemme din Dyd og blive vissen. Du bryder dig jo alligevel ikke om nogen Hansensk eller Sørensens Dom.“

Birgitte aabnede sin knyttede Haand og lod de allerede visne Engspirea falde til Jorden. Der løb røde Striber inde i Haanden af Stilkene, som var trykkede dybt ind i Huden. — — — Middags-solen stod rund og stille over Fjorden, det blin-

kede og glittede, som om Milliarder af Guldstykker slog Smut over Bølgerne. — — — Hun saa med vidtaabne Øjne stirrende paa Vally.

„Jeg bryder mig ganske vist ikke om nogen Hansensk eller Sørensens Dom, men jeg bryder mig heller ikke om *din* Dom. Naar jeg ikke kan finde nogen Fornøjelse ved at dyrke en halv Snes løse Forbindelser, saa indleder jeg dem ikke — til Trods for, at det i dine Øjne er en Skam at „gemme sin Dyd.“

Ethvert Individ skal leve i Harmoni med sin Karakter. Min passer ikke for løse Forbindelser, lad det være moralsk eller umoralsk, rigtigt eller urigtigt.

Forøvrigt ved du, at det er min Overbevisning, at af hundrede Mænd er de halvfems syge, og jeg bryder mig ikke om at komme paa Hospitalet og se Haaret drysse af mig og due til ingen Ting for Resten af min Levetid.“

Hun havde rejst sig op. Alt dirrede i hende.

Saa vendte hun sig med et og stormede lige ind i det filtrede Krat; med hidsige Rusk rev hun sit Tøj løs, naar det hang fast i de tornede Brombærbuske.

Aa, hun hadede, hadede, hadede ham! Altsaa havde han dog skrevet den Pamflet, han talte om, samlet omhyggeligt det, hun havde sagt ham, taget Optegnelser fra hendes Dagbog og

føjet det sammen til en bidende Latterliggørelse af hende — og saa overgivet det til Vallys og andres Dom — en lang Klamamus, hvor hver Linje gjorde hende latterligt! Og naar hun saa huskede paa det „Stof“, hun havde givet ham, hvor var det ikke taknemligt Legetøj for en smidig Pen!

En delicatesse.

Aa, det krøb i hendes Ryg af uudholdelig Skam og Harme!

Hvor var det lavt — lavt. Han, der vidste, hvor forsigtig hun skjulte sit indre Liv netop af Angst for Uforstaaelse og Latter, vidste, at han var den eneste, hun nogensinde havde haft Tillid til — og han havde haanet hende! — — Aa, det kogte i hende af afsindig Galhed, hendes Sjæl vist frem — forvrænget, forhaanet, forført!

Ja, forført. — Hun stod stille; med de knyttede Hænder ud fra sig lo hun op i vild Haan.

Han havde forført hendes Sjæl og fortalt sine Venner det; kunde ikke hendes Kærlighed dø nu, saa døde den aldrig!

Havde han handlet noblere end den unge Frue, der gav sin Brudenats Intimiteter til Pris for Jullis Nysgerrighed, det som baade Vally og Simon havde været saa indignerede over? — Vally havde vurderet hendes Handling til Pisk!

Det blev ved at koge og rase i hende — og det trak mod Kirkegaarden, op til dem, der for længe

siden havde sagt, hvordan det vilde gaa; men nej, der vilde hun mindst af alle Steder! De havde sikkert skubbet til, ikke et Øjeblik havde de taget hendes Lykke under Vingerne. Ondt vilde de hende! Ikke andet! Og ondt vilde hun igen! — Hele sit Liv! — Imod alle! — Og saa kunde hun endda ikke faa opbrugt alt det onde, der var i hendes Sind.

Aa, hvem der kunde komme til at gøre Fortræd!

— — —

Vognen holdt forspændt i Gaarden, og baade Vally, Julie og Birgitte havde taget Plads. Bedste stod med Gittes Haand i sin, hun havde Taarer i Øjnene. „Hvornaar kommer du nu igen, Gitte?“ spurgte hun.

„Naar jeg paa en eller anden Maade er selvstændig, Bedste. Ikke før.“ Gitte nikkede bestemt. I al Rejsepostyret druknede hendes Svar ganske for alle andre end Bedste, der nikkede resigneret og traadte tilbage fra Vognen.

Birgittes sidste Indtryk fra Hjemmet var Bedstes bekymrede Blik. —

Hvor var Dagene bleven af? Birgitte syntes, da hun kørte frem over Heden, at det var i Gaar, hun var kommen.

Dobbelt ondt var det ogsaa at rejse netop en Aften som nu. Den dybe fredhellige Stilhed laa

over Heden, Luften var saa let og mystisk klar, Himlen som et bleggrønt Hav med Øer og Baade af smaa Skyer — kun langt mod Sydvest et Par mørke Skyer, der saa ud som to store Kongeørne, sejlene bort med udspilede Vinger og fremstrakt Hals.

Hun saa sig om — sugede det altsammen ind i sin Bevidsthed. Vilde hun nogensinde komme tilbage?

Næppe.

Fremtiden laa saa haabløs foran hende, Maalet hun havde sat sig var fjernere end nogensinde — og den Dag hun uomstødelig maatte opgive det, havde hun ikke længere nogen Grund til at leve.

Luften blev mere og mere klar og gylden, eftersom Solen sank. Birgitte løftede Hovedet og lod Guldkæret farve sit Ansigt. Det var som et Kærtegn.

Og ud i den gyldne, vidunderlige Aftenluft sendte hun den Bøn, der bestandig laa ordløs i hendes Indre: „Giv mig ham igen, giv mig ham igen.“

V.

En raakold Novembermorgen gled „Melchior“ stille ind gennem Kristianiafjorden. Birgitte var staaet tidlig op for at beundre den saa lovpriste Indsejling, begrænset af de høje, norske Fjelde. Det var bitterlig surt i Vejret, et tyndt Islag laa og vuggede paa Vandet, til begge Sider hævede sig nøgne mørke Banker. Var det hele Herligheden? Saa raat og koldt og øde — livagtig som i hendes eget Sind.

Hun og Julie var ikke skiltes i det mest absolute Venskab. Julie havde været meget krænket den Dag Birgitte fortalte, at nu havde hun taget Plads i et Hus i Norge og skulde rejse til November. Julli havde bittert udtalt, at Kvinder var nu engang ikke skikkede til ærligt og varigt Venskab.

Og saamænd havde Julie Ret.

Men det kunde ikke blive ved at gaa som det gik. Hun havde lidt i den Grad af nervøs Hovedpine og været nærved at blive hysterisk af bare indeklemmt Irritation. Hendes sejpgpinte Selvstændighed maatte ud at røres.

Der foran laa Byen. Kristiania altsaa. — Taaget og graa og trist.

Og ikke en Sjæl til at tage imod hende.

Hun gik alene op gennem Carl-Johansgade og fandt langt om længe „Hotellet“, hvor hun skulde være i Huset og læse med to smaa Piger. Det var en lille Snask, en usselig snavset Mælkebeværtning i en smal Sidegade. „I Byens fashionable Kvarter“ havde Fruen skrevet til hende.

Hun blev modtaget af et hvidhaaret, forstyrret Kvindemenneske, som kaldte sig Fruen. Denne trak hende gennem en Del støvede Værelser med slidte Gulvbrædder, der knagede og gav sig for hvert Trin. Birgittes Tanker var i vildeste Aktivitet med at finde ud af, hvordan hun hurtigst mulig skulde komme bort igen. Der var ingen andre til at varte op i Skænkestuen end Værten selv, der med et tilfreds, frækt fortrolig Blik tog Maal af hendes Person. Fruen lod forstaa, at naar Frøkna blev mere kendt, skulde hun faa prøve at varte op i Salen, det var saa Moro, det.

Det blev Aften. Birgitte trak sig tilbage til sit „Værelse“. Det var et forhenværende Badekammer med Cementgulv, ingen Kakkellovn, men en Mængde sønderslaaede Borde og Stole, gamle Skabe og Servanter stablede ovenpaa eller ved Siden af hverandre i forvirret Ruin.

Der var ikke større Plads til at bevæge sig paa, end at hun lige kunde naa hen til Sengen, foran

hvilken der i Gulvet var en stor Jernrist — formentlig Afløb fra Badekarret tidligere.

Hvor alting her passede til at forøve Mord og Voldtægt og alle Slags Ugerninger. Sæt hun blev dræbt her, saa vilde ikke en levende Sjæl kunne bevidne, at hun over Hovedet var kommen ind i Huset. Man vilde før tro, hun var sprungen over Bord, og selv havde endt sit Liv.

Og Værten med det frække Blik. —

Hun løste Rejseremmen af sin Kuffert og bandt med den Haspen paa det eneste Vindue fast til Klinken paa Døren, som ikke kunde laases. Saa krøb hun febersyg af Beklemthed op i Bræddesengen, og lagde sig paa Ryggen for i hvert Fald ikke at røre med sit Ansigt ved de smudsige Lagner. — Bedste skulde bare ane, som hun havde det nu. — —

Fire Morgener var Birgitte vaagnet i Ristkammeret og havde kastet op. Hver Aften havde hun smuglet alle Bladene med sig ind og set efter Pladser og allerede nu — Gudskelov — havde hun Tilbud om en Plads *straks* i et Pensionat et Stykke uden for Byen; de stod netop og manglede en ung Pige. Nu vilde hun gaa lige ind og sige Fruen, at hun rejste i Dag. — Om det saa blev bedre.

Birgitte var færdig i alle Værelserne, nu skulde hun nedenunder og hjælpe Husholdningseleven, Gudrun Stage, med at dække Bord.

Hun blev staaende lidt ved det aabne Vindue og saa ud over Kristianiafjorden, der laa rolig og blinkede i Sommersolen. Tænk nu havde hun været her i tre Fjerdingsaar, og hun var endnu ikke kommen til at interessere sig for Huslighed. Op ved fem, seks Tiden, i Seng ved tolv Tiden, ikke mere Tid til Tænken, end hun snød sig til, og Værelse sammen med den lille, snaksomme Gudrun, saa det kunde da ikke siges, at hun rugede utilfredse Tanker op i sig. — For Resten gik hun saa lunt og morede sig over saa mange Ting, for Eksempel den unge Dr. Ammunds, der hver Morgen tog ind til Byen og hver Aften kom igen. Han havde de sælsomste blaa, dragende Øjne, de klæbede sig paa den, han talte med som to smaa Lapper Frimærkepapir. Og om ham gik Kampens Bølger højt i hele Pensionatet.

Og den unge Læge var sig sin dragende Magt bevidst, han brugte — mere end det, han misbrugte sine blændende blaa Øjne, og han misbrugte dem overfor alle lige ned til Kogejomfruen, den danske halvgale og halvgamle Jomfru Petersen.

Og lige tossede var de allesammen. Det var Fest, at følge alle de rænkefulde, smaa Kunstgreb, der drejede sig om denne ene Mand, „Uimodstaaeligheden“, som Fru Hoving kaldte ham.

Værst havde den store, bomstærke Pensionats-Frøken med de røde, buldne Lemmer det. Hun vaagede og værnede om ham, som om han var et lille Lam og fejede Birgitte og den kønne, syttenaarige Gudrun hver til sit, naar han var i Nærheden. — Næsten lige saa galt var det med alle tre Søstre Bryde, der krigede indbyrdes og med Fru Olavsens og Frøken Hansens. De fortalte om hinanden, at de var mandfolkegale og manglede selv Begyndelsesgrundene i Blufærdighed.

Nu begyndte Sølvstøbet at rasle, saa maatte hun ned. —

Paa Trappen mødte hun to meget elegante Damer, Fru Grosserer Hoving inde fra Kristiania og dennes ganske unge Datter Agnes.

Fru Hoving lagde den brunt behandskede Haand let paa hendes Skulder og hviskede: „Kom op, naar De kan, saa skal jeg fortælle Dem noget.“

Saa nikkede de begge to og forsvandt ind paa deres Værelser. — Hvor de to fremmede Mennesker havde taget sig pænt af hende, som de dog ikke kendte det ringeste til. Naar hun i al Hem-

melighed smuttede ind til dem, saa konfererede de hinandens Iagttagelser, stavede og lagde sammen og saa ind i de skyldiges og uskyldiges Hjerter — og hvor kunde Fru Hovings kloge Øjne spille af Vid og Skadefryd. — — —

Da Birgitte ud paa Eftermiddagen gjorde sin Inspektionsrunde ovenpaa, smuttede hun ind til Fru Hoving — bare en lille bitte Visit. — Agnes sad ved Bordet og klattede med Farver og Pensler.

Fru Hoving fortalte sine nyeste Iagttagelser og Birgitte sine — om Uimodstaaeligheden og hans sidste Ofre. Agnes indskød nu og da en af sine ubetalelige, tørt lune Bemærkninger.

Fru Hoving smilte til Birgitte: „Frøken Hjort skulde bare ane, hvordan De spiller Rollen som alles Fortrolige og faar dem pudset paa hinanden, laver „tilfældige“ Sammenkomster mellem Doktoren og lille Frøken Stage — hun ser for Resten saa himmelsk uskyldig ud, den lille Gudrun.“

„Ja, da er hun det ved Gud ogsaa.“ — Birgitte lo uvilkaarlig højt. — „Forleden Dag havde Jomfru Petersen, der i Parenthes bemærket er ret ukysk i sin Mund, fortalt hende noget om Sygdomme. Lidt efter kom hun hen til mig — bleg — bekymret — og viste paa et Forkølelsessaar, hun havde ved Munden. Se hvis — om hun nu havde glemt — en Nat — at laase vor Dør — og

om en af Herrerne — uden at hun vidste det. —
— — *Om* hun nu kunde være smittet — og altsaa
Saaret — deraf? — — — Jeg var nær forgaaet.“

Fru Hoving lo himmelhøjt. Agnes smilte.

„Faar De nu aldrig bestilt noget af Deres
eget?“ spurgte Fru Hoving.

Birgitte rystede paa Hovedet. — „Faar haabe
paa bedre Tider. Det *maa* vel komme. Selv om
det gaar langsomt og ad Veje, der tilsyneladende
fører længere og længere fra Maalet.“

„De skulde bare være saa vidt, som Deres be-
rømte Broder. — Fru Hoving saa tankefuld frem
for sig. — „Men han er rigtignok højst aparte.
Han minder mig altid om en Atlet, der staar og
slaar vældige Knytnæveslag ud i Luften — Tjuu
— Væ'sgo — sikke de Slav jeg kan gi'. — Kan I
se, hvor jeg kan, for det er mig, der har Musk-
lerne. — — Men hverken han selv eller nogen
anden kan se nogen Mening i hans Nævegymna-
stik — andet end Beviser paa eminent Kraft an-
vendt i det blaa, blændende, men vanrøgtede
Evner.“

Nede ved Enden af Trappen kaldte Frøken
Hjort, Birgitte smuttede ud og svarede et Øjeblik
efter fra den anden Ende af Huset.

Fru Hoving sad og saa ned i Gaarden, hvor
de amerikanske Høns sækkede omkring, med Fje-
rene voksende lige ned til Fodledene. Saa sagde

hun halvt til sig selv: „Hun har et usædvanlig kønt Smil, den danske Frøken.“

„Ja—a. — Øjnene er kønne.“ Agnes saa ikke op fra sine Farveklatter. „De skifter i Farve tyve Gange om Dagen, efter Lyset, efter den hun taler med, og naar hun er træt — fra det sorteste sorte Glimmer til Kærnemælk.“

„Jamen jeg ser nu altid paa Folks Smil. — Og Frøken Storms Smil minder mig om gode, gamle Bøger, som man bliver ved at søge tilbage til, fordi de tåler til ens Hjerte.

Jeg er vis paa, hun bliver til noget. For hun *vil* noget.“ — Fru Hoving saa ironisk hen til sin Datter, der bare smilte forstaaende.

„Hvor du har det godt, Agnes.“

„Falder mig heller ikke et Øjeblik ind at benægte det.“ Agnes malede uforstyrret videre paa sin Rose og paa sine Fingre.

— — —

Et Par Uger efter kom Birgitte ind paa sit Værelse, hun hørte de høje, skingre Stemmer nede fra Forstuen, lige til hun lukkede sin Dør. Sikken Revolution, der havde været i Pensionatet; det var nu den fjerde Familie, Frøken Hjort skændtes med nede i Forstuen, fordi de vilde bort — straks — saadan et Hus — fy!

Det var en bevæget Dag — for Alvor. Paa Trapper og i Korridorer hæsblæsende skarpe Stem-

mer, det halve Pensionat ryddede i Huj og Hast deres Stuer, sædelig forargede paa hinandens Vegne.

Frøken Hjort lod til at tage det forholdsvis roligt, hun var vel saa vant til de Festiviteter, og hun behøvede jo blot at avertere, saa havde hun Huset fuldt, Pensionatet var velrenommeret.

Bare det nu blot ikke blev opdaget, hvor lumskelig hun havde gaaet og moret sig med at pudse dem paa hinanden — hun og Hovings.

Men begrundet paa al denne Hurlumhej fik hun sig et Par dulgte Fritimer bag sin laasede Dør fjernt fra den oprodede Myretue.

Hun satte sig ned, sad ganske stille — længe. — Var det ikke som et Genfødselsens Bad at hvile i Stilheden, nyde Ensomhedens Lægedom i lydløse Drag, føle Velnæret stryge stille ind over sig fra Stuens dybe Fred.

Hun blev ved at sidde og se døsig ned paa sine Papirer — Udkast til et Skuespil — der laa spredte over hendes Seng og paa Bordet, der nøjagtig maalte en halv Alen i Kvadrat. Der var i Øjeblikket en dulm, stille Ro over hende, en halvsløv, apatisk Døs. Hun tænkte med den Ømhed, hvormed man tænker paa en Afdød, paa sin Barn- dom og Ungdom, der havde været saa vidunderlig rige paa fri Ensomhed. — Og Vally og Simon, de to der havde ført hende ind paa Skriveriets

lysegrønne Eng og saa forladt hende — ene om at grave Skatten op, ene om at væрге sig! Det var maaske det bedste de kunde gøre hende, men — der var alligevel bleven en navnløs Bitterhed tilbage i hendes Sind.

Og det var saa meningsløst, at Kærlighed saa ærlig og stærk *skulde* dø.

Hun sad lidt med Albuen mod Bordet, stirrende frem — saa trillede Taarerne ud mellem hendes Fingre, som hun holdt over Øjnene, nedad hendes Arm og flød ud i Bordtæppets Fløjl. —

Jomfru Petersen gik forbi, bankede paa Døren og raabte en Uartighed ind til hende. Birgitte riposterede og lo højt.

Saa listede hun sin Dagbog frem og begyndte at skrive — i Begyndelsen trægt:

„Jeg kan ingen Orden faa paa mine Tanker. Alt det jeg tidligere har tænkt paa er ligesom falden fra hinanden, jeg kan faa fat paa enkelte Brudstykker af en fordums Tankekæde, men det hele er saa halverkendt, saa uklart og forvildet.

Jeg skriver blot for at skrive. Jeg elsker at skrive — og jeg elsker hvidt Papir og omgaaes det med Æmhed. Det er Velvære blot at lade Haanden glide henad det hvide Blad, se Bogstav for Bogstav, Linje for Linje skynde sig frem til Lyset. Jeg omfatter hver lille Krølle med en Art Kærlighed, en moderlig Glæde, en Skabers

Triumf. Jeg elsker Skriften for Skriftens Skyld, ligesom Vally elsker at høre sin egen Stemme.

Men jeg lider endnu sygeligt af Hjemve. Længslen ligger som en Byrde i mit Sind. Men jeg vil ikke hjem. Jeg tør ikke give efter for mig selv paa noget Punkt. For kommer jeg først hjem, saa har jeg ikke Mod til at genoptage Livskampen — og der bliver ved at ligge en Trang i mig til at liste bort en Vinternat og lade Sneen falde mildelig dræbende over mig. — Hvert Fnug vilde falde som en Glemsel. — Døden vilde være saa fredelig saadan, uden Larm, uden Modstand og uden Vidner.

Mine kære Venner elsker mig saa højt, at de maa sørge for, at jeg ikke forfalder til Sløvhed. Hver Gang jeg er falden lidt i Ro, giver de mit Sind en Sinkadus ud af Ligevægt, saa jeg kan begynde forfra igen. I Gaar skrev Julie, at Simon vist havde sørget lige saa meget over Brudtet den Gang som jeg. Og nu er alle mine Tanker forvandlede til Spørgsmaalstegn: Hvorfor skete det da? — Det hvisker inde i mig, hvor grænseløst jeg endnu holder af ham, hvor haabløst det er at glemme.

Men det gør ikke noget, blot jeg kunde faa det, som jeg længtes efter. Jeg vilde saa gerne være selvstændig, eje blot et eneste Kammer, uden Hensyn til Lys eller Udsigt, hvor jeg kunde være

mig selv og beskæftige mig med det, der kommer min Intelligens ved og saa. — ja saa ønsker jeg for Resten intet mere. Er det saa forfærdelig meget i Skabningens Herres Øjne, siden det saa systematisk nægtes mig?

Jeg laa i Gaar Nat og læste noget af Emerson — om Sjælenes Sjæl.

Det er Sjælen, der styrer Forstanden, farver Tankerne og viser Moralens Vej, den altsaa, der staar bagom det hele. — Og det er den Sjæl, der hos mig vaander sig i fortvivlet Pine. Min Forstand ræsonnerer, mine Følelser resignerer, mine Tanker beregner; men bag det hele ligger en Sorg, der aldrig vil faa Luft. Maaske ligger netop i den Sorg Saltet til min aandelige Udvikling, men er Udviklingen livslang Lidelse værd?—

Det er underligt nok, naar jeg sidder saadan som her med beskrevne og ubeskrevne Papirer overalt omkring mig, saa kommer der en gammelfortrolig Fornemmelse op i mig. Det maa enten have været saadan før, eller det bliver saadan et Liv, der venter mig. Det er nok mig selv, men dog en hel anden end i Øjeblikket; jeg næsten kan føle dette andet Jeps Tankegang og Følelsesmaade. Jeg er en kølig, indesluttet, sanseløs Personlighed, der skriver for en Sag, der er hele min Interesse, ikke egentlig fordi der er nogen digterisk Begejstring over mig. Jeg er en

kendt Størrelse med et Navn, der har Klang, men mit inderste Væsen er alene og ufortroligt.

Jeg tror jo paa Reinkarnation. Hvis det blot er Erindringer fra en tidligere Tilværelse, der dukker op i Øjeblikke, som har noget tilfælles med den foregaaende Eksistens, saa er jeg altsaa nu blot en Skygge af, hvad jeg en Gang var paa det skrivende Omraade. Men er det derimod Forudannelser om en kommende Livsførelse, hvis Grundtræk skinner igennem den nederdrægtige Taage i min Hjerne, saadan som jeg saa tit har haft Forudannelser, der slog til, saa kan jeg altsaa regne ud, at naar Tidens Fylde er, saa kommer alt det, jeg længes efter — følgende mine Evners Udvikling — som mine Venner en Gang trøstede mig med paa Elleris Kirkegaard.

Noget lignende husker jeg hjemme fra Kratgangen. Utallige Gange, lige siden jeg var Barn, har jeg, naar jeg gik der ned igennem, faaet Indtrykket af, at mange Aar er gaaede, og nu er jeg lige kommen hjem fra fjerne, fremmede Verdensdele. Jeg er vis paa, det vil komme saadan engang.

Nu har jeg alligevel skrevet et Glimt af Glæde op i mit Sind, for selv om jeg maa kæmpe tappert med ubehjælpssom Tankefamlen, saa henter jeg dog derved lidt af mit egentlige Jeg, min Intelligens tilbage...

Jomfru Petersen bankede igen paa Døren, Birgitte lukkede resigneret op, og Jomfruen satte sig paa Sengekanten. Alle de Afrejste, de Afrejsende og de Tilbageværende fik deres Bekomst gennem Jomfruens tandløse Mund — deres Kritik over Maden, pyh. —

„Gir jæ dem en Ret, som de — Drøvtyggere — ikke kender, saa smager den „saamæn bra nok“, men naar jeg saa har fortalt dem, at den er serveret hos Kronprinsen som Mellemret, saa smager den straks „meket deejli“, eller „saa nyt'li“. — De har ingen Forstand paa'et, de er *tarvelige*, jæ regner dem ikke, sier jæ Dem — De lugter. Jæ har altid tjent i fine Huse, dette her — uh — jæ skammer mig, det er jo lisom man tjente sine egne.

Har De set den nye Pensionær til den store Hjørnestue? Det er en Dame! Dansk naturligvis. Der er alligevel ingen Façon paa de Norske.“

Jomfru Petersen bøjede sig frem og hviskede, skinnende af Sladderfryd: „Hun skal nok være skilt fra Manden — hun er vist saa'en.“ ... Jomfruen sugede Spyttet med en sivende Lyd ind fra Mundkrogen.

Birgitte opgav videre Tanker om Fred i sin Fritime, Jomfru Petersen havde nu en Gang for-

elsket sig i hende, til Gengæld fik hun vel skinnyde hendes Sladder.

— — —

Saa havde hun da nu endelig faaet at vide, hvad hendes ubekendte Veninde fra Kastelstienhed. Debora Ingerslev stod der paa hendes Servietbaand, det var den nye Dame til Hjørnestuen. Hun havde været her en fjorten Dages Tid og var yderst feteret trods hendes besynderlige Tre-skridtfralivet-Væsen. Herrerne var rent som tosedde. — —

Birgitte vimsede om det lange Bord og lagde Knive, Gaffer og Skeer i Orden; det klirrede af Sølv om hende, hun smækkede med Buffetdørene og fandt en Stabel Saltkar frem, som hun grupperede paa Bordet.

„Frøken Storm, vil De sige til Dr. Ammunds, at der er Bud efter ham. Han er vist ude paa Verandaen.“ — Det var Frøknen selv, der havde travlt med Anretningen i Køkkenet, Jomfru Petersen var i Kristiania for at faa sine nye Tænder sat ind.

Birgitte kom ud paa Verandaen, hvor Dr. Ammunds sad alene med den danske Frue. Han maatte vist have sagt en Aandrighed, hans blaa Øjne var spørgende klæbede til Fru Ingerslevs Mund.

Fruen spidsede Læberne en lille bitte Smule.

„Aa, ja. Livet er en ret ubehagelig Situation! Det kom saa kølig overlegent. Dr. Ammunds fjernede sig slukøret.

Birgitte smilte. „Kan De gætte Gaader, Frue?“

Fru Ingerslev saa lidt forbavset op. „Hvad er fedt for inden og magert for uden? En Smørkop. Hvad er fedt for uden og magert for inden? En Præst. — Jo, jeg kan godt gætte Gaader.“

Birgitte samlede alt sit Mod og saa lige paa Fru Ingerslev. Saa begyndte hun igen — alvorligere.

„Hvorfor gribes alle Mennesker af en fast ufattelig Trang til at være aandrige overfor Dem? Jeg har hørt det saa tit, mens De har været her. — Der maa gives visse Mennesker, som udøver en særlig Indflydelse paa deres Omgivelser; jeg har truffet dem, som uden selv at være særlig vittige eller lattermilde, faar alle omkring sig til at sprudle af Vid og Latter, og andre som, trods alle éns gode Forsætter, uafsladelig hidser ens Irritabilitet.

Men De er den første, jeg har truffet, overfor hvem enhver uhjælpelig styrter sig paa Hovedet i Filosofi; giver efter for en aparte Aandrigheds-trang eller Udplapren af ens lønligste Ideer. Om det saa er den kernematerielle Frøken Hjort, saa hørte jeg hende forleden docere noget i Retning af individuel Kvindepligt.“

„De synes jo selv at være angreben, Frøken, maa jeg kondolere.“

„Jeg har noget mere Grund dertil end de andre. — For jeg kan se, at De ikke er lykkelig, og det samme har De en Gang set paa mig, men jeg kan ikke trøste, som De.

For jeg er ikke saa dygtig en psykisk Leder som De. Jeg er mere passiv, mens De er aktiv, jeg er modtagelig i høj Grad for sjælelig Paa-virkning, mens De i ligesaa høj Grad udstraaler den. — Og saa er jeg kommen til at holde af Dem.“ Birgitte kneb Munden til og gjorde et lille uforsagt Kast med Hovedet.

Fru Ingerslev saa fra Siden forskende paa hende.

„Hvad forstaar De ved „sjælelig Paavirkning?“ spurgte hun i sin sædvanlige let satiriske Tone.

„Jo — jeg mener — at hvert Menneske mere eller mindre udstraaler en Del af sin Sjæls Egen-skaber. Og denne Udstraaling har Paavirknings-evne — i saa høj Grad, at jeg tror et Menneske kan sejgpines til Døde i usympatisk Luft — og baade Dyr og Blomster ligesaadan.

For at tage et Eksempel med Paavirkning: vi har her i Pensionatet to Kødbjerge, Fru Hansen og gamle Fru Hjort. Fru Hansen bevirker Lede ved den Bunke af rødt Kød, man ikke kan lade være

at se paa, hos Fru Hjort derimod tænker man ikke paa Kødets, Fru Hjort bevirker Tankesvingninger, fordi hun er intelligent.

Fra den ene udstraales ingen Ting, ens Tanke paavirkes kun af det, man ser: Kødets. Den anden paavirker ved sin Udstraaling Tanken, og man hæfter sig ikke ved hendes Krop.“

Birgitte afventede smilende, om Fru Ingerslev da ikke endelig en Gang vilde krybe ud af sin Satire-Skal. Hun stod en Tid og betænkte sig — saa endelig svarede hun køligt.

„Skal jeg give Dem et godt Raad, Frøken Storm, De er altfor venlig, De skal vænne Dem til at slaa. — Døm efter Dem selv. Hvis De en Gang har faaet en Lussing af En, saa siger De nok, De kan ikke lide den, men De viger uvilkaarligt. Og vender denne anden sig saa om og viser Dem et venligt Ansigt, saa skynder De Dem at række Haanden frem, for De *er* allerede helt den overvundne.

Slaa! Slaa til! Menneskene bliver slette, fordi de lærer, at det er Vejen fremad, at ene den slette respekteres.“

Fru Ingerslev havde talt sig selv op til Irritation, hendes klangfri, lidt melankolske Stemme var bleven skarp, Øjnene havde en blaaklar Isglans, der saa usund ud.

Birgitte sad halvt over Rækværkets Kant, hun foldede Hænderne over Knæet.

„Det maa have været et ganske andet Livssyn, et stik modsat Moralprincip, der beherskede Dem den Morgen, De hjemme i Danmark trøstede mig. — For Resten tror jeg, at Menneskene mange Gange er bedre i Tanker end i Ord, skønt den modsatte Opfattelse er moderne Visdom. Det er bleven en Skam at udtale Ordet „Hjerte“, og det er med jomfrunalsk Undseelse, man benytter Egenskabsordet „hjertensgod“. — „Et hjertensgodt Menneske“ er en Udtryksmaade, der er lige graverende for den Talende som for den Omtalte.“

„Hvor har De den Visdom fra?“

„Har set det.“

Der blev stille lidt. Saa spurgte Fru Ingerslev:

„Hvor har jeg trøstet Dem?“

„Ude ved Kastelsgraven — en Morgen.“

„Husker det ikke.“ — Formel og sikker ry-stede hun paa Hovedet.

„Det er en halvanden Aar siden: Jeg var meget ulykkelig — for ikke at sige bundfortvivlet. De kom forbi og satte Dem ned — ja — saa mens jeg stod der, strømmede der noget fra Dem over i mig, som trøstede mig, jeg ved ikke hvordan,

beroligede mig, jeg ved ikke hvorfor. Jeg vilde gerne tale til Dem, men...

„Nu husker jeg Dem! — De havde bidt i Bænken! De saa ud, som om hele Jorden var ramlet sammen over Deres Hoved. — Ja, nu husker jeg det. Men sig mig — aa, dette interesserer mig levende — følte De, at mine Tanker bragte Dem det bedste jeg ejede, det rigeste jeg kunde yde af Kærlighed og Medfølelse?“

„Ja.“ — Birgitte nikkede bestemt. — „Det var netop det jeg følte.“

„Og følte De, at Dele af min Sjæl, mit Hjerte fulgte Dem paa Vej, Ønsket om at kunne hjælpe Dem?“

„Ja. Men ikke langt. Da jeg mødte Folk i Gaderne, slap Ledningen eller hvad jeg skal kalde det.“

Der blev igen stille lidt. Fru Ingerslev stod og trommede nervøst paa Rækværket, mens hun stirrede skarpt ud over Kristianiafjorden.

„De har mindet mig om noget, som det piner mig at huske paa,“ nikkede hun hen for sig. — — „Jeg læste en Gang til Læge, skal jeg sige Dem — Sindssygelæge. Men jeg vilde ikke være Læge for Idioter og Forrykte, jeg vilde være Læge for de syge og forkrøblede paa Sjælen.“

Jeg saa af al mit Hjerte, at det trængtes. Det trænges endnu, Behovet stiger daglig.

For der er en næsten utrolig Ødelæggelse i Menneskenes Indre nu, en Ødelæggelse som vore Præster mere og mere forøger ved deres stivsinde Indpodning af etiske Formler, der senere kolliderer med Livets Krav og Sjælenes egen Trang og Tro. Hvert Individ kæmper og kæmper i sit Indre dreven af Trang til Kundskab om sin Sjæls Betydning og Skæbne, dreven af selve sin urinstinktsmæssige Protest mod Tilintetgørelse.

Og Mismod og Livslede og Selvmord griber om sig, fordi ni Tiendedele af Menneskeheden er sjælssyge og skjuler det, fordi et eneste Ord har bundet Munden til paa dem alle: Sentimentalitet.

Følelsen af Mangel paa Mening i Tilværelsen og Trangen til at skaffe sig en Mening kaldes Sentimentalitet — endskønt Mennesket paa Bunden af sin Sjæl er sentimentalt. Men det er latterliggjort og skjules i de dybeste Kroge, og Menneskene er bleven tørre, og Livet er bleven tørt og det hele tørrer ind til haabløst Idioti.

Og her kan vor ortodokse Religion intet udrette, for den er endnu dummere, endnu lavere, endnu mere hjerteblottet end Mennesket selv.

I den stigende Intelligens, i Humanismen, ligger Kimet til *Sjælelægen*. Ikke en Sindssygelæge for de abnorme, men en Kender og Helbreder af syge Tanker.

Men hertil tror jeg fordres Kald — Trang. Og en Sensitivitet saa udviklet, at den gør sin Indehaver til Station mellem det oversanselige og Menneskene. — Og der fordres den rigeste Evne til at forstaa, føle sig til, sætte sig ind de andres Sorg og hjælpe netop gennem sin Forstaaelse, sin dybe Sympati, sin Kærlighed til Mennesket, hjælpe dem til Oplysning og til at blive gode. — For faktisk er det den største Lykke at være god. — Og denne Evne skal udvikles ved at føle for det mindste Kryb, ved en aldrig svigtende hjertensvillig Hjælpsomhed i stort som i smaat, ved en naturlig Forglemmelse af sig selv.

Den Evne tror jeg, jeg havde. Og jeg havde Viljen til at udvikle den. Jeg havde!

Hvis jeg den Gang paa Kastelsvolden havde fulgt med Dem, saa kunde jeg have hjulpet Dem. For jeg havde kunnet give Dem Blik for det eneste, der genopretter et bøjet Menneske: nye Værdier at kæmpe for.“ — — —

„Jamen, hvorfor forsøger De ikke at realisere Deres Ideer nu?“ spurgte Birgitte stilfærdigt.

„Jeg er syg selv.“ Det kom saa bittert og kort. Men straks efter sagde hun venligere:

„Er der noget, Deres Tanke har haget sig fast i, Frøken Storm, saa forfølg det, til De dør. — Naa, det ringer, nu skal vi nok ind at spise. Men“ — hun standsede i Døren — „skulde De have

Lyst til at besøge mig, naar De kommer tilbage til Danmark, saa vil jeg altid være glad ved at se Dem hos mig. Det er morsomt at tale med et Menneske, der er gaaet sin egen Vej, uden om det traditionelle. — Naa, for Resten rejser jeg jo ikke straks, men De er jo saa optaget altid, naar man ser Dem. — Gud Fader, hvor hun ringer!“

— — —

Det store Shok i Pensionatet var forlængst glemt, mange var flyttede i Fredelighed siden og nye var kommen ind. Det samme, det samme Slid og atter Slid.

Birgitte kom langsomt op ad Trappen og gik ind paa sit Værelse — træt — sløv. Hun vilde sove, maatte sove fra alle sine triste Tanker, der laa paa Lur og ventede paa en fredelig Time. Og for Resten var hun saa udaset, saa ødelagt af daglig Jagen og Mangel paa Søvn — hun strakte sig over Sengen uden at fjerne Tæppet og blundede saa smaat.

Saa bankede det paa Døren og ind kom Jomfru Petersen — og lidt efter Gudrun Stage.

Birgitte rejste sig og sad søvnigt paa Sengekanten, mens Jomfruen drillede Gudrun med Dr.

Ammunds, der ude i Gaarden havde været ved at lære Gudrun at køre paa Cycle.

Gudrun forsøgte at le sig fra det. Hendes dybe, forborgne Forelskelse kendtes tydeligt igennem Latteren.

„Og saa holdt han saadan om hende,“ Jomfruen forsøgte at tage sig selv om Livet. „Og saa saa han paa hende, rigtig saa fedt — og inde i Fadeburet stod Frøkenen og lagde Laks og Leverpostej og hollandsk Ost paa *et* Stykke Mad.“ Jomfruen lo med gabaaben Mund, der var et blaa-sort Fedtlag paa hendes nye forlorne Tænder, de havde ikke været taget ud, siden hun fik dem, „saa groede de jo næsten fast af dem selv,“ plejede hun at sige.

„Det blir saamæn Doktoren og lille Stage — — nej la' nu vær' lille Stage, den *er* opdaget. — Jæ ku' nok li og se Dem paa den Galej. Tror De ikke ogsaa, Frøken Storm, at naar nu en Gang lille Gudrun skal ligge der og høre paa alt det, en Mand kan finde paa at sige til hende, saa vil hun kvi sig som en Orm? — Men naar der saa kommer et lille Pus, saa bliver hun alligevel saa glad.“

Gudrun protesterede med barnlig Energi. „Nej, det faar jeg ikke, for jeg vil ikke have det, der gaar forud.“

Jomfru Petersen eksploderede. Birgitte maatte uvilkaarlig le med.

Lille Gudrun blev saa kogende rød, hendes Øjne fik det hede, halvt opløste Surmælks-Præg, man faar i den dybeste Forvirring. Hun saa i hjælpeløs Uskyld paa Birgitte — hvad var der dog i det, hun havde sagt?

„De skal ikke bryde Dem om det, Gudrun,“ trøstede Birgitte. „Det er bare Jomfruen, der er væmmelig. Hun har selv været med, skal jeg sige Dem, kan De ikke høre det?“

Jomfru Petersen knistrede smigret.

„Godt var'et da, at den danske Frue rejste igen, ellers kunde det set galt nok ud for lille Stage. Hende var de jo allesammen lige gale efter. Hun var vist en rigtig en!“ — Jomfruen saa megetsigende ud. — „Saa'en en som Mændene ka' li.“

„Det tror jeg ikke,“ sagde Birgitte bestemt — uvilkaarlig haardt.

„Tror ikke? — Fru Ingerslev! — Hm, hm.“ Jomfruens Hoved saa ud som et nikkende Bjerg af Hemmeligheder. „Hvis Dr. Ammunds vilde fortælle — jæ sier ikke mer! — — Men Gina fandt da hans Lommeuhr paa hendes „Tøjlet-Bord“, den sidste Morgen hun var her.“

„Jamen det havde hun laant, fordi hendes

var gaaet i Staa og hun skulde tidlig op, det ved jeg.“

„Tror De paa den? Jomfruens Røst og hele Person ligesom skød op af et Hav af Ringeagt.

„Nej, man er da ikke født i Fjollerhuset.

Og sikke Ideer, der var i hende. Om man saa havde lavet en Steg aldrig saa ekstra, se om hun rørte den!“

„Jamen, det var jo et Princip, hun spiste jo aldrig Kød.“

„Aa—aa, Princip! — Skaveri! — Hun har da nok ogsaa været paa en Gale-Anstalt, det fortalte Frøknen en Dag, hun var saa flintrende, fordi Dr. Ammunds var paa Skovtur med Fru Ingerslev.“

„Saa—aa.“ Birgitte blev tankefuld. „Mon det skulde være sandt.“ — —

Jomfruen rejste sig og trak Gudrun med, de skulde ned og begynde paa Aftenanretningen.

„Hvordan gaar det med Pladsen, De søgte inde i Byen, har De faaet den?“ spurgte hun ude paa Trappegangen.

Birgitte rystede paa Hovedet. „Ne—ej.“

Jomfruen pustede gennem Næsen. „Hvad vilde De ogsaa med den? Saa'ent no snottet Rak til femten Kr. om Maaneden.“ — Saa gik hun.

Birgitte lagde sig over sin Seng igen, og kiggede i Aviserne, hun havde haft med op før. Lyset fra det skraa Tagvindue faldt saa belejligt

over Bladet, mens hun selv laa i Halvmørke. Med et rejste hun sig, bøjede sig over Bladet og læste — hvert Ord som en knugende Skuffelse — en Teateranmeldelse fra London. Den selvsamme Bog, som hun nu næsten var færdig med at dramatisere, var netop dramatiseret af Forfatteren selv og bestemt til Opførelse nu til Saisonen. Det londonske Teater havde købt Eneretten. — — —

— — —
 Hun lagde Bladet fra sig og holdt begge Hænder for Øjnene. — — — Hvor mange døde ikke paa en Gang, hvorfor skulde hun dø i ganske smaa Bid?

VI.

København 23. Sept.

Kære Fru Hoving!

Det er saa sjeldent, den danske Fugl pipper, skriver De. Ja—a, De har Ret. Men jeg har ikke haft noget glædeligt at fortælle endnu, derfor føler jeg saa sjeldent Trang til at oplyse Mennesker om, at jeg endnu eksisterer. Tak for Deres vedvarende Interesse, Fru Hoving.

Nu er det snart to Aar siden jeg forlod Norge, siden har jeg, som De ved, flakket fra Sted til Sted — sidst her til København. Jeg har ikke

altid haft det godt, værst dog nu. Jeg er nemlig i Huset hos en meget proper Dame. Umaadelig proper! Gulvskruppen koster Smilet ud og fejer Spøgen i Skarnbøtten.

Men man har jo i alle Forhold sine smaa Glæder ligesaavel som sine smaa Sorger. Mine daglige Glæder har jeg her af en Flødekande, som hænger ude i Køkkenet — lidt til en Side. Den Flødekande er min Ven. Jeg elsker den. For, oh Guder, den Flødekande er snavset og graa af Støv! Den vil geraade mig i Ulykke, det ved jeg, den vil paadrage mig en Røffel, men jeg tørrer den ikke af — nej, det gør jeg ikke. Det skal gro i Fred, det graa Støv, vokse under mine Vingers Skygge og være min Trøst i denne Properhedens Isluft.

Mine smaa Sorger har jeg af en Sommerfugl, som sidder her i Vindueskarmen. En dødelig syg Sommerfugl. Jeg rører lidt ved den med mit Penneskraft, den virrer trøstesløst med det ene Følehorn, „lad mig dø i Ro,“ siger Bevægelsen, „jeg er færdig.“ — Jeg staar og ser ynksomt paa den, jeg kan ikke hjælpe den, og det er som om den forstaar det, den trækker resigneret træt paa den ene Vinge. Jeg rører lidt ved den igen, det dirrer utaalmodigt i Følehornet, der vender hen mod mig — og saa rører jeg ikke ved den mere, nu skal den dø i Fred — af sig selv — jeg er Gud

bedre det for degenereret til at dræbe den. — — —
Og nu forstaar jeg pludselig hele den Sommerfugls kummerlige Liv. Disse Vinduer har jo ikke været aabnede i Herrens Tider, den er udklækket og har levet her, flagrende imod Ruden; nu skal den dø. Derude har den set Lyset og Solen og Blomsterne, set Kammerater flagre fra en rød til en gul og fra en gul til en fristende blaa Blomst — og den har set til, bare set til. Og nu dør den. Ingens Liv er saa misundt som en Sommerfugls, hvorfor blev da den lukket ude — eller inde? Hvis Vorherre tæller hvert Hovedhaar, saa maa han ogsaa tælle Sommerfuglene. Hvor kunde han nænne at fordømme denne til Fangenskab med den raffinerede Nydelse af alle dens Livs Ønsker og Længsler lige for den Næse, som den ideelig har plantet mod Ruden? Jeg kan saa godt forstaa den — hvad det har villet sige at flagre imod Ruden og bare se det Liv, hvori man hører hjemme. — — Den ser saa trøstesløs ud, saa haardnakket stivsindet i sin stumme Venten paa Døden med Snuden ind i Krogen. Jeg kan ikke bare mig for at røre ved den igen, jeg piller længe ved den, før den opgiver sin Forstokkethed — saa blaffer Vingerne fra hinanden, slaar sammen igen — flere Gange — stadig mere træt — som Gæller der aander ud og ind.

Hvad kan den Sommerfugl have forbrudt som Larve?

— — —

De spørger, om jeg nu har Tid at skrive. Ja, om Natten. Som sædvanlig. Om Dagen er jeg mere end tilstrækkelig optaget af at skure Gulve og deslige, her er nemlig ingen Pige, det kan Properheds-Uhyret ikke have; og Bedstes strenge Pligtsans sidder mig desværre i Blodet; det som skal gøres, det *skal* gøres. —

Men jeg har truffet *Fru Ingerslev* og har næsten faaet Hjem oppe hos hende; hun er voldsom rar. De husker hende vel nok, den underlige danske Frue, som Dr. Ammunds var saa forelsket i. — — — A propos, vil De overbringe lille Fru Gudrun Ammunds min hjerteligste Lykønsning med hendes Førstefødte. — — — Det var om Fru Ingerslev jeg vilde fortælle Dem noget. Kan De huske hvor hele Pensionatet diskuterede, hvad hun kunde være „kommen af“, hun var jo ikke — og er da for Resten ikke endnu — synderlig meddelsom af sig. Men oppe i hendes Lejlighed har hun en hel Del morsomme Ting fra Indien, og en Dag vi saa paa dem, fortalte hun mig, at hendes Forældre havde været Missionærer i Indien, hun var født der, og havde levet sin Barn-dom der. Først ved hendes fjortende Aar...

Det ringede paa Entredøren. Birgitte skød

febrilsk sine Skrivesagér ned i sin Kommode-skuffe — svært saa Fruen kom hurtig hjem fra sin Spadseretur. Vel sagtens for at komme bag paa hende og faa Grund til at skænde. — — —

Ved Aftentid gik Birgitte ned til Vally. Hun gik om ad Kastelsstien, hendes gamle Yndlings-tur. Hun gik langsomt og saa ud over Vandet. — Der kom en underlig halvsløv Sorgfølelse over hende, mens hun gik og tænkte paa Fortid og Fremtid, paa hvor knækket hun egentlig var. Havde hun den Gang anet, hvor lange og knu-gende Aarene vilde blive, hvor haabløst alt vilde stille sig, saa havde hun nok sørget for at springe ud alligevel. Der var kun et eneste, som var hendes stadige Længsel og stadige Bøn: ligge paa Pladsen ved Siden af Faster Jensines Grav — Fred, Ro og Hvile og Søvn. — — — Der gik to unge Drengene foran hende; de bar Bogpakker i sort Voksdug, de gik og klagede over al den for-bandede Læsning, der tog Aromaen af deres Ung-dom. — Jo, de havde Grund til Jammer, de to, der blev trukket mod Maalet som Heste, der træk-kes til Vands. — — —

Paa Langelinie mødte hun Julie, straalende af smukt Tøj og Sommersind. Hun vilde gaa lidt med.

„Jamen, gaar du ikke med ned til Vally?“

„Nej—ej. Jeg har ikke Tid. Vi er for Resten

ikke forlovede mere, men vi er selvfølgelig lige gode Venner for det.“

„Naa, ja, ja. Det bliver jo jeres Sag. — Vi skulde ud sammen, Vally og jeg og en Frøken Hvid, en Forfatterinde som Vally har lovet at præsentere mig for.“

„At du gider!“ — Julie skar Ansigt. „Du kan tro, jeg kender dem. Saa debuterer den ene, og saa debuterer den anden, og hvad er saa det at skrive en Bog i vore Dage? Mænge en Masse Uartigheder sammen, saa gaar det i Folk som varmt Brød. — Og saa er det vel deres Forloveder, som skriver det meste.“ ...

Julie blev ved at fortælle om alle Literaturens Kæresterier i hele Landet lige til de kom til Bredgade, der tog hun Sporvogn, og Birgitte kom op til Vally.

„Jeg synes, du er bleven kønnere,“ sagde hun da hun sad i hans Sofa og saa smilende op paa ham.

Vally virrede spøgende med Hovedet, det knappe Smil, som hun kendte saa godt fra Bedste, strøg let hen over hans Mund. Det sorte Skæg gjorde hans smalle, skarpe Ansigt blødere og fyldigere, men Blikket var ikke forandret fra sidst, hun saa ham i Kratgaarden; det var saa fjernt, som saa han alt og ingen Ting alligevel,

saa blinkende skarpt, som laa der bagved i Stedet for Følelse en nysleben Vivisektionskniv.

Jo, Vally havde godt nok tænkt at invitere hende, Frøkenen, med ud i Aften, men saa — ja, hun havde jo i lang Tid været Kæreste med ham, Harald Rude — Journalisten. Og det var for Resten ikke saa rart at blive set saadan offentlig med en andens kasserede Elskerinde — og saa havde han altsaa ingen Bestemmelser taget for Aftenen.

Birgitte smilte stille og tænkte paa Inkonsekvens. Uvilkaarlig kom hun til at huske den Dag, da Vally havde sagt, at hun var godt dum ved at gaa og gemme sin Dyd. — Frisind! — Hm.

Vally pirrede til et Fotografi, der stod paa Bordet — en ung Kvinde, ikke køn, men i en meget dristig Udstaffering, mestendels komponeret af ingen Ting. „Hvad synes du om hende?“ spurgte han, stadig med det spidse, selvsikre Smil.

Birgitte trak paa Skulderen. „Flov synes jeg — mest Ansigtet. — Hvad er hun? — Forfatterinde?“

„Ja.“ Vally fortrak Munden.

Birgitte smittedes af hans kyniske Smil.

„Hvad Branche?“ spurgte hun med samme spidse, knappe Spydighed.

Vally drejede Hovedet til Siden, det dirrede i hans Ansigt af ondsindet Humor.

„Hun gør i Erotik — det er den mest kurante Artikkel for Tiden.“

„Hm, hm.“ — Birgitte strøg Asken af sin Cigaret. — „Ja det kan du jo ha' megen Fornøjelse af. — — — Har du ellers hørt hjemmefra?“

„Ja. Der er rent gaaet den gloende Syge i Onkel. Han skrev om min Sjæl. — Det er beundringsværdigt, saa samvittighedsfuldt han har sat sig ind i Djævlens forskellige Tortur-Metoder. — Bedste længes efter *dig*.“

Birgitte blev mere og mere beklemmt, hun kom til at halvfryse. — Hvoraf kom den sikre Følelse, at Simon vilde komme i Aften — lige saa bestemt. Hun følte Lyst til baade at gaa og blive.

Men saa kom han. Simon Brohusen.

Han stod op ad Døren, bøjede en Gang sin stive Ryg for at hilse paa hende og talte nogle faa Ord med Vally om sit nye Helaftensstykke. Hun saa hans Mund, hørte hans Stemme, han havde ikke forandret sig en eneste Smule; hun tænkte et Øjeblik paa, om hun skulde springe op og slaa Armene om hans Hals, saa fast, at han med Magt maatte fjerne hende. — Aa nej, hvad kunde det nytte?

Han stod der lige op og ned ad Døren. Det haarde, benede Ansigt lyste klart gennem Halv-

mørket, hans rolige Stemme rystede ikke et Øjeblik. Saa sagde han Farvel og rakte hende sin Haand. Der gik samme Fornemmelse igennem hende, som rørte hun ved et Lig — og saa var han borte, og hun vilde givet meget af sit Liv, ja med Glæde det hele for at han ikke havde været der. Hun trak Vejret tungt og saa tomt ud for sig — Vally saa paa hende og en Gnist af den Broderkærlighed, som hans Genialitet og Berømmelse havde fortrængt, skød op i ham. Birgitte mødte hans Blik, hun kunde ikke beherske sit, gad ikke, hun følte selv, at hendes Øjne forraadte al Livets samlede Sorg, alle Sjælesyges stumme Klage.

Vally anslog en forsoren Tone, tog sit Manuskript, som hun før ikke maatte se og sagde, at nu vilde han læse et morsomt Kapitel op for hende. Birgitte nikkede, satte sig til Rette i Sofaen og følte trods Sorgen noget af gammel Hygge hjemme fra Kratgaarden. Vally rullede hende en Cigaret og begyndte at læse — en fantastisk Saarfeberdrøm om hvide, favnende Kvindearme, der forvandlede sig til Bølger og igen blev til Arme, igen og igen, i stadig Vekslen.

Hun hørte det fjernere og fjernere, hendes Tanker akkompagneredes af hans rolige Organ. Hun fulgte den anden Mand ned ad Trapperne, hen ad Gaden, op paa hans Værelse, satte sig paa en Stol og saa paa ham og spurgte med Øjne,

med hver Trevl af sit legemlige og sjælelige Jeg:
 „Hvorfor gjorde du det? Hvad havde jeg gjort?“

„Er det ikke godt, er det ikke knusende humoristisk?“ spurgte Vally.

Birgitte forsøgte at smile. „Det er dristigt,“ sagde hun monotont.

„Det skal det være,“ sagde Vally tilfreds. Alle hans Tanker var igen ved hans Arbejde, hans Blik var igen det kloge, indefter reflekterende, muldvarpeblindt for levende Menneskers Glæder og Sorger. Han rejste sig og strakte sin smidige Krop; saa langede han ud og fik fat i et Par Haandvægte, dem blev han ved, at staa og kaste ud i stiv Arm, til hans Arme sank kraftesløse ned, og han var tyk i Hovedet af stigende Blod.

„Naa, hvad skal vi saa?“ spurgte han forpustet. „Hvad har du Lyst til?“

„Ingen Ting. Jeg vil hjem.“ Birgitte rejste sig.

„Farvel.“

Paa Hjemvejen stjal hun sig ind paa Smedelinien. Der var saa stille, saa mennesketomt — alene det var Velvære. Hun kom helt ned til Vandet og satte sig plat ned paa Jorden, med bøjet Hoved stirrede hun stift ned paa den fugtigsorte Bred.

Den samme stille, dulme Ro kom over hende som hjemme paa Ellers Kirkegaard, hendes Sind

foldede sig sammen og den lydløse Indflydelse — Indtrykket af Ord — kom.

„Hvorfor vil du blive ved at sørge over, at du ikke kan faa tilfredsstillet en Livsfordring, som hører til det Uvæsentlige? Det Væsentlige, dit Arbejde, dine Tankers Maal skal nok komme. Du vil en Dag sande, at et Ægteskab med sandsynligt Afkald paa dit Arbejde, i hvert Fald stærk Splitelse, kun vilde givet stadig Utilfredshed. Men Arbejdet som dit Livs dominerende Faktor vil give omtrent Tilfredshed. Spred saa din ubrugte Kærlighed ud over de mange.“ — — —

Endelig rejste hun sig og gik. Hun følte sig saa skikkeliggjort, stillet tilfreds som et Barn, der har faaet Lovning paa to store Kager. Det Egentlige, det der var hendes Liv om at gøre, det skulde altsaa nok komme — — — og saa skulde hun blive *saa* god!

Naar han nu ikke brød sig om hende, saa brød han sig nu en Gang ikke om hende, og saa var der ikke mere at gøre ved det. — Men alligevel, til hendes sidste Time vilde det mildeste i hendes Sind, hendes Kvindelighed, være bunden til ham. Det maatte bare ikke influere paa Arbejderen i hende.

Idet hun kom gaaende over Østerbros Jernbanebro, hørte hun en Herre, der lige var kørt

forbi, springe af sin Cycle. Et Øjeblik efter var der én, der hilste.

„God Aften, Frøken Storm. Jeg synes jo nok, jeg skulde kende Dem.“

Birgitte spejdede ind i hans Ansigt. — „Kaas,“ udbrød hun. „Nej, er det Dem, Kaas?“

Og pludselig saa hun hele Ellers Egnen for sig, det dukkede frem altsammen ved Synet af Ejvin Kaas, hvis Billede var saa nøje forbunden med alle Billederne derhjemmefra.

Med Haanden paa Cycle-Styret fulgte han saa med hende; Aarene havde taget det bitre af Minderne, han snakkede jævnt og fortrolig om, hvorledes han efter diverse alménmenneskelige Genvordigheder var havnet i Journalistiken...

„Men har De været hjemme i Ellers for nylig — hos Deres Broder?“ faldt Birgitte ind midt i hans entusiastiske Lovtaler over den ideelle Socialisme. „Fortæl mig noget der fra.“

„Ja, jeg var der nu i Sommer. Jeg var da ogsaa nede i Kratgaarden. Deres Onkel gjorde hæderlige Bestræbelser paa at aabne en lille Bivej ind til Himlen for min syndbetyngede Sjæl. Man kunde ikke blive frelst uden ved et Mirakel, man skulde fødes paany af Guds Aand, paastod han. Hvorefter jeg foreholdt ham, at intet Menneske kunde udføre det Mirakel at føde sig selv, følgelig maatte det vente, til Gud fødte det paany gen-

nem sin Aand. Og døde saa et Menneske uomfødt og gik til Helvede, saa kunde Gud takke sin egen Forsømmelighed derfor. I det hele taget tog jeg mig for at sætte ham fast, hvad jeg ikke roser mig af, da det var saare let.“

„Det burde De ikke have gjort, Kaas.“

„Hvorfor ikke?“

„Onkel kan maaske holde til Tro, men han holder ikke til Tvivl. For Resten kan jeg slet ikke tænke mig Onkel dømmende — eller anmassende. Onkel! Den altid godsindede, beskedne, stilfærdige Mand — hvorfor Bedste ogsaa paastod, at han manglede „Trilom“ i Hovedet. Hvad siger saa Bedste for godt?“

„Bedste! — saadan som hun kaldes af hele Egnen — ja, hun er noget ganske enestaaende. Naar hun kommer ind i Stuen, breder der sig en lamslaaende Kulde ud over den øvrige Familie. Selv Svigermor Skov kan styre sin gudfrygtige Mund. De skal ikke tro, nogen vover Omvendelses-Forsøg paa hende.

Jeg hørte en Dag Deres Onkel komme med en forsigtig Bebrejdelse, fordi hun ikke havde ladet ham læse til Præst, hvad der vistnok skal have været hans Ønske tidligere. Hertil svarede hun — og Gud forbarme sig, hvor Øjnene flintrede. — „Nej, det var endda godt det samme. Har du

ingen Nytte gjort i Verden, saa har du da heller ingen Skade faaet gjort.“

Birgitte lo sagte — uvilkaarlig kærligt.

„Hvor det ligner Bedste. Jeg kan høre hende sige det — men at hun kunde nænne det! Jeg kan se Onkel gusne nervøst sammen og skjule sine brune, undselige Raadyr-Øjne under de lange, bløde Vipper. Jeg er vis paa, saadan et Saar, som den Art Ytringer slaar i Onkel, piner ham og holder sig maaske Aar igennem i hans bløde, modtagelige Sind. Men det forstaar Bedste slet ikke, og man kan aldeles ikke forlange det af hende heller. — Lever de ellers godt sammen, Onkel og Agathe?“

„Ja—a, det gør de vistnok. Hun er Pokkers nydelig. Præsten, ham den rødhaarede, har da heller ikke kunnet staa for hendes fromme, blonde Gretchen-Skønhed; men om der ellers har været noget mellem dem, det ved jeg ikke.“

„Det kunde jeg se allerede, da jeg var hjemme. Mærkelig nok, jeg har en næsten unaturlig skarp Sans for Menneskers Forelskelser. Jeg er tilbøjelig til at tro, at jeg ved det, før de selv ved det.“ — Birgitte standsede. „Nu er jeg hjemme. God Nat.“

Kaas slap ikke hendes Haand, før hun havde lovet at komme op til ham ved første given Lejlighed, han boede ikke saa langt herfra. — — —

Birgitte vaagnede Morgenen efter med et forvirret Indtryk af en Mængde Drømme, alle om en — en eneste. Simon Brohusen. Hun havde drømt, at han langsomt lod sin Haand glide op ad hendes Arm og lukke sig blødt om hendes Overarm. Det var det varligste og ømmeste Kærtegn, hun havde kendt, og hun løftede Hovedet og saa paa ham — og fjernede sig.

Hun satte sig over Sengekanten; med Albuerne paa de nøgne Knæ og Hagen i Hænderne sad hun bøjet og saa frem. Saa tydeligt som Simons Ansigt havde været — mildt som det tidligere var. Og hun kunde ogsaa endnu se Udtrykket, hendes Øjne i Drømme havde haft, en Sorg saa tung og dyb og ulægelig, ikke Bebrejdelse eller Længsel, blot Sorg.

Det kom naturligvis af, at hun saa Simon i Gaar — og af at hun laa saa længe vaagen og granskede i sig selv, om Simon muligvis alligevel havde haft Ret med sit „en delicatessen“, det der blev ved at gøre saa ondt.

Naa, hun havde andet at bestille end sidde her og drømme.

En Søndag Eftermiddag kom Birgitte i Spring op ad Trappen til Fru Ingerslevs Lejlighed. Hun

ringede paa. Den lille Formiddagspige lukkede op.

„Er du her endnu, Theodora?“

„Fruen er syg,“ svarede den lille Pige forknyt.

„Men fy da!“

Fru Ingerslev laa paa Sofaen, Hovedet laa dybt og tungt ned i Pudren. Birgitte fik egentlig kun Indtrykket af to store, saarede Øjne, hvor alle Farver flød mellem hinanden, og en mørk, dybt udhulet Grøft under hvert Øje.

Birgitte satte sig skraas over en Lænestols Arm, hun smilte forceret opmuntrende.

„De skal ud, Fru Ingerslev. Det er koldt, men det er friskt, det straalere af Sol og nyt Liv derude. Tag Tøj paa og gaa med.“

„Jeg har selv tænkt paa det. — Men saa gad jeg ikke. — Nu tror jeg alligevel, jeg vil.“ Fru Ingerslev talte i korte Sætninger og aandede hurtigt ud og ind mellem hver. Saa rejste hun sig, stod ret op og bøjede Ryggen tilbage, saa Brysterne buede den tynde Natkjole ud i to runde, bløde Halvkugler, bøjede Hovedet tilbage, saa Huden strammedes over Struben — — — saa aandede hun dybt ud, mens hun smaabankede med den knyttede Haand ind under venstre Bryst.

„Det er saa pinagtigt ikke at kunne aande helt

ud — ikke kunne komme til Bunds med sit Aanddrag.“

Hun gik hen til Bordet, hældte et Snapseglass halvt fuld af en vandklar Vædske — lidt Vand i — og drak det.

„Hvad er det for noget?“ spurgte Birgitte.

„Nafta.“

„Er det godt?“

„Det hjælper en kort Tid.“

Birgitte henfaldt i 'Tavshed. Aldrig havde hun set et Menneske saa herlig skabt som Fru Ingerslev. Det var en Fryd at se. — — —

De gik ad Langelinie — ivrig debatterende en ny udkommen Bog, hvis Mangler og Fortjenester, de ikke kunde blive enige om.

„Jeg synes, den er uden Værdi,“ paastod Birgitte, for jeg synes kun de Bøger er berettigede, der behandler sociale, moralske, metafysiske og praktiske Emner, fordi de er Sten til Fremtidens Bygning. Men man kan ikke lære en Døjt af denne, den indeholder ikke saa meget som en Bitte Kalk.“

„Jo, den gør,“ sagde Fru Ingerslev roligt. „Den kræver *Retten* til at betragte Sansefordringen som en Faktor i den legemlige Organisme, en Faktor, der kræver sit ligesaa vel som Maven kræver Mad, Hovedet Søvn, Nerverne Hvile.“

„Ja, det kan godt være. Men hvis der ikke

blev talt og skrevet saa meget om denne „Faktor“, saa tror jeg ikke den kom til at spille den Hovedrolle, som gør, at mange tror sig forpligtede til at foregribe Naturens Fordring.“

„Det er bedre at foregribe Fordringen, end stride for længe imod. Husk det, Frøken Storm. — For det fører til Sygdom.“ Fru Ingerslev talte saa monotont.

Birgitte svarede ikke. Det var pludselig slaaet ned i hende, at Fru Ingerslev talte af sørgelig Erfaring. Det laa i Tonefaldet. Og i det bitre Udttryk hendes Ansigt pludselig fik. Der blev stille imellem dem, fordi Birgittes Tanker fik saa travlt med Fru Ingerslevs personlige Oplevelser. Hun havde jo været sindssyg — kunde det tænkes at staa i Forbindelse med hendes Udtalelse før?

I hvert Fald kunde Birgitte ikke faa sig til at fortsætte Emnet.

„Tak for den lille Bog, jeg laante hos Dem sidst: „Das Räthsel des Menschen“ — du Prels. Nu glemte jeg at tage den med.“

„Syntes De om den?“

Birgittes Øjne strålede: „Den burde jeg haft for længe siden, den vilde være kommen som et Stykke Brød til en hungrende. Men en Del af de der fremsatte Teorier har jeg selv i Aarenes Løb tænkt mig til; selvfølgelig klarede det jo al-

ligevel vældigt at læse den. — Den har givet mig Rygstød.

Jeg har selv saa tit haft Følelsen af Under- og Overbevidsthed. Hele ens egentlige Udvikling foregaar jo i Underbevidstheden. Man faar en Tanke, en Idé, og den glemmes — det vil sige, den glider ind i Underbevidstheden. Saa kommer den en Dag igen med en hel Del Bitanker, der har uddybet Ideen. Atter glemmes den, og atter kan den komme frem, saa rigt udviklet, at den er bleven et nødvendigt Led i ens Livssyn. Hele det Arbejde er foregaaet i Underbevidstheden.“

„Har De saa ikke ogsaa gjort den Erfaring, at Overbevidstheden arbejder *afhængig*, Underbevidstheden *uafhængig* af ens fysiske Legeme?“

„Jo, netop. Vel sagtens er i Underbevidstheden det umaalelige, individuelle Livsprincip, selve den udødelige Sjæl, Gud-Kimet, inkarneret og gennem Overbevidstheden sat i Forbindelse med den materielle Verden.“

Fru Ingerslev blev pludselig staaende, hun saa skarpt ud for sig.

„Jeg har fortalt Dem mine Tanker om en Sjælelæge. For at kunne hjælpe, maa man i Forbindelse med den Sjæl, man vil bringe Hjælp, en Forbindelse, som alene Sympatien kan faa i Stand. — Det er fra Underbevidstheden den personlige Atmosfære udstraales, og jeg tænkte den

Gang, at naar en fortvivlet Sjæl udstraalede sin Søgen, sit Raab om Hjælp, og mødte en Udstraa-ling, der kom med Hjælpen og gerne vilde yde den, saa maatte den lidende Sjæl føle det som et beroligende Kærtegn.

Over Hovedet tror jeg paa, at gode Tanker har stor Magt — og udstrakt Virkning.“

„Hvorfor opgav De i Grunden Deres Idé?“ Det var første Gang, Birgitte havde dristet sig til det Spørgsmaal.

Fru Ingerslev gav sig til at gaa igen. „Fordi“ — — hun trak paa Skulderen og slog over i en anden, ligesom letfærdig Tone — „jeg havde saa meget andet i Hovedet. Og saa var jeg vist for smuk.“

„For smuk?“

„Ja—a. Saadan paa en egen Maade. — Den Fare truer ikke Deres Fremtidsmaal, De er en sød, køn Pige med smukke, sjælrige Øjne, men De har ikke Mandstække. De har et Træk ved Deres Mund — ikke fuldt udviklet endnu, men det er der — det forraader Spiren til en stor, personlig Sikkerhed.“

Birgitte gik og grundede. „De ved,“ sagde hun endelig, „jeg har fortalt Dem om den besyn-derlige Indflydelse, der har fulgt mig næsten siden jeg var Barn — den der forøvrigt altid har baaret mig oppe, tvunget mig til Arbejde, trøstet

mig i Sorg — Forbindelsen med den, forekommer det mig, sker *direkte* gennem Underbevidstheden.“ —

Fru Ingerslev svarede ikke, Birgitte tænkte halvt flov, at hun ikke havde hørt hendes Ord. Men i det samme sagde hun stille:

„Den Indflydelse vil gøre Dem til en af Jordens Ensomme — men det kan jo være, den vejer det op. — — Skal vi sætte os lidt.“

De var kommen helt ud til Brohovedet, Fru Ingerslev satte sig tungt paa Bænken, hun saa ud til at være godt træt.

Birgitte sad og saa grundende ud over Vandet. „De sagde før, Fru Ingerslev, at jeg ikke har Mandstække“ — hun lo dæmpet — „tro nu bare ikke, De har krænket min Forfængelighed, det er ikke det, men — hvordan kan det saa være, jeg har døjet med saa mange Mænd som jeg har? Nu er der en af dem igen, en af de Svinepelse, der tror, jeg er en Legetøjspige; det er en ældre Kavalier, som kommer der i Huset, hvor jeg bor. Saa snart vi er alene, ser han paa mig med Øjne, som om vi delte Hemmelighed sammen — disse modbydelige Øjne, der er bleven fede og slimede af smudsig Elskov. Fordi mine Øjne er lidt mørke og maaske lidt mere frie i Blikket, saa tror han straks, de er Invitationstegn til hans malproppe

Gunst — og han ved jo, jeg er ene — uden Ven og Værge.

Og den Race har jeg døjet saa tit med — saa tit, at det ikke saarer mig mere — desværre. Jeg har Sjov af dem nu, jeg studerer Mandens stigende Stadier i Modbydelighed. — — Men at det netop rendyrker mit Sind, det vil jeg ikke paa-staa.“

„Det er Bærmen,“ sagde Fru Ingerslev roligt, „den kan man ikke dømme efter. Men saa kan jeg forstaa Grunden til, at Deres egen erotiske Sans udvikler sig saa sendrægtigt, De har faaet Lede for Erotik. — — — Men De er *ikke* nogen kold Natur, bild Dem bare ikke det ind, De skal nok faa Deres at døje, vent bare.“ — — —

Paa Hjemvejen skiltes Birgitte og Fru Ingerslev ud for Koncert-Palæet. Birgitte saa paa sit Ur; der var over en Time til hendes huslige Pligter fordrede hende hjem til den Drage, der daglig svang sin Mundlæder-Svøbe over hende. Der kunde lige blive Tid at hilse paa Julie, naar hun tog Sporvogn.

Julies Værelse var i tæt Taage af Tobaksrøg. Julie selv var overlegen. Paa et flunkende nyt Dameskrivebord laa en hel Del løse Papirer, fordelte i Bundter.

„Jeg er ved at skrive en Bog,“ forklarede hun nonchalant. „Den skal hedde „Blod“. Her skal

du se noget, som er voldsomt godt.“ — Julie blandede alle Bundterne mellem hinanden og fandt derved et Par løse, beskrevne Blade frem. Hun rakte Birgitte dem med et protegerende: „Du maa godt læse dem.“

Og Birgitte læste — Linje for Linje, Tanke for Tanke Vallys pivradikale Udfald mod alt og alle. Selv hans ejendommelige, knappe Stil var hist og her velbevaret og stod Side om Side med noget farligt Sludder.

„Synes du ikke, det er godt?“ Julies Stemme udtrykte ikke Gran af Tvivl.

„Aa jo.“ — Birgitte tænkte bittert paa sin egen Bog, der laa ved Forlaget, den kunde maaske naa at komme tilbage samtidig med, at Julies udkom. — „Hvornaar skal du have den ud?“ spurgte hun, følgende sin Tanke.

„Aa, jeg ved ikke rigtig. Nu skal Vally og Simm og jeg vist en Tur Jorden rundt — Simm tjener mange Penge, hvis hans nye Stykke bliver antaget. — Du ved, vi har altid talt om saadan en Rejse.“ — — Birgitte erindrede med en egen bitter Humorisme den Gang, Turen blev planlagt i Ellersis skyggefulde Krat. Underligt at Julie som var Kvinde og ikke ond, systematisk pillede det Saar op, hver Gang de talte sammen. — Julie vendte tilbage til sin Bog, hun fik et overanstrengt Udtryk.

„Det er alligevel voldsom svært saadan at samle alt det — og gennemtænke det. Det skal være noget ganske ekstra, skal jeg sige dig; du kan bande paa, Folk skal faa noget at forarges over.“

„Vally skal vel gennemse den?“ Birgitte tænkte med Bekymring paa Julies meget originale Ortografi i Breve.

„Ja, naturligvis. Han hjælper mig jo lidt.“

„Saa er I da bleven forligt igen?“

Julie smilte uendelig overlegen. „Jeg vidste godt, han kunde ikke undvære mig.“

„Hvorfor ser jeg aldrig noget til Vally mere? Jeg har ikke set ham i umindelige Tider.“

„Ja, ser du“ — Julie vred sig lidt ved det — „han kan ikke lide — han siger, dit Liv er naturstridigt. Du er jo snart fireogtyve Aar og — du lever jo fuldstændig som Nonne. Han siger...“

Birgitte rejste sig og lo ondt.

„...Ja, det er ikke min Skyld, jeg har virkelig bedt ham om at tage dig med, naar vi skulde ud sammen med Kammeraterne — du omgaaes jo ingen Mennesker uden denne Fru Ingerslev, der for Resten ikke har nogen særlig pæn Fortid — men han siger, han kan ikke være dig bekendt...“

„Aa, nej.“ — Birgitte smilte indadvendt. — „Det kan jeg saa godt forstaa. Det maa være en Skam for en Valdemar Storm, Nutidens mest

sansculotrøde Umoralist, at han har en Slægting, der er anstændig.

Jeg kan saa godt forstaa det. Jeg skal heller ikke genere ham mere med Slægtskabet — men med hans Tilladelse og ogsaa uden den, træffer jeg vedblivende mine Dispositioner selv i det Punkt.“

Julie saa næsten forlegen ud.

„Ja, du har naturligvis aldrig kunnet forstaa — eller billige — mit og Vallys frie Forhold.“

„Hvad kommer det mig ved, det bliver jo jeres Sag.“ — Birgitte var bleven opirret. — „Det er ikke noget, man skal gøre, fordi en anden har gjort det.“

Saa tav de begge to. Birgitte sad og trommede paa den flunkende blanke Skrivebordsplade, det var som om noget gled ud af hendes Hjerte og efterlod saadan en underlig Flovhed.

„Hvorfra kender du for Resten Fru Ingerslev?“ spurgte hun endelig.

„Jeg kender hende ikke. Men Vally og jeg saa dig en Dag sammen med hende nede ved Søerne. — I var altfor optaget af det, I talte om, til at se os. Vally gik jo en ganske kort Tid paa Hospitalet, og da gik hun der samtidig; hun var nok dygtig, men hun var saa rasende hellig, og saa derfor blev der jo et forfærdeligt Grin, da hun pludselig selv blev Patient; hun havde mishandlet

sig selv — saadan erotisk, forstaar du. Hun kom paa sjette Afdeling.

Den Gang hed hun Debora Wiberg — jeg kan dunkelt huske Navnet fra en Avis, der havde faaet fat i Skandalen. Saa blev hun gift — det har Professoren vel raadet hende til — men hun blev skilt kort efter. Hun er vist saa eksentrisk i det hele taget. — — — Men hun maa have taget Navnet Ingerslev, siger Vally — maaske det er et Slægtsnavn — for Manden hed Ortwig.“

„Ortwig!“ Birgitte raabte det uvilkaarlig op. „Mon det skulde være den Kavalier, der kommer i Huset, hvor jeg er. Ved du, om han er Direktør for noget et eller andet Selskab?“

„Ja, det er han vistnok.“

„Ja, ved du hvad, saa kan jeg godt forstaa, hun ikke har kunnet holde ham ud. Du skulde se ham. Han ligner en præmieret Aktietyr af den Slags, som flere Sogne slutter sig sammen om. Stor, dum og dump, modbydelig i Ro, mer end frygtelig i Raseri. Han har svært Kig paa mig. Uha! Det kryber i min Ryg bare ved at sidde ved Siden af ham — saadan en kold, prik-kende Fornemmelse; har du aldrig kendt det? — Men hvad tænker jeg paa.“ — Birgitte sprang op og saa paa sit Ur — „jeg skal gaa lige med det samme.“

Hun næsten løb op ad Østerbrogade, hun vilde

nødig være upræcis. Der susede en Sporvogn forbi, hun fik lige set et Glimt af Ejvin og hans Fætter, Frans Kaas, der stod bag paa. — Saa sprang en Mandsperson hovedkuls af, kom hen til hende og hilste.

„De brækker da Halsen en Dag, Kaas. De skulde lade Dem engagere til en større Cirkus med et lille Lokomotiv og saa springe af og paa, naar det var i ti Mils Fart.“ —

Ejvin fulgte med hende, han fortalte begejstret om et politisk Møde, han havde været til i Gaar Aftes, hvor det gik morderlig hedt til...

Birgitte saa fra Siden op og mødte hans Blik, — hun mærkede Blodet langsomt drive op i Ansigtet, det brændte helt ud i Ørerne — begges Øjne havde forraadt Lysten til at kysse.

„Ser De ikke snart op til mig igen?“ spurgte Ejvin ved Birgittes Gadedør. „Jeg har faaet min Bogsamling udvidet betydelig siden sidst, De var oppe.“ — — —

Fruen var selv ved at lægge Gafler frem, da Birgitte gik igennem Spisestuen. Hun saa op — fjendtlig — med kendelig Glæde over at have Ret til at skælde ud. Birgitte *var* virkelig fem Minutter forsinket.

„Jeg synes, De er gammel nok til selv at passe Tiden, Frøken. — Men nu kan De vente, til De faar fri igen.“

Birgitte gik stille til sin Gerning. Et havde Livet mellem Fremmede da lært hende: at tie.

Da hun var færdig med at vaske op og stille til Side efter Bordet, gik hun ind og sagde god Nat. Fruen sad ved Klaveret og „drømte“ Salmen: Dejlign er Jorden... mens hendes Mand som sædvanlig sov.

Fruen drejede Hovedet om midt under Slutningsstrofen: gaa vi til Paradis med Sang. — „De gaar ikke ud, Frøken Storm,“ sagde hun hvast. „For Resten synes jeg ikke, det er Tid for et ungt Menneske at gaa i Seng. Er der ikke noget af Deres Tøj, der trænger til at ses efter? Skoningen paa Deres Dagligkjole er mildest talt skrækkelig.“ —

Birgitte hentede sin Kjole og begyndte at sprætte Skoning af, mens Fruen „drømte“ — ganske douce: Den Idræt Gud er takkelig...

Endelig slap Birgitte da fri og kom ind til sig selv. Men hun kunde ikke gaa i Seng, lige med det samme, hun maatte som sædvanlig leve lidt først, slaa en lille Sludder af med sine Tanker, vurdere Dagens Indtægt i sin Dagbog — og drømme lidt om Ejvin Kaas. Hun gik halvtafklædt omkring og smaasmilte satirisk — ved Gud, det trak i hendes Læber af Lyst til at kysse.

De Gange hun og Ejvin havde været sammen siden deres Møde paa Jernbanebroen, havde de

begge gaaet udenom, hvad der havde været dem imellem i Ellersis. Forresten undgik Ejvin med en næsten pinlig Konsekvens alt, hvad der i deres Samtaler kunde føre Tanken hen paa Erotik.

Han var egentlig ikke Spor af køn, Ejvin — men der var noget kraftigt og rent over hele hans Person, som indvirkede saa løjerligt paa hende.

Birgitte kom endelig i Seng, hun borede Hovedet ned i Pudren og *vilde* sove — straks; Klokken var jo to. — — Der steg en sær underfundig Varme op igennem hende, hun vendte sig, hun *kunde* ikke sove.

— — —

Det var en Uges Tid efter. Birgitte havde været ude at besørge en Del Ærinder og kom sent hjem. Da hun i Mørket gik gennem Entreen, slæbte hendes Kjole et Brev med sig — hun hørte den lette Skrasen af Papiret henad Gulvet; sandsynligvis var det til hende, ellers havde Fruen vel taget det op.

Hendes Hjerte gav sig til at hugge, og det dirrede nervøst i Læberne, da hun inde paa sit Værelse saa Forlagets Stempel øverst paa Konvolutten.

Saa brød hun det langsomt og læste. — Et høfligt Afslag. Et opmuntrende Afslag. Men et Afslag.

Langsomt sneg der sig Lammelse over hende.
— Hvad nu? — Hendes Energi var løben træt.

Et uopslideligt Uheld syntes at følge hende.
Alt hvad hun rørte ved, *skulde* mislykkes.

Naar hun saa tilbage, hvor havde alle de Aar været haarde.

Og hvorfor?

Hvad havde hun gjort?

Hun saa Brevet igennem igen. — Hendes Emner var for lidet tiltalende! — — — Naa. — — — Mon Forlæggeren mente, at Livet var tiltalende?

Alle, alle de spildte Nætter!

Det var ikke første Gang, hun fik Afslag paa noget, hun havde indsendt, men det havde ikke slaaet saa haardt som i Aften. — Mon det var Tanken om Julies Bog, der gjorde det? — — — Var det da ikke, som stod der en ond, lumsk Magt over hende og tvang hende ubønhørligt mod det ene Maal: Selvmord. Hvor mange Gange havde hun ikke været dybt bestemt paa, at nu skulde det have Ende, nu vilde hun dø — men hun kunde ikke. *Kunde* ikke. Og hun havde dog Midlerne lige ved Haanden, i hendes Dagbog-Kasse, der var forsynet med tre forskellige Hængelaase, laa baade Morfin og Stryknin — nok til at slaa en hel Herregaards-Besætning ihjel med. — Hun havde tigget og koketteret saa længe med Ejvin Kaas hjemme i Elleris, at han havde givet hende det.

Og det var ikke, fordi hun gøs tilbage for den ene Handling. Det var heller ikke, fordi alt hvad der var i hende, satte sig op mod, at Posten skulde komme til Kratgaarden med Brev til Bedste, og i Brevet skulde staa:

Birgitte er død.

Bedstes Sorg kunde hun nok et Øjeblik faa lukket ud af sin Tanke.

Men hun kunde ikke faa sig selv til at dø. — Det var som om hver Nervetrevl havde slaaet Rod i Livet og protesterede mod at dø.

Hun gik endelig til Ro, lukkede Øjnene haardt i og lukkede for sine Tanker — kunde ikke sove og vilde ikke tænke.

— — —

„Vil De ikke lægge Tøjet?“ spurgte Fru Ingerslev. — Birgitte hæsblæsedede endnu, forjaget og rød: „Nej Tak — — — bare hægte min Krave op, jeg forgaar af Varme. — Jeg har stjaalet mig herop — jeg vilde bare vise Dem det.“ Hun rakte Fru Ingerslev Brevet fra Forlaget.

„Herre Gud, det man skal krige for Tilværelsen.“ Der laa en langt dybere Medfølelse og Forstaaelse i Fru Ingerslevs forskende Blik end i Ordene. „Men De skal ikke lade Dem slaa ned, Birgitte.“

„Nej.“ — Birgitte strakte sig med Hænderne stemt fast mod sit Bælte. — „Nu er jeg over det

værste. Jeg tror nok, jeg tager den Plads ude paa Landet, jeg forleden talte med Dem om. Den er ikke behagelig og det er sønden for Sol og Maane, men jeg kan regne ud, der kan blive rigelig med privat Tid.

Jeg dykker ned en Gang endnu. — Jeg er blot ikke paa det rene med hvordan, men det kommer vel. — — — Uh, men det er alligevel ærgerligt.“

„De skal nu ikke være saa ked af det, Birgitte, for har De ikke vundet andet, saa har De klaret mangt og meget i Deres eget Sind, vundet det bedste Honorar i aandelig Sundhed.“

„Det er jeg heller ikke blind for. Men jeg ved jo, det kan ikke vedvare — inden et Aar er gaaet, har der hobet sig saa meget op i mit Indre, at jeg for min Sjæle-Ligevægts Skyld *maa* skrive det ud igen. Jeg maa — enten jeg har Udsigt til at faa noget ud eller ej.“

Fru Ingerslev saa stirrende ud for sig. „Jeg vilde ønske, jeg kunde hjælpe Dem“ — hun rystede paa Hovedet — „men jeg *kan* desværre ikke.“

Birgitte havde flere Gange lagt Mærke til Ting, der kunde tyde paa, at Fru Ingerslev døjede med at klare sig, men Fru Ingerslev selv talte aldrig selv om Pengesager, og saa havde hun jo ingen Ret til at føre det paa Bane.

„Jeg vil savne Dem. Meget.“ Fru Ingerslev saa op og smilte. „De virker saa opstrammende

— vel sagtens fordi De sprutter langt hen af Livsvilje. Og saa ser De altid saa velsignet venlig ud. Men De er ikke fuldkommen lille Birgitte, De kan for Eksempel godt tale ondt *om* nogen. Det var det, De skulde vænne Dem af med.“

Birgitte lo. „Skal forsøge.“ Men lidt efter sagde hun alvorligere: „Det er i Slægt med min Karakters daarligste Egenskab, jeg har saa svært ved at glemme en Krænkelser.“

Fru Ingerslev nikkede bestemt hen mod hende. „Da er det Uret af Dem, Birgitte. De burde tværtimod have lettere ved at komme over Smaaligheder end de fleste andre. Hvor mange, tror De, har haft den Hjælp, De har? Hvis De naar Deres Maal — og det gør De nok — saa kan De være vis paa, at denne „Indflydelse“, som De kalder Deres indre Stemmer, har haft sin store Andel deri.

For selv om det slet ikke er oversanseligt, men Deres egen Natur, saa vær glad, De har Deres Natur *med* Dem og ikke *mod* Dem. Var De, som De har fortalt, da De endnu var ganske ung, bleven ved at stride imod, saa havde De endt i et Galehus, men Deres Instinkt valgte det rette — eller Indflydelsen var stærk nok til at holde Dem fast.

Men De skulde prøve at stride Aar igennem mod Deres egen Natur, have Helvede hedt inden i Dem selv, prøve naar Sjæl og Legeme strides i

samme Person. Det er ikke morsomt — og ikke sundt.

De har jo egentlig aldrig staaet alene i Sjælekamp — men det har jeg.

De skulde vide, hvilken Pine det er at have sat sig et stort, smukt Maal, helst ville vie sig til, leve for dette ene — og saa hvert Øjeblik forstyrres af Branden i sit eget Blod. Derfor kan jeg ogsaa saa godt forstaa, hvor grumme lidt det morer Dem at slaa Natspande ud, naar De er mest oplagt til at skrive om Moral. Men De har dog den Trøst, at det trættende Daglig-Arbejde kun er *Midlet* til Maalet, det faar Ende en Gang.

Men den Trøst havde jeg ikke den Gang. Jeg saa kun, at hele mit Liv var spaltet, og det vilde det blive ved at være — og fra begge Sider flød Livsværdien ud i Spalten, ligesom ved en Græn, der er kløvet tværs igennem. Først da jeg frigjorde mig for Pietismens Moral, fik jeg mig selv helet — men da var det bare for sent.“

Fru Ingerslev trak Brynene nedefter — nervøst. Øjnene fik igen den usunde, blaaklare Glasglans, som altid kom, naar hun blev heftig.

„Jeg vilde saa meget og jeg gjorde saa lidet — jeg stod med Evnerne og fik ikke brugt dem; der er noget saa bittert i det. — — — Jeg vilde lært Menneskene om det, der er alle Bud, al Moral: *at være gode mod hinanden*. Og jeg vilde lært

dem om den Rigdom, de har i deres egne Tanker, en Rigdom ingen kan tage fra dem; lært om at være glad ved Livet, fordi hver eneste Dag forøger Rigdommen gennem Erfaring, Forstaaelse og Sympati for sine Medmenneskers Liv og Handlen.

I Livets Løb falder al Ting i Værdi, kun et vil stige — her og alle Vegne: Tankens Værdi.

Og jeg vilde have lært om at være glad ved at dø — naar Tiden kommer — vis paa at Døden kun er en Bro; naar den er overskreden, staar Vejen aaben for endnu større Rigdom.“

Fru Ingerslev gjorde et lille utaalmodigt Kast med Hovedet.

„Og saa endte det altsammen med et sagligt Professor-Paabud om ikke at „tænke“ saa meget. — — — Naa“ — hun smilte indadvendt, men ret frejdigt — „har man tabt, saa *har* man tabt, saa faar man sætte sin Lid til, at man faar Lov at prøve igen — under bedre Vilkaar.“

Birgitte sad i sin sædvanlige Stilling skraas over en Stolearm — bøjet — hun truttede en lille Smule Mund og saa spørgende paa Fru Ingerslev.

„Fru Ingerslev — sig mig — vilde De tage det ilde op, om jeg engang tog mig for at behandle det, alt det, De der har gaaet og tænkt paa?“

„Nej hvad skulde jeg have derimod? Men hvordan vil De bære Dem ad med det?“

„Det ved jeg ikke — endnu. Men det kommer nok; nu kan det jo ligge og muntre sig inde i Underbevidstheden en Tid først.“ — — —

Birgitte maatte skynde sig, for ikke at komme for sent hjem. Hun holdt med Magt Tankerne fast om Sildesalat og kold Bøf, Servietter i Bispehueform og smaa Aftengafler — hun havde nær taget de store Middagsgafler i Stedet for; sikken Omgang der saa havde været til hende.

Der var en Hurtighed, en Uro over hendes Bevægelser, en krybende, myldrende Fornemmelse inde i hendes Hjerne, som om Masser af Tanker dybt inde var i Virksomhed.

Da hun endelig ved ti-Tiden kom ind paa sit Værelse og fik drejet sin Nøgle om, vældede det frem. Besynderlig, hvor Fru Ingerslev altid virkede befrugtende!

Hun gik frem og tilbage og nød det surrende Virvar derinde, nød hvorledes en og to Tanker kædede sig sammen med andre, dannede en Form — og en Idé var født. Og atter og atter det samme, en Rigdom af sprællende Liv.

Saa kædede Tankerne sig sammen om Fru Ingerslev — det som Julie havde fortalt med forskellige Ting, hun selv havde hørt af Fru Ingerslev — om hendes Kamp med Forældrene for at faa Lov at studere, hendes sejge Vilje der sejrede, hendes Løfte om ikke at glemme sin „Baby-Tro“

— om den gamle Hindu, der var i hendes Forældres Hus, ham hun havde gaaet og tullet med det meste af sin Barndom, og til hvem hun egentlig kunde lede sin Livside tilbage, at gøre Menneskene sunde ved at gøre dem gode — og nu sidst om den Spaltning, der havde suget hendes Kraft fra begge Sider — legemlig som aandelig — og været Skyld i hendes Sygdom...

Birgitte pressede pludselig Tommelfingrens Negl mod sine Undertænder og stod stift stirrende og ubevægelig.

Ideen! — Der var Ideen jo!

Der gik Uro i hele hendes Legeme, hun gik om og strakte sig, hun følte sig som en eneste stor spændt Fjeder. — Det var umuligt at staa stille. — Og inde i hende — aa — aa — aa, det ynglede og boblede, det var som om alle Porte til hendes Underbevidsthed var slaaede paa vid Gab; det bra-sede frem derinde fra, faldt over hinanden — en vældende Flod af nye Indfald. —

Der var jo Ideen! — Ideen til hendes nye Arbejde!

VII.

Birgitte dukkede sig dybere over Papiret, det kneb med at se, og hun *vilde* være færdig. — — —

Saa. — Hun rejste sig.

Hun havde skrevet siden Kl. syv i Morges — paa The og Franskbrød, engelsk Skik — nu brændte hendes Kinder og Øjnene sved. Nu vilde hun holde Skumring.

Hun lagde sig paa Sofaen med Haanden over Øjnene, for ligesom at tvinge dem i, holdt med Magt Laagene nede — det sled og trak i de tynde Hudlapper, nervøse Ryk og kriblende Dirringer — og hun blev ved at se Bogstaver, Masser af store, levende Bogstaver, der flød i noget sort.

Saa fangede hendes Øre en hel Del klare, falske Barnestemmer, der sang larmende til Dans; Lyden kom forstærket og ligesom afrundet op til hende gennem den smalle, tragtagtige Gaard:

Jeg gaar omkring
i denne Ring,
saa byder jeg dig
at danse med mig.

Stemmerne blev ved — ufortrøden — om igen og om igen, bestandig det samme. Hun hørte Skoenes Slæben henad Stenfliserne, tænkte flyg-

tigt paa forældreforfærdende Skomagerregninger og var gennem forskellige Stadier naaet til at blive taalmodig, da hun hørte en Port smække i, og Sangen kom ikke mere.

Langt oppe i Farimagsgade hørte hun Søndagsstøjen, selv Hundenes Glam havde noget søndagsligt ved sig.

I et Tagkammer ligeoverfor hendes begyndte en Violin en Dansemelodi i skærende tynde Toner, og da den havde muntret sig lidt solo, begyndte Kirkeuret drævende at slaa fire. De tunge, taktfaste Slag lød til Violinens Kvidren som en Bodsprædikants Snak med en lattermild Gadetøs.

Birgitte rejste sig, det kunde ikke nytte at ligge længere, hendes Høresans var rent hejmdalsk skærpet; hun syntes, hun maatte kunne høre den svageste Lyd i hele Verden.

Hun tændte Lampen og bestemte sig efter nogen Vaklen for sin Dagbog:

3. Oktober.

Min første Søndag paa min egen Hybel! mine Længsles Maal gennem mange, trange Tider! Jeg kom i Gaar og har Penge — hele firs Kroner til at bygge en Fremtid paa. Jeg har faaet dem af Bedste, og de brændte, den Dag, de kom til mig, de hede Taarer op i mine Øjne. Bedstes

kummerlige Aftægtspenge! — Der er Smalhans i Kratgaarden, siden Agathe kom til Styret.

Jeg har været flittig i det Aar, der er gaaet — der ude paa Gaarden mellem Svin og Geder. — Jeg har renskrevet og indsendt til Forlaget en Samling Noveller, hvilke jeg for Resten ikke bryder mig ret meget om, og jeg har netop lige nu fuldendt et Skuespil! Som jeg bryder mig om! Af ganske Hjerte! Aa, om nogen saa mig bag lukkede Døre skrive Komedie, de vilde le sig ihjel! Snart er jeg Mand og snart er jeg Kvinde, snart er jeg Skurk og snart er jeg Helgen, snart haler jeg en Skammel frem og holder Taler til Folket med brændende Øjne og Gløder paa Tungen; snart staar jeg med Armene slyngede om en Stol, smægtende med al Jordens Elskov i mit Blik; eller jeg er gammel Vismand, der docerer Brodersind og det Godes Udødelighed for de Unge. — Og lige hedt gaar jeg op i det altsammen. — Og atter og atter gentager jeg den samme Replik — forandrer her og forandrer der, piller et Ord ud og sætter et andet ind, og prøver igen — om den nu falder utvungen og let for Tungen, som fødtes den i det samme.

Sandelig Livet bør leves. Det bør. Hvis jeg altid maa være her i min fattige Rigdom.

Det er ikke sandt, at noget man har higet efter har tabt sin Charme, naar man har naaet det. Jeg

er tilfreds her. Mit Kammer er ikke pragtfuldt, Kosten ikke lukullisk, men jeg svælger i Papir og Ensomhed. Og er der gode Aander til, saa lad mig leve videre saadan, jeg selv skal stramme mig op til det yderste.

Jeg er endnu ikke rigtig hjemme her, jeg har ligesom ikke inddraget mig Stuen. Jeg tænker ikke vidt ud, jeg mærker mit Tankeliv strække Følehornene ud og vejre Stuens Luft; men det skal ikke vare længe, før jeg har Stuen helt gennemaaet af mig, saa jeg er omgivet blot af mig selv.

Naar jeg har gaaet noget frem og tilbage og har faaet de sædvanlige manende Ord fra min „Indflydelse“: „Du skal lægge dit Selv, din ærlige Overbevisning, hele din Kraft udelt i dit Arbejde,“ saa har jeg snart erobret hele Stuens Atmosfære.

Jeg tænker mærkelig nok aldrig mere paa Ellers Kirkegaard. Der er ikke den Dragen i mig mere, som tidligere. Maaske er det, fordi jeg altid, naarsomhelst, kan faa mine mystiske Venner i Tale, blot jeg ved, ingen Mennesker kan se mig, og jeg ingen kan høre. De har for lidt siden spurgt, om jeg nu ikke selv kunde se, hvor umoden, jeg indtil nu har været, hvor lidet kvalificeret til at publicere Ideer, der

flød uklare, uden Sammenhæng i min Hjernes Taage.

Og vist har de Ret. — Hvor mange Gange har jeg ikke udgydt min Fortvivlelse her i min Dagbog over den uhjælpelige Taage — somme Tider saa tæt som Grød — i min Hjerne. Nu er den borte. Min Hjerne er klar. — — — Det er som om en ny Person er brudt igennem, som om jeg har tilbagelagt noget uden egentligt at vide det; som om der i Underbevidsthedens Værksted er arbejdet med og klaret alt det Stof, mit ydre Jeg i de svundne Aar har indsamlet.

Glipper nu al Ting for mig! Uha.

Den Dag jeg igen skal søge ud blandt Fremmede, hvor Stuernes Luft er uheldelig fordærvet af ubehagelige Menneskers Tanker, da vil det risle rødt ned ad mit Hjertes Vægge.

Men det maa ikke ske, det *maa* ikke. — Saa tror jeg ikke, jeg holder længere. Jeg husker, mens jeg var hos Julie, hvor bleg hun blev, naar hun saa mig med et Blyant, Tegnet paa de Skrive-nykker-Dovenskab hos mig, som hun ikke kunde forsone sig med. Og naar der var Dage, hvor min Underbevidsthed skummede særligt meget op paa Overfladen, saa jeg *maatte* skrive, saa gemte jeg Blyant og Papir i mine Strømper og listede mig ud tre-fire Gange, indtil Julie, bekymret for

mit legemlige Vel, spurgte, om jeg havde Mavepine og tyllede Bittere i mig...

Det bankede. Det var Ejvin Kaas.

„Læg Frakken, Kaas,“ foreslog Birgitte.

„Nej Tak, jeg skal hen at spise. Og jeg kom egentlig op for at spørge, om De ikke har Lyst til at gaa med?“

„Jo Tak, hvorfor ikke.“

„Men det er der, hvor jeg spiser — Pensionatet for Herrer. Men det bryder De Dem vel ikke om?“

„Aa, de kan vel ikke æde mig.“ Birgitte satte sit Slør foran Spejlet, hun truttede uvilkaarlig Mund — i Spejlet mødte hun Ejvins Blik, rødmede lidt og lo.

„Saa gik vi.“

Pensionatet laa paa Boulevarden. Der var fuldt op af Herrer, da Ejvin Kaas og Birgitte kom. Birgitte krøb dybt ind i et Sofahjørne, til Maden vilde blive serveret. Aldrig havde hun følt sig saa ubehagelig til Mode, det var som om al Ting i hende krøb sammen — rent skrumpede ind.

Det hjalp lidt, da Frans Kaas, Ejvins Fætter, kom. Han havde to Damer med og præsenterede:

„Frøken Meta og Frøken Misse Bonnesen, Frøken Storm.“

Man konverserede hinanden — tvungent — søgte Emner og flove Smil.

Fra et af Sideværelserne kom to Herrer sammen, de tog Plads ved Bordet samtidig med Ejvin og Frans Kaas og deres Damer.

Der var mange — vel en seksten Stykker. Ligeoverfor Birgitte sad en yngre, bredskuldret Mand med lukket Ansigt og tavse, glansløse Øjne; af Samtalen fik hun ud, at han hed Ingemann og var latinsk Jurist. Ved Siden af ham sad en lille velbygget, paafaldende smuk Løjtnant Krone; den glatte Guldring paa hans hvide Højre glimtede om Kap med hans brune, kokette Øjne. De to, der var kommen ind sammen, hed Veber og Rasmussen, de lo begge to hele Tiden, men hver paa sin Maade. Vebers uskadelige hø, hø, hø, mindede om en Papegøje; han var Prøveklud for det samlede Bords Vid, i hver eneste Bevægelse viste han en besynderlig støjende, ligesom blind Naragtighed.

Men de var allesammen rene Engle imod Rasmussen. Han lo Huden af hende, han lo hende syg, aldrig i sin Levetid havde hun hørt noget, der berørte hende saa pinligt.

Han dominerede Stemningen. Aldeles.

Luften derinde føltes saa tyk og tung af smudsige Tanker og skidne Ord; hun følte hvordan al Udstraaling fra hende trak sig indefter, krøb i Skjul. Hun gjorde sig saa lille som mulig mellem Frederik og den høje, veludviklede Misse

Bonnesen, kunde ikke finde paa noget at sige, men skævede til Bordendemanden, Rasmussen. Det var en lille, skruttet Figur med udpræget Aagerkarle-Ansigt — infamt markeret — Stemmen var lad og snøvlede, som gad han knapt tale for Kynisme og Blaserthed.

Det var som udgik der Strømme fra ham, der forvirrede — usikkergjorde — vakte en instinktmæssig Følelse af, at den Ka'l vilde slaa en i Ansigtet med den sjofleste Raahed, hvis det faldt ham ind, overlegen i sin totale Mangel paa Finfølelse og Hjertelag.

Han slog ud med tre lade, flæskhvide Fingre — hen mod Ingemann — og snøvlede.

„La' nu vær' aa vær' saa hellig, Ingemann, vi ved jo saa godt, De holder *saa* meget af smaa, varme Retter — saad'n smaa silkebløde Snapse, hæ, hæ, hæ.“

Ingemann kløvede en Kartoffel.

„Ja, for De er jo Gourmand paa det Omraade, Ingemann, det kan jo ikke nægtes,“ snøvlede han videre.

Veber skrattede op, hans Gaffel faldt larmende paa Gulvet.

Ingemann trak op til et Konvenienssmil, det blev kun til en Vrængning og en lille Krølle paa Næsen — omtrent som ved en tirret Hund.

„Det er s'gu ikke sært efter de Ture, De har haft mig med paa,“ sagde han uden at se op.

„Hæ, hæ, hæ,“ gnækkede Rasmussen smigret.

„Modbydelige Ka'l,“ hviskede det inde i Birgitte. Som i uvilkaarlig Smerte trak hun Skuldrene sammen, hun sad med en Følelse, som om hendes Ryg var blottet og blev prikket med Naale.

Ejvin sad med sammentrukne Bryn, han saa nervøs ud og spiste hurtigt. Et Par Gange ragte han i Karambolage med Løjtnant Krone.

Frøknerne Bonnesen havde ingen Ting forstaaet, de koketterede skiftevis med Frans og over Bordet med Løjtnanten.

Vebers Kniv gled, Hønseskroget fløj fra Talerknen over paa Dugen og væltede et Glas med Porter.

Almindelig Grin. Og Hagelbyge af mere eller mindre vellykkede Komplimenter. —

Omsider var Middagen forbi, Ejvin foreslog ivrigt at tage Kaffen ude — paa Kafé.

„Fy for Katten, hvor var han da en led én, ham for Bordenden,“ brast det ud af Birgitte, da de vel var kommen ud.

„Ja—a,“ sagde Ejvin, „nogen sød Sjæl er han ikke. I Dag var han endda svært sleben; De skulde høre ham, naar der ingen Damer er.“

„Aa, han er s'gu meget flink,“ mente Frans.
„Han er uopslidelig vittig.“ — — —

— — —

Birgitte havde nu snart brugt otte Dage til at samle Mod i, nu skulde det være, hun maatte til Direktøren med sit Stykke. — Du milde Himmel, hvor vilde hun nødig.

Hun pakkede Manuskriptet ind og fik det stoppet op under Armen — godt op — saa det ikke kunde ses at det var et Manuskript, hun gik med.

Hun gik langsomt, ganske langsomt. Som en frivillig Gang til Retterstedet.

Efter lang Søgen og Spørgen naaede hun ind paa Teater-Direktørens Kontor. Direktøren selv sad med Ryggen til Døren og skrev.

„Hvem der?“

„Frøken Storm.“

„Hvad vil De?“

„Jeg vilde gerne tale med Hr. Direktøren om et Stykke.“

„Naa. Vil De sætte Dem ned. Jeg er straks færdig.“

Birgitte følte sig saa lille, saa rent urimelig lille og lidtbetydende.

Direktøren skrev nogle flotte Streger paa en Konvolut, lukkede og klemte Brevet under en Art Vuggægænge, trukket over med rødt, klattet Trækpapir. Saa vendte han sig om og anviste Birgitte Plads paa en Stol ved Siden af Skrivebordet.

Birgitte fik lidt Mod, Direktøren var en pæn Mand, den hvide Vest saa velvillig ud.

Hun begyndte at fortælle. Det var altsaa et Stykke — paa en vis Maade religiøst. Det var maaske ikke saa let at sætte i Scene, men hun vilde gerne forandre, hvor det forlangtes, naar det ikke beskar Ideen. — Hovedrollen, en Kvinde, var vist heller ikke saa nem at spille — megen Følelse krævede den — og Rutine — for ikke at falde over i sødladen Karikatur.

Direktøren sad med Manuskriptet og saa skarpt — klogt undersøgende paa hende.

„Drama?“

„Ja.“

Han gav sig til at blade i det — læste Personfortegnelsen og saa igen skarpt paa hende.

„Har De selv skrevet det?“

„Ja.“

„Alene?“

„Ja.“

Hm, hm. — Han læste en Del Replikker hist og her, kom med enkelte Spørgsmaal og slog saa Manuskriptet sammen. „Ja, ja, nu ska' jeg skynde mig at læse det, og saa skal jeg sende Dem Besked. — Hvad er Deres Adresse? — — — Tak.“ — Han kradsede Navnet og Adressen op nederst paa Titelbladet.

Direktøren fulgte hende til Døren og bukkede

let. Birgitte strøg henad Gaden saa væver som en Fjer.

Det Pligtarbejde hun i Dagetal havde gruet saadan for, det var nu overstaaet! Og i saadan en Fart. Det var ligesom med at faa en Tand trukket ud; *bagefter* ærgrede man sig over, at man havde gaaet og stridt med den saa længe, det var jo ingen Ting at faa den ud.

Manden havde jo været høflig. Ved Gud! Hun vilde ikke have troet det. Pæn Mand! Nydelig Mand!

Men Gud, hvor hun dog var et lille Fæ! Kriblede det ikke i hendes Strube, fordi hun havde mødt en lille Smule Velvilje, hvor hun ikke havde ventet det.

Nu duede den vist ikke mere, hun maatte hellere smide den ud, den stod bare og dryssede tørre Naale ned paa hendes Bord og grisede al Ting til. — — Det var en lille Grangren fra Værtindens Juletræ, som Birgitte havde kapret og stillet paa sit Bord. Det mindede saa rart om hjemme, hvor hun altid havde pyntet Juletræ, trods Vallys Protest Aar efter Aar, fordi, som han sagde, det var en af Kristendommens taabelige Barnagtigheder. Hun havde trøstet ham med, at det skulde han saamæn ikke være ked af, for

fra allerførst af var det egentlig en hedensk Skik, som Kristendommen havde nubbet.

Hun trak Trøjen paa, hun skulde ned at aflevere en Pakke Lommetørklæder, hun havde syet Navn paa for en Broderi-Forretning — — — og saa vilde hun ind til Forlaget og høre om sine Noveller. Det var derfor, det gik saa langsomt med at tage Tøj paa.

Omsider sad hun i Forlæggerens Venteværrelse.

Denne mægtige Mand, der altid var optraadt saa protegerende venligt, og som hun aldrig havde kunnet frigøre sig for en egen Mistro overfor.

Der kom en af Vallys Venner ud fra Kontoret, og saa kom Birgitte ind og tog Plads.

Den store, mægtige Mand rakte Haanden ud og smilte forekommende.

„Naa, det er Dem, Frøken Storm. „Da—a.“ — Et velment Haandtryk. — „Ja jeg skulde netop til at skrive til Dem, Deres Manuskript ligger her.“ — Han holdt inde.

Birgitte saa paa ham — og ventede.

„Ja, det gør mig skam ondt, Frøken, men — jeg maa igen bedrøve Dem med et Afslag. De har Talent, det *er* der ingen Tvivl om, De ser godt — og skildrer godt, — men De *er* ikke moden endnu, Frøken. Og saa vælger De altid saa

bizarre Emner; Herre Gud, Livet har da ogsaa noget lyst at fremvise. — Men jeg haaber at se Dem her snart igen.“ — Han talte med Hænder og Hovedbøjninger og flittige smaa Kast med Hovedet ned efter Skulderen, en Bevægelse, der tydelig karakteriserede ham som den dygtige Forretningsmand.

„Hm, hm.“ Birgitte nikkede let og kneb Munden bestemt til. Hun vilde spørge om Julies Bog, men hun vidste ikke endnu, hvordan hun skulde bære sig ad.

Endelig fik hun spurgt om Frøken Carlsens Bog skulde komme nu i Foraaret.

Igen kom det lille, skæve, morsomme Kast med Hovedet. „Naa, ved De om den, Frøken Storm — ja det kan jeg da for Resten nok vide. — Ser De — jeg skal være ganske ærlig imod Dem — det lader jo til at være Valdemar Storm yderst magtpaaliggende at faa den ud — og det er jo ikke saadan, forstaar De nok — mine Konkurrenter har jo flere Gange haft Fingrene ude efter ham.“ — Ordene faldt saa venlig diskrete, som om han ganske aabnede sit Hjerte.

„Hr. Forlæggeren finder altsaa ikke, at den — Frøken Carlsens Bog — er umoden-“ Birgitte smilte spydig.

„Selvfølgelig, Frøken, kan *jeg* godt se dens Mangler“ — den mægtige Mand blev ivrig —

„Jeg vil nødig tage den, og jeg begriber ikke, hvad Valdemar Storm mener med at fremtvinge den, med mindre han vil aabne sig en“ — Forlæggerens fem Fingre spillede raadvild i Luften — „en Art Bi-Produktion, eller — eller —“

„En Art literær Filial,“ hjalp Birgitte. „Ja vist. Saa forstaar jeg.“ Hun rejste sig.

„Farvel, Farvel.“ — Han trykkede hjerteligt hendes Haand. „Haaber ikke, De tager Dem det altfor nær; Farvel lille Frøken.“ —

Lige nede paa Gaden, faa Skridt fra Forlagets Vindue, mødte hun Vally. Han hilste ikke. Hun heller ikke.

Og pludselig slog det hende som et Lyn: denne sidste Lussing kan du takke Vally for. Hvor han er, er der ingen Plads for dig. — Hun drejede Hovedet og saa sig tilbage.

Vi mødes igen, Vally. — — — Saa gik hun op til Kaas.

Han sad og skrev, da hun kom. Hun satte sig om i hans Sofa, hældede sig træt tilbage og fortalte om det uheldige Resultat, hun havde opnaaet.

„Det skal De saamæn ikke tage Dem saa nær, Frøken Storm. Hvor mange har ikke kæmpet mod et Maal meget længere end De — blevne gamle Mænd, før de naaede det, de vilde. Der er ikke andet end forsøge igen og igen.“

„Tja—a.“ — Birgitte kneb Munden strengt til, hun saa dystert frem. — „Men Krukken gaar saa længe efter Vand, til den gaar i Smadder.“ Hun smilte af sin egen drastiske Sammenligning, saa hen til Ejvin og mødte hans hjertensgode Øjne, der bekymret forskede i hendes.

Hun korsede Armene og saa sig mistrøstigt rundt om i Stuen.

Ejvin stod og rodede i sin Bogreol. — „Har De ikke hørt noget fra Teatret?“ spurgte han.

„Ikke et Kvidder.“

Han fandt en Bog af I. P. Jacobsen frem, satte sig hen ved Bordet og læste op. Birgitte forstod godt hans gode Hensigt, hun gjorde sig Umage for at se ud, som om hun fulgte med, men hendes Tanker flygtede fra Ord og Mening og drejede sig ihærdigt om hendes Arbejdes Forlis.

Ejvin rodede igen i Bogreolen og fandt „Terje Vigen“, som Birgitte ikke havde læst, siden hun var Barn. Det stærke Sprog og den dybe Følelse betog hende, hun glemte sine Sorger og fulgte med.

Da Ejvin var færdig, stoppede han sin Chibouk om, tændte og satte sig hen i Sofaen til Birgitte. Han lagde sin Arm langs Sofaens Ryg, saa hun kom til at hvile sit Hoved mod den. De sad og smaasnakkede stilfærdigt, der var saa fredeligt og harmonisk. — Saa ringede det.

Ejvin maatte ud at lukke op. Birgitte kendte Stemmerne, Ingemanns mørke og Løjtnant Krones bløde, gudhengivne.

De kom ind og hilste. Ingemann satte sig i Sofaen ved Birgitte. Ved hendes anden Side satte Ejvin sig i den røde Plysses Lænestol. I Løjtnantens Øjne kunde Birgitte læse et nysgerigt: „Hvor meget mon der er mellem dem?“

Uden nogen egentlig Grund blev Tonen mellem Løjtnanten og Birgitte noget skarp. Hun kunde instinktmæssig ikke lide den smukke Mand med de pigebløde Kinder og den lille, kønne Mund.

Lidt efter at de var kommen, rejste hun sig. Hun skulde gaa, der var noget hun skulde have færdigt i Aften.

Løjtnanten bukkede chevaleresk. „Det er forhaabentlig ikke os, der forjager Dem, Frøken Storm?“

„Nej, nej. Farvel. — De behøver skam ikke at følge mig hjem, Kaas.“ — Birgitte rystede energisk paa Hovedet. — „Nej. Jamen, jeg vil ikke ha' det. — Vi bliver saa selvstændige i hele vort Væsen, vi Kvinder, saa kan vi vel ogsaa lære at gaa alene. Farvel.“ — — —

Saa gik hun nede paa Gaden. Langsomt. Saa underlig øde i sin Tanke. Hun gad ikke gaa hjem, og hun gad ingen Steder gaa hen, og hun

var sulten. Hun blev ved at sløse fremefter, til hun stod udenfor sin Gadedør. Saa gik hun op.

Uh, saa koldt her var. Og hun havde ikke mere Kul; for Resten var det ogsaa for sent at fyre op nu. — Skulde hun virkelig drive det til at gaa i Seng Kl. otte af bare Lede ved alle Ting.

Hun forsøgte at skrive, men indsaa, at det vilde ende med, at hun kom til at græde. — Modløshedens triste Taarer. — Hun kunde nu en Gang ikke taale Kulde.

Lidt efter var hun i Seng. Hun kunde naturligvis ikke sove, hun laa og saa paa Lysstrømmen fra det modsatte Tagkammer, laa ganske ubevægelig i samme Stilling, hvori hun havde lagt sig og nød Varmen, der langsomt kom omkring hende. Her var alligevel saa rart, hun laa saa fjernt og ene, den dybe, lægende Fred var i hendes lille, smalle Kammer.

Kaas vilde vist hellere fulgt hende hjem, end han vilde blive hos de to andre. — Hun smilte. — Hun var lidt forelsket i Ejvin, det kunde ikke benægtes. Naar hun saa paa hans Mund, skød der en pludselig stærk Lyst til at kysse op i hende — ogsaa nu kom Lysten, en kriblende Uro i Læberne.

Hun blev urolig og vendte sig om — vendte sig igen — en strømmende Hede jog gennem hende og slog blussende ud i hendes Ansigt.

Saa rejste hun sig op — undrende — spejdende. Og smilte — det var dog grinagtig.

Hun prøvede at lægge sig igen — det var da en løjerlig svimlende Fornemmelse, som om hun blev baaret oppe af sit eget Blod, ligesom dét kunde være høje Bølger; og Gudbevares, hvor Lagnerne var sparkede i Urede! Hun maatte vist helst staa op og rede sin Seng om.

Hun sprang op og begyndte at rive sine Sengeklæder af Sengen, lægge dem tilbage og glattede krøllede Lagener. Hun spilrystede, da hun igen lagde sit Hoved ned paa den hvide, kølige Pude.

— — —

Ejvin Kaas havde mødt Løjtnant Krone — civil — nede paa Kongens Nytorv. De drev sammen ned gennem Sølvgade og mødte en Afdeling Infanteri med Fane foran. Løjtnant Krone gjorde Front tre Skridt foran Flaget og blev staaende med Haanden ved Hatten til Flaget var forbi.

Ejvin var stejlefærdig.

„Nej, ved De hvad, Krone, naar jeg gaar med Dem og De hilser paa et kongeligt Væsen, saa skal jeg hilse med. Men naar De højtidelig hilser paa den Klud, saa maa De finde Dem i, at jeg skyndsomst gaar forud, for saa vil jeg s'gu ikke være bekendt, at jeg følges med Dem.“

Løjtnant Krone svarede med sin bløde, beher-

skede Stemme, at naar ens elskede Land og Konge var ens højeste, saa maatte man ved enhver Lejlighed vise sin ærbødige Hengivenhed; der var Gadedrenge nok, der forhaanede gamle Dannebrog. — For Resten skulde Kaas bare prøve at komme langt bort fra Danmark og saa pludselig se det røde Korsflag vaje i en fremmed Havn, saa vilde han maaske — hvis han da ejede Hjerte i Livet — mærke Taarerne stige ham op i Øjnene ved Mindet om gamle Moder Danmark.“

„Jamen s'gu da ikke for Flagets Skyld,“ paa-stod Ejvin. „Enhver anden hjemlig Trevl vilde da gøre samme Indtryk...“

„Ja, De ved vel,“ sagde Krone lidt efter, „at vi skal ud til Frans i Aften -- til Forlovelsesgilde — med Svigermamaer og hele Redeligheden.“

Jo, Ejvin huskede det godt. „Sød Pige for Resten, Meta Bonnesen. Men en skrækkelig lille Gaas.“

Krone lo. „Aa ja. Men jeg vil s'gu da langt foretrække hende fremfor den Dame, jeg forleden Aften traf oppe hos Dem.“

„Birgitte Storm! Kunde De ikke lide hende?“

„Nej. — Jeg *kan* s'gu ikke med de moderne Kvinder, som er *saa* sikre. Hele den kvindelige Ynde drukner jo i en Sætning som denne: Jeg vil ikke ha' det — og udtalt paa den Maade! — Som

om der aldeles ikke kan blive Tale om nogen andens Bestemmelse end hendes egen.“

„Ja, hvad saa! Det er s'gu da meget rigtig, hun staar paa sine egne Ben, naar de er solide nok.“

„Jamen det klæder ikke. Ellers ser hun s'gu rigtig godt ud med den forfløjne sorte Manke og de kokette, telemarkske Vesteknapper, hun har som Spænder over Ørene...“

Ejvin lod ham snakke. Løjtnanten havde ikke syntes om Birgitte og Birgitte ikke om Løjtnanten, og i hans Øjne tabte *hun* aldeles intet ved ikke at falde i Løjtnant Krones Smag.

Krone gik videre: „Og saa er der noget saa arrogant, saa uomstødeligt i den Maade, hun behersker en Samtale paa...“

Ejvin smilte privat og saa for sig Birgitte, som hun den Aften havde set ud, lidt før de andre kom, det lille forknytte Ansigt med det mistrøstige Blik og det tragiske Smil, da hun forudsaa sin Skæbne som en Krukke, der gik i Smader. — — —

Paa Sølvtorvet skiltes de. Ejvin vilde op at hilse paa Birgitte, Løjtnant Krone skulde spise Frokost hos sine Svigerforældre. — Da han havde taget et Par Skridt, vendte han om, et spydigt Smil rynkede den jomfruelige Mund:

„For Resten kan jeg godt forstaa Deres Pas-

sion for den Dame — hun ser morderlig lidenskabelig ud.“

Kaas dukkede Hovedet frem som et Rovdyr, parat til Spring, det skød hvidt frem i Øjnene — saa snurrede han om og gik. — — —

Birgitte sad ved sit Skrivebord og saa uvis paa en Invitation, hun havde faaet for et Par Dage siden — til Frans Kaas' Forlovelsesgilde. Hun var jo gennem Ejvin og Frans kommen en Del sammen med den Bonnesenske Familie, men det var ikke et Bekendtskab, hun ønskede at pleje. Og selv om hun blev gift med Ejvin, agtede hun aldeles ikke at respektere Slægtskabet. — — — Man regnede nok allerede hende og ham som Forlovede — og det endte det jo ogsaa med. Det vilde naturligvis ikke blive den altomfattende, over alle andre Interesser staaende Kærlighed som i sin Tid til Simon; men det var godt det samme, saa vilde hun aldrig blive saa afhængig. Det vilde blive et roligt, hyggeligt Ægteskab, et literært Hjem, hvor fælles Interesser fredeliggjorde og besjælede Stuerne. — Og saa Børn! — Aa, Børn kunde være saa skidne de være vilde, de var kære alligevel. Skulde hun en Gang opgive alle sine Planer, saa kunde maaske Børn alligevel forsone hende med Tilværelsen. —

Gud ved, hvorfor Ejvin under Tiden var i saa knusende daarligt Humør!

At den gamle Kærlighed var blusset op igen, havde hun forlængst set — skønt han saa systematisk tvang den tilbage. Mærkelig nok. — For det laa ikke for hans nervøse, letbevægelige Temperament at beherske sine Følelser.

Det bankede paa Væggen — der var han nok. Hun gik ud og lukkede op.

Ejvin satte sig rart til Rette i Sofahjørnet og saa inkvisitorisk paa Birgitte.

„Nu har De igen ikke været ude at gaa Tur i lang Tid. De sætter Humør og Helbred og Arbejdsevne til paa den Maade. Nu tager De straks Deres Tøj paa og gaar paa Langelinie med mig — skynd Dem saa.“

„Har ikke Tid.“

„Ikke Tid! Haa! — Hvad er De nu ved?“

Birgitte skubbede en Del Papirer hen til ham: „Religiøse Studier — Spørgsmaal og Resumeer og Betragtninger til Brug i teosofisk Samfund.“

„Er *De* Medlem der? De som tænker saa klart!“ Ejvin saa urimelig indigneret ud.

„Det er jeg ikke. For jeg hader alt, hvad der hedder at komme i Ramme. Men jeg sympatiserer med den Troesretning og agter over Hovedet at bruge mine Kræfter, hvis jeg har nogen, i religiøs Retning.“

„Det er forklarligt nok — med det Gemyt, De har. Men hvorfor endelig gaa i den mest uklare Retning?“

Birgitte lo. „Aa, alle religiøse Retninger er saamæn lige uklare. Den ene har ikke noget at lade den anden høre. Der er ikke noget, der lyder saa grinagtigt som at høre — jeg var nemlig i Kirke forleden Dag, skal jeg sige Dem — en Præst staa og snakke om Teosofernes „Fantasteri“, Spiritisternes „Lettroenhed“, begges „Mangel paa virkelige Holdepunkter“. — — — Praktisk set er al Religion Følelæsspind. Men hos en Del Mennesker er Følelsen saa stærk, at det følte bliver virkeligt nok til at leve paa — og hvad mere er, dø paa.

Jeg har ikke noget Holdepunkt for en efter Døden fortsat selvstændig Tilværelse, men min Følelse vil ikke godkende nogen anden Antagelse, altsaa lever jeg paa den — og skal ogsaa nok dø roligt og skikkeligt paa den.

For mig er Livet som Klondyke: et guldholdigt Land. Der kommer en Mand til Klondyke, han faar sig en Kittel og Redskaber efter Vejrlig og Forhold. Der kommer en Sjæl til Jorden, den faar sig et Legeme og et Tanke-system indrettet til jordisk Brug. Og saa slider de. Søger og gransker og spejder — og samler. Naar Manden forlader Klondyke med sit indvundne Guld, saa lader han sin slidte Kittel tilbage, den har han ingen Brug for i andre Klimaer. Naar Sjæ-

len har samlet *sit* Guld: Erfaringer, moralske Værdier og saa videre, saa stryger den Legemet af sig og faar vel noget andet i den Virkekreds, hvorhen den saa søger.

Frivillig kom den, frivillig har den Lov at gaa. Derfor vil jeg ikke gaa ind paa Spiritisters og Teosofers Paastand, at Selvmord er strafbart. Det tror jeg ikke, det er. — Jeg havde en Faster, det kan ikke siges, hun begik Selvmord, hun havde blot ikke Livets første Fornødenhed: Livsvilje — ikke saa meget engang, at hun kunde ryste et Snefug af sig. Der skal da ingen faa mig til at tro, at Faster Jensine har paadraget sig nogen Art af Gengældelse, fordi hun rejste sin Vej, begrundet paa at hun ikke var fuldt udrustet.

Men derfor kan det godt være, hun er kommen igen — lidt bedre forsynet med Subsistensmidlet: Livsvilje — og vil blive ved at komme igen, saalænge hun synes, hun kan have noget Udbytte deraf.“

Ejviñ rystede paa Hovedet. „Jeg synes, det er saa rent, saa ganske i det blaa. Og oprigtig talt, saa fatter jeg ikke, at et saa rent „tænkt“ Standpunkt kan tilfredsstille — og bygges videre op paa. Hvad vil man til syvende og sidst med al sin Kundskab?“

Birgitte smilte. „Det maa a ét sej, for det ved a ét — men for mig er stigende Kundskab stigende Forstaaelse og derigennem stigende Tilfredshed.“

Ejvin rejste sig. „Der burde i hvert Fald aldrig sættes faste Troesartikler, fordi det er saa aldeles individuelt hvad hver *kan* tro. Og der burde aldrig læres Børn Religion. Det burde forbeholdes de Voksne. — Børn skulde i Skolen undervises om deres Sanseliv, *hvad* de skal værge sig for, og *hvordan* de skal værge sig. Det vilde hjælpe *noget* paa Nutidens to største Onder: Religionskrupler og Kønssygdomme.“

Han viste pludselig hen paa en gylden Solflod, der flød skraat henad Bordet. —

„Det er nu lige meget, nu skal vi ud.“ — — —

— — —

Franses store Hjørnestue stod i Damp af Varme, Vin og Cigaretter. En Del af Gæsterne var kommen, Meta og hendes Moder sad i Sofaen, Frans gik om og var Vært.

Det ringede.

Det var Ejvin Kaas og Ingemann. De blev placerede og sat ind i Snakken. Lidt efter flyttede Ingemann sig hen i Krogen bag den store Flugtstol, hvori Birgitte sad.

Løjtnant Krone kurtiserede Misse. Hun vendte det søde, indskrænkede Barneansigt imod

ham og aandede hans Sætninger ind. Øjnene var store, ikke ulig en Spædekalvs, nyfigne og frygtløse.

Hendes Spørgesætninger faldt lige bus ind i hans Ansigt, der laa ingen Overvejning bagved, de kom som de fødtes.

Nu og da dirrede det i Løjtnantens Skægspidser. Hans Blik vurderede Misses tidlig udviklede Bryst og forvildede sig i stjaalne Nu'er ned paa hendes svære Hofteparti.

Frans skænkede for Svigerma og kyssede hende paa Haanden.

Saa ringede det igen. Det var Veber og Rasmussen.

„God Aften og til Lykke, hæ, hæ, hæ,“ snøvede Rasmussen. Han hilste køligt paa Ejvin og forsøgte at trænge sin Stol ind mellem Løjtnant Krone og Misse, der overhørte og negligerede ham med Rigmandsbarnets tankeløse Hensynsløshed.

Løjtnanten smilte.

Ejvin holdt Øje med Birgitte, der talte afvekslende med Ingemann om Litteratur og med Fru Bonnesen om Gullash. De kunde ikke blive enige, om Paprika var velsmagende deri eller ej.

Hun saa nydelig ud — Birgitte. Hendes Smag for stærke, levende Farver forraadte hendes Zigeuner-Afstamning. Det brandrøde Liv, hun

havde paa, var oversyet med glimtende Perler og Pailletter; det var nedringet, mellem Haaret og Kjolens glatte Bærestykke saas et fint og blødt formet Rygparti, hvor Blinkene fra Perlerne flammede hen over.

Fru Bonnesen udbredte sig om det skadelige i for rigeligt Krydderi i Mad. Birgitte nikkede — mekanisk — hvor det skiftede og hvirvlede af Udtryk i hendes Blik, eftersom hun lod det fare forskende fra en til en anden i Stuen. Det god-sindede Smil mildnede den strenge, smalle Mund med de tungsindige Vige.

Ingemann bøjede sig frem og spurgte om, hvad hendes berømte Broder skrev paa nu. Hun vred sig halvt om imod ham. — Himmel, hvor var det Pigebarns Øjne sorte — som to af Kjolens Pailletter. Og hvor hun koketterede!

Ejvin fik skubbet sin Stol hen ved Siden af Ingemanns.

Meta var henne at hjælpe Frans med at arrangere Glas paa en Bakke. De mystiske Lyde derhennefra vilde ikke høre op — omsider hentedede Misse Bakken.

Rasmussen skænkede ivrigt i Glassene og kaldte paa de Forlovede. De kom hen til Bordet — røde og med glinsende, ophovnede Læber.

Ejvin klinkede med sin Fætter. „Hør, du

skal la' vær', Frans, vi stakkels mindre lykkelige bliver saa misundelige." — —

„Du kan godt faa et med.“ Meta fløj Ejvin om Halsen og kyssede ham stormende.

Frans skar Tænder. Et Øjeblik efter var han i livligt Skænderi med Ejvin, fordi denne ikke sympatiserede med hans Smag for langskødede Frakker.

Svigerma stiftede Fred.

Krones bløde, diskrete Stemme lød henne i Nærheden af Misses lille, hvide Øre. Ingemann hviskede til Ejvin, om nogen vel kunde høre, at Løjtnant Krone var forflyttet en Gang og straffet to Gange for Mishandling af sine Undergivne.

Indimellem lød Vebers Brøl: „Haa, haa, haa.“ Han hoppede om som en Skade, stillede sig i Positur og begyndte en Festtale — slet ikke saa ueffen endda, men saa sammenhængsløs. Talen trak en svimlende Masse Vittigheder til sig rundt om fra og flød endelig ud i Sludder og Latter.

„Dekadent,“ sagde Ingemann kort.

Birgitte vendte Ansigtet mod Veber, hun saa indefter og talte til Ingemann.

„Kender De ikke den Type?“ spurgte hun. „Den er meget almindelig. Jeg har kendt en Præst, en Sagfører, en Lærer — og mange for Resten. De gør sig altid til Grin. Det hedder altid: „han *er* da ikke rigtig klog,“ skønt de

baade kan have Kundskaber nok og Hukommelse og kan følge med en Samtale. De er bare *løbske*, al deres Handlen er ukorrigeret.

Jeg har tænkt mig det normale Menneskes Evner og Følelser og Viljesytringer som en Mængde Perler, hvorigennem Jeg'et trækker sin beherskende Snor. Men den Type, han der hører til, den har mistet Jeg'et, Snoren er i Stykker, hver Perle kan være god nok for sig, men de danner ikke længere noget Hele — deraf kommer Løbskheden...”

Frans havde faaet Armen om sin Kæreste, kyssede hende højlydt og mangfoldigt og halede to røde Æsker op af sin Vestelomme. De fik med travle Fingre Laagene skubbet af — to Guld-ringe flunkede op fra carmoisinrød Vat.

De gik rundt og blev besete, læste inden i og vejede. Og havnede lykkeligt paa de dertil indrettede Guldbrande.

Rasmussen snøvlede noget om, at han kunde bedre lide de brede, flade, skarpkantede Forlovelsesringe.

Løjtnant Krone talte, dæmpet om, at netop disse — altsaa ogsaa som hans — de gammel-dags, smalle, atten Karats, var de mest poetiske og — det syntes da han — gav mere Symbol paa Troskab end de moderne flade...

„Der skal da aldrig nogen faa mig til at tage

saadan en Dings paa," hviskede Birgitte hen mod Ingemann.

Ingemann saa op med en Blanding af Tillid og Slægtsfølelse i Blikket.

„Saa skal De vel forhaabentlig heller ikke trækkes op ad et Kirkegulv?“

„Nej, De kan tro det. Men det har jeg nu været paa det rene med, jeg havde nær sagt, siden min Barndom.

Et Ægteskab er — fraset det rent private — en simpel lovformelig Kontrakt. Velsignelse bliver det sandelig Individernes egen Sag at sørge for. Ikke heller skal mine Børn — hvis jeg faar nogen — have andet Vand over Hovedet, end det jeg selv giver dem.“

Ingemann strakte sit Glas frem til en privat Skaal.

Ejvin rejste sig og drev lidt frem og tilbage. Rasmussen benyttede sig af Lejligheden, huggede hans Plads og bøjede sig underholdende ned over Birgitte. Hendes Ansigt havde igen skiftet Udtryk, hun saa usikker ud — forlegen — Øjnene havde det samme Udtryk, som karakteriserede Onklen, Johannes Storm, de var bløde og sky — som et forhutlet Barns ængstelige Gransken: vil du gøre Fortræd?

Talen faldt paa Socialisme og hele Forsam-

lingen faldt over Ejvin, der svarede hvast — paa-faldende irriteret.

Ingemann rejste sig, hans Kæmpeskikkelse og kolde Ansigt virkede saa imponerende, at det næsten alene var Forsvar nok for den Sag, han vilde plædere.

Misse spurgte lige bus ind i Løjtnantens Ansigt om, hvad Forskel der var paa en Socialist og en Journalist.

Der gik et dybt satirisk Smil over Ingemanns Ansigt, han satte sig igen, uden at have sagt noget.

Ved halv tolv Tiden brød Gæsterne op. Man drev omkring i Følge og fik de forskellige Damer puttet ind af deres respektive Gadedøre. Løjtnant Krone gik bagefter med Misse, der forsvarede sin Barnetro, Løjtnanten beklagede at have mistet sin. Deres dæmpede Stemmer lød hyggeligt igennem den sivende Ruskregn.

Endelig var alle Damerne ekspederede. Her-terne konfererede lidt, inden de enedes om at gaa hjem til Rasmussen, der boede nærmest. At gaa hver til sit saadan midt paa Eftermiddagen, var da latterligt, paastod Frans.

De var alle godt blissede undtagen Ejvin og Ingemann. Med Larm og smaa Brøl daskede de til Sæde.

Havde Rasmussen da ikke noget at drikke?

Nej, Rasmussen havde ikke andet end seks tomme Bajerflasker, men han kendte en Forretning lige her ved, hvor han kunde komme bagind — men Penge havde han ikke.

Der blev skillinget sammen, og lidt efter kom Rasmussen tilbage med en Flaske Cognac.

Ejvin saa skeptisk paa Flasken. „Den er vist ren, hva' — fineste Koge...“

„Den *er* s'gu god,“ paastod Rasmussen. Hans förtinnede Øjne løb søgende rundt, men han kunde ikke sanse at forlange en Proptrækker, han gjorde Forsøg paa at skubbe Proppen ned med sin lukkede Lommekniv.

Løjtnant Krone tog med en egen blød Myn-dighed Flasken fra ham og halede Proppen regle-menteret op.

Frans smed sig i Sofaen.

„Naa, hvad synes I saa om Pi'en?“

Rasmussen syntes hun var Fandens sød, han smaskede med Læberne — namm.

„Kvik Pige s'gu.“ Det var Veber.

„Ja, du kan sagtens.“ — Løjtnant Krone suk-kede og blæste Røgringe op i Loftet. — Nydelig Pige — og Penge — og ingen Far!“

Rasmussen begyndte at gnække voldsomt. „Hæ, hæ, hæ — hæ, hæ, hæ! Kan du nu holde dig i Skindet, Gamle, det bliver s'gu ikke nemt, hva'?“

„Gu' kan jeg det.“ — Frans slog stort ud med Haanden. — „Ens Forlovede, er du tosset!“

Ejvin kom med en letsindig Bemærkning om det principielt umoralske i at forsage sin Kæreste og med hendes Kys paa Munden gaa direkte til Farvergade.

Der blev stor Forargelse. Rasmussen, der var ved at fordele Cognaken i de seks Bajerflasker, hældte forkert af bare Indignation. Cognaken flød henad Bordet.

Ejvin rev en Tændstik af og forsøgte at faa Flamme paa Strømmen.

Hver kom frem med sin Mening om Spørgsmaalet.

Rasmussen svingede Cognaksflasken i den ene Haand og en Bajersflaske i den anden. Han docerede Moral. Han gestikulerede og talte om det modbydelige i Ejvins realistiske Indblandinger. Men saadan var han altid — Ens Forlovede! Naturligvis havde man at blive fra hende til den reglementerede Festaften, hvor hele Familien saa at sige var meddelagtige...

„Javist, javist.“ — Ejvin virrede med Hovedet og tog imod sin Flaske.

Skaal! Skaal!

Frans lagde sig tilbage i Sofaen. „Men,“ sagde han tænksomt, „mærker jeg, det skal til at

gaa forbi, nej, Gu', min Salighed, om jeg saa la-
der hende gaa fri."

Løjtnant Krone samstemmede. — Selvfølgelig — man maatte da være et Fæ ellers. Naa, for hans Vedkommende var der nu vinket af, for hans Svigerfader havde taget hans militære Æresord paa, at han ikke rørte hende — saa'en — før Brylluppet.

Rasmussen dikkede ham med Flaskemundingen. „Hæ, hæ, hæ,“ grinte han.

Der skaaledes.

Ingemann drak ikke. Han blev skældt ud for „Tørrebonde“ og „Stivstikker“, og imens listede Ejvin sig til at kaste lange Skvat fra sin Flaskehals ned under Stolen.

Rasmussen slog sig til Taals med Ingemanns Flaske.

Veber fik Latterkrampe og vred sig som en Orm over et Saar, Frans havde paa Næsen, og som han paastod var brændt af en Cigar.

Frans rejste sig igen i Sofaen og fortalte med Lune.

„Nej, nu skal jeg s'gu fortælle jer det. Det var et Pigebarn, jeg havde med op forleden Aften. Men saa faar hun med et Nykker, jeg inviterer paa Klø — men pfist, Kat! ryger hun ikke i Hovedet paa mig; jeg blev s'gu den lille og Fanden tog ved hende.“

Løjtnant Krone havde ogsaa en lille Bataille at berette om et Pigebarn. Hans Stemmes bløde Tone tabte sig under Fortællingen.

De to første dydige Historier ynglede som et Par Marsvin — den ene kunde ikke blive færdig, før den anden begyndte. Rasmussen fortalte de fleste, Han var for fuld til at være vittig, han savlede i plat Skryderi.

Ejvin havde siddet og samlet Galde. Han brød med Vold ind, men slog straks over i lun Snakketone.

„Det var saamæn forleden Aften jeg kommer og gaar igennem Købmagergade, saa gaar der en pæn ung Dame forbi mig. Noget saa nydelig for Resten! — Naa, jeg tænker ikke mere over det, jeg gaar videre og hvem ser jeg — Rasmussen! Han stod og gloede Øjnene ud af Hovedet efter hende og var lige ved at voldtage et Gadehjørne.“

Der blev slaaet et mægtigt Grin op. Rasmussen drak sin — Ingemanns — Flaske ud og bemægtigede sig Kognaksflasken, hvori der var levnet nogle Draaber.

Løjtnant Krone viste et Brev frem, han havde faaet samme Dag fra sin Kæreste, en vild, brændende Bøn om at sige ham, hvad der var i Vejen; hun gik til under Byrden af sin Angst for at miste ham. *Din, din, din*, sluttede Brevet. Krone puttede det i Lommen med et lidende Smil. „Det

er ikke til at blive af med, saadan et Pigebarn. — Kvinder har da heller ikke Ære skabt i Livet.“

Rasmussen fremviste med Stolthed en Sædel fra sin Værtinde.

„Herve bejes Di Flytte te den første aa vis Di ikke holler op med aa gøre Støj paa Vaares Trapper hver Evigste Nat med Deres Kvinfolk saa strags. Josefine Olsen.“

Ingemann sugede Papirlappen til sig og gemte den i sin Vestelomme; han saa hungrende efter den lille Billet fra Løjtnant Krones ulykkelige Kæreste.

Ejvin fik sendt den sidste Skvat ind under sin Stol, netop som Rasmussen foreslog ham at drikke Dus.

Ejvin viste paa sin Flaske, der var ikke mere — men en anden Gang.

Selskabet brød larmende op, Flaskerne flød over Gulvet.

Ejvin og Ingemann fulgtes ad, de andre blev horte ad Strøget til. Det var bleven tæt, klam Taage.

„Fy for Fanden,“ sagde Ejvin lige ud. „Saadan noen Kreaturer — ikke et skikkeligt Ord i Timer!“

Ingemann svarede med en Lyd midt mellem

hm og naa. — — — „Hvad tror De for Eksempel Rasmussen duer til andet — levende Kadaver.“

Der sneg sig et pjaltet Mandfolk op paa Siden af dem og bad om fem Ører til Natlogi.“

Ejvin fandt en Del løse Kobberpenge i sin Vestelomme og Manden gled tilbage til Taagen.

Lidt efter sagde Ejvin: „Stor stærk Tamp! Det er s'gu alligevel sørgeligt — midt i alt Vrælet om Kultur og Civilisation.“

„Tja—a.“ — Ingemanns store dukkede Overkrop saa saa selvopgivet ud, de brede Skuldre ligesom sank ned i den klamme Luft. — „Men maaske er han ikke mere utilfreds end vi andre.“

„Saa burde han gøres utilfreds,“ paastod Ejvin. „Utilfredshed er Roden til Udvikling.“

„Hvad Fanden skulde han med Udvikling?“ mumlede Ingemann og saa lige ud. „Udvikling er ikke lykkebringende for Individet selv, kun gavnlig for Samfundet. Men Individet har ingen Forpligtelse overfor Samfundet, det har kun Forpligtelse overfor sig selv.“

Desværre er vi alle — de fleste af os da — skabt med en Trang til at udvikle os og derigen- nem gavne Samfundet, men der er da ingen Tvivl om, at hvis vi kunde ryste den Trang af os, leve i en Art sløv Ligeledhed og lade Samfundet stagnere, saa vilde det være den solideste Lykke- tilstand, der kunde opnaaes — den kunde nemlig ikke nemt forstyrres.“

„Der tror jeg, De tager fejl,“ sagde Ejvin grundende. „Det blev slet ingen Tilfredshed. Derimod at give efter for sin Udviklingsdrift, lade den arbejde af al Evne, det vilde give delvis Tilfredshed.

Ganske vist, det er en Tilfredsstillelse som stadig flytter Maal — har man vel faaet dækket et Hul, saa ser man straks et nyt. Men i selve ens Stræben efter at dække ligger Tilfredsheden.“

Ingemann lo monotont.

„Det vilde blive en Tilfredshed, som aldrig vilde kunne nydes. For den vilde altid være paa Jagt. — Det vilde være en hvileløs Tilfredshed — i Smag med Frøken Storms religiøse Forestilling: Livet paa Jorden som et enkelt Ord i en Sætning, der er uden Begyndelse og uden Ende. Et enkelt Ord ser meningsløst ud, men holdt sammen med de andre Ord i Sætningen, faar hvert Ord dog sin store Betydning. — Jeg kan blot ikke forstaa, at al den Uendelighed ikke faar hendes Tanker til at svimle.

For Resten tænker hun usædvanlig godt — af en Kvinde at være.“ De sidste Ord kom med Ingemanns ejendommelige mørke Lune — dystert og bedsk.

Ejvin lo. „Turde Deres sidste Replik ikke være en Kende forældet?“ spurgte han spydig.

Ingemann trak paa Skulderen. „Jeg vil

haabe, hun ikke falder i Kløerne paa et Mandfolk, der trækker hende ned; det ender vore betydeligere Frisynskvinder i Reglen med“ — han flyttede sit døde Blik over paa Ejvin og ventede lidt.

Ejvin svarede ikke, han trak Brynene sammen.

„De er vel forlovet med hende, Kaas?“

„Nej,“ sagde Ejvin kort.

„Hm. — Ja, saa bliver De det vel' sagtens snart.“

„Nej.“

„Hm, hm.“ — Ingemann ligesom løftede sine Skuldre et Stykke op i Taagen. „Ja. Undskyld.“

„Aa jeg be'r.“

Saa gik de en Tid i Tavshed. Ejvin stødpustede gennem Næsen, Luften fløjtede et Steds inde i en af Næsegangene og det generede ham at høre.

„Hun har et iøjnefaldende stærkt Blik,“ faldt Ingemann saa pludselig ind igen. — Ejvin trak Brynene sammen som et Akkompagnement til indre Pine. „Det har Broderen ogsaa. Det ligger til Slægten,“ svarede han kort.

Saa standsede Ingemann, satte Foden paa et Trappetrin og rakte Haanden ud. „God Nat,

Kaas.“ — Han skuttede sig sammen i Morgenkulden og gabede. — „Jeg er hjemme nu.“

— — —

Birgitte ringede paa hos Fru Ingerslev. Det var en Fremmed, der lukkede hende ind, en lille, yngre Kone med smukke, brune Øjne og et kønt men usigelig forkumret Ansigt. Hun gik tilbage til Køkkenet, da Birgitte gik ind i Stuen.

„Hvem var det, der lukkede mig ind?“ spurgte Birgitte husvant.

„Det var Kirstine — eller Madam Olsen, hvis De saa er klogere.“ — Fru Ingerslev havde rejst sig og hjalp Birgitte af Trøjen. — „Det er ellers en Rengøringskone, der boede herovre i Baggaarden og somme Tider gjorde rent hos mig. Hun er bleven sat paa Gaden. Det Skind, hun har vist drukket. Men hvad skal man sige til det, hun er bleven skilt fra Manden, fordi han holdt et Pigebarn, og det vilde hun ikke fortælle i Retten, og saa blev begge deres Drengene tilkendt ham. Ingen Ting havde hun at leve af, og ingen Ting betalte Manden hende; kræve ham vilde hun ikke, saa var hun bange, Drengene skulde komme til at sulte. — Men tænk nu saadan et Bæst af en Mand, da hun havde sit første Barn ved Brystet, kom han med et til og fortalte en rørende Historie om en stakkels, fattig Pige, der var kom-

men galt af Sted. Og hun tog det fremmede Barn til det andet Bryst, og først længe efter fik hun at vide, at det var Manden, Pigen var kommen „galt af Sted“ med.“

„Jamen hvor kan hun da være saa taabelig ikke at fortælle alt det i Retten?“ Birgitte saa indigneret op.

„Aa—aa.“ — Fru Ingerslev støttede Kinden mod sin flade Haand og saa frem for sig — „det kan ses paa to Maader, Birgitte. Der er noget nobelt i det, og det der er nobelt er ikke altid klogt. Naa, saa har hun maaske været bange, hun ikke skulde kunne forsørge sine Dreng. — Uh, der er saa meget elendigt i Verden, man maatte være almægtig for at kunne raade Bod paa det. — Nu har jeg tilbudt hende at blive hos mig, til hun faar noget igen.

Jeg vil se, om jeg ikke kan faa hende ind paa Hospitalet som Vaagekone, hun har saadan et pænt, beskedent Væsen. —

De har ikke været her i lange Tider, Birgitte; har De ikke godt nyt med Dem?“

„Nej—ej.— Men jeg er bange. Saa bange, at det somme Tider gør ondt inde i Brystet, ligefrem føles som Smerte, der suger og brænder. Hver Gang mine Tanker farer til det Øjeblik — ogsaa nu,“ — Birgitte tog sig til Halsen — „at jeg skal høre Dommen over mit Arbejde, da jager

der en Trykken op gennem mit Bryst op til min Hals, en smertelig kvælende Fornemmelse.“

Fru Ingerslev smilte lidt og saa paa hende med sine gode, resignerede Øjne. „De skal se, det gaar nok,“ trøstede hun. „Det er sandt, der er kommen en Anmeldelse af Julie Carlsens Bog — god for Resten. Jeg har ikke læst Bogen, men efter Anmeldelsen at dømme, saa er den da noget opsigtsvækkende i Verdenslitteraturen.“

„Aa, lad mig se den,“ bad Birgitte.

Fru Ingerslev trak en Pakke Aviser ud af en Mappe og bladede i dem. Hun talte imens: „Det er allerede flere Dage siden — jeg lagde den jo netop til Side for at vise Dem den — det var da mærkeligt.“ Hun saa et Øjeblik grundende op. — — „Nu ved jeg det.“ Hun gik hen til Bogskabet og trak en Avis frem mellem Bøgerne, foldede den ud og kiggede i den. „Ja, her er den — næsten to Spalter — oven i Købet af S. B. Værsgod.“

Hvert Træk i Birgittes Ansigt stivnede, da hun saa Fru Ingerslev lige ind i Øjnene og mekanisk strakte Haanden ud efter Bladet.

„S. B. — Simon.“ — Hun trak Vejret dybt. — „Naa, lad se, hvad den strenge Simon Brohusen skriver.“ — Hun fordybede sig i Anmeldelsen, mens den unge, stille Kone dækkede Aftensbordet.

„Se se, en stærk og rig Fantasi“ — — — „et uimodstaaeligt Lune“ — — — „skarp og selvstændig Iagttagelsessevne“ — — — „en ukuelig Trang til at ville til Bunds i Tingene“ — — — „beundringsværdigt Mod“ — — — og Gud hjælpe mig, „en elegant Pen!“

Birgitte rejste sig, lagde Bladet fra sig og gik lidt frem og tilbage. — Hjertet dikkede ud i hendes Tungespids; hun blev staaende og saa ud gennem Vinduet, saa stift paa Kuplens lyse Billede derude i Mørket.

Aandedraget kom stødvist og sitrende op gennem hendes Bryst. — Hvor det pludselig blev underligt. Tænk at *han* skrev saadan! *Han!* Simon Brohusen! Plat mod sin Overbevisning! Slog sin egen kunstneriske, kritiske, logiske Sans i Ansigtet! *Han!* Den strenge Kritiker, den ualmindelig intelligente Mand, der havde beskyldt hende for Komediespil! *Han*, der altid havde staaet for hende som Indbegrebet af puritansk Sanddruhed; han, der havde stillet sig selv saa højt over Livets Løgn og Komedie og Smaaligheder og bare set til med det forstaaende Mefisto-felessmil om den haarde Mund.

For det kunde vel ikke være, fordi hun misundte Julie Anmeldelsen, at det berørte hende saa pinligt? Hun vilde gaa saa dybt i sig selv,

hun kunde komme, for at se det. — — — Nej, det gjorde hun ikke, hendes Tanker gjaldt slet ikke Julie, de gjaldt kun Simon, hendes Hjertes Gud i saa mange Aar.

Var hun forarget? — Ne—ej. Egentlig ikke det. Det var jo saadan i alle Livets Forhold. Men det var Simon, der var falden — det var virkelig Simon. Nu krøb det kvælende i hendes Hals — det gjorde alligevel saa ondt, at *han* skulde falde.

Og inde i hende var der noget, der blev ved at hviske, alvorligt og krænket:

„Fy, Simon.“

Fru Ingerslev lagde bagfra sin Arm om hendes Hals, bøjede sig lidt frem og smilte ind i hendes Ansigt.

„Man græder vel ikke, hvad?“

„Nej da.“ Birgitte rankede sig. „Men ved De hvad, jeg tror, Fru Ingerslev, jeg tror, De er to Tusinde Aar for tidlig med Deres Idé om at faa Menneskene gjort til Elskeligheder.“

„Saa—aa. To Tusinde Aar. Om to Tusinde Aar hedder det altsaa ikke mere Kristendom, men Deboraisme.“ — Fru Ingerslev lo. —

„Jeg gad vidst, hvor mange af vore moderne Litterater, der huskes om Tusende Aar,“ ytrede Birgitte sarkastisk. „Vist et sue manne.“

Fru Ingerslev lagde Servietter frem og tog Glas ud af Buffeten; hun smilte — lidt overlegent overbærende.

„Glafer De efter Deres egen Stand?“

„Ne—ej. — Men nægtes kan det nu ikke, at Litterater *er* mere blottede for Pietet end andre Mennesker. En Forretningsmand snyder sjældent sin Ven, men en Forfatter bruger først sin Ven, for ham kender han bedst, og han skildrer først de daarlige Egenskaber, for de — det har jeg selv lagt Mærke til — paatvinger sig først baade Øje og Øre. Man skal ligefrem opdrage sig selv til at se og høre retfærdigt.

Vally har blandt andre da ogsaa skrevet om mig — før vi blev Uvenner endda — og der var skam med sikkert Øje samlet alle mine daarligste Egenskaber; de gode, jeg som ethvert andet Menneske har, de var med beundringsværdig Akkuratesse undgaaet.

Men det skal jo være realistisk. Hvordan det nu kan være, ved en realistisk Forfatter tænker man sig i Reglen en Skildrer af det grimme, der kan udpønses af Livet, en Fremdrager af Last og Smuds. Men Realisme betyder jo Virkelighed og Virkeligheden viser en nogenlunde jævn Fordeling af godt og ondt.

Nej, jeg har et Ideal af en realistisk Forfatter

staaende for mig.“ — Birgitte saa med store, straalende Øjne frem for sig. — „Han skal være som en Nerve af Livets Nervesystem, grave med sin Forstaaelse ind under alle Forhold, alle Tanker, saa han lider lige saa meget af et Saar som den Saarede selv, glæder sig lige saa hjerteligt som den, der fik noget at glæde sig over.—Og han skal stræbe efter at naa en guddommelig Højde af Retfærdighedssans...”

„Bordet er færdigt,“ meldte den unge Kone stille og trak sig hen mod Køkkendøren.

Fru Ingerslev saa op. „Tag Dem en Tallerken, Kirstine, og sæt Dem herind hos os. Der er saa koldt i Køkkenet.“ — Og da Kirstine var gaaet, vendte hun sig til Birgitte: „Hun er saa pæn og beskeden, men hun trænger til at stives af med noget Selvrespekt.“

Da Kirstine — lille og tilbageholden — sad ved Bordet og spiste, smilte Fru Ingerslev til hende: „Naar De nu kommer ind paa Hospitalet, Kirstine, saa vil De se Mennesker, der er endnu meget mere ulykkelige end De — og saa er det, De skal prøve, om De kan finde paa noget at sige, som kan trøste.“

Den unge Kone saa med de brune, kummer-syge Øjne paa Fru Ingerslev; der kom noget varmt, tillidsfuldt og hengivent i Blikket. „Jeg

skal gøre det bedste, jeg kan," svarede hun og dukkede Hovedet — igen forknyttet ved Tanken om sine egne Sorger.

Fru Ingerslev blev ved at holde hende fast med sit Blik og sit gode, halvt sørgmodige, halvt satiriske Smil, som Birgitte første Gang havde lagt Mærke til ude ved Kastelsgraven. „Hvad vilde De nu sige til en, som var ved at dø — og De stod alene med den?“ spurgte hun.

„At de som er døde, har det bedst,“ sagde den unge Kone stille og bestemt — som i samlet Sum hendes Livserfaring.

Birgitte var ved at skære sin Hvede over, hun nikkede over Bordet til Kirstine og smilte knapt.

„De har det, som de selv har lavet det, Kirstine, vær vis paa det. Har de gjort Gæld paa Jorden, slipper de ikke for at betale den, og har de gjort noget godt, saa er det deres Formue, som „ej Møl og Rust kan fortære“, men som de kan rejse et langt Stykke videre paa.“ — — —

Birgitte gik straks efter Aftensbordet, Fru Ingerslev blev saa tidlig træt. Hun gik hjem langs Søerne og saa paa Lysstriberne hen over Vandet paa den anden Side og oven over oplyste Vinduer, Række efter Række. Og indenfor dem alle Mennesker og atter Mennesker; Gud ved hvor mange, der var glade og hvor mange, der sørgede over et eller andet.

Birgitte drejede Hovedet til Siden og saa op ad Østersøgades Husrække — der var Lys hos Ejvin Kaas! Skulde hun gaa op? — Hun kunde jo gaa straks igen, for det *var* jo egentlig for sent at forstyrre Folk nu.

Ejvin modtog hende med et stort Udbrud af Veltilfredshed. Han havde været oppe hos hende to Gange, fortalte han, men hun havde stadig ikke været hjemme. Han havde haft Brev fra sin Broder, Lægen i Ellersø. Der havde ligget et Hus i Kratgaarden forleden Dag; Fru Kaas havde netop været der nede, da det gik for sig. Det var kommen ved et Brev fra Julie Carlsen til Agathe, hun havde sendt sin Bog og en Anmeldelse af den og i det hele taget været svært ovenpaa det. Blandt andet havde hun ogsaa skrevet, at Grunden til hendes og Birgittes Uvenskab egentlig var kommen den Gang, Birgitte var hos hende i København. Hun havde maattet sige Birgitte op, fordi hun var saa rent tosset efter Herrer, og Julie jo skyldte sin Stilling som Borger i Byen et vist Hensyn.

Bedste var bleven saa tindrende gal. Hun havde ladet Johannes Storm høre, at Gaarden var forarmet — elendig passet — han rendte hist op og her ned til gudelige Forsamlinger, lod Arbejdet ligge og Folkene drive, lod sin Broders

eneste Datter gaa for Lud og koldt Vand, mens en fremmed Familie aad Gaarden op. — — — Og hun havde givet Agathe og „hendes taa'vlige Præst“ Skyld for Johannes' Særhed i den sidste Tid; al den Beden og Hylen og Gudelighed kunde hans Sind ikke svare til, og nu kunde de i en Snarhed se at faa bygget de to Stuer, hun havde betinget sig i Aftægtskontrakten, og „aller en Kja'n“ vilde hun have at bestille med dem mere.

Senere havde hun saa været oppe hos Dr. Kaas og bedt ham skrive til Birgitte om at komme hjem til *hende*, saasnart nu de Stuer var i Stand.

Birgitte støttede Albuen mod Bordet og rev i sine lange Ørekrøller. „Det er i Grunden sært,“ sagde hun tænksomt, „Julie har aldrig været ond-sindet, hun har altid været glad som et Barn og god som et Barn, villig til at give bort, naar det ikke gik ud over hende selv; men aldrig beregnet paa at gøre Fortræd eller sætte ondt — naar hun under Tiden har gjort det, saa har det da været ren Naivitet. — — — Jeg tror, det er bare Glem-somhed, dette her med Opsigelse, begrundet paa mine Fejltrin og mit Herrekommers — vi var saamæn lige gode begge to, der var ikke det mindste at tage fra Julie og lægge til mig eller fra mig og lægge til Julie. Skulde det komme an paa noget, var de fleste selvfølgelig forelsket

i Julie, for hun var meget den kønneste. — Men hun har nu altid været grumme glemsom af sig, hun tror saamæn selv fuldt og fast, det er gaaet saadan til, som hun skriver.“ —

„Vil De drikke en Toddy?“ spurgte Ejvin.

„Ja Tak — hvis De gider lave den.“

Ejvin fik travlt med at sætte Vand over og rydde Bordets ene Side for Blade og alle Slags Skriveværktøj. Mens Vandet stod over den sumrende Spritflamme, rullede han en Cigaret, og da Vandet var i Kog skoldede han Glassene og rakte Birgitte et rent Stykke til at pudse dem i.

Birgitte saa skælmisk op. „Gud, hvor De er „praaber“ Kaas.“

Ejvin lavede begge Toddyer og satte sig med sin Chibouk hen i Sofaen til hende. Hun trak Benene op under sig, korsede Armene og dukkede Hovedet ned mod Skuldrene — som en lille, sort, sammenrullet Kattekillling laa hun i Sofahjørnet spillende med de katblanke Øjne op til ham. „Her er saa rart“ — hun gusnede sammen — „saa godt! Amm. — — — Jeg tror aldrig, der kunde blive grimt eller ubehageligt i Deres Stuer, Ejvin.“

Ejvin mumlede noget med Pibespidsen i Munden. Saa rullede han en ny Cigaret og tændte den over Lampen; hun tog imod den med Læberne.

Saa røg de en Tid i Tavshed, indtil Ejvin med et rakte Haanden ud og trak en Laas frem. „Her er den Laas, jeg lovede at skaffe Dem til Deres Dør. Jeg skal komme hen og smække den paa i Morgen, saa kan De sove rolig, Kryster, den er dirkfri.“

Birgitte pillede lidt ved Laasen. Saa saa hun op, Øjnene var mistænkelig slørede. „Det er saa løjerligt, at nogen har Omsorg for mig,“ sagde hun sagte. Jeg kunde jo da godt selv have købt den.“

„De er sygelig beskeden, Birgitte.“

„Nej, jeg er saamæn ikke. — Men jeg er saa vant til kun at have mig selv at holde mig til. De slaar Lister paa mine Vinduer, for at det ikke skal trække, De skaffer mig alle de Bøger, jeg ikke før har kunnet faa, De lægger Mærke til, naar jeg er bleg, fordi jeg har siddet for længe inde. . . .“

„Det var saadan noget, De skulde have Deres Broder til.“

„Vally! Ih Gud hjælp os alle tretten. Den Slags almindelige Dagligting eksisterer slet ikke for ham.“

„Nu er hans nye Bog kommen, har De set det? — Den hedder „Kraft“. Der fremhæves et særlig skarpt Udfald mod Tidens Sanatorie-Bevægelse, denne systematiske Opretholdelse af

Samfundets „mest faldefærdige Støtter“, som han kalder det. — Men ellers skal den være mægtig.“

„Ja, jeg saa en Notice om det forleden Dag. — — Men han kan ogsaa skrive! Jeg ved ingen, der saadan kan slaa Saltomortaler med Sproget som han — og slippe godt fra det. Det mest halsbrækkende kan han faa til at falde.“ Birgitte saa grundende frem. — „Kunstneren Valdemar Storm har jeg den dybeste Respekt for, men Mennesket Vally sympatiserer jeg absolut ikke med.“

„Tja-a, saadan kan det forandre sig“ — Ejvin prikkede med Pegefingeren i sin Chibouk — „Jeg kan huske de første Gange, jeg kom til Ellersis, min Broder var saa imponeret af, hvor de to forældreløse Søskende fra Kratgaarden holdt stiv-sindet sammen baade i Ret og Uret.

Birgitte drak sin Toddy ud.

„Der var altfor stor Forskel paa Vally og mig, til at det kunde holde i Længden. Vally er Geni og lever over Livet, jeg er Menneske og lever midt i Livet.“

De havde siddet en Tid og snakket saa jævnt. Birgitte trak halvt mekanisk sit Uhr op af Bæltet og fløj saa op. „Du store min, hvor er Tiden løben hen? Halv tolv!“ — Hun saa op med det hende egne Præg af behersket Lune. „Jeg øde-

lægger skam Deres Rygte, Ejvin, hvis De ikke passer paa.“

Ejvin fulgte hende hjem. De stod lidt og talte, det var det herligste stille Frostvejr.

„Vil De med en Tur ud over Langelinje?“ spurgte Ejvin.

„Nej, jeg vil ellers ikke. Det er Tid for pæne Børn at gaa i Seng, og det skulde De ogsaa gøre.“

„Nej. Jeg vil ud. Jeg *maa* ud — en lang, lang Tur.“ Han kneb Munden til og saa bistert ned over Gaden.

„Hør, hvad er der i Grunden i Vejen med Dem, Ejvin, De kaster imellem højt Humør og Verdenslede. Er De syg?“

„Ne—ej.“

„No. — — — Er De gal?“

„Ja.“

„No. — — — Ja, naar bare man ved det. Men saa har De absolut bedst af at gaa alene, det hjælper saa godt for Galsindethed. God Nat, Kaas, Tak for i Aften.“

Birgitte fik tændt Lys og rullet ned. Hun satte sig paa Sengekanten med Overtøjet paa og saa grundende ned paa det hullede Gulvtæppe. Dette her gik over hendes Forstand. Nu her nede i Gadedøren, hun havde staaet og set paa ham, i Trækket om hans Mund, i hans Blik laa Længslen efter Kys, og uden Tvivl havde den samme

Længsel givet sig til Kende lige saa tydeligt hos hende — hvorfor skulde hun skjule det. Men han havde ikke forstaaet det eller ikke *villet* forstaa det; ingen Ting havde han sagt og ingen Ting gjort, der kunde gjøre en Ende paa deres Forhold, der begyndte at blive usikkert og tvungent, han havde bare stillet sit sædvanlige nervøse, irriterede Ansigt op og ladet som ingen Ting. Tydelig nok havde han ikke kunnet bekvemme sig til at gaa; og tage hende i Armene og give hende det Kys, de begge længtes efter, det havde han heller ikke kunnet bekvemme sig til.

Eller brød han sig maaske slet ikke om hende uden som Ven og Kammerat? — Jo vist gjorde han saa. Nu den Aften ved Forlovelsesgildet hos Frans, han havde vredet sig af Skinsyge, naar hun talte med Ingemann. Nej, hans Følelser var der saamæn ingen Tvivl om, hvad der saa ellers gik af ham, saa ligefrem forpint som han somme Tider saa ud. — — — Og hendes Følelser? — Ja—a, de kunde aldrig blive flammende og voldsomme, som de en Gang havde været, men hun længtes efter Ejvin, naar han var borte, hun var glad og tilpas sammen med ham — i hans Stuer — for han virkede hyggelig, ergo, var han et godt Menneske. Han havde Interesse for og forstod hendes Arbejde, og det var den sikreste —

og for Resten eneste — Vej til hendes Hjerte. Kun gennem hendes *Arbejde* kunde nogen Mand faa varig Betydning for hende, binde hendes Sjæl og Tanke. At opgive Interessen for hendes Arbejde var at opgive hende selv.

Ufattelig i Grunden hvor mange Mænd der valgte dumme Koner, bare de var „bottede“.

Det skulde blive det herligste Hjem, hendes og Ejvins — lyse hyggelige Stuer med mange grønne Planter, bløde Draperier og lyddæmpende Tæpper — og smaa, kloge Unger, der fik Lov at lege vildt og frit og stærkt uden at faa Skænd for en flænget Trøje eller et plettet Forklæde.

Men Manden maatte da forstaa det. Hun kunde da ikke saa godt selv flyve ham om Halsen.

Med den borgerlige Kontrakt havde det jo ingen Hast, den kunde komme, naar det passede dem, eller hvis et Barn nødte dem dertil. Deres private Bryllup blev det deres egen Sag at bestemme om.

Nu vilde hun gøre det nemlig. Være Kvinde helt ud. Hun vilde ikke gøre det sanseløs som i Rus, men fordi hun *vilde*, fordi det var paa Tide. Hendes Tanker forvildede sig altfor tit ind paa slibrige Emner, det forstyrrede hendes Arbejde og det plettede hendes Sind. Nu skulde det være.

Hun kneb Læberne til og nikkede som i uvil-

kaarlig Hævden af at ville gøre, hvad hun følte sig moralsk berettiget til.

Saa rejste hun sig, stiv af Kulde og Stillesiden og begyndte at klæde sig af.

Da hun havde løst sit Haar, gik hun ret hen til Spejlet, saa sig selv lige Blik imod Blik — to sorte, roligt skinnende Pupiller, Øjne, der *vilde*, en sammenpresset Mund, sorte uregerlige Slinger omkring et smalt, bestemt Ansigt. —

Hun vilde ikke bevare en Uskyldighed, der ikke længere var ren.

---

3. April.

„Altsaa i Eftermiddag. — — — Altsaa i Eftermiddag.“ — — — Naa. — Saa falder da Slaget.

Naar jeg i Aften skriver her i min Dagbog igen, hvad Retning har saa min Skæbne taget?

Jeg har faaet Brev fra Teater-Direktøren — for lidt siden. Det tilsagde mig at møde paa Teatret Kl. 3. Ikke andet. Jeg stod ganske stille, da jeg havde faaet det — ligesom lammet — bare med en Fornemmelse af at dybt i mig, underneden de lammede Nerver, var der noget, der jog imellem hinanden, en lebendig Uro som af Myriader af Smaafisk paa en Havbund.

Hvad vil ske? Brevet ser ikke lovende ud. Slet ikke.

Jeg har staaet længe med Hænderne for Øjnene, presset dem fastere og fastere imod, saa gule Stjerner og Ordenskors blev ved at regne ned gennem uendelig dybsort Nat.

Det ser ikke lovende ud.

Jeg tør slet ikke tænke paa Fremtid og Følger og alt det, der skal komme.

Og saa faar jeg altsaa heller ikke Lov til at hjælpe Fru Ingerslev. Det jeg har gaaet og glædet mig til og drømt om, skønt jeg har forbudt mig selv det — ikke engang turdet skrive det her af overtroisk Frygt for at skade ved blot i min Tanke at foregribe Begivenhedernes Gang. — Fru Ingerslev er syg desværre. Det er igen Hjertet. Hun drikker dette Nafta-Væsen i Pæglevis, og hendes Øjne er saa saarede og blakkede og saa lider hun jo.

Nu forleden havde hun igen et af de grimme Anfald — jeg ved ikke, om det er nervøst eller det er Aandenød — det ser ud, som skulde hun kvæles og dø mellem Fingrene paa os, — Hænderne bliver stive og kolde, hun klager over, at de „sover“, og saa hiver hun saa skrækkeligt efter Vejret. Hun skulde paa Hospitalet en Tid og saa paa Landet. Naar jeg skriver pænt til Onkel, tror jeg godt, han gaar ind paa at tilbyde hende et tre Maaneders Ophold i Kratgaarden; men saa er der Hospitalet. Jeg har ingen Penge, og hun

har heller ingen. Og sin Plads ved Skolen bliver hun jo nødt til at opgive, hvis hun bliver ved med at være syg, og hvad saa?

Dertil kommer, at hun er det mest rivende uøkonomiske Menneske, jeg har kendt. Det ser næsten ikke helt normalt ud. Hun har nu hele Tiden Kirstine hos sig, men det kan jeg nu godt forstaa, hun vil holde hende fra at drikke, indtil hun faar Arbejde igen, og Kirstine er saadan et ualmindelig sympatetisk lille Menneske, der nok er værd at redde for Samfundet.

Men som nu en Dag jeg var nede hos hende, hun fortalte om en Mand — stor, ædruelig, men arbejdsløs — hun havde fundet siddende paa Køkkentrappen, hvor han delikaterede sig med et Stykke Brød, han havde fundet i en Spand. Ham havde hun givet en Krone for at gaa over Gaden til Grøntkonen efter Kartoffler — han skulde nemlig ikke have Pengene som Almisse. Og saa gav hun ham et Par Støvler. — Og saadan er det næsten hver eneste Dag. Hun har i Reglen tre eller fire forhutlede Eksistenser til Middag hos sig.

Hvis hun endda saa havde nogen Glæde af det, men det er da i de sjeldneste Tilfælde, hun har det. Jeg kom en Dag derned, netop som der var Ballade paa Trappen. Det var en fattig, halv-nøgen Kone, der rendte op og ned ad Trappegangen, halvt vild af Sult og Husvildhed; hun havde

pjasket alle Trapperne til med sine dyngvaade, udtraadte Kludesko og det vaade, lasede Under-skørt. Beboerne stod i Dørene og skældte ud og truede med Politi, og Konen blev ved at rende op og ned som et forjaget Dyr og jamre: „jamen, hvor skal jeg da gaa hen, hvor skal jeg da gaa hen!“ ...

Fru Ingerslev tog hende med og beholdt hende i tre Dage, gav hende Klæder og Mad og skaffede hende Arbejde fra et Rengøringskontor, lejede Værelse og betalte forud — og faa Dage efter traf jeg Konen drivfuld paa Gaden, lige saa vaad og pjasket igen. Men det har jeg ikke nænnet at fortælle Fru Ingerslev.

Mon der nu er nogen, der har noget tilovers for Fru Ingerslev, nu da hun er syg og trænger? Det er der vist ikke. De faa, der har Vilje, har ikke Evne, og de mange der har Evne har ikke Vilje.

Foruden Bedste er der ingen, jeg holder saa meget af som Fru Ingerslev. Det skærer mig i Hjertet at se hende ligge der — forpint af Hjertesygdom og Pengesorger — og drikke det Juks Nafta, og for hver Dag blive mere hulkindet og forpustet.

Hun skulde paa Hospitalet, saa hun blev behandlet rigtig og ikke fik Lov at drikke den syndige Masse Nafta. — Og saa staar man her saa tomhændet og ynkelig hjælpeløs!

Hvis nu mit Stykke blev antaget, saa kunde jeg hjælpe. — Men det bliver Pokker ikke antaget. Der har hidtil ingen Velsignelse ligget over mit Liv, hvorfor skulde det saa komme nu.

Og alligevel synes jeg, der er saa meget godt i det — selv om jeg ser ganske bort fra, at det er mig selv, der har skrevet det...

Birgitte lagde sin Pen fra sig og begyndte at gaa uroligt op og ned. „De elendige Penge!“ hvislede hun. „Uh, at man skal være saa fattig!“

Naturligvis kunde man skrive til Onkel Johannes, men hvad kunde det hjælpe, selv om han gerne vilde, saa havde han Agathes Brødre at sørge for foruden den øvrige Familie. — Men det var saa utaaleligt aldeles ørkesløst at se et Menneske, man holdt af, gaa til Grunde.

Hun blev staaende foran den lave, falmede Chaiselong — uvis. — Her var hun i sin egen Stue, blandt sine egne Tanker, ingen kunde latterliggøre hendes Handling.

Saa gled hun paa Knæ foran Chaiselongen.

Hun kneb Munden til og saa stirrende ned. — Er I der? — Ja. — — — Jeg har aldrig for mig selv bedt jer om andet end at dø, og det har jeg aldrig maattet. I har gjort jer til Herrer over min Sjæl og ødt min Lykke, fordi I sagde, jeg

havde andet at varetage. Og jeg har lovet at høre jer til — jeg lover det igen — villigere og ydmygere end nogensinde. I har sagt mig, at I præparerede mig til et Arbejde, I vilde have udført — i moralsk religiøs Retning — jeg skal være villig og lydige, men saa maa I hjælpe mig her. I maa. Og kan I ikke selv, saa lad min Bøn gaa videre til dem, der kan. Jeg beder saa mindelig, lad mig kunne hjælpe her. Se selv ind i mit Sind og se, om jeg beder for mig selv; jeg beder for hende som er god, jeg beder for Bedste, der lever i mig, jeg beder for alle dem, jeg vil det gode imod, blot jeg faar Evne. — — — Og jeg beder for Stykket selv, mit Barn — det jeg synes har en Del Tanker, som maaske kan komme andre til Glæde og Nytte. Jeg beder. — Jeg beder. Og jeg vil være saa evig taknemlig, om jeg maa faa Lov at være god.“

Saa sænkede hun pludselig Hovedet, de haardt sammenpressede Læber aabnede sig til et Smil. — Hvor vilde Verden le, om den saa hende, den gudsforgaaede Fritænker, „Religionen“s fanatiske Modstander, paa Knæ — med Hænderne knugede saa fast i hinanden, som var de groet sammen. — — —

Det var en tre, fire Timer efter.

Birgitte studerede igen Teater-Direktørens

hvide Vest — lige ud for den tredje Knap laa paa Bordet hendes Stykke. Direktørens smuktformede, men lidt for bløde Haand legede med Bladene. Hun løftede Blikket en Kende fra den hvide Vest og saa ind i hans forskende, men ret velvillige Blik. Han havde sagt mange pæne Ting om hendes Arbejde, om Karaktertegning og Replikskifte — men om han vilde tage det eller forkaste det, var hun ikke klar over, og spørge lige ud, vilde hun ikke.

Al Ting i hende stod stille.

„Der er jo meget som er altfor dristigt, som umulig kan opføres — selv om Hovedpersonen, Fru Rachel, er overordenlig sympatisk, trods det meget overdrevne i Skildringen.“ — —

Birgittes Mod sank. Altsaa ikke alligevel. Paa Skuffelsen forstod hun, hvor Haabet alligevel havde skudt sine Rødder dybt i hendes Sind.

„De vil vel sagtens gerne se det spillet?“

Birgitte saa op — forbavset.

Direktøren smilte — velvilligt og klogt.

„Ja, De tror naturligvis, at Verden kan umulig bestaa, hvis den ikke faar det med?“

Birgitte lo — halvt forlegen, halvt forknyt.

„Ja—a — Det vil sige — jeg har skrevet en hel Del før, som Verden er gaaet glip af, men det la-der slet ikke til at genere den det ringeste.“

„Ikke det. Da er det skam dens Fejl.“ Di-

rektøren talte i en velvillig, overlegen spøgende Tone, som trøstede han et Barn. Han flyttede sin Stol om, saa han sad lige for Bordet; saa sad han lidt og tænkte, bøjet over „Fru Rachel“, Dramaet, der endnu laa paa Bordet.

„De er jo yderlig drastisk hist og her,“ sagde han saa. „Blandt andet der, hvor De i tredje Akt lader Rachel sige: „Fra mine Forældre dels arvede, dels smittedes jeg i den tidlige Barndom af Religionsbetændelse. Siden kom der Erotikbetændelse til — maaske det ogsaa var Arv, vi var en syndig Hoben Søsken — atten. Jeg gad vidst, om de hertil hørende Nerver ikke løber Side om Side, for de smitter næsten altid hinanden.“

„Det lod sig jo beherske noget mere i Formen,“ sagde Birgitte forsigtig. „Ideen staar og falder jo ikke med Replikernes Form.“

„Det maa vist beherskes overalt — helt igennem.“ Direktøren slog op ved første Akt. Det sitrede hen over Birgittes Bryst som over en anslaaet Violinstreng. „Beherske overalt“ — lød det da ikke, som om det vilde gaa Skærsilden igennem? Om hun bare kunde faa sig til at spørge, men det var, som om Afgørelsen hang i saa fin en Spindeltraad, at den vilde briste ved et Spørgsmaal lige bus paa. Hellere vente, om

Hjertet saa knaldede den ene Side af Brystkassen ud.

Direktøren maalte kritisk første Akts Længde. Han kiggede i Bladene, mens han talte.

„Den er overordenlig virkningsfuld, den første Akt i Indien, der hvor den gamle, besynderlige Hindu og den lille Missionærdatter bliver ene hjemme, og han indvier sin lille Elev i den indiske Troes Mysterier og viser hende sine Færdigheder i magisk Kunst — alle disse mystiske Ting, han foretager sig, vil jo som alle hemmelige Kunster virke stærkt fængslende paa Publikum.

Der er ogsaa et vist ironisk Humor over Slutningen, hvor Missionsparret kommer uventet hjem og venter at finde den gamle, omvendte Tjener og Barnet velforvarede i Bibelmad, og i Stedet for dumper de lige ind i Fakirens Djævl-Paakaldelse. Den lille kristne Pige viser med Afsky sin Barndomskammerat, Hinduen fra sig og beder som forrykt om Tilgivelse for sin fænomenale Synd, mens Missionsparret salmesyngende smider den gamle paa Porten.

Den Akt kan nu sagtens gaa.

Værre er anden Akt, hvor Rachel er kommen til Fædrelandet og læser til Læge. Det er godt tegnet i faa og korte Replikker hendes Sjælekamp mellem Tro og Viden, hendes fanatiske

Iver for at vise, at den reneste ubeskaarne Barnetro *kan* forenes med stigende Kundskab. Og saa hun endelig falder alligevel, fordi hun ikke kan faa sit tidligt og stærkt udviklede erotiske Krav til at forliges med sin Barnetroes ortodokse Moral. — Vanvidsanfaldet her er endogsaa overordentlig stærk dramatisk, men det er umuligt at føre frem paa en Scene, som det er, og det vil heller ikke tabe noget ved at blive beklippet. Der, hvor hun raser mod sig selv, fordi hun tror, Djævlen har sat sig fast i hende — det gaar aldrig.“ — Direktøren lo. — „Jeg tror saamæn godt, det kunde gaa saadan til; at Kvinder har en hel Del Kampe, som Mænd ikke drømmer om, det er der desværre vel ingen Tvivl om — men det kan ikke fremstilles.“

Birgitte saa skarpt frem — tænksomt. „Jeg vidste godt, det var galt der.“ — — Naar Direktøren saadan gennemgik hendes Arbejde, saa maatte det da være hans Mening at tage det. — — „Jeg havde ogsaa fra først af en mere moderat Maade at fremstille den samme Scene paa, men saa faldt den anden mig ind, og saa kunde jeg ikke modstaa Lysten til at benytte den stærkest virkende.“

Direktøren vendte sig igen til Dramaet. „Ja—a,“ sagde han, „det er jo Debutanters Specialitet. Men De faar nok lært Beherskelsens

svære Kunst, naar Kritikken nogle Gange har flaaet Dem.“ Han rynkede Panden.

„Tredje Akt er paa en Maade værre, paa en Maade ikke; her, hvor man ser hende — forladt al Tro — give sig hen i de sorgløseste Udskejelser. Orgiet midt i Akten er udmærket, det maa der ikke røres ved. Ideen er ret original, at hun midt op af sin Fripostigheds Smuds og Bærme føder sin idealhvide Sjælelæge-Ide. Men den sidste Scene maa forandres eller vist helst helt udelades.“ — Direktøren lo igen — højt. „Det er lynende principfast, men alt, altfor barokt, der hvor hun hælder sin Elsker ud, som en Mand smider en Gadetøs ud, for nu har hun ingen Brug for ham længere, nu skal hun arbejde.

„Fjerde Akt.“ — Direktøren lagde Akterne til Side, eftersom han blev færdig med dem — „virker godt ovenpaa de to foregaaende. Der er en Duft af Renhed over det spartanske Arbejds-værelse, hvor hun tilbagetrukket uddyber sin Ide og af al Magt søger at genkalde sig sin Barn-domsvens, Hinduens, Læresætninger — indtil Erotikken i Forbindelse med Indesidden og Overanstrengelse faar Bugt med Sindsligevægten, saa hun faar et nyt Anfald. Den Akt er der ikke stort at forandre ved.“ — Direktøren lagde Papirerne bort og tog femte Akt op — kun faa Blade.

„Her er saa den sidste. Den er for kort. Men

det er naturligvis en Fejl, man med lidt god Vilje kan se bort fra. Hvad værre er: Dramatiken er i høj Grad svækket — det er ligesom, om De var løben træt.“

Birgitte rystede ivrig paa Hovedet. „Det synes jeg ikke. Jeg synes, Dramatiken i sidste Akt er finere. Jeg skammede mig over at blive ved at knalde med Effektpisken.“

„Aa ja. Men ovenpaa de a dre falder den alligevel mat. Det dramatiske ligger jo her symboliseret i hendes ikke videre begavede Mands utrættelige Advarsel, saasnart hun vil tage Del i noget: Kære Rachel, husk paa, du maa ikke tænke. — Man ser hende, brudt, stille — kun virkende i det skjulte ved sit milde Sinds Eksempel.“ — — —

Der var gaaet to Timer i Direktørens Kontor. Birgitte rejste sig og modtog sit Stykke — til Omskrivning. Hendes Kinder brændte, som havde hun haft Hovedet i kogende Mælk, og hun havde en fjern Erkendelse af, at hun havde Hovedpine. Al Ting var nu afgjort, „Fru Rachel“ skulde op til næste Saison, hun skulde komme selv med det, naar hun havde foretaget de Rettelser, Direktøren fandt nødvendige.

„Der var for Resten et Sted til, jeg bed Mærke i.“ — Direktøren tænkte sig om. — „Jo, det er

der, hvor Rachel rager uklar med Forældrene og lader dem høre, at hele deres Liv er gaaet til Unytte, da det er ligesaa barnagtigt at udføre Kristendom til Indien som at rejse til Frankrig med Rugbrød. — Det kan være sandt og træffende nok, men hvorfor udfordre saa meget, er det ikke bedre at udelade det?”

„Jo—o, den Replik bærer jo ikke noget videre.“ — Birgitte var færdig til at gaa, nu var der kun det, at hun skulde bede om Forskud — for Fru Ingerslevs Skyld. Tanken derom havde ligget pinende under alle andre Tanker i disse to Timer, og nu kunde hun ikke. Umulig. Hun havde i alle sit Livs Dage aldrig bedt nogen anden om Penge end Bedste, hun kunde ikke faa sin Mund til at sige det. Saa hellere bede Onkel Johannes rejse Penge for hende, nu *var* Stykket jo antaget.

Direktøren stod og saa paa hende, der var et lille bitte Korn Smil i Blikket — det velvillige, erfarne Blik.

„Naa, vil De have nogle Penge?”

Birgittes Tanker svirrede om to Temaer — en sindssvag Lyst til at slaa Armene om hans Hals og kysse ham, som det ene, og det andet et Fremtidssyn: Manden dér Fallit, og hun kunde hjælpe ham med alt, hvad hun ejede.“

„Ja—a, Tak, det vil jeg for Resten gerne,“

svarede hun lidt henkastet — det var skam tydelig nok ikke fordi hun havde Brug for dem, men de kunde jo da altid være morsomme at have. —

Hun fløj over Torvet, saa let som et Dun, der pustes af Vinden. — Sporvogn? — Ikke Spor af Sporvogn. — Saa af Sted paa sine Ben, det var platterdings umuligt at staa stille, naar den fineste, mest udsøgte Nydelse laa foran hende og ventede. Hun pilede over Sølvtorvet, jog næsten i Løb ned gennem Stokholmsgade og ringede forpustet paa hos Fru Ingerslev.

Kirstine lukkede op.

Paa Birgittes Spørgsmaal, hvordan Fru Ingerslev havde det i Dag, rystede Kirstine paa Hovedet og saa bekymret ind i Birgittes Øjne. „Ikke godt.“

Fru Ingerslev laa halvt op i Sengen, hun smilte op til Birgitte, straks denne kom ind.

„Dem kan man da altid kende, naar De kommer. De har saadan en egen resolut Maade at dreje et Dørhaandtag paa — saadan“: Fru Ingerslev gjorde en kort Vridning med den knyttede Haand i Luften. — „Og saa er Deres Fodslag som en Række sjove, smaa Kommando-Ord.“

„Det er ligesom Bedste hjemme i Kratgaarden.“ — Birgitte satte sig ved Sengen. — „Hun tog Pippet af Folkene, endnu før hun havde faaet sagt noget. — Værsgod.“

Birgitte kunde ikke dy sig. Hun hvævede Brystet og strakte Armene ud, hele den lille, mørke Person spruttede af Henrykkelse.

Fru Ingerslev sad med 200 Kr. i Haanden og saa spørgende ud.

„Mit Stykke er antaget, og jeg har faaet Forskud, og nu skal De paa Hospitalet,“ hoverede Birgitte.

„Men Birgitte...“

„Lad nu være at sige noget, Fru Ingerslev, De er jo Sindskender nok til at vide, at af os to er jeg den, der har mest Glæde deraf.“ — Birgitte rejste sig og begyndte at trave nervøst op og ned. — „Og ser De, Fru Ingerslev, i Følge hele mit Livssyn, saa kan jeg aldrig komme til at samle til Bunke. — — For hvis jeg faar noget at raade over, Penge eller Indflydelse — hvad jeg haaber jeg faar — saa vil jeg altid betragte det som noget, jeg forvalter — og jeg vil altid tro paa, at det senere vil faa Indflydelse, *hvordan* jeg har forvaltet det. Jeg vil blot tage saa meget fra, som jeg synes, jeg har Ret til at betragte som min Løn. Har et Menneske haft Evne til at gøre det gode, men ikke gjort det, saa mener jeg nemlig, at det Menneske har paadraget sig en Gæld, som det før eller senere kommer til at betale.

Jeg tror ikke, jeg nogensinde vil falde for nogen Selvforgudelse, jeg er sund nok til at forstaa,

at det — nøgtern set — kun er *min* Form for Livsnydelse. — Det vil sige“ — Birgitte lo skælmsk — „denne forstandige Betragtningensmaade maa jeg give mine fremmede Venner Æren for.“

Fru Ingerslev blev ved at se paa hende og smilte sarkastisk.

„Jamen, hvorfor bliver De saa saa dødelig forlegen, saa Deres Øjne er lige ved at flyve ud af Hovedet paa Dem? Er det ikke det, jeg siger, Menneskene kan uden at blinke fortælle hinanden alle deres Nederdrægtigheder, men gaar de og ruger over enkelte skikkelige Tanker, saa blusser de i Løndom ved den blotte Tanke, at nogen skulde opdage dem — det er jo „sentimentalt“ .

Birgitte lo forlegen, hun virrede med Hovedet: „Det er Fest det hele.“

„Ja se nu ad, om jeg ikke faar Ret. De risikerer meget mere ved at publicere skikkelige Ideer end de værste Skamløsheder — det skikkelige holdes nemlig for paataget, det skamløse naturligt, og Gudbevares, Respekt for Individualiteten.“

Birgitte forsøgte at staa paa et Ben og folde Hænderne over det løftede Knæ, hun syntes at have Trang til akavede Legemsøvelser.

„Jamen, jeg tror alligevel,“ sagde hun, „at Fremtiden vil kendetegnes ved en dalende Interesse for at samle til Bunke. Vi har Menneskevær-

diens, ikke Pengenes Tid for os — — — Og det tror jeg vil — langt ind i Fremtiden — munde ud i en fredelig Virkeliggørelse af den ideelle Socialisme.

Over Hovedet er jeg vis paa, at naar man først kommer til at røre ved det, saa gaar den store Mængde med Sjælelivet, de finere Rørelser, meget mere i Forgrunden, end man tænker — det er kun det, at hver gaar med sit for sig selv.“ . . .

„Og bruger selv sine Forskudspenge,“ lo Fru Ingerslev.

Birgitte lo med. „Det regner jeg slet ikke, saadan noget kommer det ikke an paa. Har jeg derimod gaaet en hel Dag og ikke tænkt en ond Tanke om nogen, ikke sagt et haardt Ord til nogen, ikke nægtet at gøre En en Villighed, naar jeg kunde, saa er jeg — ja saa synes jeg, at jeg har Grund til at være glad ved mig selv. — Men det er slet ikke saa nemt, som man tror.

Det er i det daglige Liv, man skal vurdere, ligesom man gennem Udstraaling skal forstaa et Menneske. For et Menneske kan lyve i Ord, i Blik, i Væsen, i Skrift, men det kan aldrig lyve i Udstraaling.

Jeg skal for Resten til at skrifte for Dem, Fru Ingerslev.“ Birgitte saa skyldbetyngt ud.

„Naa, hvad er det da?“

„Lige saa godt springe i det som krybe i det.

„Fru Rachel“ er Fru Ingerslev. — Og jeg er bange, jeg er kommen Virkeligheden lovlige nær — — men jeg har heller ikke glemte Deres Livs-Idé, at gøre Menneskene sunde ved at gøre dem gode og venligssindede, det er den røde Traad igennem det hele.“

Fru Ingerslev saa op — stum og forbløffet — saa saa hun smilende ud for sig. „Tænk, saa kom jeg alligevel til at gøre Gavn.“

Kirstine kom ind med Havresuppe. Fru Ingerslev viste hende Pengene og sagde fornøjet: „Nu kan vi vist oven i Købet faa Raad til Forklæder og en Bomuldskjole til Dem, Kirstine“ — hun saa hen til Birgitte. — „Kirstine *har* nemlig faaet Plads som Vaagekone paa Hospitalet og skal begynde den første. Nu skal det nok gaa for hende.“ — Hun vendte sig igen til Kirstine — „Frøken Storms Stykke er antaget, og saa falder der naturligvis noget af til alle Kanter.“

„Saa er Frøkenen vel svært glad?“ spurgte den unge Kone.

„Ja, Kirstine, De kan trygt bande paa'et.“

Konens smukke, brune Øjne lyste i Smil. Hun var kommen til at se helt frejdig ud, der var næsten Skælmeri i Blikket.

„Gudskelov, der er da nogen, det gaar godt.“

Birgitte rankede sig med Hænderne paa sit Bælte.

„Jeg *vilde*, Kirstine. Det var Sagen.“

Fru Ingerslev laa og spekulerede. „Hvornaar kommer det op?“ spurgte hun.

„Til næste Vinter.“

„Om jeg saa er saa syg, at jeg skal køres derhen i to Vogne, saa vil jeg den Aften til *Première* — De skal ogsaa med, Kirstine — vi har bedt vore allernydeligste Bønner for Dem, Birgitte, og se, om det ikke har frugtet.“ . . . — — —

Birgitte gik snart, Fru Ingerslev skulde have Ro. Og desuden vilde hun op til Ejvin Kaas, han vilde blive glad paa hendes Vegne.

Hun kom derop. Ejvin sad tilbagelænet i sin røde Plysses Lænestol og trommede nervøst paa Bordet, mens hun fortalte.

Saa rakte han Haanden ud. „Til Lykke, Birgitte, nu kommer det nok til at gaa for Dem.

Saa rejser De nu til Elleris?“

„Ja, nu telegraferer jeg til Bedste i Morgen tidlig — aa, jeg kan se Bedste gaa omkring og omkring, naar hun har faaet Telegrammet; hun ved jo, hvad det betyder for mig. — Og alle gode Aander være priset, fordi der skal staa: „Jeg kommer“ og ikke: „Birgitte er død“. Det tror jeg lumskelig, Bedste har gaaet og rystet for i mange Aar.

‘Tænk hvor det er længe, længe siden, jeg har set Bedste!’ — — — Birgitte saa frem for sig med

store, duggede Øjne, og det dirrede forræderisk om de smalle Læber.

Ejvin rejste sig, der var noget saa febrilsk over alle hans Bevægelser; han begyndte at rydde op paa sit Bord, satte en hel Del Bøger op i Reolen, men lod et lille, grønt Hefte blive liggende paa Bordet — „Et af Tidens Onder“ var Titlen.

Og lidt efter havde han drejet Samtalen hen paa dette Ondes Udbredelse i Almindelighed.

En af Kaases bedste Egenskaber var hans fuldkomne Naturlighed, der var ikke Plads til nogen Art af Generthed i hans Nærhed, naar man da ikke vilde skabe sig — eller var det hans gennemhæderlige Karakters Udstraaling, der skabte den Tryghed til ganske rolig at give sig ind paa de mest vovede Emner?

Han var bare saa rivende nervøs.

Birgitte lagde ingen Skjul paa sin — hun indrømmede det selv — lidt barnlig strenge Dom og sin personlige Frygt. Ingen Ting saarede hendes Følelse saa meget som, at en sund, frisk Kvinde ved sit Ægteskab kunde dømmes sig selv til at sætte et ynkeligt Afkom i Verden.

„Det er ikke altid de mest lastefulde, der angribes,“ sagde Ejvin. Og med et faldt der Ro over ham, han saa over den smalle Altan ud over Søerne.

„Jeg har det ogsaa. — Desværre. — — Jeg fik det for lidt over et Aar siden.“

Birgitte mærkede, hun blev bleg. Det prikkede i Huden — men saa samlede hun sig sammen; lynsnart protesterede hendes Følelse imod, at han skulde lide under hendes Væsens Forandring.

„Det var slemt, Kaas, meget slemt.“ Hun sad lidt stille og bed i sin Lillefingers Negl. — „Men det kan jo oprettes, om ogsaa der maa gaa nogle Aar.“

Ejvin trak paa Skulderen og stillede det grønne Hefte op i Reolen. Birgitte gav sig til at gennemse og kritisere en Del Subskriptionshefter, som laa paa hans Bord. — Ejvin svarede fraværende — halvt træt.

Saa gik hun. Ejvin tilbød ikke at følge hende hjem — som efter en stiltiende Indrømmelse af begges Trang til at være ene. — — —

Hun kunde ikke bekvemme sig til at gaa hjem, saa drev hun langs Søerne ad Østerbro til. Hvor hun havde ondt af Ejvin! Nu kunde hun forstaa hans skiftende Væsen i den senere Tid — hvor han sikkert nødig, meget nødig, vilde sagt det, og dobbelt hæderligt var det derfor, at han havde gjort det. Stakkels Ejvin! — Der blev altsaa intet Ægteskab mellem dem foreløbig, og saa blev det vel aldrig. —

Men ligefrem sørge over det for sin *egen*

Skyld, det gjorde hun i Grunden ikke. Der var ikke Plads til Sorg i hendes Sind, for hendes Arbejde var antaget; Vejen, hun brød sig om at gaa, laa foran hende — og blev den ogsaa knudret og tornet, saa var det Lykken alligevel.

Selv om hun giftede sig — og selv om det blev med en Mand, der forstod hendes Arbejde — saa vilde hun alligevel altid komme til at leve sit indre Liv alene. For ingen Mand vilde forstaa, og ingen Mand vilde finde sig i den fremmedartede Indflydelse, der stod og altid vilde staa som hendes første Raadgiver, og hos hvilken hun først og uvilkaarligt søgte Trøst i al Modgang.

Men hun vilde arbejde nu! Guds Død! arbejde, saa disse erotiske Hallucinationer, der ubudent kom og drillede hende, skulde drukne i Flid.

Og *kunde* hun ikke faa dem druknede, naa ja, saa kunde hun ikke, saa blev der vel ogsaa Raad for det. —

Det at hun under Tiden kunde løfte Armene og føle det dirre helt ud i Fingerspidserne af kriblende Lyst til noget, hun ikke kendte, det var i hvert Fald kun momentvis og nærmest at regne som Fantasi — for stod der i samme Øjeblik en Mand foran hende, saa var der nihundredeoghalvfemsindstyve Sandsynligheder mod én for, at hun snurrede om og stak af — — —

Men nu var det paa Tide at komme hjem.

Klokken blev to — og tre — og fire — og Birgitte sov ikke endnu. Hun kastede sig fra Side til Side, om paa Ryggen, sad lidt op og lagde sig igen. Hun havde Hjertebanken, Aandenød — hvert Lem skælvede i Uro. Nu gled Minutterne og Timerne, og netop nu laa Bedste maaske vaa-gen og tænkte paa hende og vidste ingen Ting. — — — Nu kunde det snart blive Dag, saa hun kunde faa afsendt Telegrammet, det velsignede Telegram. — Lad se, hvornaar kunde Bedste have det? — næppe før ved Middagstid. — — —

— — —

Dukke, duk, dukke, duk, dukke, duk, huggede Toget frem over fattige Marker, sneglede langsomt op ad Bakke og rutschede lidt hurtigere ned ad — Station paa Station, tre paa hver Time, og Toget gav sig gode, jyske Stunder ved hver.

Birgitte hældede sig ud af Vinduet og lyttede til to Bønderkarles skraalende Passiar fra Vogn til Vogn — det brede Sprog, de lange Piber og Langspyttet, det var altsammen saa hjemligt.

Saa trak hun sig igen ind i Kupeen, da Toget holdt ved en lille Station. Der kom en ung — naturligvis bepibet — Bondekarl ind, men han forsvandt hurtigst, da en anden Karl ude paa Perronen raabte: „De æ jo en Damekompé, Soren!“ — Hun hørte dem le bredt og hjerteligt og

længe over Fejltagelsen inde i Kupéen ved Siden af.

Hun var søvnig og træt. — Hvor var der en ny og herlig Følelse af Fred over hele hendes Sind og Legeme. Hendes Hoved laa saa velbehagelig roligt mod Kupéens Rygstød. Hun havde ikke længere den myslende, nervøse Følelse af, at Tiden løb fra hende, den uvilkaarlige Trang til at springe op, gribe Tiden i Nakken og raabe: vent, vent til jeg kommer med!

Og saa var der én Ting til, som føjede sit store Plus til Freden i hendes Sind.

Hun havde strøget Brændemærket „en delicatessen“ af sig — det, der havde saaret og naget og pint hende lige friskt, siden første Dag det blev brændt ind i hendes Sind. De to smaa onde Ord havde endelig mistet deres Brod.

Der var for Resten slet intet, der gjorde ondt mere, hun var stemt til Forsoning med al Verden.

Hun bøjede Hovedet og stirrede stift ned — alle Afskygninger af Taknemlighed flød vældende ind over hendes Sind og rettede sig mod de usele Venner. —

Saa lukkede hun Øjnene og døsede, træt og tilfreds.

Endelig! Birgitte sprang ud paa Perronen og slog straks ind paa Vejen ad Ellersis til. Stationsforstanderen saa saa underligt efter hende

— det undrede ham vel, at Kratgaardens Vogn, der altid hentede Vally og Julie, ikke var efter hende. Hun havde jo ikke telegraferet, hvad Dag hun kom, hun kunde jo da sagtens gaa de Par Mil hjem.

Men hun var ikke mere vant til at gaa, det var let at mærke. Hun var træt og forhedet, da hun gik op mellem Ellersis Husrækker, hvor syv, otte smaa Landsby-Bjæffere blev ved at følge hende, snorkende af Galsindethed. Hun maatte tage sig et lille Hvil, mens hun stod stille og saa paa en halv Snes store og smaa Ellersis-Poder, der under flittige Hvin hoppede om paa en Bunke røde Sten — fægtende og spjættende med Arme og Ben.

Hun kendte dem ved Navn endnu allesammen, huskede Familietrækkene: de blege Bagerbørn, Købmandens fregnede Dreng, hvis Ansigt om Somren var én stor, brun Fregneklat, hvori der spillede de mest uforfærdede himmelblaa Øjne. De havde altid været hendes „Kærester“, trods deres energiske Protest.

Hun skraaede over Grøften og fik fat i Niels, der til at begynde med holdt sig undersøgende reserveret.

„Kender du mig ikke, Niels?“

„De—e, Begitte.“

„Javel er det Begitte. Hvad leger I?“

Niels blev dristigere og fortalte begejstret, at han var Djævlen, og Else var Oldemor, og de andre smaa var Djævla, som hentede Mennesker henne fra Kartoffelkulen, som var Jorden. De røde Sten var Helvedes Flammer, og Tørvehuset var Himmerig, hvor Søren stod og smækkede Døren i for dem, der vilde ind. —

Da hun gik, hørte hun Søren raabe til dem: „Hva'for kommer I aldrig herhen?“

Himmerig var aabenbart ikke saa godt besøgt som det meget livlige Helvede. — — — Hvor det i Grunden var et glædeligt Tidens Tegn, den Leg dernede paa de flammerøde Sten. Begyndte først Børnene at gøre Dogmerne til Genstand for deres Lege, saa vilde de samme Dogmer snart falde bort. For var først den fra Barndommen indpodede Ærbødighed falden, saa faldt selve Begrebet med det samme.

Og saa var det ude med „statsautoriseret“ Tro.

Saa endelig drejede hun om Krathjørnet. — Forude en matblaa Fjord og en matblaa Himmel skilt ved en smal Stribe Sallingland — og dernede Gaarden, hvid og ensom. — — — Pyelyt — lyll — viil; viil — ryllerylleryl — diedediede-dit, kvidrede det foraarstravlt inde i Krattet. Jordbunden var som en eneste blaa Flade af vilde

Violer, kun hist og her brudt af højstænglede, gule Aurikler og friske grønne Bregneskud

Hun skød Genvej over den gamle Kroketsplads. — Der henne var det, Simon havde staaet den sidste Aften, han var i Kratgaarden, den Aften, hun havde husket og set — igen og igen — skønt hendes Sind og hver Tanke vred sig derunder. Hun saa det saa tydeligt endnu, Billedet stod lige friskt i hendes Erindring; Hjorddrengen, der kom med Køerne, det rødligt farvede Støv paa Vejen, de forgyldte Topgrene i Krattet, og Simon med sin Kroketskølle over Skulderen, mens Solen glimrede i hans Øjne, som over lys Bronze.

Den Gang. — Da Simon var hendes Gud.

Det var han ikke længere, for han havde gjort noget, som ikke var helt retsindigt.

Men derfor var hendes Kærlighed ikke død, den vilde blive i hendes Sind ganske stille og ganske fordringsløs, til hun døde. Hun havde vel ogsaa den Gang haft *sin* Skyld, hun kunde bare ikke se det — saadan var det jo altid med Bjælken i éns egne Øjne.

Simon var alligevel Simon. Den Eneste. Hun kunde nok ikke lide det, han dér havde skrevet, men hvad, Herre Gud, han havde vel i Grunden daarligt kunnet lade være. Naar engang baade hun og Simon var døde og begges Skyld var

glemt og oprettet, saa vilde hun og Simon nok mødes og blive Venner igen.

Derhenne paa den store Kampesten havde hun siddet med sin Kølle over Knæene, da hun — uden nogen bestemt Adresse — sendte sin Tak ud i den med Aftenfred besjælede Luft, sin Tak for sin fredelige Barndom og sin Lykke. Der var en hel anden, paa en vis Maade rigere og intensere Lykke i hendes Sind nu, en roligere Taknemlighed — ikke mindst for Sorg og Kamp! Hun kunde jo se, hvor hver Skuffelse havde givet sin Frugt af Udvikling, og aldrig skulde hun klage mere, naar noget gik hende imod. — — — Hvi blot alle vilde se sine Sorger saadan — som en sjælelig Værdi, som den rigeste Indtægt, ens Sjæl kunde tage med sig videre frem. Det vilde være meget lettere at leve, om det mest sorgbetungede Menneske kunde forstaa, at det i Virkeligheden var det mest begunstigede. — Men hvem kunde vel forstaa det før bagefter — naar Skoletiden var forbi. — Det klagede, ligesom Barnet, der har faaet en stor Lektie for. — — —

Gudbevares, hvor der var stille i Gaarden. Mon de allerede var begyndt at sove Middagsøvn? — Hun kom ind i Forstuen — saa studsede hun og ligesom vejrede. Og hun blev sig det først bevidst, da hun *havde* sagt: „Her er Lig i Huset.“ Der laa det stumme, trykkede over Stuens Luft,

som om den endnu ikke var kommen rigtig til Live efter en Forskrækkelse. En bankende Uhygge kom op i hende, hun turde ikke gaa hen og aabne nogen af Sidedørene, for hvad kunde hun ikke faa at se — maaske noget, der aldrig kunde viskes ud af Erindringerne. Hun smuttede igen ud i Gaarden og gik ad Bryggersdøren lige ind i Bedstes Kammer.

Bedste stod og rev Jordan porøs om to unge Acaciaer i en Urtepotte — hun vendte sig om.

„Nej, god Dag, Gitte!“ Der var ingen overvættets Overraskelse i Bedstes Stemme. Hun kom hen og tog Birgitte i Haanden og saa hende ind i Øjnene — stift og længe. „Velkommen hjem igen, min bette Pige. — Er Vally ogsaa med?“

„Vally? — Neej. — Skulde han komme i Dag?“

„Ja — ja, jeg ved da ikke. Maaske kan han ikke komme før i Morgen. Du har da talt med ham?“

„Ne—ej.“

„Saa ved du ikke at — din Farbroder — er død.“

„Er Onkel Johannes død? — Men da! — Hvad af?“

Bedste saa til Siden:

„Han har hængt sig, bette Gitte. — I Gaar Nat.“

„Men Herre Gud — Onkel!“

„Ja—a.“ — Bedste sukkede. — „Saadan er det, Gitte. Vi har passet paa ham i manne Dage, vi fornåm jo nok, der var no' galt. — Men en tænkt' jo aldrig, han kund' finde paa at gøre det i Forstuen.

Der blev telegraferet i Gaar til Vally, saa skulde han sige dig det, saa I kund' rejse sammel hjem til Begravels'.

„Hvad var der da i Vejen med Onkel, Bedste?“

„Aa—aa“ — Bedste trak Vejret dybt — „han har jo immer vær't no' melankolisk, og saa al den Guds frygtighed, det kund' jo aldrig gaa andet end galt.

Men nu skal det jo ordnes med Gaarden. No'e Arv bliver der jo baade til Vally og dig. Om saa Agathe vil ha' Gaarden og betale jer, eller I skal ta' Gaarden og betale ud til hende, det vil jo saa vises. — Jeg tænker, hun vil helst ha' Penge — for det varer vel ikke længe, inden hun gifter sig igen — med Præsten — og hvad skuld' hun saa med Gaarden.“

„Med Pastor Jacobsen? — Ho, ho. Jeg har for Resten hørt noget om det.“

Bedste virrede med Hovedet. „Hvad skal en sige til det. Nej, aa nej. — Ungt vil til ungt.“

„Saa bliver det vel dig, der skal styre Gaarden igen paa dine gamle Dage, Bedste.“

„Ja, saamæn bliver det vel det. — — Men, Herre Gud, bette Gitte, du maa jo træng' til no' — saa'en en lang Tur. De er henne og sove allesammen. — Nu ta'r vi og laver no' Kaffe først.“

Birgitte fulgte smaasnakkende Bedste fra Køkken til Spisekammer, ind i Stuen og ud igen.

„Det er alligevel saa underligt, Bedste, at Onkel Johannes er borte. — Jeg har altid syntes, at Onkel havde de dejligste Øjne, jeg har set hos nogen — saa gode, saa gode.“

„Aa ja. Ondt var der vel heller ikke skabt i ham.

Men det var Mosebund.“

Saa sad de sammen og drak af Bedstes ældgamle Kommodekopper — de forgyldte trebenede.

Bedste saa mest paa Gitte. „Det var endda godt, bette Gitte, at du kund' faa lavet det, som du vild' ha' det.

Men vil du saa ikke til at giftes? Du er jo ikke saa ung længer?“

„Jeg vil slet ikke giftes, Bedste.“

„Ja, ja, som du selv tykkes. Maaske kommer du til andet Sind sidenhen. Nu kan det sagtens gaa, men naar du bliver gammel, Gitte, tror du saa ikke, du faar det no' Ko'en for ene. — Og det er jo dig, der altid har vær't saa glad for Børn.“

„Jeg skal nok faa Børn endda, Bedste. Mange Børn!“

Bedste saa forfærdet ud.

„Hver Gang jeg har fuldført et Arbejde, Bedste, saa er det et Barn, jeg har født med Smerte som skrevet staar og“ — Birgitte lo koket til Bedste, saa er det et Barn, jeg har født med Smerte, mig selv at takke for det.“ — — —

Bedste smilte. Hendes Blik hang skarpt og forskende ved Birgittes Ansigt.

„Nu kommer Vally jo i Morgen, skal I saa ikke se at blive gode Venner igen?“

Birgitte rystede paa Hovedet. — „Tror det ikke, Bedste. Der er ingen Grund for os til at bære Nag, men alligevel er Spaltningen livsvarig. For den ligger i — med et banalt Udtryk — vore forskellige Naturer.

Ser du Bedste, hvert Menneske bygger sin egen Mur af sine egne Tanker. Vally begyndte sin Bygning med Viljen til det stridig haarde, med Tanker hentede fra Nietzscheanismens onde Lære om at *slaa* de svage ned. — Og Dag for Dag bliver Muren tættere og vanskeligere for ham at slippe ud af, fordi der er Vekselspil mellem ham og Muren, mellem de Tanker han daglig føder, og de i Muren aflagrede.

Han bliver mere og mere Fange i sin egen Bygning, og mere og mere *ene*. For ikke mange

kan hamle op med ham i Haardsind. Slægten Storm er stærk. Fremfor alt stærk. Det de gør, det gør de grundigt.

Nu er han stivnet i sine egne Dogmer, stivnet i sit eget Syn. Han er som et vandrende Stivkrampe-Fantom. Og tilsidst vil han føle sig ene-vældig stor, og det er ikke Indbildning. Faktisk er han det. Han er stor i Haardhed, i *selvlavet* Haardhed. Men han ser ikke Menneskene som de er, for han vil ikke ned imellem dem, han ser dem fra Glughullerne i sit Fængsel. Og gennem alt dette tilsammen vil han blive — et ensomt, underligt, stort Vrægebillede af alt menneskeligt.“

Bedste sad og hvilede de foldede Hænder paa Bordet. Hun saa vedvarende opmærksomt paa Birgittes Ansigt, men hun hørte ikke stort efter, hendes Tanker gik sine egne Veje.

Nu havde Pigebarnet da vist alligevel faaet a'grublet. Hun havde ikke forandret sig — og alligevel var hun ikke som før — paa langt nær ikke. Alt det viltre var væk fra Ansigtet, det flyvske, sprælleborne Flimmer var ikke i Øjnene, saadan som i de Aar, hun gik hjemme.

Men hvor var hun endnu lig af Jensine — saa bleg og smal med de store, sorte Øjne og de rødse Kanter om Laagene — der var bare kommen det Drag om Munden, som Jensine aldrig havde haft

— det li'som lukked' saa bestemt af for hele hendes Væsen. — — Der strøg et knapt Smil over Bedstes smalle, lukkede Mund, et tilfreds Smil. — — Pigebarnet dér var alligevel *hendes* Slægts Barn.

Birgitte saa Bedste fast i Øjnene — saa gav hun et lille stridsigt Kast med Hovedet, Munden strammedes.

„Jeg er ogsaa stærk, Bedste. Ellers var jeg dukket i Jorden forlængst. Men jeg begyndte anderledes — om jeg har haft Vejledere, lad det staa ved sit Værd — jeg begyndte min Bygning med min Kærlighed til Vally, min Trang til at tage de Skænd, han skulde have.

Og jeg haaber ved at bygge saaledes — gennem Vekselspil mellem de aflagrede Tanker og de der fødes — at blive stor en Dag — ikke i Underlighed, men i Menneskelighed.“

BRØDRENE SALMONSENS FORLAG

MIN AMERIKAREJSE

AF

ELITH REUMERT

Pris 4 Kroner.

REUMERTS Bog, skriver Berl. Tidende, er i højeste Grad præget af hans store Sjælsfriskhed, ja at denne Egenskab vel nok kan siges at være dens største Fortrin, det som mest af Alt gør den læseværdig. Det er velgørende under Læsningen bestandig at mærke eller føle Forfatterens aandelige Sundhed – den ægte Simpelhed og Naturlighed, som udmærker ham. Disse Egenskaber præger ogsaa hans lette, flotte, altid smidige Stil. Der er ogsaa megen common sense i hans Domme over Forhold og Personer, som han stifter Bekendtskab med paa Rejsen.

Nationaltidende slutter en længere rosende Anmeldelse med: En *fornøjelig* og fremfor alt en rigtig rar Bog.

Eksemplarer faas i alle Boglader.

BRØDRENE SALMONSENS FORLAG

TO SØSTRE

AF

THIT JENSEN

---

3 Kr. 50 Øre.

»To Søstre« er en Bog som fængsler, den er fuld af Følelse, Ironi og Voldsomhed, skiftende i Tonefald og ujævn, et ivrigt og nyt Talents Løfte.

Politiken (Dr. L. P.)

Denne Debutbog er ubestridelig skrevet med *Talent*. Saaledes kan kun en Kvinde skrive om Kvinder. — Det er lang Tid siden, at dansk Litteratur har bragt et Par Kvindeportrætter, som ligne saa godt, at vi tror at kende Originalerne.

Vort Land.

Det er Skildringen af Johanne Marie, der overbeviser om, at Frk. Thit Jensen har Talent, og som vil knytte Forhaabninger til hendes Navn. Thi denne usikkert levende Kvindeskikkelse er noget for sig, ny, selvset.

Dagens Nyh. (A. Gnutzmann)

Eksemplarer faas i alle Boglader.

